

ISSN 2229-547X VIDEHA

रिदेह ३७९ म अंक ०९ मग्न २०२३ (रर्ष १७ मय १९७ अंक
३७९)

[रिदेह (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.vidaha.co.in]

रिदेह ऐथिनी माहिण अन्दानन: मानुषीमिह संसृताम्

रिदेह- प्रथम ऐथिनी पाश्चिक ग्रा-पत्रिका

मन्नादक: गजेन्द्र ठाणुवा

ঐ পোখীক মরীখিকার মরীখিত ঞ্চি। কাপীরাগট (©) ধারকক লিখিত ঞ্শুমতিক বিনা পোখীক কোনা ঞ্শুক জায়া প্রতি ঐর বিকার্টিগ মাহিত গনেব্ঠানিক ঞ্খরা য়িত্ৰিক, কোনা মাধ্ঠমময়, ঞ্খরা জানক ম্গ্ঠহণ রা পূ প্ৰযোয়ক প্ৰণালী দ্বারা কোনা রূপমে পুনৰ্কণপাদন ঞ্খরা ম্ঠাৰন-প্ৰযাৰণ নি কএনে জা ম্ঠকিত ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. মরীখিকার মরীখিত। ভান্ঠমরিক গাছ জে মন ২০০০ মঁ য়াযুটিটীজপৰ চলে http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , <http://www.geocities.com/ggajendra> ঞ্হাদি লিকপৰ ঞ্হা ঞ্খনো ৯ জুনগ ২০০৪ ক পোম্ঠ <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> কেৰ রূপমে গন্ঠৰনেটপৰ মৌখিলীক প্ৰাঠীনতম ঠপম্ঠিতক রূপমে বিদ্ঠমান ঞ্চি (কিচ্চু দিন নেলে <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> লিকপৰ, জোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> ভান্ঠমরিক গাছ-প্ৰথম মৌখিলী বঁচায় / মৌখিলী বঁচায়ক এগীগেটৰ)।

গ্ৰ মৌখিলীক পহিনে গন্ঠৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বঁদমে ১ জনবরী ২০০৫ মঁ 'বিদেহ' পড়লৌ। ংঠৰনেটপৰ মৌখিলীক প্ৰথম ঠপম্ঠিতিক য়াজা বিদেহ- প্ৰথম মৌখিলী পাক্ষিক গ্ৰ পত্ৰিকা ধৰি পৰ্ঠলে ঞ্চি, জে <http://www.videha.co.in/> পৰ গ্ৰ প্ৰকাশিত হোয়গে ঞ্চি। ঞ্হাৰ 'ভান্ঠমরিক গাছ' জানব্ঠ 'বিদেহ' গ্ৰ-পত্ৰিকাক প্ৰজাক ম্ঠ মৌখিলী ভাষাক জানব্ঠক এগীগেটৰক রূপমে প্ৰযুক্ত ভই বহলে ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. বিদেহ: প্ৰথম মৌখিলী পাক্ষিক গ্ৰ-পত্ৰিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). ম্ঠাদক: গজেন্ঠ ঠাকুর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. বচনাকার/ ম্ঠহকৰ্ঠা ঞ্খন মৌখিক ঞ্হা ঞ্হপ্ৰকাশিত বচনা/ ম্ঠহ (মঁপূৰ্ণ ঠপ্ঠবদায়িত্ঠ বচনাকার/ ম্ঠহকৰ্ঠা ম্ঠা) editorial.staff.videha@gmail.com কে মনে ঞ্ঠেঠেমেপ্ঠক রূপমে প্ঠা ম্ঠকিত জ্ঠি, ম্ঠগমে ঞ্হা ঞ্হপন ম্ঠিষ্ণু পৰিচয় ঞ্হা ঞ্হপন জেনে কএনে গেলে ফোঠো মেঠো পঠরখি। এতই প্ৰকাশিত বচনা/ ম্ঠহ ম্ঠক কাপীরাগট বচনাকার/ ম্ঠহকৰ্ঠাক লগমে জ্ঠি ঞ্হা জতই বচনাকা / ম্ঠহকৰ্ঠাক নাম নি ঞ্চি ততই গ্ৰ মঁপাদকায়ী ঞ্চি। ম্ঠাদক: বিদেহ গ্ৰ-প্ৰকাশিত বচনাক রেৰ-ঞ্কারগেৰ/ ঞ্ঠিম-ঞ্হাধাবিত রেৰ-ঞ্কারগেৰক নিম্মাণক ঞ্ধিকার, ঐ ম্ঠ ঞ্কারগেৰক ঞ্হুব্ঠাদ ঞ্হা নিপ্যতবণ ঞ্হা তকারে রেৰ-ঞ্কারগেৰক নিম্মাণক ঞ্ধিকার ঞ্হা ঐ ম্ঠ ঞ্কারগেৰক গ্ৰ-প্ৰকাশন/ প্ঠিঠ-প্ৰকাশনক ঞ্ধিকার বইত জ্ঠি। ঐ ম্ঠ নেলে কোনা বায়নেট্ঠী/ পাক্ষিমিকক প্ৰাৰধান নি জে, মে বায়নেট্ঠী/ পাক্ষিমিকক গ্ঠুক বচনাকার/ ম্ঠহকৰ্ঠা বিদেহমঁ নি জ্ঠুথু। বিদেহ গ্ৰ পত্ৰিকাক ম্যামমে দ্ঠ ঠা ঞ্ধক নিকনেতে ঞ্চি জে ম্যামক ০১ ঞ্হা ১৯ তিথিকে www.videha.co.in পৰ গ্ৰ প্ৰকাশিত কএনে জাগতে ঞ্চি।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ **Keyboard** **Source:** <https://fonts.google.com/> , <https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> , <https://keyman.com/>

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

© Preeti Thakur (sales.videha@gmail.com)

Videha e-Journal: Issue No. 369 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্বৰাক সিদ্ধাপতি- ঠিত্ৰ সিদেহ মম্মানময়ঁ মম্মানিত শ্ৰী পনকনোম

মশুন দ্বাৰা

মৌখিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা শ্ৰাযীৰ্ণে। হনুমন্তঃ ঠজৰান- মালশীমিহ মঙ্কতাম্।

ঔষধ খন্ডা (শ্ৰাখৰ খাম্হ)

তিদাশ্ৰন খেভ্ৰি কাশ্ৰি তমু কিস্তিৰিনে পমৰেগা। ঔষধ খন্ডাৰষ জঠ মশ্ৰো স্কি ন দেগা। (কীৰ্তিনতা
প্ৰথমঃ পনৈৰঃ পহিনে দোহা।)

মানে শ্ৰাখৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ কই ওগপৰ (গছ-পছ ৰূপী) মঁচ জঁ নে রাঁছন জায তঁ ঐ
ত্ৰিস্তৰনৰূপী ক্ষেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নভী কেনা পমৰত।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.
-Robert Louis Stevenson

...

१

ॐ ढोः शान्तिरन्तर्विष्णु गुरुंग शान्तिः

ॐ ढोः शान्तिरन्तर्विष्णु W शान्तिः

अनुक्रम

ॐ अंकमे अछिः-

१.१.गजेन्द्र ठाणुब- नूतन अंक मन्नादकीय

१.२.अंक ३७६ पर टिप्पणी

बचनकाब अशोक रिशेयांक

२.१.प्रसूत रिशेयांकक मंदर्भमे

२.२.अशोक जी केब मंशिसुत परिचय

২.৩. অশোক- হুম আ হুমৰ পৰিচয়

২.৪. কল্পনা মা- চাঁহি-পচাঁহিঁ ৰাঁজৰঁ/নিখৰঁ মহজ নহি

২.৬. আভা মা-ডেডীগাম- মধ্যমার্গক অন্বেষণক কথা

২.৬. দিলীপ ফুমৰ মা- মৌখিত অঁখিক বৈশ্বিক কথাকাৰ ছথি
কথাকাৰ অশোক ['মাতৰঁৰ' কথা মঁগ্রহক পুনৰ্পাঠ']

২.৭. অজিত ফুমৰ মা- ডেডীগাম: এক অপ্রতিম কথা মঁগ বহ

২.৮. ফুমৰ ৰাদন- মৌখিত অঁখি মঁ ডেডীগাম দেখৰাঁক মেহঁত
(কথাকাৰ অশোকক কথা পৰ একটা পাঠকীয় হস্তক্ষেপ)

২.৯. নান দেৰ কামত- কথাকাৰ অশোক মাদে

২.১০. হিতনাথ মা- কথাকাৰ অশোকক ৰ্যঁগ্য মঁগ্রহ: নীক দিন
ৰাঁয়ক্লোপ

২.১১. শিৱৰ্শঁকৰ শ্ৰীনিৱাস- অশোকক কথা

২.১২.জগদীশ চন্দ্ৰ চাণ্ডব 'অনিন'- অশোকজীক কথামে থাপৰ
বিমৰ্শ

২.১৩.নাৰায়ণজী- মূন্যাকন- অশোকজীক লেখন বৈশিষ্ট্য

২.১৪.শিৱ গুমাৰ মিশ্ৰ- অশোক ও মৌখিনী মাহিৰ মংছা

২.১৫.শৈলেন্দ্ৰ আনন্দ- অশোক: একটা জীৱন্ত কনাকাৰ

২.১৬.গজেন্দ্ৰ চাণ্ডব- কৰি অশোক

২.১৭.গজেন্দ্ৰ চাণ্ডব- কথাকাৰ অশোক

২.১৮.গজেন্দ্ৰ চাণ্ডব- কথোতৰ গঢ়ক লেখক অশোক

২.১৯.প্ৰদীপ বঁহাৰী-মাতৰঁৰ কথাকাৰ

২.২০.আশীষ অনঠিহাৰ- মৌখিন দৃষ্টিদোষ

২.২১.মুন্না জী- ত্ৰিকোণক ধৰী- শ্ৰী অশোক

২.২২.শ্ৰীধৰম- গতিশীল যথার্থক কথাকাৰ অশোক: কি ি
ষ্টিপৌত

ঐ ঞ্ৰকক ঞ্ৰশ্যল্য বচনা

৩.গঢ় থপ্ত

৩.১.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল- সৃষ্টিতা (ধাৰাৰাহিক ঔপন্যাস)

৩.২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল- নিৰন্তৰ (নেঘুকথা)

৩.৩.নন্দ বিনায় বায়- ফাদৰ্য ডে

৩.৪.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ- মাতৃহৃদি (ঔপন্যাস)- ২৬-৩০ ম খেপ

৩.৫.গুম্মাৰ মনোজ কশ্যপ-দৃশ্যৰনোকন

৩.৬.নিৰ্মলা কৰ্ণ- ঞ্ৰগ্নি শিখা (খেপ-১৫)

৩.৭.প্ৰণৱ মা-ভৌকালী মূৰ্গা (নেঘু বয়ঁগ্য)

৩.৫. আচার্য বামানন্দ মণ্ডল-ঔষধ গ্ৰাণ্ঠি শহীদ বামফল মন্ডল:
জীৱন বৃত্ত/ কমীনা বিদ্বান

৩.৬. ডা. কিশন কাৰীগৰ-মৌখিনী সাহিত্যিক এলীষ্ট ৱোৰ্ণিংনাড়
মৰ্ননাশী দলান

৩.১০. লাল দেৱ কামত- সুনৈনা ৱেষ্টী- মৌখিনী সামাজিক
উপন্যাস (মৰ্মীক্ষা)

৩.১১. গুলন্দন কৰ্ণ- মৌখিনী ৱীহনি কথা- নৃত্যন্য ল

৪. পদ্ম খণ্ড

৪.১. ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-ভোৰহৰৱাঁ

৪.২. কামেশ্বৰ চৌধৰী- প্ৰশ্ন বাময়ঁ

୯

ଓଁ ଘୋ: ଶାନ୍ତିବନ୍ତବିଂଶ ଗର୍ବଂ ଶାନ୍ତିଃ ପୃଥ୍ଵୀ ଶାନ୍ତିବାପ: ଶାନ୍ତିବୋଷଧୟ:
ଶାନ୍ତି ରନମ୍ନତୟ: ଶାନ୍ତିର୍ବିଂଶେ ଦେରା: ଶାନ୍ତି ୍ର୍ବହ

ଓଁ ଘୋ: ଶାନ୍ତିବନ୍ତବିଂଶ W ଶାନ୍ତିଃ ପୃଥ୍ଵୀ ଶାନ୍ତିବାପ: ଶାନ୍ତିବୋଷଧୟ: ଶାନ୍ତି
ରନମ୍ନତୟ: ଶାନ୍ତିର୍ବିଂଶେ ଦେରା: ଶାନ୍ତିର୍ବହ

ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜେ ଦୁନୋକମେ, ଶ୍ରୀତବିଂଶମ , ପୃଥ୍ଵୀପବ, ଜନମେ,
ଓଷଧମେ, ରନମ୍ନତିମେ, ବିଶ୍ଵମେ, ଯଭ ଦେରତାଗଣମେ ଓ ଶାନ୍ତି
ଦାତ୍ରା।

ଓଁ-ବ୍ରହ୍ମଣ, ଘୋ-ସୂର୍ଯ୍ୟ-ତବେଗଣ, ଶ୍ରୀତବିଂଶ- ପୃଥ୍ଵୀ ଓ ଦୁନୋକକ ରୀଠ,
ଆପ:-ଜନ, ବିଂଶେଦେରା- ଯଭ ଦେରତା, ବ୍ରହ୍ମ- ଯଜ୍ଞକ।

ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜେ ଦୁନୋକମେ, ଶ୍ରୀତବିଂଶମେ, ପୃଥ୍ଵୀପବ, ଜନମେ,
ଓଷଧମେ, ରନମ୍ନତିମେ, ବିଶ୍ଵମେ, ଯଭ ଦେରତାଗଣମେ ଓ ବ୍ରହ୍ମମେ ଶାନ୍ତି
ଦାତ୍ରା।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तवेगण, अंतर्विष्णु- पृथ्वी आ दूनोकक रीठ,
आप:-जन, विष्णुदेरा- यत्त देरता, ब्रह्म- मर्जक।

८

ॐ, यद्दहस्रश्रीर्षा, पुष्पयः। यद्दहस्रश्रीः यद्दह ्रपात्।

ॐ, यद्दहस्र श्रीर्षा, पुष्पयः। यद्दहस्रश्रीः यद्दहस्र पात्।

यत्तुमिं गुरुं विष्णुतो वृत्ता। अन्तर्विष्णु द्दशास्तुत्तम्॥

यत्तुमिं W विष्णुतो वृत्ता अन्तर्विष्णु द्दशास्तुत्तम्॥

हजार माथ, हजार आंथि, हजार पएव यंग विष्णुके आच्छादि
केने अछि, दय आंग्रबक गनतीक रशमे ले अछि ७।

ॐ सहस्रश्रीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिः सर्वतस्मृत्वा
त्त्वत्तिष्ठद्दशाहुलम् ॥

पद्भ्याग्ँ शूद्रो अजायत॥

पद्भ्याग्ँ शूद्रो अजायत॥

पएवयं शूद्रक उलपति भेन॥

पद्भ्यां त्रिमिदिशः। श्रोत्रागँ।

प↓द्भ्यां त्रुमि↓दिः↓ श्रोत्रा↑↑७।

मदा पएवेयं त्रुमियोक ३७-पठि।

 (White Florette- innocence and purity)

 (Wheel of Dharma)

 (Swastik)

 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

 (Gwang ग्रंथ- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

१.१.गजेंद्र ठाणुब- नूतन अंक यम्लादकीय

१.२.अंक ३७८ पब टिप्लणी

১.১.গজেন্দ্র ঠাণ্ডাৰ- নূতন ঞ্ৰক মল্লাদবৰীয

কৰি ঞ্ৰশোক, কথাকাৰ ঞ্ৰশোক ঞ্ৰা কথোতৰ গঢ়ক লেখক ঞ্ৰশোক

ওনা তঁ ঞ্ৰশোক ঞ্ৰপনাৰেঁ ঞ্ৰাৰেঁ কথাকাৰ ঞ্ৰশোক কৰেঁ
ছথি (দানকৰ ফেব্ৰুৱক প্ৰাফাগলক যএহ নাম ছথি) দানকৰ মূদা
পহিন প্ৰকাশিত পোথী ঞ্ৰিছ একঠা কৰিতা মংগ্ৰহ 'চপ্ৰবৃহ' জে
প্ৰকাশিত ভেন ১৯৮৩ কৰ জন্ৰৰী মাযমে। ওহী ৰৰ্ষ
ঞশোক, ঞ্ৰানন্দক মস্মিনিত শিৰৰ্শকৰ শ্ৰীনিৰায় ঞ্ৰা শৈনেল্দ
কথা মংগ্ৰহ 'ত্ৰিকোণ' প্ৰকাশিত ভেন, নৰম্বৰ মাযমে, জগমে তীন্
গোঠেৰ ৩-৩ ঠা কথা ছনছি।

ঞশোক কম লিখেঁ ছথি, কৰিতা তঁ ঞ্ৰাৰো কম। মূনধাৰাক
লেখকমে কম লিখৰাক হৈশন ছে। জখন প্ৰমচন্দ তীন ময
কথা লীখি নেনছি তখন জা কই ও একঠা মংগ্ৰহ ৰঁহাৰ কেনেছি-
'মেৰী প্ৰিয় কহানিয়া' মন্ ১৯৩৩ মে। ঐ পোথীমে প্ৰমচন্দ গ্ৰা
স্বীকাৰ কৰেঁ ছথি জে নে চাহিয়ো কই লেখকক মভ বচনা নীক
নে ভই পৰেঁ ছে। ঞ্ৰা গ্ৰহো জে জঁ পাঠক এক লেখকক মভ
বচনা পঠি জায় তখন ও জিন্দগী মে পাঁচো ছহ ঠা লেখককেঁ নে
পঠি মকত। মে দানকাপৰ দৰাৰেঁ পড়নছি জে ও পাঠক নেন ঐ
তীন মযমে মঁ কিছু কথা চূনি কই ঞ্ৰপন প্ৰিয় কথাক ৰূপমে
জহিয়া একঠা লেখক তীন ময কথা প্ৰম্বত কৰথি। হমৰো ৰিচাৰে

নিখি নি-শ্বয় তখনে ওকৰা ঞ্চপনাকেঁ কথাকাৰ ঘোষিত কৰৱাঁক চাহী। ওনা ওতই প্ৰমচন্দ্ৰ গ্ৰাহো কহি জাগ্ৰ ছথি জে নোককথামে মাত্ৰ উড়ৈৱঁনা ঘোড়া ঞ্চাদি হোগ্ৰ জে যে কথাক মহল্ল নোককথায়ঁ ৱেঁশী জে। প্ৰমচন্দক ঐ গপয়ঁ হম্ৰ ভিল্ল ৱিচাৰ বযেঁ ছী ঞ্চা ফিৰাক গোৰখপুৰীক কখনয়ঁ মহমত ছী। ফিৰাক গোৰখপুৰী ঞ্চপন ৰুৱাঁগক মঁগ্ৰহ 'ৰূপ' মে নিযেঁ ছথি জে 'হিন্দু নোক গীত' জে হমৰা দৈত ঞ্চি যে ওকৰা মানৱীয় ঞ্চা স্নগীয় মঁগীত ৱঁনা দগ জে, ঞ্চা যে গানিৱঁ, দই গকৱাঁন ঞ্চা চকৱঁশ্ৰুত যেহো হমৰা নেঁ মকনা। ও উদাহৰণ দগ ছথি-

"ৱাঁৱঁন মোৰা নেহৰ ছুটন জায়,

উ ড্যোড়ী পৰঁত ভয়ী, ঞ্চাওন ভযো ৱিদেশ।"

মহাভাৰত ঞ্চাৱঁ নোকগীত ৱঁনি গেন ঞ্চি, নোকগাথা ৱঁনি গেন ঞ্চি, 'মহাভাৰত ভীন' তকৰ উদাহৰণ ঞ্চি। ঞ্চশোকক 'চন্দ্ৰবৃহ' মহাভাৰত ঞ্চাধাৰিত কিছু কৱিতা ঞ্চি, যে ও নোকগীত ঞ্চাধাৰিত ঞ্চি, নোকগাথা ঞ্চাধাৰিত ঞ্চি।

যে হমৰা নজৰিমে ৰচনাকাৰ ঞ্চশোক ভীন ঠা ছথি- কৱি ঞ্চশোক, কথাকাৰ ঞ্চশোক ঞ্চা কথেতৰ গঢ়ক নেখক ঞ্চশোক। ঞ্চৱিৱন্দ ঠাণ্ৰ ঞ্চপন পোথী ৰোশনাগক নোকপঞ্চকেঁ কথেতৰ গঢ় কহেঁ ছথি, যে নিৱঁক্ষ-পৱঁক্ষ-মমানোচনা নেন হমগুঁ ঐ শঙ্কাৱনীকেঁ প্ৰযুক্ত কই ৰহন ছী।

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

অপন মতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

১.২. অংক ৩৩৫ পৰ ষ্টিলনী

নিৰ্মনা কৰ্ণ

আদৰণীয় মাজু দায় জী কে ঠিত্ৰ পৰ হমৰ প্ৰতিপ্ৰিয়া- আদৰণীয় মাজু দায় জী ঝঁত নীক ঠিত্ৰকাৰ ছথি। দানক শ্ৰেষ্ঠ কনাকাৰ হোময় মেঁ ফনো মঁদেহ নহি। বিদেহ পত্ৰিকাক অংক 368 মেঁ দানক লিখন আনেথ পঢ়না। ও কনা মেঁ নগ্নতা পৰ ঝঁত ম্যাৰগৰ্ভিত আনেথ লিখনথি। দানক আনেথ মঁস অংকত প্ৰভাৱিত ভেনহ ং।

আদৰ্শীয় ম'জু দায় জীক বিচাৰধাৰা ম'স হম শত-প্ৰতিশত মহমত
 ছী। কোনো ঠিত্ৰ মেঁ নগ্নতা দেখ'স ম'স পূৰ্ণ ওকৰ ভাৰনা দেখৰাক
 চাহী।মুদা এহি ঁক মেঁ দানক কিছু বীচনে ঠিত্ৰ দেখন'। হি ঠিত্ৰ
 মেঁ মাত্ৰ তীন ঠিত্ৰ পৰ হমৰা কিছু আপত্তি ঁছি। ওহি তীনু ঠি ৰ
 পৰ হম আদৰ্শীয় ম'জু দায় জী ম'স কিছু জানকাৰী চাহেত ী।
 এক স্ত্ৰী ম'পূৰ্ণ নগ্ন ঠাটু ছথি এৰ' দানকা কিছু ক মুক পুৰুষ
 ননচাএন দৃষ্টি ম'স দেখ বহন ছথি। নিকষ্ট নেষ্টন শেষ পৰ্যত জে
 ম'ভৰত: দানক ঁপন কৰ্মচাৰী থিক। বৈহ স্ত্ৰী ম'পূৰ্ণা ন ্ৰন ৰূপ
 মেঁ শেষ পৰ নেষ্টন আৰাম ক'স বহন ছথি। মাদা পশু কে স্ত্ৰ ৰূপ
 মেঁ ঠিত্ৰনা।ও মাদা নগ্ন ৰূপ মেঁ বৈমত দৰ্পণ মেঁ ঁপন য়োঁদৰ্য দেখি
 বহন ছথি এৰ' এক গোষ্ট কামুক পুৰুষ ৰূপী হিঁশ্ৰ জীৰ জে ম'ভৰত
 বৃক্ষ ঁছি ওহি স্ত্ৰী কে ঁনিংগন মেঁ কএনে ঁছি।

হম কনা মৰ্মজ্ঞ জানকাৰ ঠিত্ৰকাৰ নহি ছী। দানক কনা কে
 প্ৰশ্নমা কৰেত হম মাত্ৰ এক ব'ত আদৰ্শীয় ম'জু দায় জী ম'স পূছ'স
 চাহেত ছী। তীনু ঠিত্ৰ মেঁ মহিনা পাত্ৰ কে ম'পূৰ্ণ নগ্ন ৰূপ মেঁ ঠিত্ৰনা
 কৰৰাক ঔঠিণ কী থিক? কোন ভাৰনা কে বশীশ্ৰুত স্ত্ৰ কে নগ্ন
 দেখাওন এনে ?

প্ৰণৱ মা

গ'ষ্টবনেষ্ট কে জান পৰ বিচৰণ কৰেত জখন কখনো বিদেহইক
 পেজ পৰ পদাচয় ছী শ্ৰী গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ কে ঁনেথ বা নি ক মে
 কিছু ন কিছু গন্থোমোষ্ট'ৰ ঠীজ মৌথিনী ভাষা কে মাধ্যমে মে
 ভেঁষ্ট জায় ঁছি। এহি গ্ৰন্থ মে নিতী নৱন দিনেশ গুমাৰ মিশ্ৰ

আলেখ মীৰীজ কে ঞ্ৰ্তৰ্গত ঐ ঞ্ৰক মে মহানন্দা মে জ্জতন দিনেশ
মিশ্ৰ কে মূচনাৰ্হমক লেখ কে মাৰ মৌখিনী মে পঠ নেত ভেঁষ্টন
জে স্মখদ ঞ্ৰন্থপ্ৰতি।

বিদেহ ঐ ঞ্ৰক মে মঁজু দায় কে কনাপ্ৰতি কে ন ক কে ষ্টা আলেখ
ছাপনক ঞ্ৰছি জে হানিয়া দনকৰ কোনা পেঁষ্টগ বিৰাদ কে কেঁদ্র
মে ঘুমগত ঞ্ৰছি। ফেমবুঁক পৰ প্ৰম্মখ ৰূপ মে গুম্বাৰ পদ্বনান্ত দ্বাৰা
উঠাওনে ঐ মূদা কে গর্দ গির্দ ঞ্ৰনেকোঁ নোক ঞ্ৰাপন ৰায় ঞ্ৰা
দৃষ্টিকোণ ৰখনা যা। পদ্বনান্ত জী দ্বাৰা ঞ্ৰাপন ৰাঁত ৰঁদত দৃঢ়তা
মে ঞ্ৰা তৰ্ক কে মাথ ৰাখন গেত ঞ্ৰা ওতৰেঁ দৃঢ়তা ঞ্ৰা তৰ্ক মে
মঁজু দায় ঞ্ৰপন ঞ্ৰলেখ দ্বাৰা ওকৰ খঁডন কৰেঁত নজৰি ঞ্ৰায়
ছগ্ৰথা। কিএকি হম ঠিব্ৰকনা কে পাৰখী নে ছী তে ঞ্ৰপন কোনা
ঞ্ৰতিম পক্ষ নে ৰাখি মকয় ছী মূদা ঐ তৰহক মামিনা মে তাৰ্কিক
ৰূপ মে ৰাদ প্ৰতিৰাদ কে ডোকুম্বেঁড কেনা মে ঐ তৰহক বিষয়
মে মম্বাজ কে ভৰিষ্য মে ঞ্ৰপন বিচাৰ ৰঁনেৰাঁক নেত তাৰ্কিক
মামাগ্ৰী ভেঁষ্ট মকে ঞ্ৰছি।

প্ৰোফেস্যৰ ঔষা চৌধৰী

কনা,কনা হোগছ। ও ঞ্ৰশীল নহি ভ মকেছ।গ হমৰা নোকনিক
নজৰিয়া থিক,জে হম ওহিমে কী দেখি ৰহনে ছী।ঞ্ৰপন দৃষ্টিকোণ
মে পৰিৱৰ্তন কেঁনে ঞ্ৰনেক ঞ্ৰর্থ নিকনেঁত ঞ্ৰছি।

কল্পনা মা, পষ্টনা

ৰঁদত নীক বিদেহক নৰঁকা ঞ্ৰক। পঠনীয ও মঁগ্ৰহনীয। ঞ্ৰাধিক
ৰ্যস্বতা ৰহেঁএ, তথাপি পঠৰঁ মৰুহ কেনা, তঁ ৰঁ ুত কিছু পঠি
গেনা, ততেক গঁষ্টৰেম্টিগ ষ্টাপিক মভ ঞ্ৰছি। ডা. উদয়নাথ মা

'অশোক' জীক আনেখ "গামক নামকৰণ:এক পৰিশীলন" রঁাত নীক নাগন।দৰভঁগা-মধুৰঁনী মঁ নেপানক ধনুয়া,জনকপ ব আ মমস্তুপুৰ, মীতামঠী ধৰিক রঁাতো গামক নামকৰণক চঠা রঁাত বোচক ঠং মঁ কেননি খ্ৰি।মিথিনাক গামক নামকৰণক পাছাঁক গতিহ্যম মঁ নোককেঁ খ্ৰগত কৰওননি খ্ৰি নেখক,চাহে ও ৰাজনীতিক গতিহ্যম হো ৰা মাস্কৃতিক গতিহ্যম।এতেক নীক আনেখক নেন নেখককেঁ মাধুৰাদ !অপনেক নিখন "শ্বেতা মা চৌধৰী-একঠা পৰিচয়" পঠি আছাদিত ভেনেঁ।এই তৰহ নোকক পুত্ৰকেঁ চঠা হেঁক চাহী।কতেক নোক শ্বেতা মা চৌধৰীক নাম মঁ খনভিচ্ছ চন হেতাহ।অপনেক নিখন "পুষ্ক গুমাৰ কশ্চপ আ শশিৰানা-একঠা পৰিচয়" মেহো পঠনেঁ। এহেন এহেন ব্যক্তিক ব্যক্তিক ও পুত্ৰিক চঠা হেঁক চাহী পত্ৰ-পত্ৰিকা মভমো।বরীন্দ গুমাৰ দ্যম জীক-"পৰিৱাৰক মহযোগ মৰমঁ জৰৰী" একঠা নীক মঁদেশ দৈত খ্ৰি।

আচাৰ্য বামানন্দ মন্ডল, সামাজিক ঠিতক মহ মাহি- কাৰ, মীতা মঠী

কনাপুতি রঁনাম অশীনতা/ কনা মাহিছ মে মঁজ্ব দ্যম কে কনা পুতি আগ কান ৱিৱাদ মে হয।কুচ্ছ নোগ কে দুম্টি মে কনা মে অশীনতা হয।অমন মে অশীনতা আ শীনতা দুম্ িয়ে হোগ চৈয। মঁত ত্ৰনমীদ্যম কে অশুম্ৰাৰ জাকে ৰহি ভাৱনা জৈমী হৰি মূৰত দেখি তিন তৈমী। পৌৰাণিক মাহিছ কে দেখি ো ত অশী নতা মে ভবন হয। পৰঁত্ৰ ধাৰ্মিক দুম্টি মে ৰো অশীন দুম্টিগোচ ৰ ন হোগ্ৰ হয। জেনা ভগৱান শঁকৰ কে নিংগাকাৰ ৰূপ জেকৰ

পূজা কৈন জাগ হয়।নাগা মাক্ষ আ দিগম্বৰ জৈন মুন জেগ কে
দৰ্শন মে ঞ্ৰীণীততা দৃষ্টিগোচৰ ন হোগ জৈয়া। মাঁ কালী কে নগ্ন
মূৰ্তি মে ঞ্ৰীণীততা দৃষ্টিগোচৰ ন হোগ হয়। যতি ঞ্ৰন্যমূয়া কে ক
থা এগো চঠিত কথা হয়। ঞ্ৰন্যমূয়া কে মতীৰু পৰী ্ষা কে নে
ন ব্ৰহ্মা বিষ্ণু মহেশ কহনেথিন কি ঞ্ৰহা নগ্ন হোকে হমৰা মভ কে
ভোজন কৰায়ৰঁ ত হম মভ ঞ্ৰহা গঁহা ভোজন কৰৰাঁ।যতি ঞ্ৰন
মূয়া দনকা মভ কে তপ রঁন কে ঞ্ৰাধাৰ পৰ রঁতা রঁনা দনেথিন
ঞা নগ্ন হোকে গোদ মে বথ কে ভোজন কৰেনেথিন। কাৰণ কি
রঁতা নিৰ্দোম হোগ জৈয়া।রো শীততা ঞ্ৰা ঞ্ৰীণীততা মে ঞ্ৰঁজান হোগ
হয়। রৌক্ষ কালীন মূৰ্তি ঞ্ৰঁজতা -

ঐনোৰা ঞ্ৰা ভগৱান জগন্নাথ ঞ্ৰা দচ্চিন ভাৰত কে মাঁদি পৰ ঔ
কৌৰ্ণী ঞ্ৰেথুন মূৰ্তি মে ঞ্ৰীণীততা নজৰ ন ঞ্ৰঁ য হয়। ভগৱান ব
জনীশ মঁভোগ মে মমাধি মে এগো ঘশ্ণনা কে ঔনেথ কৰেয জ্ঠি
না।জৌ এক যুৱা প্ৰমী -প্ৰমিকা কে প্ৰমিকা মে মাতা -

পিতা ঞ্ৰেথুন মূৰ্তি কে দেখেযত খজ্বৰাহো মে ঔক া গেনন। ঘ
শ্ণনা গ রঁতাৰেঁত হয় কি মাপেক্ষ ৰূপ মে ঞ্ৰীণীত হয় পৰঁত্ৰ নিৰপে
ক্ষ ৰূপ মে ঞ্ৰীণীত ন হয়। মঁজ্ব দাম কে কনা মাপ ক্ষ ৰূপ মে
নোগ কে ঞ্ৰীণীত ভনে নগৌয পৰঁত্ৰ নিৰপেক্ষ ৰূপ মে ঞ্ৰীণীত ন হ
য়।কনাদৃষ্টি নিৰপেক্ষ হোয কে চাৰী।

ঞ্ৰপন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাত।

बठनाकार अशोक रिशेयांक

२.१.प्रसुत रिशेयांकक यंदुर्भमे

২.২. অশোক জী কেৰ মঁক্ষিণ্ড পৰিচয়

২.৩. অশোক- হম আ হমৰ পৰিচয়

২.৪. কল্পনা মা- চাঁহি-পচাঁহিঁ বাঁজৰঁ/নিখৰঁ মহজ নহি

২.৬. আভা মা-উঁডীগাম- মধ্যমাৰ্গক অন্বেষণক কথা

২.৩. দিলীপ গুম্বাৰ মা- মৌখিন আঁখিক বৈশ্বিক কথাক ব ছথি
কথাকাৰ অশোক ['মাতৰঁব' কথা মঁগ্রহক পুনৰ্পাঠ']

২.৭. অজিত গুম্বাৰ মা- উঁডীগাম: এক অপ্রতিম কথা মঁগ্রহ

২.৮. গুম্বাৰ বাদন- মৌখিন আঁখি মঁ উঁডীগাম দেখৰাঁক য়েহঁতা
(কথাকাৰ অশোকক কথা পৰ একটা পাঠকীয় হস্তক্ষেপ)

২.৯. নান দেৰ কামত- কথাকাৰ অশোক মাদে

২.১০. হিতনাথ মা- কথাকাৰ অশোকক ব্যঁগ্য মঁগ্রহ: নীক দ নক
ৰাঁয়ক্লেপ

২.১১. শিৰশঁকৰ শ্ৰীনিৰাম- অশোকক কথা

২.১২.জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ 'অনিল'- অশোকজীক কথামে কথ পৰ
ৰিম্মৰ্শ

২.১৩.নাৰায়ণজী- মূন্যাকন- অশোকজীক লেখন বৈশিষ্ট্য

২.১৪.শিৱ গুমাৰ মিশ্ৰ- অশোক ও মৌখিলী মাহিল মংছা

২.১৬.শৌলেন্দ্ৰ আনন্দ- অশোক: একটা জীৱন্ত কনাকাৰ

২.১৩.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কৰি অশোক

২.১৭.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কথাকাৰ অশোক

২.১৮.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কথেন্ৰ গঢ়ক লেখক অশোক

২.১৯.প্ৰদীপ ৰিহাৰী-মাতৰঁৰ কথাকাৰ

২.২০.আশীষ অনঠিহাৰ- মৌখিল দৃষ্টিদোষ

২.২১.মুন্না জী- ত্ৰিকোণক ধৰী- শ্ৰী অশোক

২.২২.শ্ৰীধৰম- গতিশীল যথার্থক কথাকাৰ অশোক: কিছু ষ্টিপৌত

২.১. প্ৰস্তুত বিশেষাংকক ম'দৰ্ভমে

বিদেহ দ্বাৰা লেখকপৰ বিশেষাংক 'জীৱিত মৃদা উপেক্ষিত' শৃংখলা ৰূপমে কএল গেল ছল ২০১৬ ম' জকাৰা আৰ' ২০২৩ মে এই বিশেষাংক ম'গ "বিদেহক জীৱিত মৌখিতকৰ্মী, ম'গীতকৰ্মী, মাহিগুকাৰ-মম্বাদক আ ৰংগম'চকৰ্মী-ৰংগম'চ-নিৰ্দেশকপৰ বিশেষাংক শৃংখলা" নামম' জানল জাএত। দিমস্ব'ৰ ২০২২ মে বিদেহ"অশোক বিশেষাংক" প্ৰকাশিত কৰ'াক ম'ৰ্জনিক ঘোষণা কেনক আ প্ৰস্তুত আছি গ্ৰা বিশেষাংক। এই মূচনাৰেঁ এই লি'কপৰ দেখি মকেত ছী-ঘোষণা। মৌখিতকৰ্মীম' হমৰ মভহক আশয় জিনকৰ কাজ মিথিলা-মৌখিনী-মৌখিনী নেল কোনো মাধ্যমম' ভেল হো। ও ম'গঠনকৰ্তা মেহো ভই মকে ছথি, লেখক মেহো। তহিনা ম'গীতকৰ্মী মনে গীত আন ভাষাক-ম'গীতম' জড়ল নোক।

এহন শৃংখলামে, এই বিশেষাংকম' পহিনে বিদেহ ১ ঠা বিশেষাংক প্ৰকাশিত কই চুকল আছি আ এইঠাম আৰ' হম কহি মকেত ছী জে গ্ৰা একঠা চুনৌতীপূৰ্ণ কাজ ছে। অনেক ম'কষ্ট কেৰ মামনা কৰএ পড়েত আছি লেখ একঠা কৰএমে। মৃদা ম'গহি গ্ৰহো মম'ৰ্শন আছি। হঁ হম কহ' জে ম'কষ্টম' রেঁমী হমৰা নগ, গ্ৰা মানএমে হমৰা কোনো দিক্কত নহি জে জতেক লেখ কেৰ ভম্মেদ কেনে ৰহেত ছী হম ততেক নে আৰেঁএ, জতেক নোক লিখ'াক নেল গছেত ছথি মে মভ অ'ত- আৰি' চুপ ভই জাগত অ'ত ধৰি ছথি। আ একৰ কাৰণো ছে, কিনকো গ্ৰা নাগে ছনি জে আনপৰ লিখ' মে হম অ'পনে ৰচনা কিএ নে লীখি নেৰ', কিনকো নগ

পোথিএ নৈ বহৈ ছনি, জখন কি হম মভ পাঠককেঁ বিকল্প ৰূপমে পোথিক পী.ডী.এফ হাগল যোহো দেৱাক নেন তেয়াৰ বহৈত কিযো বিদেহক মমাৰেশী ৰূপমঁ দুখী ছথি ছী। , তঁ কিনকো মিত্ৰকেঁ বিদেহমঁ দিক্কত ছনি তঁগ ও নহি দেতা। একৰো হম মঁকশ্ৰে বুনৈ ছিযে জে মভ ফেমবুকপৰ নঁৱা-নঁৱা নেখ ৰা কৰ্মেষ্ট ঠাগপ কই নৈ ছথি যোহো মভ বিদেহ নেন হাথমঁ নিখন পঠাৱৈত ছথি। জে মভ কহিযো কাল ফেমবুকপৰ ঠাগপ কই নীখে ছথি তিনকৰ আনেখ হম মভ ঠাগপ কৰিতে ছী। খএৰ পহিনে কহনেমঁ জে মঁকশ্ৰমঁ ৱেঁমী মমর্থন আছি তঁগ আগ পহিনমঁ নই কই নৱম ৱিশেষাংক ধৰি পঁচনেমঁ হমা ২০১৬ মঁ নই কই ২০২২ ধৰি ১ ঠা ৱিশেষাংক প্ৰকাশিত ভেন মনে ৱঁখমে একষ্টা। নিশ্চিত মমর্থন ৱেঁমী ভেঠন হমৰা। জখন কি বিদেহক অনাৱে অনো ৱিষয়পৰ ৱিশেষাংক গ্ৰ আঠো ৱিশেষাংক কেব প্ৰকাশিত ভেন আছি। একৰ অতিবিজ গ্ৰহো ৱাঁত মঁতোষদায়ক আছি জে বিদেহক হৰেক ৱিশেষাংক অন্নিদনগ্ৰথ হেৱামঁ ৱাঁটি গেন আছি। মখ্যধাৰা জকাঁ বিদেহকেঁ অন্নিদনগ্ৰথ নহি চাহী। অন্নিদনগ্ৰথ অদু দুআৰে নৈ চাহী জে ওহিমঁ নেখক ৰা জিনকাপৰ খমে ভই নিকানন গেন ছনি তিনকামে মধাৰক গঁজাগশ জাগত ছে। তঁগ বিদেহক ৱিশেষাংকমে আনোচনা-প্ৰমঁশা মভ ভেঠত।

এহন নৈ ছে জে অশোক জীপৰ নিখন নৈ গোলৈ মূদা ও মভ হেড়া গেন ছে। এহি একষ্টা নৈ ভই মকন ছে তঁগ ওকৰ পভাৱ মঁদৰ্ভমে হম কহি মকেঁ ছী জে বিদেহক গ্ৰ প্ৰস্বত ৱিশেষাংক এহন পহিন প্ৰযাম আছি জাহিমে গ্ৰ বুনঁৱাক প্ৰযাম কএন আছি জে

ছনি। গ্ৰা খনগ রাঁত জে হম মভ খশোক জীক বচনা কেহন কতেক মফন রা খমফন ভেনাঁ যে পাঠক কহতা। এই বিশেষাংক কেৰ শ্ৰুত্ৰাত বিদেহক খানে বিশেষাংক জকাঁ খছি। মংগে-ৰবিধৰ্ণতা কেৰ পানন কৰেইএ খা মংগ গ্ৰা গ্ৰম নে তঁ উম্বক নে বচনাক গ্ৰণৰত্ৰাক। হঁ, এতেক ধেখান জকাৰ বাখন গেন ছে জে পাঠকক বমভংগ নহি হোগন খা যে বিশ্বায় খছি জে বমভংগ নে হেতনি।

এই বিশেষাংকেঁ পঢ়তাহ তঁ দানকা বৰ্তনী ও পাঠক জখন মানকতাক খভাৰ নগতনি। বৰ্তনীক গনতী জে থিক যে মোমে-মোম হমৰ মভহক গনতী থিক জে হম মভ মংশোধন নে কই মকননাঁ ম্বদা গ্ৰা ধেখান বখৰাঁক রাঁত জে বিদেহ শ্ৰুত্ৰএমঁ হৰেক বৰ্তনী বঁনা লেখকেঁ স্মীকাৰ কৰেইএ এনেই। তঁগ মানকতা খভাৰ স্মাভাৰিক। একৰ রাঁদো বঁগাত বৰ্তনীক গনতী বহন গেন খছি জে কি হমৰে মভহক গনতী খছি। মৌখিনীমে কিছুএ এহন পত্ৰিকা খছি জকাৰ বৰ্তনী একবংগক বহেইএ খছি খা গ্ৰা দানক ছথি খুৰী ছনি ম্বদা জখন ওহো মভ কোনো বিশেষাংক নিকালৈ তখন বৰ্তনী তঁ ঠীক বহেইএ ছনি ম্বদা মামগ্ৰী খধিকাংশতঃ বঁমিয়ে বহেইএ ছনি। ঐতিহাসিকতাক দৃষ্টিমঁ কোনো পুৰান মামগ্ৰীক উপযোগ বৰ্জিত নে ছে ম্বদা মোচিয়ৌ জে ৭২-৮০ পল্লাক কোনো প্ৰিষ্ট পত্ৰিকা হোগত ছে তাহিমে নগভগ খাধা মামগ্ৰী মাভাৰ বহেইএ ছনি, তেমৰ ভাগমে লেখক কেৰ কিছু বচনা বহেইএ ছনি নৰ মামগ্ৰী বহেইএ ছনি। ম্বদা হমৰা খা চাৰিম ভাগমে কিছু নোকনি নৰ মামগ্ৰীপৰ বঁমী জোৰ দৈত ছিহে। একৰ মতনৰঁ গ্ৰা নহি জে বৰ্তনীমে গনতী হোগত বহে। হমৰ কহৰাঁক মতনৰঁ গ্ৰা

জে ম'পাদক-ম'যোজককেঁ কোনো নে কোনো স্তৰপৰ মমমৌতা কৰহে পড়ৈত ছৈ যে চাহে বৰ্তনীক হো কি, মূদ্রাক হো কি বিচাৰধাৰক হো কি মামগ্ৰীক হো। হমৰা নোকনি বৰ্তনীক স্তৰপৰ মমমৌতা কই বহন ছী মূদা কাৰণ ম'হিত। প্ৰিষ্ট পত্ৰিকা এক বেঁৰ প্ৰকাশিত ভই গেলাক ব'দ দোৰাৰা নে ভই মকেঁএ (ভই তঁ মকেঁএ মূদা হেৰ পাগ লাগি জেতৈ) তঁগ ওকৰ বৰ্তনী যথাশক্তি ম'হী বহৈত ছৈ। গঁঠৰনেষ্টপৰ ম'ৰিধা ছৈ জে বীচমে (গঁঠৰনেষ্টম' প্ৰিষ্ট হেৰাক খ'ৰাধি) ওকৰা ম'হী কই মকেঁত ছী মূদা মামগ্ৰিএ ন'ৰ খ'ধ্যায় নে খুজি মকত ব'মিয়া বহত তঁ ম'হী বৰ্তনী বহিতো তঁগ হমৰা নোকনি বৰ্তনী ব'না মূদ্রাপৰ মমমৌতা কেন'। হমৰা নোকনি কএননি, কযননি ও কেননি তীন্ শৃক্ষ মানৈত ছী, ছী একৈ বচনামে তীন্ ৰূপ ভেটি এতেক শৃক্ষ মানৈত জাএত। খ'ান শঙ্কক নেন এহনে ব'ম্।

উম্মেদ খ'ছি জে পাঠক বিদেহক খ'ানে বিশেষাংক জকাঁ একৰা পঢ়তাহ খ'া পটি একৰ নীক-বেঁজাএপৰ খ'পন ম'ম'ৰ দেতাহ। বিদেহ খ'ব'বিন্দ চাণ্ৰৰ বিশেষাংক কেৰ পোখী ৰূপ"স্বতঁত্ৰচেতা" কেৰ নামম' প্ৰকাশিত ভেন উম্মেদ জে ভ'ৰিয়ামে খ'শোক জীপৰ কেঁদ্রিত এহি বিশেষাংক কেৰ পোখী ৰূপ মেহো খ'এত।

বিদেহ দ্বাৰা বিশেষাংক শৃংখনামে প্ৰকাশিত ভেন বিশেষাংক ম'ৰহক মূঠী এনা খ'ছি, ঐঠাম জে মূঠী দেন গেন খ'ছি তগ মভপৰ শ্বিক কৰবেঁ তঁ ও খ'ক মভ খুজি জাযত।

১) খ'ব'বিন্দ চাণ্ৰৰ বিশেষাংক ০১ ন'ব'ৰ ২০১৯ খ'ক ১৮১(গ) বিশেষাংক ২০২০ মে পোখী ৰূপমে মেহো খ'যন খ'ছি)

২) জগদীশ চন্দ্র ঠাণ্ডাৰ খনিত
বিশেষাংক ০১ দিয়াম্বৰ ২০১৯ খংক ১১১

৩) বামনোচন ঠাণ্ডাৰ বিশেষাংক ০১ খপ্ৰৈল ২০২১ খংক ৩১১

৪) বাজনন্দন নাল দায় বিশেষাংক ০১ নৱম্বৰ ২০২১ খংক ৩৩৩

৫) বৱীন্দু নাথ ঠাণ্ডাৰ বিশেষাংক ১৯ জুন ২০২২ খংক ৩৪৫

৬) কেদাৰনাথ ঠৌধৰী বিশেষাংক ১৯ অগস্ত ২০২২ খংক ৩৬২

৭) প্ৰমলতা মিশ্ৰ 'প্ৰেম' বিশেষাংক ০১ নৱম্বৰ ২০২২ খংক ৩৬৭

৮) শৰদিন্দু ঠৌধৰী বিশেষাংক ১৯ নৱম্বৰ ২০২২ খংক ৩৬৫

অপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.২. অশোক জী কেৰ মক্ষিণ্ড পৰিচয়

এহিঠাম প্ৰস্তুত ঞ্চি অশোক জী কেৰ মক্ষিণ্ড পৰিচয়। যোশন মীডিয়াপৰ দনকা কথাকাৰ অশোক কেৰ নামমঁ বেঁমী জানন চ্চনি। এহি পৰিচয় কেৰ ঞ্চিকামঁশ তথ্য পহিনেয়ঁ জাগত মারঁজনিক চ্চৈ। কিচু তথ্য জুঠাওন গেন ঞ্চি ঞ্চা হোণ্টো মভ স্লয়ঁ অশোকজীক যৌজন্ময়ঁ ভেঠন ঞ্চি।

নাম-অশোক

জন্ম তিথি: 18 জন্মৰবী, 1953

মাতা: স্ন. নন্দা দেৱী

পিতা: স্ন. ঊমাপতি স্না

স্থান: লোহনা, মধুৱনী(ৰিঁহাৰ)

শিক্ষা: বী.এম-স্নী., ডী. স্নী. এম. (মাস্কো)

বৃত্তি- য়েৰাক য়েৰানিবৃত্ত পদাধিকাৰী ৰিঁহাৰ মহকাৰিতা

খ্ৰশোক জী কেৰ পৰিৱাৰক খ্ৰন্য মদ্য:

পত্নী: স্ন. পূৰ্ণকনা

পুত্ৰ: 1 (প্ৰৱীণ)হিনক পত্নী পনেৱী(, 2 (প্ৰভাত)হিনক পত্নী
শিন্‌পা)

প্ৰকাশিত গ্ৰন্থিত মৌনিক: (এখন ধৰি খ্ৰশোকজীক জতেক
মৌনিক পোথী প্ৰকাশিত ভেননি তাহিমেয়ঁ অধিকাংশ ৰিদেহ পোথী
ডাৰ্তননোডপৰ ৰাখন গেন খ্ৰিষ্টি খ্ৰা এহিঠাম জে পোথীক নিম্‌ষ্ট
দেন গেন খ্ৰিষ্টি তাহিমে পোথীক নামপৰ ক্ৰিক কৰৱেঁ তঁ ও পোথী
খুঁজি জাএত)-

1) চপ্ৰন্যূহকাৰিতা মঁগ্ৰহ (1986)

2) ত্ৰিকোণ(কথা মঁগ্ৰহ) (1986)

3) ওহি ৰাতিক ভোৰ(কথা মঁগ্ৰহ) (1991)

- 4) মাতৰঁৰ(কথা মঁগ্ৰহ) (2001)
- 5) মৌখিত ঁঁখি (2007)
- 6) মঁৰাদ(মাফ্ৰাকোৰ মঁগ্ৰহ) (2007)
- 7) কথাক ঁপন্যামঃ ঁপন্যামক কথা (2012)
- 8) ঁঁখিমে রঁমল(যাত্ৰা কথা) (2013)
- 9) রঁাত- রিচাৰ(ঁনোচনা) (2015)
- 10) ঁেডীগাম(কথা মঁগ্ৰহ) (2017)
- 11) নীক দিনক রঁাগলোপ(রঁংগ্য মঁগ্ৰহ) (2018)
- 12) ৰাজমোহন মা(রিনিৰক্ষ, 2019)
- 13) কথা-পাঠ (2022)

জে কি ঁখন রিদেহ ঁরঁ ঁন পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত বচনা মভ পোখী ৰূপমে নহি ঁচ্চি-

- 1) ঁশোক- মেলেক্শন্য(রিরিধ)
- 2) ঁশোক-নর কৰিতা
- 3) মুন্না জী দ্বাৰা মাফ্ৰাকোৰ(পৃ. 382-385)
- 4) রঁনেত কম রঁিগড়ৈত রঁেয়ী(পৃ. 2023-2031)

- 5) ৰাজনন্দন নান দায় আ কণীমৃত সম্বাদক(পৃ. 119-122)
- 6) ৰামনোচন ঠাণ্ডৰক কৰিতা পট্টেত(পৃ. 327-341)
- 7) কেদাৰ নাথ চৌধৰীক উপন্যাস(পৃ. 101-106)
- 8) শৰদিন্দুজী(পৃ. 70-73)

প্রকাশিত গ্ৰুতি সম্বাদন:

- 1) প্ৰতিমান(ৰিচাৰ গোক্ৰীক আনোথ ও ৰিমৰ্শক ম'গ্ৰহ)
- 2) সম্বান(খংক 1- 2- 3- 4, অনিয়তকালীন পত্ৰিকা)
- 3) মৌখিলী আনোচনা(সম্বাদন) (2017)

অশোক জীক মাতা-পিতা, স্ন. ঔমাপতি সা এৰং স্ন.নন্দা দেৱী

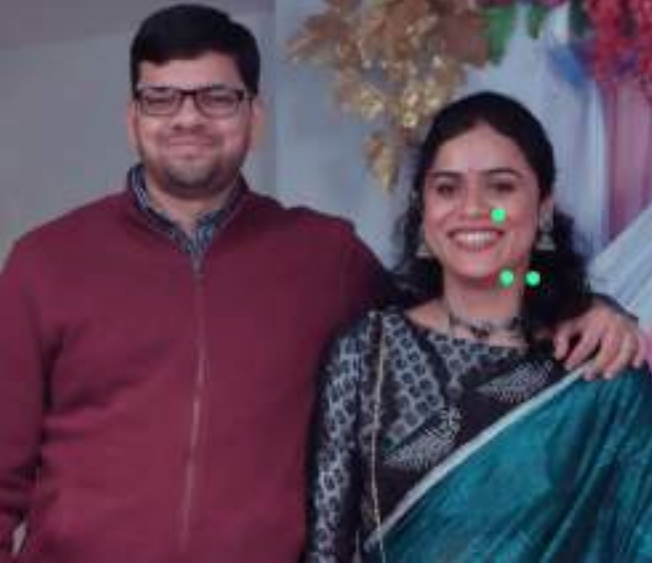
ঔশোক জী পত্নী স্ন. পূৰ্ণকনো জীক মংগ

ঔশোকজী ঔপন পৌত্ৰী শ্ৰেয়া কেৰ মংগে

ঔশোক জী, পত্নী ঔপন, দুই পুত্র ও পুত্রবধূ(পল্লরী)ক মংগ

अशोक जीक पुत्र, प्रभात ओ पुत्ररक्ष शिखा

अपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाड।

২.৩. ঞ্খশোক- হম ঞ্খা হমৰ পৰিচয়

ঞ্খশোক

হম ঞ্খা হমৰ পৰিচয়

হমৰ জন্ম ১৫ জনৱৰী ১৯৯৩ কেঁ নোহনা (মধুৱনী) মে ভেন। হমৰ পিতা বহথি স্ন. ঔমাপতি মা এৰঁ মাতা বহথি স্ন. নন্দা দেৱ । হমৰ জন্মক ৱঁদত পূৰ্বেমঁ হমৰ পিতা কাৰ্মীমে বহৈত ছনোহ। মহাৰানী নখমীৱতী দ্বাৰা নিৰ্মিত ৰাম মন্দিৰক ৱ্যৱস্থাপক বহথি ও। নখমীৱতী ঞ্খপন জীৱনকানমে কষ্টহাৰ জুষ্ট মিনমঁ জা কই দানকা মন্দিৰক ৱ্যৱস্থাপক ৱঁনৌনে বহথিন। হম মপৰিৱাৰ ওতহি বহনেদাঁ। হমৰ জেঠ ভাগ স্ন. প্ৰো. স্মশীন মা ওতহি পঢ়ননি- নিখননি। ৱী.এচ.যূমঁ এম.এ কেননি। জখন ও এম.এ কেননি তঁ হম ছহ ৱৰ্ষক ৰহী। ভাগ এম.এ পায় কই ১৯৯৯ গ্ৰাম্মীমে মৰিৱৰ গামমে মহাৰাজ নখমীশ্বৰ মিংহ মহাৱিছানমে প্ৰাধ্যাপ ভই গেলাহ। দানকাৰ্মঁ ছোষ্ট হমৰ ৱঁহীনি স্ন.গীতা দেৱীক ৱঁয়াহ হমৰ জন্মমঁ এক ম্যাম পূৰ্ণ দিমম্বৰ ১৯৯২ মে ভই জেন ৰহনি। ভাগ

হমৰায় পঁদুহ বৰ্ষ আ বঁহীনি বাঁহ বৰ্ষক জেঠ বহ ি। স্নাত্তিক
ৰূপয় হমৰ স্থিতি পৰিৱাৰমে এক ননৰঁবুঁআ মন বহএ। মন্ত ঞ্চলো-
মলোমে নাগন বহএ। তাহিপৰম নেনহিম হম বঁধা দুখীত পড়ি
জাগ। যে গ্ৰম মৌষ্টিক তক চনন। পৰিৱাৰক নেন গ্ৰ এক পেঘ
ঠিন্তাক কাৰণ বঁনন বহন।

ভাগ কে প্ৰাধ্যাপক বঁনি গাম চন ঞ্চএৰাঁক কাৰণ মাএ মঁগ হমগুঁ
গাম আৰিঁ গেনাঁ। এক বৰ্ষ গামেমে পেঠঘাষ্ট স্কুলমে তুনাঁ। ম্বদা
ঠীকয় নহি পঢ়ৰাঁক কাৰণে মাএ হমৰা ১৯৩০ মে পিতা মঁগ ফেৰ
আগু পঢ়ৰাঁক নেন কাশী পঠা দেননি। হমৰ স্কুলী জীৱনক আৰম্ভ
ম্বনয়োজিত ৰূপয় বঁয়িক পাঠশালা, হৌজকশোৰা, বাৰাণসীমঁ
ভেন। ওতহিমঁ পচমা ক্ৰায় উতীৰ্ণ ভেনাঁ। ফেৰ চ্ৰমমে পঢ়ৰাঁক
নেন হৰিষ্ট্ৰ গঁষ্টৰ কানেজমে এনাঁ। ১৯৩৯ গ্ৰম বীমে মৌষ্টিক
কেনাঁ। গঁষ্টৰমে ডী.এ.বী কানেজ আৰিঁ গেনাঁ। ম্বদা উতীৰ্ণ নহি
হেঁক উৰমঁ পৰীক্ষা ছোড়ি দেনিহেক। গাম আৰিঁ গেনাঁ। ম্ববিয়ৰ
কানেজমঁ আগ.এম.বী কেনাঁ। গায়নকা কানেজ, মীতামতীমঁ
বী.এম.বী (বনস্ৰতি শাস্ত্ৰমে প্ৰতিষ্ঠা) কেনাঁ। বী.এম.বীক বিজনেষ্ট
১৯৭৬ক জনৱবীমে নিকনন আ ওহী বৰ্ষ জুনমে হমৰ বিৱাহ
ম্ববঁনীমে ডা. জযধাৰী মঁহক ম্বপত্ৰী পূৰ্ণকনা দেবী মঁগ ভে ।
ওকৰ বঁদ হম প্ৰতিযোগিতা পৰীক্ষা মন্তক তেয়াৰী কৰএ নগনাঁ।
প্ৰতিযোগিতাক মাধ্যমমঁ পহিল নৌকৰী জনমঁপৰ্ক বিভাগমে ঞ্চপৰ
জিনা জনমঁপৰ্ক ঞ্চধিকাৰীক ৰূপমে ১৯৭৭ মে শ্বৰ কেনাঁ। তকৰ
বঁদ বী.পী.এম.বীক মঁযুক্ত পৰীক্ষা দ্বাৰা মহকাৰিতা বিভাগ ে
মহায়ক নিৰঁধক, ম.ম. কেৰ পদপৰ গাঠাঠী (বঁকৰ) মে ১৯৭৮ মে

যোগদান দেন। ওহী বিভাগমে বিভিন্ন পদপৰ কাজ কৰেত ৱৰ্ষ ২০১৩ মে ৩১ জনৱৰীকেঁ য়েৱানিবৃত ভেন।

এহি ঞ্ৰাধিমে হমৰ মাতাক দেহাৱমান ১৯৮৭ গ্ৰাম্মিমে, পিতাক ১৯৮৮ গ্ৰাম্মিমে, ৱঁহীনক ১৯৮৯ গ্ৰাম্মিমে ঞ্ৰা ভাগক ১৯৯০ গ্ৰাম্মিমে ভই গেননি। ঞ্ৰাৰি ৱৰ্ষমে হমৰামঁ জেঠ ঞ্ৰাক গোষ্ঠা ঞ্ৰেনে নাহ। ঞ্ৰাৰঁ হমৰামঁ জেঠ পৰিৱাৰমে হমৰ ভৌজী ৱীণা দেৱী ঞ্ৰাৰি জে গাম্মমে ৰহেত ঞ্ৰাৰি। ঞ্ৰানকা মঁগ হমৰ ভাতিজ ৰাজীৱ মপৰিৱাৰ ৰহেত ঞ্ৰাৰি। ও মৰিমৰ কানেজমে মহাযক কে ৰূপমে কাৰ্যৰত ঞ্ৰাৰি। মঁপূৰ্ণ পৰিৱাৰকেঁ মম্হাৰনে ঞ্ৰাৰি। ভৌজী ঞ্ৰা ৰাজীৱ কে গাম্মমে ৰহনোক কাৰণে হমৰো ঞ্ৰা হমৰ পৰিৱাৰক মঁৰঁধ ঞ্ৰানৱৰত গাম্মমঁ ৱঁনন ৰহন ঞ্ৰাৰি।

ম্যাহিৰ কে প্ৰতি হমৰ মুকাও কাশীমে মৌখিন ঞ্ৰাত্ৰ মঁঘক গতিৱিধিকেঁ দেখনা-ম্বননামঁ ভই গেন। ঞ্ৰাত্ৰ মঁঘ দ্বাৰা মৌখিনীমে ঞ্ৰানেক কাৰ্যগ্ৰম্ম হোগত ঞ্ৰেন। গ্ৰ মভ কাৰ্যগ্ৰম্ম ৰাম্মদি মেপৰ ঞ্ৰাঞ্ৰ। হম ৱঁঠেমঁ মভষ্ঠা দেখই নগন। নষ্টাক, কৰি ঞ্ৰা-পাঠ, ভাষণ প্ৰতিযোগিতা, জযন্তী, মৰস্বতী পূজা ঞ্ৰাদি ঞ্ৰাৰ্যগ্ৰম্মমে গ্ৰম্মশঃ ভাগ নিঞ্ৰ নগন। মিখিনা-মৌখিনীক মাদে ম্বনই নগন। হমৰ পহিন ৰচনা কৰিতা ঞ্ৰেন জে ৱঁঠুক পত্ৰিকামে ১৯৩৮ গ্ৰাম্মিমে ঞ্ৰপন "শশি ঞ্ৰন্দা কে মমান"। ঞ্ৰন্দা মাক জযন্তীমে পঢ়নে ৰহী। ফেৰ ১৯৩৯ মে মিখিনা-মিহিৰমে দোমৰ কৰিতা ঞ্ৰপন। পহিন কথা "ৱিৰাম মঁ পহিনে" ১৯৭১ গ্ৰাম্মিমে মিখিনা-মিহিৰমে ঞ্ৰপন ৰহ। তকৰ ৱাঁদ গ্ৰম্মশঃ ম্যাহিৰমে ৰম ত গেন। ম্যাহিৰ জীৱনক ঞ্ৰঁগ ভই গেন। ঞ্ৰনিৱাৰ্য ৱঁনেত গেন।

নোকৰী জীৱনমে হম ৰঁকমৰ আ কষ্টহাৰ পদম্বাপনক অতিবিজ
 ৰেঁয়ী অৱধি পঠনেমে বিভিন্ন পদপৰ বহনগাঁ। হমৰ দু ূ ৰাঁনক
 প্ৰৱীণ ও প্ৰভাত পঠনেমে পঢ়ননি-নিখননি। প্ৰৱীণ দেহবাদনমঁ
 ৱী.শ্ৰেক কই ম্ৰীত অথাৰিষ্ঠী অফ গাঁডিয়ামে কাৰ্যবত ছথি। ৱৰ্ষ
 ২০০১ মে দানকৰ ৱিৱাহ পলৱীমঁ ভেননি। একটা ৰেঁঠী ছনি
 শ্ৰেয়া জে এহি ৰেঁৰ চৰ্চমা ক্যাম পাম কেনক অছি। ও মভ ৰোঁনানী
 (ভড়ীয়া)মে বহৈত ছথি। এহিমঁ পহিনে কীৰীবুঁক (মাড়খঁড)মে
 ছনাহ। প্ৰভাত অঁগ্ৰেজীমে এম.এ, পী.এচ.ডী কই এখন পঠনা
 ৱীমেঁম কানেজমে পঢ়া বহন ছথি। ৱৰ্ষ ২০১৩ মে দানক ৱিৱাহ
 শিল্পায় ভেননি। মাহিগমে দানক খুৰঁ অভিষ্টি নি। অঁগ্ৰেজীমে
 ৰেঁয়ী নিখেত ছথি মে কৱিতা। মৌখিনীমে মেহো নিখই নগনাহ
 অছি লেখ মভ। অন্বৱাদ মেহো কৰেঁত ছথি। তাৰান্দ ৱিয়োগীক
 কৱিতা মভক অন্বৱাদ অঁগ্ৰেজীমে পোথীক ৰূপমে প্ৰকাশিত নি।
 হমৰ পত্নী পূৰ্ণকনা মাক দেহাৱমান ২০১১ গ্ৰন্থীক জনৱৰীমে
 ভই গেননি। ৱৰ্ষ ২০০২-০৩ মে দানকা গাঁভীৰ ৱিমাৰীক কাৰণে
 দিনীক গাঁগাবাম অন্বতানমে অষ্টাগ ম্যাম বহই পঢ়ননি।
 আপৰেশন ভেননি। একেঁম দিন ধৰি অঁগ.মী.যুমে মৃগুমঁ ঠৈত
 বহনীহ। দেহমে ম্যামৰ্থ নেত ৰঁদত মময় নগননি। ২০০৪ স্মীমে
 ধৰি ও বিভিন্ন আপৰেশনক অঁপাৰ কষ্ট ভোগননি। কতেকো ৰেঁৰ
 নাগএ জে ও অঁৰঁ নহি ৰঁচতী মূদা ৰঁঠি ত গেনী আ ওকৰ ৰাঁদ
 ৰাঁদ মতবহ ৱৰ্ষ ধৰি জীৱিত বহনীহ। মূদা মমান্ জ ৱন নহিএ
 জীৱিঁ মকনীহ জকৰ দানকা ৰঁদত অঁভিনামা বহনি। অঁতিমো
 মময়মে ও মৰএ নহি চাহৈত বহথি। জাৰঁত ধৰি স্নষ বহথি তাৰঁত
 ধৰি ঘৰ-পৰিৱাৰ, দুনু ৰাঁনককেঁ ৱএহ মম্হাৰনে বহথি। নেনামে
 দুনুকেঁ ৱএহ পঢ়োঁননি-নিখোঁননি। হম তঁ মৰকাৰী কাজ, মেৱা-

সংঘৰ্কা কাজ. সাহিত্যিক-সাংস্কৃতিক কাজ সন্ডমে হৰদম ব্যাঘ তে
বহিত ছনগাঁ।

আৰঁ হম সত্তৰি র্ষক ভই গেন ছী। পাছ ঘূমি কই তকৈত ছী
তঁ নগৌএ জে গঁঠবমে পঠিত কান কাশীমে কোঠনীক দেৱানপৰ
অপন ভাগক নিখন পাঁতী "মহান্নাকংক্ষা কা মোতী নিধুঁৰতা কী
সীপী মেঁ বহতা হৈ" কে পঠি তঁ গেন বহী মূদা আৰঁ জা কই ওকৰ
অর্থ নাগৰঁ শ্বক ভেন অছি।

অপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.৪.কল্পনা মা- চাঁহি-পচাঁহিঁ ৰাঁজৰঁ/নিখৰঁ মহজ নহি

কল্পনা মা

চাঁহি-পচাঁহিঁ ৰাঁজৰঁ/নিখৰঁ মহজ নহি

বিদেহ মৌখিনী পোথীক আৰ্কাণ্ডৰ পৰ জখন আদৰণীয় আশোক মৰ বচিত পোথী মভক নিম্ঠ দেখলঁ, তঁ কথা মংহ, কৰিতা মংহ,মাফ্ৰাকোৰ মংহ, যাত্ৰা কথা,আনোচন , বিৰিধ আ নৰ কৰিতাক পোথী মভক মং এক গোট ৰংগ্য মংহ পৰ জৰি পড়ল। "নীক দিনক ৰাঁগল্লোপ" শীৰ্ষক ৰংগ্য মংহ পৰ নজৰি পড়িতহি হম ৰিঁশ একন্ ফ্ৰণ গমওনে এহি পোথী কেঁ ডাৰ্ডননোড কেনাঁ।মোন মে আএন "আশোক মৰ আ ৰংগ্য মংহ?" কনি আৰিশ্বমনীয় মন নাগন,তৌ জিজ্ঞামা আৰ্গধিক পৰঁন চনএ, জে দেখী,আখিৰ কেহন আছি পোথী।জতৰাঁ হম আশোক মৰ কেঁ দেখনিযনি/মননিযনি,ম্ভাৰ মঁ ও ৰঁদত ৰেঁমী মৌম, মৃদুভাষী নোক ব্ৰুঁমেনখি হমৰা। তৌ আৰিশ্বমনীয় মন ৰাঁত নাগন,জে এহন নোক

ৰাংগ্য কোনা লিখি মকৈত ছথি। ককৰো পৰ কষ্টাফ ক ঝাঁ,ঠাঁহি-পঠাঁহি ৰাঁজৰঁ/নিখৰঁ মহজ নহি । আ জখন ও স্বভাৱক বিপৰীত ঝাঁঞ, তখন তঁ ঞ্ৰাৰো নহি। ঠাঁহি-পঠাঁহি ৰাঁত ঞ্ৰধিক কান কষ্টুএ হোণত ছে,আ কষ্টু ৰাঁজৰঁ মভক ঝুঁতাক ৰাঁত নহি।

পোখী পঠৰঁ ম্বৰুহ কেনাঁ, তঁ লেখক দ্বাৰা দৃ শঙ্ক কহৰাঁক প্ৰম মে "কহৰাঁক ঞ্ৰছি....."মে মভশা খিমা নিখন দেখনাঁ/পঠনাঁ,জে কোনা মঁজোণ ৰঁনননি দৈনিক হিন্দুস্থানক একশা স্তম্ব "ঠাঁহি-পঠাঁহি" নেন ৰাংগ্য নিখৰাঁক। ঞ্ৰা কতেক ঞ্ৰবুঁহ নাগৈত ছননি লেখক কেঁ ৰাংগ্য নিখৰঁ,তকৰ চঠা মেহো কেননি ঞ্ৰছি। ন খক ম্বয়ঁ গ্ৰ ৰাঁত স্নীকাৰ কএনে ছথি,জে "ঠাঁহি-পঠাঁহি নিখৰঁ মহাণ ম্বশ্কিন।" ঞ্ৰাগাঁ লেখক এহো ৰাঁত স্নীকাৰ কৰৈত ছথি জে এহি স্তম্ব নেন লিখেত "কিছু মামথিক ঘষ্টনা-মমাচাৰ পৰ যোচৰাঁ-বিচাৰৰাঁক ঞ্ৰমৰ ভেষ্টন।মঁগহি এহো মহল্পপূৰ্ণ বহন জে ঞ্ৰপন স্বভাৱক বিপৰীত কনে-মনে ঠাঁহি-পঠাঁহি কহৰাঁক- জৰাঁক ঞ্ৰৰগতি ভেন। হিম্মতি ভেন।"ঞ্ৰগতিএ ষ্টা নহি ভেন মৰ ! খুৰঁ ম্বতৰন ৰাংগ্য নিখৰঁ। ঞ্ৰাগাঁ ঞ্ৰাৰো এহন ৰাংগ্য মঁগ্ৰহ পঠৰাঁনেন ভেষ্টএ,মে ঞ্ৰপেক্ষা।

মভ মঁ পহিনে গল্প কৰৰঁ জীৱনক নেন মভ মঁ মহল্পপূৰ্ণ প্ৰাণৰায়ুক শ্ৰোত গাছ-বৃক্ষ মঁ মঁৰঁধিত ৰিম্বয় পৰ নি ন গেন "হাণৱে পৰ হৰিযানী"ক। লেখক কতেক নীক মঁদেশ দেননি ঞ্ৰছি মে দেখন জাওঁ-"হাণৱেক নিৰ্মাণ মে জেনা বৃক্ষ-ম হাৰ হোণত ঞ্ৰছি,মে জীৱন নেন মাৰুক ভ' বহন ঞ্ৰছি। ম্বদা মৰকাৰে পৰ মভশা দোষ মটি দেৰঁ,ঞ্ৰপন জিম্মেদাৰী মঁ ভাগৰঁ ভেন। তেঁ

মৰকাৰক ম'গ হমৰো মভ কেঁ যোজনাক শত-প্ৰতিশত পানন
নেন মোস্তৈদ বহ' পড়তাজঁ অ'পনে চাঁকি নহি বহত,ত' অ'ন কেঁ
কোন গৰজ ছে।"

নেখকক মোন ফ'গ'খা অ' চূনাৰক গ'ঠৰঁধন দেখি গাৰডেন
গাৰডেন ভেন ছননি, হমৰা তঁ "অ'তভহ" প'ঠি মোন গাৰডেন
গাৰডেন ভ' গেন। কতেক মূখম অ'ঙ্ক'ৰেশন ! মিত্ৰতা
ত'অ'তভহ,শ'ব্ৰতা ত' অ'তভহ। মভে,প্ৰকৃতি অ' স্নভাৰ মে অ'গ
কানহি অ'তি কে উঁকা বাঁজি বহন অ'ছি।অ'তভহ ভ' বহন অ'ছি।
কোনো মীমাক অ'ৰঁ মোজৰ নহি বহি গেন অ'ছি।মেহস্তা তঁ মীমা
পাৰ। প্ৰেম তঁ মীমা তোড়ি ক'। গ্ৰোধ তঁ অ'কাম ঠেকন।

ওনা "অ'তভহ" মন অ'ৰো বাঁহত ঠাপিক মভ বাঁহত নীক নাগন
প'ঠেত। "ভমক গুহেম", "মুখোঠা", "মপনাক বেন",মভঠা বেঁজোড়
ঠাপিক।

"বিনাগত গাম"মে যথার্থক চিত্ৰণ কৰেত নিখেত ছথ -"গাম
অ'ছি কি গায়ৰঁ ভ' গেন।নিষ্টাহে গায়ৰঁ ভ' গেন কি কিছুও বাঁচন
অ'ছি।ছহৰ অ' বাঁধ ওকৰা গীড়ি গেন।উম ওকৰ অ'স্তিৰ নোপ
ক' দেনক।" গামক চিহ্নাম বিশাল বাঁধক গাছ,ঘনগৰ পীপড়ক
গাছ,মোঁঠহা পাকড়িক গাছক চঠা, বাঁধদ-গাএ-মহীমক
চঠা,গুমহৰ,খম্হাৰ'ভ,ওন,পোৰোক মাগক চঠা কৰেত বিনা ত
গামক মাৰ্মিক চিত্ৰণ কেননি অ'ছি। নেখকক কহৰঁ ছনি জে শহৰ
মভক অ'ক্ষনিকীকৰণ মে বেঁহান মৰকাৰ গামে কেঁ এনা বাঁমা
দি-অ'এ,জে কাজ-বোজগাৰো ভেঠএ অ' অ'পন মমাজ-পৰিবাৰক
ম'গ বহিযো মকাী। মূদা এহিনেন বাঁজত কে?

"গুনক কৰু মান"মে ঞ্পনা মিথিনাক প্ৰচলিত ফকড়া মভ পড়ি নীক নাগনা। কতেক মাৰ্থক, মঠীক হোগত ছনএ, মভঠা ফকড়া মভ।জে ঞ্বাৰঁ রৌনচান মে একদম প্ৰয়োগ মে নহি বহি গেন। ঞ্পনা কেঁ পেঘ নোক ঞ্বা মাডৰ্ন শো কৰৰাঁক চক্কৰ মে ওমবাএন মমাজ ঞ্বাৰঁ গ্ৰা গমৌঞা,দেহাতী ফকড়া মভ কিএক রাঁজত। রাঁত বায় প্ৰশ্ব ঠাঠ কেননি ঞ্বিছি নেখক,জাহি পৰিচাৰ বৰাঁক রেঁগৰতা ছে-"গ্ৰা কোনা ভেন জে হিত-ঞহিতক রাঁত বিঁমৰি পেঘ-ছোষ্টক ফেৰ মে পড়ি গেনাঁ ?এনা এক দিমাহ,এক ভগাহ কিএক ভ' বহন ছী হমমভ ?"

"পোখৰি মভ কে কহিয়া ঠড়াহৰঁ" রাঁত মহৰুপূৰ্ণা বিষয় নাগনা। মৰণামল্ল ভেন দ্গুৰ-দ্গুৰ কৰেত পোখৰি মভ নেন নেখকক ঠিতা ঠঠতে ছনি। নেখক কহেত ছথি,"ঞ্পনা মভক এনাকা নদী- পোখৰিক মামনা মে ধনীক বহএ। ম্ৰদা ঞ্বাৰঁ তহিনা গৰীৰঁ ঞ্বা বিপল্ল ভেন জা বহন ঞ্বিছি।"একঠা কোঁকা দেমএ রাঁনা ঞ্বাঁকড়াক ঠলেখ মেহো কেননি ঞ্বিছি নেখক। দেশক ঞ্বাজাদীক মময় ঞ্পনা মিথিনা মে জাহিঠাম ঠৌরীম নাখ পোখৰি ছনএ তাহিঠাম ঞ্বাৰঁ মাত্ৰ মাড়ে পাঁচ নাখ রাঁচন ঞ্বিছি। বিডম্বনা গ্ৰা জে (নেখকক শৰ্দ্ধ মে)-

"গাম-গাম মে পূজা-পাঠ রাঁঠি বহন ঞ্বিছি। জত' কহিয়ো রাঁ মন্তী দুৰ্গা পূজা নহি হোগত ছন,ওতদ্দ নাখ-নাখ খঠ ক' ধমধাম রাঁ পূজা ভ' বহন ঞ্বিছি।ভৰি-ভৰি বাতি ভিডিযো ঠনেত ঞ্বিছি।নাচ-গান হোগত ঞ্বিছি।ম্ৰদা কুপোড়েম,তৰাগোড়েম নহি হোগত ঞ্বিছি।গনাৰ ঞ্বা পোখৰি খুনা ক' ঠড়েম নহি মনাওন জাগত

খিচি।এহন উত্ৰমৰ নহি হোওত খিচি জাহি ম' নোকক উপকাৰ
ন-খিচি।"মমাজ কেঁ চেতৰুঁতি লেখক কহৈত ছথি-" পানি ঝিনা কী
জীৱন।পোখৰি ঝিনা কী গাম ঘৰ। খাউ,জীৱন ৰঁচাওন
জাএ।পোখৰি খুনাওন জাএ।"

মভটা বিষয়-ৰম্ব ৰঁচত মহত্বপূৰ্ণ খা মাৰ্থক চুনন গেন খিচি
লেখক দ্বাৰা। মমমাময়িক বিষয় মভ,জাহি মে ৰাজনীতি খা ৰাজ
নেতা মভ পৰ ৰাংগ্য মেহো মম্মিনিত খিচি। "চুনাৰক ফগুখা","গু
ককৰ ৰঁজাৰ ছিহে হো ভাগ","ষ্টমাষ্টৰ খা পিয়াজক মত্তা ম খ"
এহি শ্ৰেণী মে খাএত। মৌমমক মিজাজ ম' ম'ৰাধিত মেহো কিছু
বিষয় খিচি,জেনা-"নামী ভেন পষ্টনাক গৰ্মী","খাৰ' হে
খখাত!"মমাজোপযোগী কাজ দিম নোকক ধ্যান দিখৰৈত িষয়
মভ মেহো খিচি। মমাজক প্ৰতি মেহো হমৰ মভক কিছু জিম্মেদাৰী
খিচি,মে খাৰ'ক নোককেঁ ৰিম্বুত ভ' গেন ছনি। মভ খপনেনে
ৰেঁহান ৰহেএ। নোক খাঢ়েমম'খন কৰএ।মনুষ্য-জন্মক
মাৰ্থকতা মাত্ৰ খপনানেন জীৰ'এ মে নহি ছে,মে নো বুমএ।

কখেতৰ মাহিগুক শ্ৰেণী মে খাৰ'এ ৰ'না পোখী "নীক দিনক
ৰা'গল্লাপ" মমাজক নেন উপযোগী ত' খিচিএ,ম'গহি ৰোচক মেহো
নগতনি পাঠক কেঁ।

খপন ম'তৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.৯. খান্না মা-উঁতীগাম- মধ্যমার্গক ঞ্লেষণক কথা

খান্না মা

উঁতীগাম- মধ্যমার্গক ঞ্লেষণক কথা

ম্হুত মেঁ একটা রাব্যংশ ঙ্কেক -' গঢ়ঁ করীনাঁ িকম্
রদন্তি' ঞ্খর্থাে করিব্বক কযৌপী গঢ় হোগঢ়। চ্ছন্দ,নয় গতি যতিক
রঁক্খনমেঁ ম্ভ হযরাঁক কাৰণ গঢ়মে ভাষাগত ঞ্খথরা রিযয়গত চ্ছষ্ট
ভেষ্টরাঁক কোনো গঁজাগশ নহি হোগত ঙ্কেকাএত' একটা গপ

ধ্যাতৰ্য ঞ্ৰি জে মঁস্কৃতমে গঢ়,পঢ়,নাষ্টক, চম্বু মভ কাৰ্যক শ্ৰেণীমে ঞ্ৰবৈত ঞ্ৰি।

কথাকাৰ ঞ্ৰশোক মৌখিনী কথাক ম্ৰুছাপিত নাম ছথি। যঢ়পি ও পাঠকৰগৰ্গকৈ কৰিতা- মঁগ্ৰহ এৰঁ ঞ্ৰানোচনা ঞ্ৰাদি ৰিধামে েহো মশজ বচনাক ঔপহাৰ দেনে ছথিন,তথাপি শ্লেসনাগজেশন কথাক্ৰেত্ৰীযে।

ঞ্ৰাগ কিছু গপ দনক কথামঁগ্ৰহ 'উেডীগাম'ক।প্ৰাৰঁভ বৈত ছী শীৰ্ষকথামে। প্ৰায় মন্বঙ্ক নেন ৰিৰশতো ঞ্ৰি ঞ্ৰা মহত্ৰাকাৰ্গা ঞ্ৰা মেহো। ম্বদা জেনা- জেনা ৰযম ৰিঁতেত ঞ্ৰেক,কাৰ্যানযী দাযিছ ক'ম হোগত ঞ্ৰেক,ধিয়া-পুতাক জিম্মেৱাৰী খতম জকােঁ হোগ বঁমাগত ঞ্ৰেক,যানী মমযক ফৰাগতি হোগ ঞ্ৰেক,ঞ্ৰপন জড়ি তীৰ্ত্তাক(শিদ্দত) মঁগ মোন পড়ৈত ঞ্ৰেক। কিছু এহনে মন ঞ্ৰনুভৱ হোগত ছনি কথানায়ক ৰঘূৰঁশ ৰাঁৰুঁকৈ জী নক মাক্ষৱেনামে ঞ্ৰা ও ৰিকন হোমএ নগৈত ছথি গাম ঘূৰৰাঁ নেন। ম্বদা এত' মকাৰাডুমক পক্ষ গ্ৰা জে পত্নী ঞ্ৰা ধিয়া-পুতা মেহো ৰঘূৰঁশ ৰাঁৰুঁক গচ্ছাক মমৰ্থক। যঢ়পি দেখন গে ৈ ঞ্ৰি জে ৰাঁহৰ ৰহনিহাৰ ৰাঁনৰঁঠা মভ এতেক মৌশ্ৰেযিনিম্ৰ্ঠিক ভ' জাগত ঞ্ৰেক জে মাযৰাঁপক ভাৱনা মেহো হানি- নাভক ৰঁষ্টখৰা পৰ জোখেত ঞ্ৰি । ম্বদা মাহিৰ্কাৰক কাজ মাত্ৰ যথৰ্থ েখায়ৰঁ নহি,ওহি ধৰাতন পৰ ঞ্ৰাদৰ্শ শ্ৰিতিক মৃজন মেহো হোগত ঞ্ৰি।যে কথাকাৰ এত' পৰোক্ষত: কহ' চাইত ছন হেতাহ- এহনো ভ' মকৈছ, প্ৰযায় ত' কৰহ।

গামক নোক মন্দিৰ-নিৰ্মাণক নাম পৰ স্নাগত কৰত,এতেক দিন ধৰি কয়ল গামক উপেক্ষা মোন নহি পাড়ত, তেঁ বামমন্দিৰ- নিৰ্মাণ নিৰ্ণয় কএ বঘূৰঁশ রাঁৱুঁ মপৰিৱাৰ গা এনোহ।মুদা গামক নৱযুৱকক প্ৰশ্নক মাৰ্দ্দে লেখক ম'ভৱতঃ ঞ্বপন মনোভাৱ ৰ্যজ কৰৱাঁক প্ৰযায় কৰেত চ্ৰথি, ধনিক প্ ৱামীকৈ কৰ্ত্তৱ্য মোন পাড়ৈত চ্ৰথি-

'কনে ৱিচাৰি ক' দেখিযৌ মাণিক রাঁৱুঁ, কতেকৰায় মন্দি তঁ ঞ্ৰচিযে চাককাত। তেঁ পৰ ফেৰ এক নৱ মন্দিৰ ৱনি ক' কী হোয়ত? জোহো ত' এক ঠা 'নাগৱিঁনীঠীযে' ভ' জায়ত। এহি ম' ৱৰ্ৰ ঞ্ৰহাঁ মভ ঞ্ৰম্নতান ৱনিৱিতাঁ । স্কুন খোনি দিতাঁ। কানেজক নিৰ্মাণ কৰিতাঁ । দুনিয়ামে এক মেঁ এক জ্ঞানক প্ৰচাৰ-প্ৰমাৰ ভ' ৰহন চৈ। ওকৰে শিক্ষণ-প্ৰশিক্ষণক ৱ্যৱস্থা কৰিতাঁ । নোক কে কভে উপকাৰ হোগতে।'

এত' এক দিশি গামক নৱযুৱক নোকনিক জাগককতা ৰ্যজ ভেন ঞ্ৰচি ত'দোমৰ দিশি ধনাঢ্য নোকনিক মামন্তী প্ৰবৃত্ত পৰ চোষ্ট মেহো পড়ৈত ঞ্ৰচি।'গামক নোকক এতৱিঁ ঠা ঞ্ৰকাশ' এহি মোচমে পৰিৱৰ্তনক খগতা দেখাওন গেন ঞ্ৰচি।

গ্ৰ একঠা ঞ্ৰাশাৱাদী কথা ঞ্ৰচি,জাহিমে মভ বুম্ৰনক বুম্ৰনা জাগত চ্ৰথি,কথানাযক,নক পুত্ৰদ্বয়,পত্নী ঞ্ৰা মমাজ মভ।ঞা মভ মিতি জীৱনক ম্ৰখময় ৰাগ গৱৈত ঞ্ৰচি।

'গামক কাতক হাগৰে' ভৌতিক বিকাসক ম'গ গামক
 গ্ৰাম্যপন, নিশ্চলতা আৰু নেৰ্গিকতাক অঁত দেখি ভাবুক েন
 মাহিগকাৰক অঁতৰেদনাক উল্লাৰ অছি ।

'ছটীক এক দিন' মমযক ম'গ মামঙ্ক-বিধান কৰে নেখকক
 একটা মখান্ত কথা অছি, জাহিমে দু ঠা শিষ্টিত য়রক- য়রতী
 মামাজিক বিধানক বিৰুদ্ধ প্ৰেম বিবাহ কৰিতো মৌখিনী মাহি-
 এৰ মৌখিত মমাজক প্ৰতি অক্ষুণ্ণ অলুবাগ বযেত অছি।

কিছু অহী ভাৱ পৰ আধাৰিত কথা মন বুঁমাগত
 অছি 'স্বাধীন'। মদা, ওত' বৈৰাহিক বঁনােকাৰক পৰজোৰ বি োধ
 দেখাওন গেল অছি। একটা স্নান্দিমানিনী স্ত্ৰী কোনা পৰিমা থিতিমে
 ও গৰ্ভ বখৰা নেত তেয়াৰ নহি অছি, জে জৰ্দস্তীক মল্লকক প্ৰতিফল
 হোমএ। হেঁ, ও বুঁমৈত অছি জে জৰ্দস্তী কৰেবঁনা পুৰুষ নিতান্ত
 অধনাহ নোক নহি অছি, তেঁ তনাক নহি নেত অছি, গ্ৰ কহেঁ
 জে 'হম খিন্না খতম নহি শূক কৰ' চাহেঁত স্ত্ৰী'। মদা েঁংযোঁ
 বৈৰাহিক মূল্যক অৱহেননা স্ত্ৰীকাৰ নহি কৰেত অছি।

স্ত্ৰীক অস্মিতা- দনন গুপুৰুষক প্ৰবৃত্তি বহন অছি, মদা স্ত্ৰীক ওহি
 চোষ্টমেঁ উপজন ঠীমক অলুপ্ৰতি মেহো পুৰুষ নেখক কএ মকৈত
 অছি, কাৰণ নিখৰা কান নে ও পুৰুষ বহেঁচ আ নে স্ত্ৰী, ও বহেঁচ
 মাত্ৰ ও পাত্ৰ। পাত্ৰক ম'গ মানৱীকৰণ আ মমানুপ্ৰতি নীক
 নেখকক চহ হোগত অছি। যে অলুভৰ কৰেত নেখক অখন ঠীম
 কথামে নাযিকাক মোনক ম'ৰেদনা নিখেত অছি -

জেন মে শান্ত আ ছিৰ ভেন ৰেঁগমান ৰিঁমনা কে ৰেঁৰ-ৰেঁৰ এক্লেটা
 ৰাঁত মোন মে ঘূমি-ফীৰি কঁ' অৰেঁত ছেনি-' অধ্যক্ষ ৰঁনৌনি
 ত' অধ্যক্ষক কাজ কিএ নহি দেনি? হুম ত' গানকৰ মহধৰ্মী
 ছনিযনি। মহধৰ্মী কিএ নহি ৰঁনৌনি? হুমৰো দয়খত কিএ
 অপনে ক' দেনখিন ? এহন ৰেঁগমানী কিএ? কী ৰেঁগমান
 মমঠাম ৰেঁগমানে হোগত অছি? ৰাঁহৰো মে ৰেঁগমান আ ঘৰো ে
 ৰেঁগমান। '

'উমকী' উপৰমে প্ৰেমকথা বঁমাগত অছি, পৰশু 'অতি মৰ্ত্ত
 ৰজযে-' মিস্তাতক অলুমাৰ ওকৰ অঁত আতঁকিত কৰেত
 অছি। কী প্ৰেমক এহনো ৰূপ ভ' মকৈত কৈক? কী প্ৰেমক ম হো
 কোটা হোগত কৈক -এতৰা জৰৰতি, এতৰা আপুৰ্তি, তকৰ াদ
 কোনো স্মখ, দুখক অঘৰি নহি?

নিম্ৰঁদেহ নহি, তেঁ নাম থিক উমকী।

মনুষ্য কতৰো ৰাস্ত ৰহও, কতৰো দায়িত্বমে কিএক নহি ও ৰায়ন
 ৰহও, ওকৰা অপন ৰটি- প্ৰবৃত্তি পৰ অৰশ্য ধ্যান দেৱাঁক
 চাহী। নোক কী কহত? হুমৰ গমেজ কী অছি? আদি- আদি
 নিৰর্থক মোচমে অপন খুশীক আদাতি দেৱঁ বঁক্ষিমানী নহি, পৰশু
 ওহি এক ফলক খুশীক অলুভৰ কৰৰঁ জিনগীমে ন'ৰঁ উপ া
 ভৰেছ, গ্ৰ মাৰ অছি 'নাথ' কথাক।

'ছন' কথা জৰঁৰদস্ত নাঠকীয় কথা অছি। কোনো
 ৰাজি (ভোলামা)কিছু ফলক নেন কোনো পাঠ নেত অছি

ত' জেনা ও ওএহ ভ' জাগত খ্ৰিষ্টি। খ্ৰিষ্টিনয়ক জীৱন্ততাক
উক্ৰেষ্টি নিদৰ্শন খ্ৰিষ্টি এহি কথামো।

'মনমূৰাঁ' মে কেৰিযৰমে বুন্দি পযৰাঁক উন্মাদমে যুৱাৰ্গ দ ৰাৰা
ঘ'ব-গৃহস্থীক জিম্মেৱাৰীমে পনায়নক বঁঠৈত প্ৰবৃষ্টি পৰ চিত্তা ব্যক্ত
কৰৈত ছথি নেখক ত' 'খৃষ্টিক নাম জীৱন' মে খ্ৰিষ্টিজাতীয় ৱিৱাহ
পৰ স্নীপ্ৰতিক মোহৰ নগৰৈত ছথি। এত' নেখকক মধ্যমাগীয
দৃষ্টিক পোষণ, যামাজিক স্নীপ্ৰতি খ্ৰিষ্টি ৱদনৈত মময়ক মংগ
কদমতান কৰৈত খ্ৰিষ্টি জে খ্ৰিষ্টিকো।

খ্ৰিষ্টিৰাদী দৃষ্টিকোণ দেখৰৈত খ্ৰিষ্টি কথা 'খ্ৰিষ্টিনয়ক
ৰৈষ্টাকৈ দৃষ্টা দাঁত ভেননি খ্ৰিষ্টি' ত' মানসিক ৱীমাৰী দিশি গাঁগত
কৰৈত খ্ৰিষ্টি 'এনা ভ' ক' কিয়ো'। একৰ খ্ৰিষ্টিবিজ 'ও দনু
যোগিকল যিখেত খ্ৰিষ্টি', 'ৰাগ', 'নেমন খ্ৰিষ্টিগ্ৰন্থ' খ্ৰিষ্টি কথা
নীক ৱনন খ্ৰিষ্টি।

মংফেপমে জে কহী ত' উেডীগাম একষ্টা মঁৱেদনশীল কথাকাৰক
পদ্মহ গোষ্ট ৰমণগৰ কথাক মংগ্ৰহ খ্ৰিষ্টি। কথাক প্ৰস্তুতিক ছষ্টা
মুঁদৰ খ্ৰিষ্টি মোহক খ্ৰিষ্টি। মাত্ৰ চিত্তা ব্যক্ত কৰৰঁ, মোহিককাৰক উদ্দেশ্য
নহি, খ্ৰিষ্টিপিত্ৰ খ্ৰিষ্টিপন পাত্ৰক মাধ্যমমে ওকৰ নিৱাৰণক উপা
দেখায়ৰঁ, মদা এনা মন জেনা হম কহােঁ কিছু কহনহেঁ, হম
ত' খিষ্টি কহৈত ছনহেঁ।

কথাকাৰকৈ একষ্টা খ্ৰিষ্টিত মামান্য পাঠকক খ্ৰিষ্টিনন্দন!

খ্ৰিষ্টিপন মঁৱতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.৩.দিলীপ গুপ্তাৰ মা- মৌখিক ঐতিহাসিক বৈশ্বিক কথাকাৰ ছাতি
কথাকাৰ ঐশ্বক ['মাতৰঁৰ' কথা মংৰহক পুনৰ্পাঠ']

দিলীপ গুপ্তাৰ মাতৃ

মৌখিক ঐতিহাসিক কথাকাৰ ছাৰ্থি কথাকাৰ
ঐতিহাসিক ['মাতৃৰ' কথা সংগ্ৰহক পুনৰ্গঠন']

সামকালীন মৌখিক কথাকাৰে ৰেচপ নামে ছাৰ্থি কথাকাৰ
ঐতিহাসিক। হিনক কথা কেঁ তাকি - তাকি কেঁ পঢ়তে ৰহন
ঐতিহাসিক। হিনক কথা ৰিষমে শিল্পী কৰেঁ মহজ নে কৈক। ৰিষতা
ঐতিহাসিক। মৌখিক দৃষ্টিকোণে মঁ দেখন জায় তঁ ৰঁত ৰিষদ
ৰিষেশ্বৰক মাঁগ কৰেঁত ঐতিহাসিক হিনক কথামত মূদা মে ঐতিহাসিক
হমৰা নহি ঐতিহাসিক তথাপি হম গ্ৰ মানেঁত ছাৰ্থি হিনক কথাক ভাৰ, কথ্য
ঐতিহাসিক। ৰঁত হদ ধৰি কথাক ঐতিহাসিক মাধাৰণে মঁ মাধাৰণ ঐতিহাসিক
ৰুঁমি পৰেঁত ছাৰ্থি তাহি পৰিপ্ৰেক্ষামে হিনক দোষৰ কথা
সংগ্ৰহ 'মাতৃৰ' জে ৰঁত পহিনে পঢ়ন ছন এহি ৰীচ একৰ
পুনৰ্গঠন কথন। তাহি গ্ৰমে গচ্ছা ভেন কিযেক ঐতিহাসিক এহি
পোখীপৰ ঐতিহাসিক কিছু পাঠকীয় শিল্পী ৰাখন জায়। তকৰে একশ্ৰী
প্ৰযায় ঐতিহাসিক এহি ৰিষিক্ষিত কথা সংগ্ৰহৰ গ্ৰ দৃষ্টান্ত।

হিনক কথা মংগ্ৰহ পঠৈতকান মৱঁমঁ পহিনে হমৰা গ্ৰা ভান ভেন
 জে কথাকাৰ ঞ্ৰশোক মময়ক মংগ ৰঁদত যথার্থৱাদী ঠং মঁ
 চনৰোঁমে ৱিশ্বায় কৰেত ছথি।ও নকীৰ কে ফকীৰ নহি ছথি।
 কথা কহেত নহি ছথি, বঠেত ছথি যে মমূৰ্ণ তথ্যক
 মংগ।প্ৰত,ৱৰ্তমানক তানমেত ৱেঁমৱেঁত ভৱিষ্যোন্মূখ কথাক
 মূজনশীলী ছথি কথাকাৰ ঞ্ৰশোক। একেঁমম শতাব্দীক ঞ্ৰাৰ্ভে
 মে (২০০১গ্ৰ.)গ্ৰা কথা মংগ্ৰহ ঞ্ৰৱেঁত ঞ্ৰিছ।একেঁমম শতাব্দীক
 ঞ্ৰাৰ্ভিক ৱৰ্ষমে দুনিয়াঁমে ঞ্ৰনেক পৰিৱৰ্তন ভেন। দুনিয়াঁক
 কম্মুঠৰীকৰণ,মুজ ৱ্যাপাৰ মমমোঁতা, গঁঠৰনেঠক ঞ্ৰ িভাৰক
 প্ৰভাৱ ৱৈশ্বিক পড়য় নাগনা।ভাৰত মেহো প্ৰভাৱিত ভেন মহজহ
 মিথিনা মেহো।এহি মভ ৱাতক প্ৰভাৱ এহি কথা মংগ্ৰহমে মংগ্ৰহিত
 কথা মভপৰ দেখন জা মকেঁছ।

পাঠ ঞ্ৰা পুনৰ্পাঠ ক পছাতি হম জে কিছ্ৰু ৱুঁমি মকনাঁ তকৰ গ্ৰা
 ঞ্ৰাট্টিক ঞ্ৰনুপ্ৰতি মাত্ৰ থিকা। হম মৱঁমঁ পহিনে এহি
 মংগ্ৰমক 'ৰাঁড়' কথাপৰ চঠ কৰয় চাহৰাঁ।ৱিধৱাক জীৱনপৰ
 মৌথিনী মে ঘনেৰো কথা নিখন গেন ঞ্ৰিছ মূদা ৰাঁড় কথা ওহি
 কথা মভমঁ ৰঁদত ফৰাক ঞ্ৰিছ ,এনা কহি জে গ্ৰগন্তিকাৰী ঞ্ৰ ি
 তঁ ৱেঁজায় নহি।গ্ৰা একঠা ৱিছাৰ্থী মনীষক কথা মঁ ঞ্ৰাৰ্ভ োগছ
 জে ৱান্তৰমে ৱঁদনেত পৰিৱেশমে স্ত্ৰী- পুৰুষক মাম্মতাক কথা
 কহেঁছ।ৱিধৱা জীৱনমে ঞ্ৰায়ন ৱঁদনাৱক কথা কহেঁছ।মনীষ ঞ্ৰপনা
 মামী মঁ ঞ্ৰাট্টিক ল্লেহ কৰেত ছথি জখন দানকা মামীক ৱৈধৱ্য
 হেঁৰাক খৰঁৰি ভেঠেত ছনি তঁ ও ৱ্যগ্ৰ ভ' জাগত ছথি জ এতেক
 মুল্লৰি মামী কোনা ক' উজৰা মাদী পহিৰি ক' ৰহতী? কেহন
 নগতী ? ঞ্ৰাদি ঞ্ৰাদি চিত্ৰক মনোদশা ৱঁনেত ছনি।এহি ছণ দানকা

মোন পঢ়ৈত ছথিন ঞ্পন ৰিধৱা পিতামহী , ঞ্পন পিমিয়ৌত ঞন
 ৰিধৱাঁ ৰঁহিন। ম্যামাক মৃনু মঁ মনীষক মোন ৰিঁচনিত হোঙত ছনি
 ঞা ও মামীক নেন মঁগা ৰংক শান ন' জেৱাঁক ঞা দানকা ও
 শান ওঠা দেৱাঁক ৰিচাৰ কৰৈত ছথি। জখন মনীষ মামী মঁ ভেপ্ত
 কৰৱাঁক নেন কাশী জাঙত ছথি তঁ দানকা মোনমে ঞতিৰিজ
 মঁতোষ হোঙত ছনি যে মামীক পৰিধান দেখি ক'। মামী
 ঞামমানী ৰংক নুঞা ৰঁনাওজ পহিৰনে ছথি॥ হাথমে মোনাক চুড়ী
 ঞা ঘড়ী । গ্ৰ হমৰা মমাজমে একঠা পেঘ ৰঁদনোৱঁ ভেন
 ঞছি। ৰিধৱাক জে ঞভিশপ্ত জীৱন ছন তাহিমে ৰঁদত মূধাৰ ভেন
 ঞছি। ঞাৱঁ তঁ বহৰহাঁ ৰিধৱা ৰিৱাহ মেহো ভ' বহন ঞছি। কথাক
 মাধ্যম মঁ মিথিনাক ৰিধৱা স্ত্ৰীক কাশীমে কেহন ৃদশা ছননি
 তকৰো উনেখ ভেন ঞছি। যে নেখক ৰানী
 কোঠাক'নেপোভাষ্টিন 'ক ৰণ্ন ঞাওৰ ৰিশ্বনাথ গনীমে ভীখ
 মাঁগৱালী মভক স্তিতিক ঞিত্ৰণ মঁ ৰঁদত মপ্টীক ত্তননা ্মক
 ঞধ্যয়ন কয়ননি ঞছি। এতৰঁহি নে এই কথাক মাধ্যম মঁ স্ত্ৰী কাজ
 ক'কে ঞ্পন পেৰপৰ ঞাট দাএ। ঞ্পন পৰিশ্ৰমক পায় মঁ ঞ্পন
 ধিয়াপুতাক ভৰণ পোষণ কৰয় । মৃগহি ঞ্পন ম'খ মিংগাৰ পৰ
 ঞ্পন কমায়ন কিছু ঠাকা ৰ্যয় কৰয়। এইমে ৰেঁজায় কী? মামীক
 প্ৰমঁগ মনীষ কহৈ ছথি ঞহাঁ কেঁ কাজক গ্ৰনম ঞৰেঁয়ে , তঁ ঞ্পন
 মেৱা কেঁ পায় মে কিয়ে নে ৰঁদনোৱঁ। মেৱাঞ্চেত্ৰ ৰঁদত দ ন ধৰি
 উপেঞ্চিত বহনৈক ঞছি। এই কথাক মাধ্যম মঁ কথাকাৰ
 মেৱাঞ্চেত্ৰক মহল্লক জে ৰেখাঁকণ কয়ন ঞছি যে ঞতি মহল্লপূৰ্ণ
 ঞছি। ঞাগ মঁ ৰীম ৰঁখক পছাতি হম মেৱা ঞ্চেত্ৰক ৰঁঠৈত ডেগ
 কেঁ ঞকানি মকৈত ছী।

'মাতৰঁৰ' জে এহি ম'গ্ৰহক শীৰ্ষক কথা খ্ৰি। খ্ৰাগ মভ কিছু পু পূজীপৰ ঠিকল খ্ৰি।ৰাঁপ বেঁঠাক ম'গ্ৰ তক ঠাকাপৰ খ্ৰাৰি ক' ঠমকি গেল খ্ৰি। কোনো ধৰানী ম' মাতৰঁৰ বঁনয় চাহেত খ্ৰি।খ্ৰাগ ডেগ -ডেগ পৰ মহাৰাজ বেঁমল খ্ৰি।ওকৰ ম'গ দেৰাঁক নেল ,জী হজুৰী কৰৰাঁক নেল কৰিয়া খ্ৰা মহবুঁৰ মনহক মূহনগ্ৰখাক কোনো কমী নহি চৈক।মুদা এহিমে পীঠীক ম'গ'ৰ্ষ মেহো দেখাগত খ্ৰি।হঁ, একটা বঁত শেখ মাহেৰে মন মূহপৰ কনিযোঁ উঠিত বঁজনিহাৰক দিন- দিন খ্ৰভাৰ ভেল জা বহল খ্ৰি।

একটা কথা খ্ৰি 'দম'খত'।এহি কথামে খ্ৰাচাৰ্যজী মন খ্ৰাগ .এ. এম খ্ৰাজুক যুগমে ভৰল পড়ল চ্ৰি।ভ্ৰষ্টাচাৰ খ্ৰাওৰ বিনামিতা খ্ৰাজুক নৌকৰশাহীক পৰ্যায় ভ' গেল খ্ৰি।বিনামিতাক পৰৰাকাৰ্ধা ভ' গেল খ্ৰি জে খ্ৰাচাৰ্যজী মনক লোক জীৰন জে খ্ৰপন হাথ পেৰ মাহে হিনেৰ' নহি চাহেত চ্ৰি।এতয় ধৰি জে ফাগলপৰ দম'খতো ম'কেতিক কৰয় নগেত চ্ৰি।পৰিণাম এহন- এহন নোকক স্থিতি খ্ৰাচাৰ্যজী জকাঁ ভ' জাগত চ্ৰি জে দানক খ্ৰ'গ ম'ৰে শিখিল ভ' জাগত চ্ৰি খ্ৰনেক ব'গক ব্যাধি গছাৰি লেত চ্ৰি।শজিহীন ভ' ষ্টুৰ- ষ্টুৰ তকৈত বহেত চ্ৰি।

'কোঠা' খ্ৰাজুক ৰাজনীতিক ব্যৱস্থাক ম'ঠীক চিত্ৰণ খ্ৰি। খ্ৰাগ ডেগ ডেগ পৰ ৰাজনীতিক ব্যৱস্থামে ৰামনাল ম'ডল মন নেতা ভৰল পড়ল খ্ৰি।মজান চ্ৰি জে কিযো কলো খ্ৰনগা মকয।গ্ৰ কাজ জেহ কিছু মাহিগকাৰে ক' মকৈযো।যে কথাকাৰ বঁদ ফৰিছা ক' ,বেঁকছাক' ম'গ্ৰীক কিৰদানী বেঁ উঘাৰ কে খ্ৰি।গ্ৰ

মাত্ৰ মংগীক কিবদানী নহি খাজুক নোকতাংগ্ৰিক ৱেঁৰছা মহজ পহিচান ভ' গেন খ্ৰিচি।ককৰা কহৰেই?নাগনাথ কে হঠাৎ মাঁপনাথ কেঁ নাও ,কী ৱাঘনাথ কেঁ নাও ,মৰঁ একে বংগ।ৱঁদনেঁ- ৱঁদনেঁত জনতাক মোন যোহো খ্ৰগুতায় নাগল খ্ৰিচি।জাতি ধৰ্মক স্বৰ্ণ ভূনাপৰ নৌন ক' অঞ্চাচাৰ,খাতঁকক মৱঁঠা মৌ ফিৰ্মদী ঠৈ ফাৰ্মূনা মভক খ্ৰিৰিভাৱ নেতা নোকনি ক' নেতনি খ্ৰছ । দেখিযৌ কথাকাৰক পৈনী নজৰি কোনা দৌড়ৈত ছনি," প্যাদা,ফৰ্জী,কিশ্ৰী,যোড়া...।মহ খ্ৰা মাত খেনাগত হৈত ছথি।ব্ৰহ্মণ,দনিত,পিছড়া,মুমনিম...গোষ্ঠী পৰ গোষ্ঠী।তৰ্জনী খ্ৰা ঔঁঠা।দিমাগ কে খেনা।দিমাগ তেজ খ্ৰা ব্ৰুফা প্ৰখৰ ভেন জাগত ছনি।এডভাগম লৈত ছথি ব্ৰাছ্ৰণ মাঁ।ৰাশি লৈত ছথি দনিত মাঁ।ৰোষ্ঠী ৱেঁষ্ঠী পিছড়া মাঁ।মম্মান লৈত ছথি মুমনিম মাঁ।"

খ্ৰন্তমে ৰামনান মঁডলক পোমন মাঁপ ৱেঁমম্হাৰ ভ' জাগছ খ্ৰা যৌঁযে মাঁপ মৰমৰাগত মনমনাগত ৰহৈত খ্ৰিচি।অঞ্চাচাৰক মাঁপ,মামাজিক ৱেঁমনম্হক মাঁপ।মুদা জে হৌক মংগী ,মংগীক কোঠা পৰ কোঠা তঁ ৱেঁনিযে ৰহল ছেক।

একটা কথা খ্ৰিচি মহজ- খ্ৰমহজ' গ্ৰা দু মিত্ৰক কথা খ্ৰিচি,জে নেনপনে মাঁ মিত্ৰতাক ৱেঁছনমে ৱেঁছল ছথি ।কামেশ্বৰ চৌধৰী খ্ৰা ৰাধেশ্বাম ৱাঁৱুঁ দনু নেনপনেক মাঁগী ছথি যে মাঁগিযাৰে প্ৰৌঢ়াৰছা ধৰি নিমাই ৰহল ছনি।কামেশ্বৰ গামে পৰ ৰহি গেনাহ ,ওতহি খেতীৱাৰী কৰেঁত ছথি খ্ৰা নিঠেন মাঁ জীৱন গ্ৰদন্ত কৰেঁত ছথি।খুনি ক' মেহনতি কৰেঁ ছথি খ্ৰা জমি ক' ভোজন কৰেঁ ছথি।স্বখ মাঁ ভৰি ৰাতি স্মতে ছথি মুদা ৰাধেশ্বাম পেঘ পদাধিকাৰ ছথি,পষ্টনা

মন নগৰমে মণ্ডা মথ মৱিধাক অচৈত ৰাতিক' নিল পৰা
 গেল চনি।ৰিন্ গাঠী খনে অঁথি নহি মনাগত চনি।
 ৰাধেশ্যাম পঠনামে আনীশান ঘৰ ৰঁনৰেঁ চথি যে অখন িত্ৰ কেঁ
 দেখৰঁ চাইত চথি।ও এক তৰহেঁ জৰঁবদস্তী কামেশ্বৰ চৌধৰী
 কেঁ অখন ঘৰ দেখেৰাঁক নেত পঠনা নৰেঁ চথি।কামেশ্বৰ ঘৰ দেখি
 ক' খূৰঁ প্ৰমল হোগত চথি।কামেশ্বৰক খূৰঁ আদৰ মকোৰ ৰৈত
 চথি। কামেশ্বৰ গাম মঁ নগৰ আয়ত চথি মূদা জীৱনচৰ্যা অখনেমন
 চথি কোনো ৰঁদনাৰঁ নহি জনেযে মে পাঁঠা পৰোঁঠা আ ভৰি ৰঁঠা
 তৰকাৰী খাগত চথি।এযৰকঁটীশন কোঠৰী মঁ নিকামি ফুজন
 চতপৰ অকামক নীচাঁ অখৰা পঠিয়াপৰ খূৰঁ ঠেন মঁ মতেত চথি
 মূদা মৰঁঠা মথ মৱিধাক অচৈত ৰাধেশ্যাম ৰাঁৰুক অঁথি ং নিল
 পৰা জাগত চনি।গ্ৰ কথা মল্লু ৱিকামিত হোগত একঠা ৰ
 তৰহক জীৱন শৈলী কথা কহি' ৰহন অচি। মৱিধা মঁ মথ নে
 কীনত জা মকৈচ।মথ ভোগক নেত চাই ঠেন, যে ভেটৈচ
 যথানাত মঁতোষ মঁ ।মল্লু আৰঁ জিনিম' ভ' গেল আচি।পাগক
 হৰঁম মল্লু কেঁ কতয পঁচা দেনে চৈক? যে জিনি
 কথামে দেখত জা মকৈচ।একৰেঁৰ জঁ গনত কাজক দনদনম
 ফঁমনাঁ তঁ ৰাঁহৰ নিকমৰঁ ৰঁদত মোমকিত অচি। ৰূপা আ
 মতীশক দাল্ল জীৱন ৰূগ্ণ ভ' জাগচ।এহি ৰূগ্ণতাক াৰণ
 কোনো পাৰিৱাৰিক আ নীজী মময়্যা নহি অচি।একৰ ক ৰণ
 অভাৰ মেহো নহি অচি। একৰ কাৰণ অচি নিগ্ৰা।একৰ
 কাৰণ অচি মঁহমে খুন নাগৰঁ। ৰূপা গ্ৰ ৰুঁমিতো জে শ্ৰম কৰেযে
 যে মথী ৰহেযে তথাপি ও মতীশ পৰ অন্ৱনত দৰাঁৰ ৰঁ োনে
 ৰহেত চথি।একৰ কাৰণ ময়ঁ মতীশ চথি ।আগ নোক
 গমানদাৰীক ঠাকাপৰ গ্ৰজৰ কৰৰঁ নহি জনেত অচি ৰা এনা কহি

জে এহিপৰ অমোকৰ্য হোঙত ঙ্ৰেক। উপভোজাৰাদী ম'ম্ ৃতিক দৌৰমে কে রাঁচনে অঁচি মে কহৰঁ কৰঁচন?

কোনো ঠীজক 'হিম্বক' রঁড় খৰাপ নীকো রাঁতক হিম্বক কখনো - কখনো মনুৰু কেঁ ম'কষ্ট মে অঁনি দৈত ঙ্ৰেক। তখন রেঁজায় কাজক কোন রাঁত? অঁষ্টাচাৰ কৰৰঁ, অঁনৈতিক অঁচৰণ কৰৰঁ অঁরাঁ নাজক গপ নহি বহন। জহনে জায়ৰঁ অঁরাঁ মৰ্যাদা হনন কে গপ নহি বহন। অঁরাঁ নোক অঁষ্ট অঁচৰণক নেনে জহনে জাঙচ অঁ জখন জমানতি পৰ চুঠেত অঁচি তঁ হাথী পৰ চঠি ক' জন্মক ৰূপমে নগৰ ভমণ কৰেঁচ। হিম্বক কথা মে একটা মাহেৰঁ নাজক পৰিভাষা রঁড় নীক ম' দেনে চুথি, "নাজক এহিমে কোন প্ৰশ্ন ঙ্ৰেক? হম মভ জাহি উদোগমে (অঁষ্টাচাৰক উদোগ) নাগন চী তাহিমে নাজক কোনো মহৰু নহি ঙ্ৰেক। নাজ তঁ পহিনহি ম' চোড়ি দৈত অঁচি। অঁথরা নোক নাজেকে চোড়ি দৈত ঙ্ৰেক। াজ ধাখ ত' তোৰা মভক নেনে অঁচি"

এহি ঠাকাক উদোগমে কিছু ম'ভৰ ঙ্ৰেক। জেনমে বহিতো জাৰন্তো ম'ৰিধাক উপভোগ ক' মকৈত চী। বাতি বিৰাগত জ ন ম' নিকমি ক' ঘুমিযো মকৈত চী।

'ভোজ' কথাক মাধ্যম ম' ব্ৰহ্মণ মমাজক জে অঁত্তৰিবোধ অঁচি মে ফৰিচ ম' উজাগৰ কয়ননি অঁচি। এখনো মমাজমে চোষ্টকা- রঁড়কা নোকক অঁৰশেষ রাঁচনে অঁচি। মাত্ৰ কৰ্মকাঁতে ধ ি ব্ৰাহ্মণ

বহৰঁ তঁ কী ভেঁত? ভোজ শীৰ্ষক কথা ঞ্বেক তৰহক মামাজিক
প্ৰশ্ন ঙাট কৰেযে।

একটা কথা ঞ্ছি 'খুশীক প্ৰশ্ন' কথা মে রাঁন মনোৰিজা প্ৰয়োগ
কয়ন গেত ঞ্ছি মূদা ঞ্ছি বিশ্ৰুপ ৰূপ মঁ একটা শহৰী মধ্যম
ৰগীয পৰিৱাৰক কথা। শহৰী মধ্যম ৰগ কোনা ঞ্খনা দৈনিক
জীৱনমে তনাৰ ঞ্খা কঁৰ্চা মঁ জীৱন জিৰেঁত ঞ্ছি জাহিমে েনা
নোকনিক কোমন মোনক কোন তৰহেঁ ঙপেক্ষা হোগত
ঞ্ছি।কোনা একটা কৰি ঞ্খনা পুত্ৰ কেঁ কৰি ৰঁনৰা মঁ ৰোকৈত
ঞ্ছি।এহি মৱেদনা কে কী কহৰেঁ? ভগত মিঁহ হোখি মূদা মৰা
ঘৰমে নহি যে কোনা চনত? ঞ্জক মমাজক গ্ৰা চৰিত্ৰ ঞ্খাম
ভেন জা বহন ঞ্ছি।

নোক এতেক তনাৰমে ৰহেঁত ঞ্ছি।গ্ৰাৰ্মা ঞ্খা ধ্ৰষ মঁ ততেক নে
ৰাখিত ৰহেঁত ঞ্ছি জে ঞ্খন দৈনিক জীৱনক খোঁম ঞ্খা
তাময় কোমন মানমৰঁলা নেনা মভপৰ ঙতাৰেঁত ঞ্ছি।গ্ৰা কথা
এখনক মধ্যমৰগক মহী প্ৰতিনিধিত্ব কৰেঁত ঞ্ছি।

'তানপূৰা' কথামে কোনা নোক ঞ্খন ঞ্খপূৰ্ণ মহন্বাকাঁক্ষা কে
ঞ্খন ৰেঁটা- ৰেঁটী পৰ নাদি ৰহন ঞ্ছি যে নীক মঁ দেখাৰ ভেন
ঞ্ছি। বিনোদ ৰাঁৰুঁ ঞ্খনে মঁগীত মিখয চাহননি দানকা ঞ্খন
পিতা মঁ মহযোগো ভেঁতনি মূদা ঞ্খন ঞ্খযোগ্যতা ৰা পৰিশ্ৰম নহি
ক' মকৰাঁক কাৰণ ও মঁগীত নহি মিখ মকনোহ মূদা জখন
দানক পুত্ৰ গৌতমক ঞ্ভিৰুটি মঁগীত দিম জগননি তঁ ওকৰা
ঙহোহ কতয মঁ ৰঁঠৰিতখিন ঙনুঠে ওকৰা হতোহোহিত
কয়নখিন।নোক এখনো ৰঁঠা মভক ভৱিষ্য ঞ্খনা হিমারেঁ তয

কৰিত খিচি।ওহি হিমারেঁ রঁঠাক ব্যজিন্ধক নিৰ্মাণ কৰয় ঠা ৈত
 খিচি জাহিমে ওকৰা রেঁম ঠাকা ভেঠে,ওকৰ খ্যাতি আ বৌৰঁদাৰ
 হোগা।রঁঠাক খিচিকৈক কোনো মহল্ল নহি। এহি তৰহক ফঁঠিত
 শিঞ্চায়ঁ মমাজ কে ঠৰঁবৰাঁক রেঁগৰতা ঠৈকা।গৌতম কে
 মংগীতক প্ৰতি এতেক ঠমোহ বহিতো একঠা তানপূৰা ও নহি
 কিনৈত চ্চখি। গ্ৰ একঠা মামঁতৰাদী মোচ খিচি।এহি মংগ্ৰহমে একঠা
 মহল্লপূৰ্ণ কথা খিচি 'হৰিষিঁহদেৰী'। মামন্তৰাদী মাজমে এহন-
 এহন রগীকৰণ কয়ন গেন জে মমাজ রঁঠেন বহয় আ শোষণক
 কাৰখানা ঠনৈত বহয়।মমাজ খনেক জাতিমে তঁ রঁঠনে চ্চন ফেৰ
 খনেক ঠপজাতি রঁনাওন গেন তাহিমে ব্ৰাঁছ্ৰণ আ কা স্চ রঁগক
 নেন জে পঁজী রঁয়ৰম্ভা রঁনাওন গেন তাহি রেঁৰম্ভাপৰ এহি কথাক
 মাধ্যম মঁ রেঁম ধৰগৰ প্ৰহাৰ কয়ন গেন খিচি। এহি রেঁৰম্ভাক ম ঠা
 খৰগ্ৰণে বহন।খন্তত: এহি রগীকৰণ মঁ মমাজিক একত
 কমজোৰ ভ' গেন আওৰ রেঁৰম্ভা নাগ্ৰু কৰয়ৰঁনা বাজা হৰিষিঁদেৰ
 কে স্চয়ঁ ত্ৰুগনেক আগ্ৰম্ৰণক মামনা নহি ক' ভেননি আ হাৰি
 ক' জঁগন দিয় পৰা গেনাহ।জঁ মমাজ একতৰঁক্ষ বহিতয় তঁ
 দানকা এহন স্চিতিক মামনা নহি কৰয় পড়তনি। পঁজী রঁ রম্ভা
 মে জাতি -ঠপজাতিমে বিভাজন মঁ মমাজকমে মূৰ্ঠক
 দেখাৰঁঠী,এক দোমৰাক ঠপহায় কৰৰঁ,ধীন ব্ৰুম্ৰেঁ এহি মৰঁমঁ
 মামাজিক তানী ভৰনী রঁদাত তল্লুক হোগত গেন।খন্তত: একৈমম
 শতাব্দীযো মে মিখিনামে জাতিক শ্ৰেৰ্ঠতাক দঁভ এখনো রঁদাত
 কিছু রাঁঠন খিচি। ব্ৰুঁড়ি কহাগযো ক' মোতি রঁনন বহৰঁ গ্ৰ কোন
 শ্ৰেৰ্ঠতা ভেন? এহি কথাক মাধ্যম মঁ কথাকাৰ জাতি
 রেঁৰম্ভামে শ্ৰেৰ্ঠতাক মূৰ্ঠক দঁভ পান'রঁনা নোক মভ েঁ নীক
 মঁ দেখাৰ কৰৰাঁমে রঁদাত মফন ভেনাহ খিচি।

এই মংগ্ৰহমে একশা কথা ঞ্চি 'মীৰন বজকক হিতঠিকক' মীৰন বজক ধোৰিঁ জাতিক ঞ্চি। মৌষ্টিক পায় ঞ্চি। বৈঁক মে ঞ্চাদেশপাল ঞ্চি। এতয় তক বঁড় বঁড়িয়াঁ মূদা জখনে ও প্ৰোল্লত ভ'ক', বোকড়পাল (কৈমিয়ৰ) ভ' জাগএ। হোৱাঁ' নগৈত কৈক ওকৰ উখাৰী মে গামক বাঁবুঁ ভৈয়া মঁ ঞ্চাফিম্বক বাঁবুঁ ঞ্চা ঞ্চাফিম্বৰ মভ ঞ্চপনা - ঞ্চপনা তৰীকা মঁ মীৰনকেঁ উপেফ্গা ঞ্চা তিবন্ধাৰ কৰৈয়ে। মীৰন গ্ৰামানদাৰী মঁ কৈমিয়ৰক কাজ কৰৈত বহৈত ঞ্চি তাহিপৰ ককৰো ধিয়ান নহি জাগত কৈক। বৈঁকক ফিল্ন্ড ঞ্চাফিম্বৰ দ্বাৰা জে ঞ্চুণ লেৱাঁ মে কিমানক মভক শোষণ কয়ন জাগত ঞ্চি তকৰ মীৰন বিৰোধ কৰৈত ঞ্চি। মীৰন চেযৰমৌন বামদহিন মিশ্ৰক বঁড় ঞ্চাদৰ কৰৈত ঞ্চি। দনকা কহনো পৰ ও শৰাৰঁ পি-ঞৰঁ ছোড়ি দৈত ঞ্চি। মীৰন নীক লোক ভ' জাগত ঞ্চি মূদা ও ঞ্চপন স্নাতাৰিক প্ৰিয়া- কনাপ বিঁমৰি জাগএ মে এই বাঁ কেঁ ওকৰ পল্লী তক ঞ্চকানি লৈত কৈক। মীৰনক পল্লী কহৈত কৈ, ' হঁমিয়ো কৰৈ ছিয়ে তঁ মূমকিয়া দৈ কৈ। এনা কিয়ে ভ' গেলৈএ চূনিয়াক বাঁপ কে? ঞ্চাৰঁ বঁজৰোঁ কম কৰৈ কৈ। ঞ্চহন্ধা ত' একদম বিঁমৰি গেলৈএ। ধৌৰ এইমঁ ত' পহিনে নীক বহৈ।' ভায় বামনখন ত' ওকৰাপৰ যোমে যোম ঞ্চাৰোপ নগা দৈত কৈক জে ও ঞ্চাৰঁ বঁড়কা লোক নাহিত গপ কৰৈয়ে। মীৰন কেঁ একাএক ঞ্চপন ঞ্চিতিক ভান হোৱত কৈক। ও ফেৰ মঁ ঞ্চপন পূৰনা মহজতামে ঞ্চাপম ঞ্চাৰিঁ চাইয়ে। নিশ্চয় কৰৈয়ে জে ও পহিনে জকাঁ হঁমত , বাঁজত , গপ কৰত। জীৰনমে ঞ্চাগু বঁড়ৰঁ বৈঁজায় নহি মূদা ওহি মঁগ ঞ্চহাঁক বঁদলৈত মহজতা ঞ্চহাঁকেঁ জীৰন বাগ মঁ বঁগত দুৰ ধকেনি মকৈয়া।

'মহতো'ৰদলৈত গৃহস্থি কথাত্থিক।ঔপনা বাজ্যক কাৰ্যাতনযী মংস্ৰুতি কেঁ জীৱন্ত ৰণ্ণন কৰযৰঁনা কথাত্থি।মৰকাৰী কাৰ্যাতন কোনা নিঠলোপনক ঔজ্জাত্থি।কিয়ো ৰিঁনা পেপৰৰেঠ কে কাজ কৰৰাঁক নেন তেঁযাৰ নহি ঔজ্জি।গ্ৰমানদাৰ ঔয়া যোঁম নোক কেঁ বঁৰৰঁক,ৰেঁহুদা বঁমন জাগছ।জেনা এহি কথাক মহতোঁ কেঁ বঁ ন জাগত ছেক।ঔপনে কাৰ্যাতনযমে পী. এফ মঁ ঔগ্ৰিমক নেন কোন দশা হোগত ছেক মহতোক।কোনা কাৰ্যাতনয মে কাজক ঔতিৰিজ মৰঁঠা মযাখৰাপন হোগত ৰহেঁত ছেক।হদ তঁ তখন ভ' জাগত জখন কাৰ্যাতনযক ম্ঠাফ গ্ৰনাৰঁৰতন ৰঁড়া ৰাঁৰুঁক মহযোগ মঁ মাহেৰঁক প্ৰ্ণীক ম্ৰ্ৰক্ষ মে ঔশীল ৰাঁত কৰয নগেঁত ঔজ্জি।তখন মহতো মভঠা ৰিমৰি ক' গ্ৰনাৰঁৰতন কেঁ কানৰ পকাড়ি ক' তীন-চাৰি চমেঠা ঘাঁটি দৈত ঔজ্জি।গ্ৰ ছিযে ৰেঁহুদা নোকক প্ৰতি প্ৰতিৰোধ ঔিক।কখনোকান মহতো মন ম্ৰ্ৰঔয়া ৰ্যাজি কে জখন ৰাঁত হদ মঁ ঔগাঁ বঁমাগত ছেক ত' এহনে প্ৰতিপ্ৰিয়া দৈত ঔজ্জি।ওতয জঁ কিযো পঢ়ন নিখন কাৰিঁল ৰ্যাজি ৰহেঁত ত' হেঁ হেঁ হেঁ ক'ক' ঔপন কাজ নিকনৰাঁ লৈত।

'মনেশ' কথাত্থিত মাৰ্মিক কথাত্থি।ঔপনা মমাজমে এখনো মভঠা জাতিক নপনাপৰ নাপন জাগএ।ঔপনা জাতিক ম্ৰ্ৰ্ণ ত্ৰনাপৰ নৌনল জাগএ মূদা ৰাঁত মাঁচ ওতয ছেক জে কোনো গৰীৰঁক ঔপনা জাতিক ধনীক ৰা ৰঁড়কা নোকক মমক্ষ কোনো মম্মান নহি ছেক।চাহে ও মিমৰজী হোথি ৰা দিৱাকৰ ৰদিদায়া। গ্ৰ মভ জনিতো তেঁযো মভ ভৰিদিন জাতি- জাতি খেলাগত ৰহেঁত

খিচি।মিযৰজী আ বৰিদামজী ম'গে বহিত চনোহ।এক দোমৰাপৰ খৰি কৰিত চনোহ। রাঁত আয়ল গেল ভ' গেল।একদিন দিৱাকৰ বৰিদাম মিযৰজীক ওতয় পুৰনা ম'ঠীৰনক ওঁঠী জে দানকা মিযৰজী দেনে চনখিন।ওহি নাপক একটা মোনাক খঁচঠী নাল পাখৰ নাগল মিযৰজীক ওতয় একটা পত্ৰক ম'গ দিৱাকৰ দ' গেলোহ। এহি মনেশপৰ মিযৰজীক প্ৰতিপ্ৰিয়া আ ত্ৰক মজমুন দুনু মোচৰাপৰ ৱিৱশ কৰিত খিচি। আখিৰ হম ম' কতয় জা ৰহল চী?

ৰাগ - ৱিৰাগ ৱ'গত হনুকমন কথানক কেঁ কথা ৱ'নাওল গেল খিচি।এহি কথা কেঁ পঠনোক পছাতি হমৰা নাগল জে একটা মাঁজন কথাকাৰ কতেক আয়ানী ম' খপন কথানকক চয়ন কৰিত চখি।এহি কথামে কথানায়ক কেঁ পঠনা ম' দৰভঁগাক যাত্ৰাক প্ৰমমে একটা মহযাত্ৰীক ম'গ জে ম'ৱাদ হোগত চনি ওকৰে ম'হীনী ম' কথা মে পৰিৱৰ্তিত ক' দৈত চখি। একটা মোমমতিয়া নোক কেঁ কোনা মাকাংফ কয়ল জা মকৈছ। কথা ৱ'গত ৰোচক ঠ'গ ম' লিখল গেল খিচি।

'আৱেঁম' আগ ধিয়াপূতাক কৈৰিয়ৰক প্ৰতি নোক ৱেঁম মাকাংফ ভ' গেল খিচি , মে নীক ৱ'ত মূদা কৈৰিয়ৰক খতিৰিজ জীৱনমে আৰ ৱ'গত কিছু চৈক,জে মিখৰাক খলুভৰ কৰৰাক দৰকাৰ ৰখিত খিচি।নোক ৱুঁমে খিচি ৱ'ঠা পঠি লিখি নেত নীক নোকৰী-চাকৰী ভ' জেতে ৱেঁম আৰ কী ?মূদা ৱ'ত ওতহি ধৰি মীমিত নহি ৰহি গেল চৈক।ভচিত ম'ম্বাৰ প্ৰাপ্ত কৰৱ,জীৱন ম' ষমে আৰ্গা ৩৬-পল্ল হোগৱনা মমমা মভ ম' কোনা লড়ল জায়? গ্ৰ মভ

ভেট্টৈত ছৈক পাৰিবাৰিক আ মামাজিক জীৱনক অন্তৰ মাঁমুদা
 আছক জে মঁমুতি ৱিকমিত ভ' বহন আছি তাহিমে ৱঁঠাক গনতী
 কম আ অন্তিভাৱক ৱেঁমী ৱুঁমনা জাগছ। আৱেঁম আ দুনাৰওতৱয়
 জতেক আৱশ্যক। জতয় হঠন- উঠন জৰুৰী ওতয় ওহো
 দাএ। আছাকাৰিতা, নম্ৰতা মন্থক জীৱনক আশ্ৰয়ণ আছি। দি েশ
 ৱাঁৱুঁ আওৰ অনিতা অখন ৱেঁঠা কেঁ ঘ'ৰ ন' জেৱাঁক নেন গে
 ছথি। কএক ঘঁঠা মঁ ঠীশনপৰ প্ৰতীক্ষামে ৱেঁমন ছথি। আওৰ
 ৱিঁশ ৱেঁঠাক নেনহি ঠীশনপৰ মঁ ঘৰ আপিয আৱিঁ জাগ ছথি
 । দানক পুত্ৰ মহেশ অখন মঁগী প্ৰশান্তক মঁগে ৱঁত আগত ৰহি
 জাগযে। মায ৱাঁপক কোনো পৰৱাঁহি নে কৰেঁত দেখাগযে। ওকৰ
 চানি- চননিমে মায- ৱাঁপক প্ৰতি কতগাঁ অন্তৰাগ নহি মনকে
 ছৈকা। গ ৱঁগত ঠিতাক ৱিঁষয় ছৈক আছক পীঠীক নেন। মৱঁ
 চাহৈত আছি হমৰ ৱেঁঠা দুৰ, ৱঁগত দুৰ দেশ চনি জায়, খুঁ ঠাকা
 কমায। মমাজমে এই ৰূপমে হমৰ চঠা হোগত ৰহয় জে ফলোঁ
 ৱাঁৱুক ৱেঁঠা যুৰোপ, অমেৰিকামে এতেক অমেৰিকন ডানৰ
 কমাগত ছনি । ফলোঁ ৱাঁৱুঁ খুঁশী মঁ ফুগষ্ট জকাঁ ফষ্টেত ৰহৈত
 ছথি। অৱস্থা খমনাপৰ ওএহ ৱেঁঠা ঘুমিযো ক' জখন নহি েখেঁত
 ছনি ফেৰ আহি অৱেঁত ছনি। আৱেঁম এতৱয় জতে জৰুৰী। 'ৱুঁঠা
 জিৱেঁত ৰহনোহ' একঠা বিনক্ষণ কথা আছি। এই কথামে নো ৱুঁঠা
 কেঁ ৱেঁৱকুফ ৱুঁমেত আছি মদা হমৰা জনেঁত ৱুঁঠা মভকেঁ ৱেঁৱকুফ
 ৱুঁমেত ছথি। মমাজ কতেক মঁৱেদহীন আছি? দানক পৰিৱাৰ ে
 এতেক গোঠা মাৰি জাগযে তেঁযো ৱুঁঠা জিৱেঁত ছথি। গ ৱুঁঠাক
 জিজীৱিষা ছনি। যে ৱুঁমৱাঁক জ্ঞান এখনো হমৰা মমাজমে ৱিকমিত
 নহি ভেনেক আছি ৱা নোপ ভ' গেনেক আছি । যে জে কহী। ৱুঁঠা
 এদ আৱশ্যমে নোকক স্নাগত- মকেৰ কৰেঁত ছথি। উপকাৰ

কৰেইত ছথি।মুদা বঁটা মমাজক চানি চৰিত্ৰ কেঁ নাংগষ্ট মেহো কৰ
 ছথি।ও খৰ্চাৰহ বঁৰ্ষক যুৱতী মঁ বিন্নাহ কৰৱাঁক ঘোষ া কৰেইত
 ছথি।নে খৰ্চাৰহ মঁ কম খ্ৰা নে বেঁয়ী।কিয়ে জঁ উনেয় বঁৰখক
 যুৱতী মঁ বিন্নাহ কৰিতথি তঁ জন্ম ভ' জগতে? ৰাস্তৰমে বঁটা কেঁ
 বিন্নাহ নে কৰৱাঁক ছনি।ও মমাজক চৰিত্ৰ কেঁ দেখাৰ কৰ
 চাহনেনি খ্ৰি।তাহিমে ও মফল ভেনাহ খ্ৰি।কথাকাৰ মেহো
 মফলতাপূৰ্ৱক কথা কেঁ বঁনাৰাঁষ্ট মে, ওহিমে বঁগাঠীপ দেৱেঁ বঁগাত
 মফল বহনাহ খ্ৰি।একটা কথা খ্ৰি 'প্ৰতিনোম' গ্ৰা কথা একদিয়
 কথাকাৰ শ্ৰোগ্ৰীয় মমাজক যথাস্থিত্ৰাদিতা পৰ ধৰণৰ প্ৰহাৰ
 কেননি খ্ৰি তঁ দোয়ৰ দিয় মমাজমে জে জাতীয় দুৰ্ভাৱনা চৰমপৰ
 খ্ৰি তকৰ নমূনা মেহো ভেট্টেত খ্ৰি।খ্ৰুঁন কে জীহ কষ্টৱাঁক
 কে প্ৰযায় কৰেইত ক্ৰেক? ওকৰে জাতিক নোক।ওহি জাতিক
 কহৰেঁকা মভ খ্ৰুঁন মনক নি:মহায় নোকক নেন কিছ
 জীৱিকাক ওৰিয়ান কিয়ে নে কৰেইত ছথি? কিয়েক
 নহি খ্ৰুঁক কেঁ পঠৱাঁক নিখৱাঁক ওৰিয়ান মমাজ কৰেইয়ে?তখন
 পেষ্ট পানৈক নেন জত' কতো কিয়ো চাকৰী কৰেইয়ে তকৰ
 মজাক উড়ৱেঁৱনা ,ওকৰা প্ৰতাড়িত কৰেঁৱনা গ্ৰা কেহন মমাজ
 খ্ৰি? গ্ৰা ঢ্ৰেধ বঁগাত ভয়ঁকৰ খ্ৰি।মে মভ জাতিমে বঁৰোৱঁৰিয়ে
 খ্ৰি। শ্ৰোগ্ৰীয় মমাজক ভোজক বৰ্ণন খ্ৰুত খ্ৰি এহি
 কথামো।ভোজ খেৱাঁক খ্ৰা কৰৱাঁক মঁষ্কৃতি শ্ৰোগ্ৰীয় ও ব্ৰাঁহ্মণ
 মমাজমে কনে বেঁমিয়ে খ্ৰি। মে বঁগ্যাৎমেক শ্ৰেণীমে
 ভোজকখ্ৰুত মঁগীতাৎমেক বৰ্ণন কেননি খ্ৰি।

" ভোজ শ্ৰু ভেনৈক ত' প্ৰাৰ্ভমে ৰাতাৱৰণ গণিনায়ন
 ছন।প্ৰম্শ:

মুম্বকী,কনফুসকী,শোকাশোকী,হঁমী,ঠষ্ট,ঠহক্লা,পিহকাৰী,মাত সুৰ
 ৰাঁজ' নাগনা।আস্তে -আস্তে ভোজমে একঠা আনাপ আয়না।.....
 আৰোহ রা অৰৰোহ মে দহী,অম্মশ,শ্ৰীখণ্ড,নহু,ৰমগুনো আ পায়মক
 স্নাদ রাতারৰণ মে পমৰেঁত বহন ।ভোজ একদম মঁগীতময
 ভ' ঠঠন।" কথাকাৰ এতয র্যঁগ্যমে জে মঁগীতাভুমকতা ঠ প্ল
 কেননি অছি তখন মহজহঁ প্ৰো. হৰিমোহন মা মোন পড়য নগেঁত
 ছথি।

মে মরঁ ত' ঠীক মদা কথাক অঁত প্ৰদীপ নগ আৰিঁ ক' হোগযে
 ।ওএহ প্ৰদীপ জে 'দাম- দামিনক' দানক প্ৰতীক প্ৰাৰধানক
 রিবোধ কখননি।হনোঁকি দানক রিবোধ যথাস্থিতিৰাদক ছত্তাতৰ মপা
 গেন।ভনে মপা গেন, রিবোধ ত' ভেন।

এহি মঁগ্ৰহক অঁচাৰহো কথা পঢ়নোক পছাতি ৰঁদত আনঁদক
 অন্তৰ ক' বহন ছী ।হমবা গৰীশ্ৰুতি ভ' বহন অছি জে হমবা
 ৰীচ মৌথিনী ভাষামে এহন ঠষ্ট কথাকাৰ মরঁ ছথি।কথাকাৰ
 অশোকজীক জে ছরিঁ হমবা মোনমে অঁকিত অছি 'জে ও মৌথ নী
 কথা কেঁ নোকন মঁ শ্লোৰঁন ৰঁনা দেননি অছি।গ্ৰ ধৰণা এহি
 পোথীক পুনৰ্পাঠ মঁ কনে ৰেঁমী মজগুত ভেন অছি।হেৰঁনিমে হিনক
 প্ৰকাশিত কথামঁগ্ৰহ 'ঠেঁডীগাম'পঢ়নোক পছাতি জে আৰ আশ্ৰমি
 ভেঁটন ছন মে 'মাতৰঁৰ' কথা মঁগ্ৰহক পুনৰ্পাঠ মঁ হমৰ ধাৰণা
 আৰ ৰঁদত ৰেঁমী মজগুত ভেন অছি।ৰীম ৰঁথ পহিনে প্ৰক শিত
 এহি পোথীক কথামভ এখনো ঠষ্টকা ৰুঁমা বহন অছি। প্ৰম্বত পোথী
 দীৰ্ঘ অৰধি ধৰি মৌথিনী কথাক প্ৰতিনিধিৰু কৰেঁত বহত ,তকৰ

হুম্বা পূৰ্বা ভৰোয় ঞ্চি।।জে পাঠক রা কথাকাৰ এহি পোথী কেঁ
নহি পঢ়নে হোগ দূপয়া ঞ্চনে ঞ্চৰশ্চ পঠী যে বিনম্ৰ ঞ্চগ্রহ।

-সঁপৰ্ক-6207627509

ঞ্চন মন্তৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.৭. অজিত গুমাৰ মা- উঁডীগাম: এক অপ্রতিম কথা মংগ্ৰহ

অজিত গুমাৰ মা

উঁডীগাম: এক অপ্রতিম কথা মংগ্ৰহ

বিদেহ জে কাজ ক' বহন অছি যে নিম্নদেহ প্ৰশংমানীয় অছি। অছি নীক কাজ মে কোনো ৰূপ মে শামিত ভেনাগ্ৰা মোন কেঁ প্ৰফুলিত কৰিত অছি। অছি বেঁৰ কথাকাৰ অশোক জী পৰ বিশেষাক নিকানৰাক হেত্ৰ মংকল্প ৰক্ষ চিথি। হম ৰক্ত অমমংজম মে নাঁ কাৰণ হিনকা পঢ়নে ত' চনিয়েন মৃদা মৌথিলী পত্ৰিকাক মাধ্যম মঁ। মৰঁ পত্ৰিকা হমৰা উপলক্ষ ভেন হো অা হিনকৰ মৰঁ কথা হমৰা পঢ়ৰাক যৌভাগ্য প্ৰাপ্ত ভেন হো যে ত' মংভৰ নহি। অজীৰঁ দুৰিধা মে চননাঁ জে হিনকৰ কোনো পোথী কোনা প্ৰাপ্ত কৰী? এহন মে আশীষ জী মঁ গল্প ভেন অা হম অখন মমচ্চা মঁ না কা অৱগত কৰেনিয়েন অা নগনে ও হমৰ মমচ্চাক মমাধান ক' দেনাহ। বিদেহ আৰ্কাগৰ পৰ উপলক্ষ মৌথিলী বচনা মংমাৰ কেঁ বিষয় মে বিষৃত

জানকাৰী ভেটন আ পোথী ডাউনলোড কেনা গ্ৰা আয়ান ভ' গেন।
 কথাকাৰ অশোক জী কেৰ কিছু কথা ম'গ্ৰহ জে কি অ'হি পৰ
 উপন' ছন মে ডাউনলোড কেনা' আ পঢ়না' জেনা কি: অ'খি
 মে র'মন (যাত্ৰা কথা), ওহি ৰাতিক ভোৰ, মাতৰ'ৰ আ
 উেডীগাম। ওনা র'গত কথা ত' বিভিন্ন পত্ৰিকা ম' মে প ্ৰনে
 ছন' ম'দা পোথী ৰূপ মে ম' কথা একচাম ভেটি গেন ত' ম'জা
 দ্বিগ'ণিত ভ' গেন। এক-ম'-ৰ'টি এক কথা ম' পঢ়না' আ ও ি
 রীচ কোনো আন কাজ কৰ' মে মোন ন'হি নাগি বহন ছন।
 বিদেহক মাধ্যম ম' গ্ৰা অ'মূন্য নিধি হাথ নাগন অ'ছি আ মেহো
 বিনা কোনো ক'ষ্ট কে'। অ'হি অ'পূৰ' কাজ নেন হিনকা ম' কে'
 মাধ' বাদ । বিষয় ম' বিষয়া'তৰ ন'হি ভ' জাগ তে' ঘূৰি বে'ত ছি
 কথাকাৰ অ'শোক জী পৰ।

ওহি ৰাতিক ভোৰ ম' 1991 মে, মাতৰ'ৰ ম' 2001 মে, অ'খি
 মে র'মন (যাত্ৰা কথা) ম' 2013 মে আ উেডীগাম ম' 2017 মে
 প্ৰকাশিত ভেন। আ'গ হ'ম অ'পনে ম' ম' চ'ঠা কৰ' হিনক কথা
 ম'গ্ৰহ 'উেডীগাম' পৰ। ন'ৰাৰম্ভ প্ৰকাশন, প'ঠনা ম' 2017 মে
 প্ৰকাশিত কথাকাৰ অ'শোক জী কেৰ পোথী ' উেডীগাম ' মে
 গুল 15 ঠা কথা শামিন অ'ছি। অ'হি পোথীক প্ৰথম
 কথা 'নাথ' এক মাধাৰণ কথা নাগন। কথা নাযক প্ৰোফে'স'ৰ
 মাহে'ৰ এক'টা গু'ৰ্তা 'খৰীদ ক' আনেত ছ'খি আ ওহি পৰ ম'হ'ক
 কেহন প্ৰতিগ্ৰন্যা ব'হেত ছ'হি ত'কৰ না'ক চিত্ৰণ কেনে ছ'খি।
 দোম'ৰ কথা অ'ছি 'ছন'। কো-অ'পৰে'টি'ৰ মোমা'গ'ঠী কেৰ অ'ম

মভা মে ডেনীগেঠ মরঁ কেঁ মুতি স্বৰূপ একঠা ব্ৰীফকেম ভেঠরঁক গল্প চল তেঁ কো-আপৰেঠিৰ মোমাগঠী কেৰ অধ্যক্ষ অখন মিহ্ন ভোলাী মা কেঁ ফৰ্জী ডেনীগেঠ মুহম্মদ অমনম রঁনা ক' ন' জাগত ছথি। ভোলাী মা একৰেঁৰ অখন গামক নাঠক মে রঁহাদৰ শাহ জফৰ কেৰ পাঠ খেননে চলাথি আ হিনকৰ খুৰঁ প্ৰশঁমা ভেনে চলানি। অহিৰেঁৰ ডেনীগেঠ মুহম্মদ অমনম কেৰ কিৰদাৰ বিয়ন নাগফ মে নিভা বহন চলাহ আ মচ পুচু ত' অখন কিৰদাৰ ম জৰঁবদন্ত তুলি চুকল চলাথি। রাস্তৰ মে জীৱন মেহো একঠা না কে ত' চেক। তেমৰ কথা অছি 'স্বাধীন' জে কি আজুক নাৰী মশজিকৰণ পৰ অছি। অজয়-জয়া কেৰ প্ৰেম বিৱাহ হোগত ছহি আ জয়া কহেঁত ছথিছ - " হম অহি মন্তান কে জন্ম হি দ' মকৈত ছী।" অজয় পুচেঁত ছথি- "কিএ জন্ম নহি দ' মকৈত ছী?" জৱাৰঁ মে জয়া কহেঁত ছথি- " পতিক রঁনাঢ়কাৰ মঁ উলপল্ল মঁতানক মায় হম নহি রঁনয় চাহেঁত ছী। ভবি জন্ম গ্ৰ অপমান হম নহি মাহি মকৈত ছী। " এক পিতা-পুত্ৰ আ পতি-পত্নীক মঁৰঁধ মে ধঁদক অধুত চিত্ৰণ ভেনে অছি অহি কথা মে। চাৰিম থা অছি 'ও দল্ল মাগকিল মিয়েঁত অছি'। দঁগা আ কফৰ্ণ মঁ ৰসন্ত শহৰ মে দূঠা রঁঠা ভাড়া পৰ মাগকিল ন' ক' চনেনা মিয়েঁত অছি আ একঠা মমনমান কেঁ ধক্কা নাগি জাগত চেক। নাঁক রেঁজায় নোগ ত' মরঁ ধৰ্ম মে বহেঁত চেক।

পাঁচম কথা কেৰ চঠা অন্ত মে কৰয় চাহৰঁ। চঠম কথা অছি 'বাগ'। গহো কথা হিন্দু মুস্লিম কেৰ ধাৰ্মিক একতা পৰ

আধাৰিত খিছি। মাতম কথা খিছি 'নেমন আগমপ্ৰীম'। পৰদেমিয়া
 বেঁঠা জিনকৰ গাম পৰ কোনো ম'গী মাথী নহি চৈক তকৰ গামক
 যাত্ৰা আ ৰাপম শহৰ আৰিঁ অখন পিতা ম' গামক চঠা কেৰ নীক
 চিত্ৰণ ভেল খিছি। আঠম কথা খিছি 'উমকী'। দু ৰাঁল মাথা প্ৰকাশ
 এৰ' দিনেশ কেঁ ৰ'দত মানক ৰাঁদ ভেঁঠ আ ৰাঁলপনক ন্যাম্‌ষ্টেনজিক
 স্মৃতি কেৰ মজীৰ ৰ'ৰ্ণন ভেল খিছি। নৰম কথা খিছি 'মনমূৰা'।
 আজুক প্ৰগতিশীল যুৱা তৰকী কেৰ হোড় এৰ' আধুনিকতাক
 চকাচৌধ মে ন' ত' অখনা নেল পনখতি ছহি আ ন' ত' মাতা-
 পিতাক মনমূৰা পূৰ কৰৱাক নানমা। দমম কথা খিছি ' অন্ডক
 বেঁঠা কেঁ দুঠা দাঁত ভেলনি'। গামক যাত্ৰা এৰ' স্মৃত ম' জড়ন
 কথা। অখন গাম মে গাম খোজেত লোকক কথা। ৰাস্তৰ মে গাম
 মে আৰ' গাম কহাঁ ৰ'মৈত খিছি। গাম ত' ৰ'মৈত খিছি ৰোজী
 ৰোঠীক জোগাড় মে প্ৰায়ী ৰ'নন লোকক হৃদয় মে।

এগাৰহম কথা খিছি 'খুশীক নাম জীৱন'। ধিয়া পুতা কেৰ খুশী
 মে অখন খুশী খোজয় ৰানা মাতা পিতাক কথা। আজুক ৰ'দন ত
 ম্যামাজিক পৰিৱেশক কথা। ৰাঁৰহম কথা খিছি 'ঠীম'। নাৰী
 মশজিকৰণ কেৰ পোন খোনয় ৰানা কথা। ৰিমনা অখন তি
 কেঁ দেখি ম'দেৰ গৌৰৱ ৰৌধ কৰিত ৰহনীহ আ দানকৰ পতি
 লখমীনাৰাষণ হিনকা ৰ'ম মাষ্টিক মৰুত ৰুঁমৈত ৰহলনি।
 অশ্ৰুচাৰ মে নিশু লখমীনাৰাষণ কেঁ চনেতে মাত্ৰ কাগজ কনম
 পৰ ৰ'নন কো-আপৰেঠিৰ মোমাগঠী কেৰ অধ্যক্ষ ৰিমনা পনিমক
 গিৰহৃত মে পড়ি জাগত ছথি। জেন মে গেনাক উপৰাঁত ৰিমনা

কেঁ রৌধ হোগত ছহি জে রেঁগমান ত' মন্তচাম রেঁগমানে হোগত
 ঞ্চি, চাহে ঘৰ হো কি রাঁহৰ। তেব~~৩৩~~ম কথা ঞ্চি 'ছুটীক এক
 দিন'। ঞ্ছি কথা কেঁ পড়ি কোনকাতাক কােফী হাওমক ঞ্ছা
 মোন পড়ি গেল। মৌথিলী মাহিৰ পৰ চঠা হেত্ৰ
 মৌথিলীক এক মাহিৰকাৰ মাহেৰেঁ কেঁ ঘৰ পৰ উপস্থিত হোগত
 ছথি এক নৱ দম্ভতি ঞ্খিকতা ও ঞ্খিনৰ ঞ্খা প্ৰাৰম্ভিক পৰিচয় পাত
 কেঁ রাঁদ ওহি ছুটীক দিন শ্ৰু হোগত ঞ্চি মাহিৰ প চঠা।
 মাহিৰকাৰ মহোদয় মৌথিলী মে কিএক নিখেত ছথি তাহি প্ৰশ্নক
 জৱাৰেঁ মে কহৈত ছথি- " মোটে ছী মৌথিলী মে, তেঁ নিখে ছী
 মৌথিলী মে।" ওনাহতো মৌথিলী ঞ্খপন মাতৃভাষা থীক। মগৰ
 ঞ্খিনৰ কহৈত ছথি- " নেকিন মৰ, মৌথিলী ঞ্খপন ভাষা বহি কহাঁ
 গেল ছৈক জখন মাগযো ঞ্খপন ধিয়া পূতা মঁ মৌথিলী মে গল্প নহি
 কৰে ছৈ ত' ও ঞ্খপন ভাষা কোনা হেতে?" ঞ্খিকতা মাহিৰকাৰ
 মহোদয় মঁ পুঠৈত ছথি জে জোঁ কোনা প্ৰেম কথা মৌথিলী মে
 পঢ়ৰাঁক হো ত' কোন কিতাৰেঁ পঠী? ঞ্খচানক মঁ কোনা কিতাৰেঁ
 নাম হিনকা মোন নহি পড়ৈত ছহি। ৱাস্তৱিকতা ছৈক জে ঞ্খজকা
 মাহিৰকাৰ কেঁ ঞ্খপন বচনা কেঁ ঞ্খনাৱে ঞ্খ মাহিৰকাৰ মৱহক
 বচনা পঢ়ৰাঁক কোনা প্ৰযোজন নহি বুঁমাগত ছহি। তঁমান
 মাহিৰকাৰক বচনা কেৰ স্তৰ পৰ মৱান উঠৈত ঞ্চি তখনে
 মাহিৰকাৰ মহোদয় কেৰ পঢ়নী নীলম মেহো ঞ্ছি চঠা মে শামিল
 হোগত ছথি চায় ঞ্খা সৃজন মখান কেৰ মঁগ ঞ্খা ৱাঁজি উঠৈত ছথি-
 " মৌথিলীক মাহিৰকাৰ কে এক দোমৰাক ঞ্খদগোগ-ৱঁদগ গ মঁ
 ফুৰ্মত হোগন তখন নে পঢ়ৰাঁ জোগৰ বচনা কৰতাহ।"

চৌদহম কথা খিছি ' গামক কাতক হাগরে'। রঁৱাঁদ হোগত পৰ্যায়ৰণে আ ওকৰ দৃশ্যপ্ৰভাৱ কেৰ নীক চিত্ৰণ ভেনে খিছি। প্ৰকৃতিক মন্ত্ৰনেৰে বঁগড়ি বহনে খিছি আ আধুনিকতাক হোড় মে মায় নেৰে দুভৰ ভেনে জা বহনে খিছি মূদা হমৰা মৰে নেৰে ধৰ্ম মন। ৰাস্ত্ৰিকতা ত' গএহ খিছি জে গামক নামো নিশান মিষ্টা বহনে খিছি। অন্তিম কথা খিছি ' এনা ভ' ক' কিযো'। ৰঁড়কা হাকিম চৌধৰী জী কেঁ অধীনস্থ কৰ্মচাৰী মৰে হিনকৰ কমজোৰী কেঁ গমি নেত চনি আ মৰে মিনি হিনকৰ পৰিহায মে জুঠনে বহেত চিখি। চৌধৰী জী কেঁ পচপনক উমিৰ মে ৰঁচপন ৰানা হৰকত দেখি মঁজয় কেঁ শানি হোগত চিহ্নি মূদা চৌধৰী জী পুষ্ক আ গোপী কেৰ ৰায় মে পুষ্ক ৰঁনি াগনে মে স্নপ দেখেত বহেত চিখি। ক দিনে জখন মঁজয় কেঁ ৰঁদাঁশত নহি হোগত চিহ্নি ত' অখন ৰঁড়কা াকিম চৌধৰী জী কেঁ আঁখি খোনেৰাক অন্নিৰ কাজ কৰেত চিখি আ চৌধৰী জী দানকা গনা মঁ নগা নেত চিখি।

কথাক বিষয় মে অখন ৰাঁত কহেত কান গ্ৰম ভঁগ কৰেৰাক কোন প্ৰয়োজন চনে মে মোচি বহনে হোয়ৰে। পঁচম কথা কেৰ শীৰ্ষক ভেনে 'উডীগাম' আ হিনকৰ কথা মঁগ্ৰহ কেৰ মেহো গএহ নামে খিছি। কথাকাৰ অশোক জী কেৰ ৰচনা মঁমাৰ মে এক-মঁ-ৰঁড়ি এক অল্পপম কথা মৰে খিছি। পঠেত কান কোনো কথা কেঁ ৰিন্ খমে কয়নে পোখী ছোড়না গ্ৰ মূশ্কিনে খিছি। মৰে কথা ৰতমান ম্যামাজিক পৰিস্থিতি পৰ নিখনে বঁমায়ত। হিনকৰ কথা মৰে মে যথার্থ কেৰ দৰ্শন হোয়ত, কল্পনা নোক মে গ্ৰ ৰিচৰণে নহি

কৰাৱৈত ছথি। পঁচম কথা কেৰ বিশেষতা হমবা গ্ৰা নাগল জে যথার্থ কেৰ মংগহি ঞ্ছি মে ঞ্ছাদৰ্শ মেহো মনকৈত ঞ্ছি। গামে গামে ড়েউঞ্ছা ঢাকাী মন্দিৰ ৱঁনি বহল জৈক ঞ্ছা ৱাস্তৱিকতা ত' গএহ জৈক জে ওহি মে পূজা ঞ্ছঠনা কৰয় ৱানা তক কেও ন ি বহৈত ছথি। দোমৰ গল্প জে ঞ্ছাজুক মময় মে নোগ মেৱানিবৃষ্টি কেৰ ঙপৰান্ত ঘূৰি ক' ঞ্ছপন গাম নহি ঞ্ছাৱঁয় চাহৈত ছথি ঞ্ছা এহন মে ডাক্ঠৰ বঘূৰঁশ নন্দন মঁ ৱাপম গাম নৌষ্টেত ছথি ঞ্ছা ম হো মপৰিৱাৰ। হঁ জে ঞ্ছপন মাতা-পিতাক মূকু ক ঙপৰান্ত গ ম নহি ঞ্ছৱৈত ছথি তিনকা ঞ্ছপন মাতৃশ্ৰমি মে জীৱনক ঞ্ছন্তিম ফ্ৰণ ৱিতাৱঁয় কেৰ গচ্ছা জাগৃত হোগত ছথি। ঞ্ছপন গাম পৰ মীতাৰামক একঠা মন্দিৰ ৱঁনৱাঁৱয় কেঁ ৱিচাৰ ন' ক' গাম পাঁচল ছনাহ। এক তৰফ ডাক্ঠৰ মাহেৰঁ কেৰ ৱঁডকা পুত্ৰ মৱঁত মন্দিৰ নিৰ্মাণ কেৰ ওৰিয়ান মে নাগল বহৈত ছথি, ত' দোমৰ বফ ছোষ্ট পুত্ৰ মাণিক ষ্টোনে ষ্টোন ঘূমি নোগ মৱঁ মঁ ভেঁষ্ট কয় মিথিনাক মংস্কৃতি ও মাহিগিক চঠা মে। গাম ঞ্ছাৱঁয় মঁ পূৰ্ণ ম ণিক ঞ্ছপন পিতা মঁ পুঠেত ছথি জে - "মিথিনা মে ঞ্ছতেক গৰীৱী কিএক জৈক? জৱাৰঁ মে ডাক্ঠৰ মাহেৰঁ কহৈত ছথিছ- " ঞ্ছপন ওহি ঠাম গৰীৱী কে ঞ্ছৈমৰাগজ কৰৱাঁক পৰম্বৰা বহল ঞ্ছাছি।" মন্দিৰ নিৰ্মাণ কেঁ নেন গামক নোগ মঁ এক ৱেঁৰ ৱিচাৰ কৰৱঁ জৰুৰী ৱূমি পঠেত ছথি তেঁ ঞ্ছহি মাদে ৱিচাৰ ৱিমৰ্শ হেত্ৰ গামক মংস্কৃত পাঠশানা কেৰ প্ৰাংগণ মে একঠা মভাক ঞ্ছাযোজন হোগত ঞ্ছি। গামক নোগ মন্দিৰ ৱঁনৱাঁক খৱঁৰ মূনি ক' প্ৰফুলিত নাথি ম্দা মাণিক কেৰ কিছু নৱঁকা নৱঁত্ৰিবিয়া মাথী মৱঁ মভা মে প্ৰশ্ ঠাঠ কৰেত ছথি জে মন্দিৰ ৱঁননা মঁ গামক কোন ঙপকাৰ হোয়ত? ঞ্ছহি কেঁ ঞ্ছান পৰ স্কল, কানেজ ঞ্ছথৱা ঞ্ছলতা কিএক

নহি বঁনাওন জায জাহি মঁ গামক উপকাৰ হোযত? পূৰা ভা মে কিছু গোষ্ঠে মন্দিৰ ত' কিছু গোষ্ঠে ঞ্ৰতান কে পঞ্চ মে বঁঠি জাগত ছথি। ঞ্ৰপন বঁন যথা ফেকন কেঁ বিচাৰ ঞ্ৰতানক পঞ্চ মে মূনি ডাক্টৰ মাহেৰঁ ঞ্ৰপন দূৰিধা কেঁ খমে কৰেত গামক বেঁগৰতা ঞ্ৰা ঞ্ৰপন ঞ্ৰনুভৰ কেঁ ধ্যান মে বাথি স্নেছা মঁ ঞ্ৰপন গাম মে ঞ্ৰতান বঁনবঁৰঁয কেৰ নিৰ্ণয় নেত ছথি। যভা যমাশ্ত হোগত ঞ্ৰছি ঞ্ৰা মূৰ্ত্ত ঞ্ৰতান নিৰ্মাণ কেৰ ওৰিখাওন মে জুঠি জাগত ছথি। গামে মে নহি মূদা ঞ্ৰামপায় কেৰ গামক নোগ মেহো গ্ৰা খৰঁৰ মূনি প্ৰযত্ন হোগত ছথি। ডাক্টৰ বঘূৰঁশ ঞ্ৰপন গাম ও মাঠি পানি মে ঞ্ৰন্তিম মাঁয ন' মকথি মে মোঠি গাম ঞ্ৰযৰঁ ক নিৰ্ণয় নেনে ছনথি মূদা জখন মঁ ঞ্ৰতান বঁনযৰাঁক নিৰ্ণয় নেনে ঞ্ৰছি জীৰঁয কেৰ মিহন্তা বঁঠি গেননি ঞ্ৰছি ঞ্ৰা ঞ্ৰপন পত্ৰী মঁ কহেত ছথি - "গাম মৰবঁক নেন নহি, জীৰাঁক নেন হোগত ছেক।"

- মঁপৰ্ক-9472834926

ঞ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.৫.গুম্মাৰ ৰাফান- মৌখিন ঞ্ৰাঁখি মঁ ডেডীগাম দেখৰাঁক মেহঁতা
(কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক কথা পৰ একটা পাঠকীয় হস্তক্ষেপ)

গুম্মাৰ ৰাফান

মৌখিন ঞ্ৰাঁখি মঁ ডেডীগাম দেখৰাঁক মেহঁতা (কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক
পৰ একটা পাঠকীয় হস্তক্ষেপ কথা)

মিথিনা মে খিমা কহৰাঁক প্ৰাচীন মঁস্কৃতি বহনে-এ ঞ্ৰা খিমা
কহৰাঁক জে নৃত্তক ঞ্ৰা কনা কৈক তকৰ প্ৰভাৰ মৌখিনীক
ঞ্ৰাঞ্চনিক কথা মাহিৰক পৰঁপৰা বঁনি গেন. বৈচাৰিক স্তৰ পৰ
ভাৰতীয় মাহিৰ মঁ কদমতান কৰেত বহনাক বঁদো মৌখিনী কথা
মাহিৰ 'কহন' মে ঞ্ৰনগ বহন. মঁভৰত: ঞ্ৰহী 'দেখন' কেঁ
কাঁঠিনাথ মা কিৰণ, ঞ্ৰশোক ঞ্ৰা বিলুপ্তি ঞ্ৰানন্দ প্ৰসৃষ্টি মৌখিনী
মাহিৰকাৰ 'মৌখিন ঞ্ৰাঁখি' কহেত ছখি. ঞ্ৰ মঁদৰ্ড মে জঁ বৰিধঁ
নৰ দুঞ্ৰাৰি কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক কথা কেঁ দেখী তঁ দৃষ্টিক এক
খুঁজেত দেখা পড়ত. কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক কথা পড়নাক বঁদো
মুনৰাঁক মেহঁতা জগৰেঁত কৈ.

কথাক ৰূপক পৰিমাৰ্জন আৰু ওকৰ ম্যামৰ্থক ৰিস্তাৰ মৌখিনী কথা মে হোগত ৰহনৈ মাহিলা-এ. অশোকক কথা এ মং ফৰাক নে ৰহন. কথাকাৰক মফলতা যা অফলতাক নিৰ্ণয় কৰৱঁ তঁ কৰ্চিন, মূদা গ তঁ মানন জা মকৈছ জে অফন পৰঁপৰা মং প্ৰভাৰ গ্ৰহণ কৰেত অশোকক কথা অফন লীক ৱঁনৱঁএ. হিনক প্ৰাৰ্ভিক কথা হমৰা হিমারেঁ হড়ৱঁড়ী মে নিখায়ন ৱঁমাগ ছে আ কভৌ-কভৌ ফাৰ্মূনাৱঁফ মেহো, মূদা গ কথাকাৰক প্ৰাৰ্ভিক অফায় ৰহন হোগতনি জে 'হেয়ৰপিন' মং 'ৱৌকা চূপ অছি' হোগত 'ডেডী গাম' তক পদাঁচন. জঁ এ তীন্ কথা কেঁ এক মংগ পঠী তঁ অফন ৰহিতো ৰম নিম্বতি এক ৱঁমা পড়ত. তীন্ কথা মিখিনাক পাৰিৱাৰিক-ম্যামাজিক তানা-ৱঁনা কেঁ দেখৱেঁত এ. জঁ মিখিনাক গাম-ঘৰ মহীন ৱঁদনাৰ মং অফাঁ পৰিচিত ছী, তঁ গ কথা মভ মময়ক নঙ্ক কেঁ জনৱাঁক নেন থৰ্মামীশৰক কাজ কৰত. য়েহ ৱাঁত মৌখিনী কথা কেঁ মৌখিন অফাঁ মং দেখৱাঁক নেন প্ৰেৰিত কৰেত ছে. গ তীন্ কথা তীন্ ধূৰ পৰ চাঢ় এ. তীন্ তীন্ কথ্যক মংগ অফাঁ ৱঁঠেছ, মূদা গ ৱঁমা জায়ত জে গ অশোকক কথা থিক, জে পড়ৱাঁ মং ৱেঁমী মনৱাঁক গছা জগৱেঁত ছে. হেয়ৰপিন মে কোমত ভাৰনা অফন চৰম পৰ এ তঁ ৱৌকা চূপ অছি মে অফন তৰীকা দিম মমাজ কেঁ গাঁগিত কৰেছ আ শোষণক একপটা ডেডী গাম ৱঁদনেঁত মময়ক দম্বাৱেজী কথা থিক. তীন্ কথা অশোকক কথাকাৰ মন কেঁ মাপক নেন ৱেঁৰোমীশৰক কাজ মেহো ক' মকৈছ. হেয়ৰপিন পঢ়না মং পহিনে নাগত জে কথাকাৰ কেঁ ৱাঁতো গপ কহৱাঁক ছনি. দানকা নগ ৱাঁত ৰাম খিম্বা ছনি, মূদা ও কহি নে ৰহনা অছি. কিছু পঁজি মং কাজ চনা নেননি. তহিনা ৱৌকা চূপ অছি মে এক মংগ ৱাঁত ৰাম কথ্য ছে, জেকৰা

বিস্তাৰ পয়ৰাঁক চলে, মৃদা কথাকাৰ কোনো হড়ৰঁড়ী মে চ্ৰথি. ও পূৰা রাঁত খোঁগচা চোড়া কেঁ নে কহননি. একৰ কাৰণ গ ভ' মকৈছ জে জখন গ কথা লিখন গেন ওহি মময় মে য়েহ পৰিপাঠী বহন হোগ জে মরঁ কিছু নে কহন জাগ. জঁ কহনো জাগ তঁ কিছুএ পঁজি মে. ঐ রাঁত কেঁ রঁন ঞ্ছু মঁ ভেটি মকৈএ জে ঞ্ছোকক পহিন কথা মঁগ্রহ মঁ রেঁমী দোমৰ কথা মঁগ্রহক কথা মে দানক কথাকাৰ মন বিস্তাৰ পাওনক ঞ্ছি. তেমৰ মঁগ্রহ মে ঞ্ছাৰো রেঁমী. দানক নগভগ মভ কথা মে তেঁযো কভৌ নে কভৌ একটা হড়ৰঁড়ী ঞ্ছথরা ঞ্ছধৰাপন বঁমা পড়ে ছে. ওনা য়েহ ঞ্ছধৰাপন ঞ্ছোকক কথা মাহিণ কেঁ পঢ়ৰাঁক নেন ঠকমৰিতো ছেক. একৰ দোমৰ পক্ষ মেহো ছে, জে ঞ্ছোকক কথা কেঁ ঞ্ছনগ পহচান দৈছ. ও থিক কথা মে কৰিতা মন মূজৰঁক্ষ পঁজি. কম শঙ্ক মে বিঁৰঁক প্ৰয়োগ কৰেত ঞ্ছপন রাঁত কহরঁ. গ রাঁত ঞ্ছোকক কথা মাহিণ কেঁ পঠেত জানন জা মকৈছ. মিপ্ৰীপিন কথা মে কৰিতা ভাৰক কম প্ৰয়োগ ছে, রৌকা চূপ ঞ্ছি মে ওগ মঁ রেঁমী ঞ্ছা উেঠী গাম মে তহু মঁ রেঁমী.

জঁ এক দিম মাৰ্মৰাদী ধ্যান দেৰাঁক গপ গহো ছেক জে ঞ্ছোকক বিচাৰধাৰা মঁ প্ৰভাৰিত চ্ৰথি তঁ দোমৰ দিম ফ্ৰাগডক মনোৰিচ্চান মঁ মেহো. হিনক কথাকাৰ কেঁ ধীৰেঁদ্ৰ- মোমদেৰক মাহিণ মঁ প্ৰৰণা ভেট্টেত চ্ৰহি, তঁ বাজকমল চৌধৰীক মাহিণ হিনক মোন কেঁ মেহো মখেত চ্ৰহি. গ রীচক বস্তা ঞ্ছপনৰেঁত চ্ৰথি ঞ্ছা ঞ্ছপন কথা চাম তেঁযাৰ কৰেত চ্ৰথি.

কেঁ হম পঢ়রাঁ মঁ রেঁমী মনৰাঁক গচ্ছা উেঠীগাম মঁগ্রহক ছহ কথা

ৰখেত ছী. গ হমৰ পাঠকক সীমা যোহো ভ' মকৈএ, মূদা গহো মানন জেৰাঁক চাহী জে মৌখিনী কথাক জে খিষ্মকৰ পৰঁপৰা চৈ, তেৰৰ রাহক ঞ্শোকক কথা ঐ, ঞ্খৰ্থাত খিষ্মা কহৰাঁক কনা ঞ্শোকক পৰিপঙ্ক কথাকাৰ মন ঞ্জিত ক' চুকল ঐ ঞ্খা য়েই ঞ্জিন মৌখিনী কথাক মঁপত্তি থিক.

হেৰপিন মে বাতি চৈ, তকিয়া চৈ, নীন চৈ... মভটা একটা ঝিঁৰঁ মন উভৈ চৈ কথা মধ্য. ওহিনা রৌকা চূপ ঞ্চি মে বাতি চৈ, নীন চৈ, তকিয়া চৈ... মূদা হেৰপিন মঁ ঞ্খাগূক রাঁত গ কথা ঞ্খন মঁ কহৈএ ঝিঁৰঁক মাধ্যম. রৌকা কেঁ রীমাৰী চৈ, যোহো হৃদয় বোগ. ও হৃদয় রঁনা নোক ঐ. জঁ কথাকাৰ চাহিতথি তঁ স্লষ্ট কহি মকৈত চনোহ জে ফনাঁ বোগ, মূদা নে. ওকৰা কোনো ঞ্খান ঞ্খমাধ্য বোগ নে চৈ, হৃয়ক বোগ চৈ. পূৰা কথা হৃদয় মঁ শ্বৰ হোগ চৈ ঞ্খা হৃদয় মঁ মমাঙ. এতয় হেৰপিন মঁ ঞ্খাগূ রাঁঠি কথাকাৰ একৰা ম্যামাজিক বিদূপতা ঞ্খা শোষণ দিয় ন' জাগ চ্ছথি, যোহো ন'এঁ মঁ. রৌকা কেঁ মাপঁ উমনকে. ঞ্খজোধ মাপঁ. মমাজক ও মাপঁ জে এখন ধৰি ফেন কাঠনে ঞ্চি. জঁ কথাকাৰ চাহিতথি তঁ একৰা রীমাৰী মঁ যোহো মাৰি মকৈত চনোহ, মূদা তখন কথাক ষ্টোন রঁদনি জগতে ঞ্খা ঞ্খৰ্থ বিস্তাৰ ওতেক ব্যাপক নে ভ' মকিতেক. জঁ ঐ কথা কেঁ ন'এঁ মঁ কোমন ঠংগে বিস্তাৰ নে দেন গেন ৰহিতে তঁ গ কথা মঁভৰ জে 'ঞ্খতিম শহ' শীৰ্ষক কথা মন নগিতে. মঁভৰত: গ কথা নকমনরাঁড়ী ঞ্খাদোনন মঁ উপজন মাহিগিক প্রতিৰোধী স্লৰ কথা থিক. একদম গঁকনারী কথা. ৰাপেঁ গ কথা হমৰা ব্যক্তিগত পমিল্ল ঐ, মূদা জঁ খিষ্মা ৰাপেঁ ঞ্খৰ্থা একৰা পঢ়ৰৌ, তঁ গ ওতেক পভারী নে নাগত. রৌকা চূপ ঞ্চি কথা যোহো শোষণক রাঁত

কহৈ চৈ, মৃদা মীধে নে, বিঁৱক মাধ্যমে. সমাজক ঞ্জোধ কেনা নিম্নৰণীয় বৰ্গ কেঁ ড়ি বহন চৈ, তেৰা বিঁৱক ঞ্জাৰৰণ মে কথাকাৰ কহৈত চ্ৰুথি.

জে হম একৰা জঁ দোমৰ শঙ্ক মে কহী তঁ কহি য়কৈত চ্ৰু ঞ্জাশোকক কথাক তানী-ভৰনী মৰঁমঁ পহিনে মিথিনাক জীৱনক যথার্থক স্ৰুমি কেঁ মাঁকৈতিক ৰূপ মে নিৰীহ কৰৈএ. দানকা পাছ ঞ্জপন কথা কহৰাঁক বিৰাষ্ট পৰঁপৰা তঁ চ্ৰুহিএ, দোমৰ দিম দোখৰন বৰ্তমান য়েহা. নেহৰকানীন মগ্ন পূৰা নে ভেনাক বঁদ মোহভঁগ ঞ্জা তক বঁদ বিদ্রোহ, ফেৰ ওহি বিদ্রোহ ঞ্জৰনতি ঞ্জা তকৰ বীঠ মে কথা কহৰাঁক হিম্বক-হিম্বতি ঞ্জাশোকক কথা কেঁ এক ঞ্জনগ মূড মে ন' জাগএ. এক দিম মামাজিক ঞ্জানোড়ন ঞ্জা দোমৰ দিম দেহ-মোনক ঞ্চুঠন পৰম্বৰ বিপৰীত বঁমা পড়ৈত দ্ৰু ঞ্জনগ-ঞনগ ধাৰাক বিশেষতা কেঁ মাধৰঁ একটা মাহমিক কাজ চন জে মমৰিত ৰূপ মঁ ঞ্জাশোকক কথা মঁমাৰ মে দেখা পড়ৈচ. মঁভৰত: তেঁ দানক কিছু কথা স্ৰুন ঞ্জা কিনকো ওমৰায়ন বঁমা য়কৈএ, মৃদা কথাকাৰ ঞ্জাশোক মৌথিন মমাজক মাঁমন স্ৰুমি কেঁ কতৌ-কতৌ চ্ৰুড়ি ৰাক্য মঁকৈত মঁ একৰা পূৰা কৰৈত চ্ৰুথি, জে মঁ কথ্য বস্তা নে ঞ্জানোচকীয় ভষ্টকৈএ ঞ্জা য়েহ কাৰণ চৈ জে দানক কথাকাৰ ৰূপ ৰূপ কেঁ চ্ৰুড়ি ঞ্জনগ বস্তা চুনেএ. কিছু কথা মে কনাভূমক প্ৰভাৰ পৰ দৃষ্টি বৰ্ণিত ও ঞ্জপন বঁত ঞ্জভিধা মে নে কহি কেঁ এক মঁকৈতক ৰূপ মে কহৈত চ্ৰুথি. :মঁভৰততেঁ দানক নেখন ওমৰায়ন প্ৰতীত হোগছ .যথার্থক প্ৰামাণিকতাক মঁগ মাঁকৈতিক প্ৰভাৱান্বিতিক মমৰয়কক মভ প্ৰয়ণে মফন ভেন হো য়ে হমৰ কহৰঁ নে ঞ্চু, কথা এহন ঞ্চু মৃদা কতোক, জে মে ঞ্চু বিশেষতাক

নিৰাহ যফনতাপূৰ্বক ভেন ঞ্ছি. ওহি ৰাত্ৰক ভোৰ, ৰৌকা চূপ ঞ্ছি মন কিছু কথাক ৰাতায়ন মজীৰ ঞ্ছা মপ্ৰিগ্য চৰিত্ৰক ৰূপ মে ষ্ট্ৰেজেডীক নিৰ্মাণ কৰেএ.

এনা ভ' ক' কিযো, গামক কাতক হাগৰে ৰঁদনৈত মমাজক গহ কেঁ পকড়ৈত এ, তঁ ঞ্ছভযক ৰেঁঠা কেঁ দৃষ্টা দাঁত ভেননি, খুশীক নাম জীৰন, পৰিৱাৰক গহীৰ গনাৰক ষ্টীম মন কথা মোন ঞ্ছা ভথেন দেখেঁত এ. ঞ্ছৰ্থাত মোন, পৰিৱাৰ ঞ্ছা ঞ্ছঁতত: মমাজক নঙ্ক কেঁ ঞ্ছশোকক কথা নীক জকাঁ পকড়ৈএ. মমাজক ৰীমাৰী কেঁ ঞ্ছশোক কথা পকড়ৈত ঞ্ছিএ, কতৌ-কতৌ নিদানক ৰম্ভা যোহো দেখেঁএ. ঞ্ছশোকক কথা কতৌ মানৰ-মনক ৰিগ্ৰুতিক চিত্ৰণ ক' ওগ ৰাতাৰৰণক ভযাৰহতাক মঁকেত যোহো দেএ, জে ওহি ৰিগ্ৰুতি কেঁ জন্ম দেত এ. কিছু ঠাম এক চৰিত্ৰ ঞ্ছথৰা এক ৰাতাৰৰণক চিত্ৰণ মঁ কথাকাৰ মনাহ দেৱাঁক প্ৰযল্ণ কৰেঁত ছথি. তেঁ হম একঠা পাঠকক ৰূপ মে কহি মকেঁত ছী জে ঞ্ছশোকক ৰচনা মঁমাৰ একাঁগী নে এ. ও একঠা ম্লৰ মঁমাৰ ৰচৱাঁক তেঁযাৰী যোহো কৰেঁত দেখাগএ.

-মঁপৰ্ক-8825288748

ঞ্ছপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

२.९.तान देर कामत- कथाकार खशोक मादे

নান দেৱ কামত

কথাকাৰ ঞ্শোক মাদে

মৌথিলী মাহিলাকাশমে একটা পেঘ নাম উত্তেৰ ঞ্শায়ন ঞ্ছি কথাকাৰ ঞ্শোক। নামেগ্ৰণ ঞ্খৰ্থ নাগেত য ,জতয নে কোনূ তৰহক বহেছ শোক। যে একটা বৃজুৰ্গ ঞ্খমাধাৰণে ব্যাজিন্ধক ঞ্শোক গুমাৰ মা,জিনক মধুৰনী জিনো ঞ্খা দৰিভংগা জিনোক মিনন স্বান প্ৰমিষ্ক নোহনা গামমে 18 জনৱৰী 1953 গ্ৰা0 মেঁ জন্ম ভেনে ছহি। 50 য় ঞ্খধিক কথা নিখনহাৰ মিথিনা মেঁ ঞ্খনেকো বচনাকাৰ ভেনে ছহি। পৰঁচ নাম য় পহিনে কথাকাৰ ৰূপেঁ খ্যাতি হিনকেটা ভেঠননি ঞ্ছি। মৌথিলী মাহিলা ঞ্খান্দোন মেঁ জতেক জানন - পহচানন ঞ্খা মানন কথাকাৰ ভেনাহ ঞ্ছি, তাহিমে ময়য় পহিনে ও নোকনি কৰিতা গঠননি ; পছাতি কথা দিয়ন উন্মুখ ভেনে ছহি। ময়হ ঞ্খাৰম্বিক লক্ষণ হ নকোমে দেখমে ঞ্খৰেঁছ। মূৰ্ধন্য বিদ্বানক জুঠান বঁনাৰম মেঁ হোগত বহেঁক। ওতয মৌষ্টিকমে পঠিত কহিয়োকন ঞ্শোক জী স্ৰোতা ৰূপেঁ কৰিতা মনন কৰখি। যে মনেমন হিনকো কিছ-কিছ ফুৰাগত

বহু আৰু তাহিকে শব্দ আৰু বাক্য ৰূপে আপনা ৰফ কাগতমে
 উতৰাৰ্থি। ফেব্ৰুৱাৰী কৰিত চোপীক ৱিদ্ৱান নোকমে আপন ৰচনা
 দেখাকয় ম'শোধন কৰাৰ্থি। আৰম্ভে ম' দানক ৰচন মাহি- ক
 পল্লা কে আপনৈহ হাতে ফাৰি দেৱাঁক আদেশ মেহো হোণন,জে
 কঞ্চপ্ৰদ নাগোন। তেযো ৱিদ্ৱতজন কে ৱীচ আপন মৌনিক কৱিতা
 ল'কে' পাঠ কৰৱাঁক অৱমৰ ভেঠনি। মূদা নৱ নোক চনাহ,মে
 কৱিতাক কাজ ছোড়ি খিমা নিখয় নে নেৰ্দেশ ভেঠনেনি। ভাৰী
 মোন ম' নঘুকথা - কথা নিখকয় দেখেৱাঁক অশ্বভৱ প্ৰাপ্ত
 কয়নেনি। মন 1960 ম' 68 ধৰিমে 10-15 কৱিতা গোধীমে
 মূনা চুকল চনাহ,জে ধিয়াপূতা পত্ৰিকা আৰু মিথিনা মিহিৰ ম
 কৰীৰ' দৰ্জনভৰি কথা ধীৰেন্দ্ৰ জীকে দেখেনোক ৱাদ 1971 দিমম্বৰ
 অ'কমে চপনেনি। 1980 মে হিনক কৱিতা ম'গ্ৰহ চপ্ৰবুহ
 আয়ন। অশোক জীক কৱিতাক ৱ'নশৱত কথাকে নোক ৱেঁশী
 পয়ান কৰেন। গাম-ঘৰমে নোক আপনা নানী - মেয়া, নানা -
 ৱাঁৱাঁ ম'হে ৱাঁনপন ম' মননগু খিমা ৰাতিমে মূতে ম' পহিনে
 ুনল
 কৰয়া। গু হিমক ৰহনে পত্ৰ - পত্ৰিকা মে কথা পঠেত পা ক ডুমি
 জাখি। ওনা কথা লেখন কাৰ্য যুৰোপ ম' আয়ন অছি,জে ৱৰ্তমান
 মম্মা কে কেন্দ্ৰমে ৰাখি নিখল জাগক। কুৰীতি উন্মূনেন - পতন
 ম'দৰ্ভমে কথা নিখৱাঁক প্ৰচনেন ৱ'ঠন। কৰণ কথা ম' হৰিমোহন
 মা ৱ'গ কথা দিমন আৰু ৱেঁঠ নৱ উগক কথা পৰমৱাঁক পৰিযায়
 পাঠক লগ আৰম্ভ কয়নেনি। মে দেখা-দেখী আধুনিক কথা নে ন
 গ্ৰম চনেত গেল। তকৱৱাদ চৰ্চম দশক ম' মমকালীন দৌ
 চনে অছি। কথাকাৰ অশোক'ক মত চছি- " 40 গুৱ ম' পূৰ
 কৰণ ভাৱক ৰচনা হোয়, 1940 - 50 কেৰ ৱীচ খুৰ' মমশ'গৰ
 কথা নিখেৱাঁক মেথিনী ভাষা মে পৰিপাঠী ভেঠেক।" দেশ স্ব
 ংত্ৰ

ভেনামস্তা আম্মনচূন পৰিৱৰ্তন'ক নৱ - নৱ বিষয় পৰ ক াকাৰ নোকনিক ডেগ ঠঠননি । ৱিহাৰ মহকাৰিতা মেৱা (1978) ম়েঁ পদাধিকাৰী ৰূপ ম়াঁ কাজ কৰেত, আৰঁ মেৱানিবৃত্ত ভেন চ্ৰুথি অশোকজী। হিনক কথা নেখন গ্ৰম্ম অন্ৱৰঁৰত চনৈত ৰহনৈন,আগুও চনৈত ৰহত । হিনক প্ৰথম কথামে শুম্মাৰ "ৱিৰাম ম়াঁ পহিনে" চ্ৰেক। ওনা ৰচনা ম্ৰুগ্ৰিযতা ৱঁঠৌননি 'ৱৌকা চূপ চ্ৰেন' ৰঠকয। এখনো ম্ৰৌথিনী ভাষা ম়েঁ কথা প্ৰায়: জে কোনূ ৰচনাকাৰক নীক নাগৌত চ্ৰেক, তঁ ওহিক পাঠক তকৰ ৰম্মাস্বাদন কৰেত তহতক কেৰ কথ্য পৰ স্নয় ভাৱ ম়াঁ ংমনাগ্ৰ - কননাগ্ৰ ৱা জোৰ-জোৰ ম়াঁ হঁমৰঁ,ৰোদন কৰয নাগৰঁ ; গ্ৰ তঁ অন্ৱ:কৰণ কেৰ অন্ৱমৰ হোগ্ৰাছ। দোমৰ ৱাঁত জে কথাক গৰহৈন জৌঁ ৱাংগ পৰক হোগ্ৰাছ তঁ পাঠক অন্ৱধ্যন- মনন কৰেত ান ওহিক আভাক প্ৰভাৱমে আৰঁ উদ্ভেনিত হোগ্ৰাছ। পাঠকক উপৰ জে মানম্ৰপষ্টন কেঁ গ্ৰদগ্ৰদী নগৌছ যে ম্ৰুশ্ৰুকাঁ দেৱা নে ৰহি-ৰহিকে জোৰ মাৰেত চ্ৰেক। কৱিতা ম়াঁ কথা দিশ উন্মুখ হোগত ৰহন অশোক জীক শূক্ৰ-আতি পৰিৱেশ কথা ম্মাদে কেন্দ্ৰীত ৰহন । দানকা বিষয়মে ৱা কহু জে দানক কথা বিষয়মে জৌঁ মনোযোগ পূৰ্বক অন্ৱধ্যন কয ওহিক ৱাস্তৱিক অন্ৱথিয়াম কৰৰঁ ,চাহে পাঠক দানক ম্মমৰযমক হোথি ৱা জেগ্ৰষ্ট-কনিগ্ৰষ্ট হোথি পঢ়াকু নে ম্মম নজৰ ম়াঁ দেখেত চ্ৰুথি। পঢ়াকু ৱা অন্ৱধ্যনশীল নোক কথাকাৰ অশোক কেঁ 21ম্ শতাব্দীমে আন নেথকক ভূননামে খুৰঁ পঠেত চ্ৰুথি। গ্ৰ দীৰ্ঘ কথা যাত্ৰা পৰ চ্ৰুথি। এখন ৱঁদাত কিছ আৰো নিখৰঁ শেষ দানক নিজী অন্ৱভিগ্ৰষ্ট চ্ৰুথি। নৱাৰম্ৰকে প্ৰকাশক অন্ৱজীত অন্ৱজাদ অন্ৱপন ম্ৰুপ্ৰৰঁনী চেৰাপৰ হমৰ পৰিচয কৰাৱেঁত দানকা কহনকৈন - গ্ৰ নান দেৱ কামত হমৰ গামক ম়াঁগী চ্ৰুথি আ হমৰ

দৃশ্মন নহিঁ ছথি। মংগহি গহো রঁতেনকনি কামতজী মৌথিনী জগতকে নর পুৰান নেখক পৰ ঞ্ধ্যতা ছথি। ওনা বৰেণ্য মাহিণ্কাৰ জগদীশ প্ৰমাদ মঁতন জীক গাম রঁৰমা মঁ ঞ্খায়োজিত মগৰ ৰাতি দীপ জৰয 'কথা গৌষ্ঠীক ' ঞ্ৰমৰ পৰ মেহো ঞ্খা কতেকো ঠাম ঞ্খশোক জী মঁ ভেঁশ্চাঁশ্চ ভেন ঞ্খি। হিনক বকতৰ্যমে মননে ছী - : রঁমীতৰ গ্ৰামীণ ক্ষেত্ৰমে কথা ৌষ্ঠী " মগৰ ৰাতি দীপ জৰয" কাৰ্যপ্ৰম ঞ্খায়োজন হোগ্ৰছ,জাহ মঁ নর কথাকাৰ রঁনেত ঞ্খি।" কথা পাঠ কযনোক ৰাদ নেখক কেঁ মমীক্ষক নোকনি ওহি কথা পৰ মোমা মোমীমে ঞ্খপন নর বিচাৰ প্ৰৰাহিত কয কথাক ত্ৰুশ্চি পৰ ধীযান দিঞ্ৰেঁত ছৈক। ঞ্খাৰঁ তঁ দীরা ঞ্খা মঁধ্য কান ওহি তিথিমে কথা প্ৰমংগ ঞ্খান - ঞ্খান ঠাম মেহো রঁমাবীক ঞ্খায়োজন দ্ঞ্খয় নাগন হন। ঞ্খনিযমিতকানীন মঁধান পত্ৰিকা মাধ্যম ঞ্খা মঁৰক্ষক হৈমিযত মঁ ' ঔপমান ' ত্ৰিমামিক মাহিণ্িক পত্ৰিকা মঁ ঞ্খনখ জগেৰাঁমে ঞ্খশোক জী মৌথিনী ভাষা ঞ্খভিযানীক রীঠ ঞ্খগ্ৰনাহ ঞ্খি। তেঁ রঁদ্ঞ্খায়ামী ৰ্যজিৰ্ছ কে ধনীক ঞ্খশোক জীক খাতামে হিন্দী ক' মমীক্ষামেক ঞ্খানে ক প্ৰমঁশাক মঁগ হিনকা যশ্মনী বচনাকাৰ, কথাকাৰ,কবি, মম্মাদক,নিৰঁধকাৰ, ৰ্যঁগ্যকাৰ ঞ্খা ঞ্খানোচক ৰূপেঁ জগজিযাৰ ভ' নোকক রীঠ চিহ্নায় ছথি। হিনক চঠিত পোখী - : মৌথিন ঞ্খাঁখি (নিৰঁধ মঁগ্ৰহ) দাম 69 ঠাকা, কথাক ঔপন্যাস - ঔপন্যাসক কথা (নোৱেন) দাম 75 ঠাকা , ঠেঁডী গাম (কথা মঁগ্ৰহ) দাম 200 ঠাকা,ৰাঁত বিচাৰ (নিৰঁধ মঁগ্ৰহ) দাম 150 ঠাকা , নীক দিনক ৰাগ্ৰাঙ্কোপ (নেঘু কথা) ৰ্যঁগ মঁগ্ৰহ কিমত 50 ঠাকা ঞ্খা ঞ্খাঁখিমে ৰঁমন (যাত্ৰা কথা) দাম 150 ঠাকা 'ক মৌথিনী মঁ ছথি। মৌথিন রীঠ দৃশ্চিমম্ ল

বচনাকাৰ খশোক জীক ওহি ৰাতিক ভোৰ, মাতৰঁৰ কৰিতা
মংগ্ৰহ আ চক্ৰবৃহ নিকলন চহি।

খশোক জীক তানপুৰা কথাক ৰাঁনগী ঐ তৰহক হোণ্ডা চৈক,যথা
-: খঠা আ আমদনী 'ক লেখা জোখা মংধাৰণা নেন মৰকাৰী
কাৰ্য্যালয়ক ঔটিষ্ট কৰয় মঁ ৰিনোদ ৰাঁৰু চীহকৈত বহৈত চৈ।
দানকা ৰঁম- ষ্টেন মেঁ মড়ক মঁ যাত্ৰা কৰৈত আ আনো জগহ থা
ঘৰোমে আৰাম মৰিয়া কেঁ নহি হোণ্ডা চৈ। ঘৰক মঁমটি তঁ আৰো
জানমাৰা ৰুমাগছ।আফিম মঁ আটিষ্ট কাজ কয় ডেৰামে খয়নাপৰ
পৈন্ট মষ্টক ৰঁষ্টন ফোলেত কান খৰ্য্যৰশ্বিত হোণ্ডা চৈ। লুংগী
ৰঁদৈনেত ঘৰী ষ্টুটন ৰঁষ্টন দেখি পল্লী বমমোহৈৰ ঠাঠ ক' দণ্ড
চৈক। পতি-পল্লী ক' ৰীচ ৰাক্যুক্ষ মঁ থাহ চনেত চৈ জে দা প্ৰণ
জীৱন নোঁকমোঁক মঁ ভৰন চৈ। পল্লীক নোহচৰঁ ৰাণী জেনা
ৰঁৰচী ভোকন জাগত হোড। ৰঁষ্টনোঁ তঁ আখিৰ পল্লী মায়া কেঁ
ঠাঁকি ষ্টঠ কৰয় পড়েত চৈ। ঐহনমন ৰিকষ্ট স্থিতি মঁ ৰঁষ্টন
উনমন ফেৰ মঁ মিনানমে পৰিণত হোণ্ডা চৈ। একৰেঁৰ পুৰ্ণিয়া মঁ
আটিষ্টৰ মহোদয় ঘৰ খৰেঁত চৈ, তঁ ৰেডিয়ো পৰ প্ৰমাৰিত গীত
...ৰঁনকে চকোড়ী.....ৰঁজৈত স্ননেত যা গ্ৰ গীত স্ননি 15 মান
পুৰান মময়কে দৃশ্য মোন পড়েত চৈ। ওয়হ গীত ন ৰিনোদ
ৰাঁৰু মাযাজী কেঁ পহিনথেপ গাৰিঁ স্ননোনে চনৈক। আ গীতক
ৰম মৰী গোঁতিকে মাথ মুকোনে মায়া গঁভীৰ ভ' স্ননে
বহখিন। 15 ৰষীয় ৰেঁঠা আৰঁ মেহো মংগীত মীখয় চাহৈত ৈক।
ৰাঁনপনমে খপন ৰাঁৰুঁক জুষ্টমিন ৰাঁনা ডেৰামে বহখি তঁ ওতয়
খপনোঁ মংগীত পতয় গ্ৰণে চাহনে চনৈক। পৰঁচ খুঁগ্ৰেজী আওৰ
গণিতক' নীক জান বহনে ,ৰাধা গুঞ্চ মদিৰ পৰ আয়ন

গানৰজান মঁচনিক গৱৈয়া দেখি মোনমে আয়ন বহৈন মুনগাগ্ৰন
 ৱঁনী।মুদা ৱাঁৱুজী তেয়াৰ নহি ভেন বহৈক। দনকা তকোন জে
 শিৱ নচাৰী স্মনি আয়ন বহথি, যে পাঁতি গৱৈতগৌৰা তৌৰ
 ঋংগনা ..অপন মীঠ কঁঠ য়ঁ পিতাজী কেঁ মনোনে ধৰি বহয়া
 পিতাজী ৱঁগালী ঠোনক ঘোষৱাঁৱু নগ জাকয মংগীত মাঁমখনকে
 দুগ্ৰ ঘঁঠা ২০ ঠাকা মহিনা দৰ পৰ নিয়মিত যিখৱাঁক নিশ্ৰুতকী
 ৱাঁত ৱঁতাৱৈছে। পৰিৱাৰিক আন- আন খৰচমে কপেচ ৱীশ ঠাকা
 ঔৰিয়ান তঁ ৱঁড়ে কৰ্ঠিনতা য়ঁ ভ' মকলৈক। আৱঁ কী হো! নৱ
 ৱঁখেৰা মমক্ষ ঠাঠ হোগ্ৰছ, ম্বৰমাক মূহ ৱৌনে। যে ঘৰেনু কোন
 খঠ তোৰন জাএ জাহি য়ঁ ২০০ ঠাকাক হাৰমুনিয়াঁ ৈকা আনন
 জায়ত ! একঠা কিফায়তী জ্গত ধৰৱৈত পুৰনা ম্ম কঠৱাঁ ৱাঁজা
 মেঁ মোম য়ঁ লুৰকী ভৰি কাজ নিকানৱাঁক নিঠাহে যোজনা
 ৱঁনলৈক। ডেৰা পৰ আৱঁ অন্মায় শ্বৰ কৰৈত মৰগম গাৱৈক নেন
 ম্বৰ য়ঁ নগনপুৰৰক মেহনৈতক আৱশ্যকতা বহৈক। যে চুটি গেনা
 য়ঁ য়ঁভৰ নহি হোগ্ৰছ। আৱঁ তঁ পিতাজী জহাঁতি আৰ্থিক অন্মায় নহি
 ঠৈক। তেঁ মেহন্তা য়ঁ অপন দুলাৰ ৱেঁঠা গৌতম কেঁ অৱশ্যে বিযাজ
 কৰাওতা। পল্লী য়ঁগ অংগ্ৰেজী মিনেমা দেখেৱাঁক এক পৃথক
 আনন্দক অন্মায় হোগত ঠৈক। যে আগ্ৰ পল্লী য়ঁ বিনোদ ৱাঁৱু
 আগ্ৰহ কৰৈত ছথি জে চনু ভোৰকা ঔখৰাহাক শো মেঁ ৱঁনু ফিল্ম
 দেখ অৱৈত ছী। পল্লী নিধোখ ভ' ৱঁজৈত ছথীন হম অংগ্ৰেজ
 মিনেমা নহি দেখ্য জাএৱাঁ। ওগ্ৰ ৰাতি যৌখগৰ নোক মৱঁ মৰা
 দিশ ঘুগ্ৰ- ঘুগৰ নিহাৰৈক। তেঁ ঘৰেমে ৱীমীপী০ আনি ফিল্ম
 দেখেৱাঁক নিয়াৰ ভায় হোগ্ৰছ। পৰঁচ ৱিঠাৰ মেঁ পল্লিক মম্বুধিষ্ট নহি
 হোগ্ৰ ছহি। কাৰণ এহন ফিল্ম পাৰিৱাৰিক ৱাতাৱৰণ মে দেখৱঁ
 ঔমকে - অন্মায় হোহন্ত ৱুমাগ্ৰছ। অগিনা মায় য়ঁ পুত্ৰ তানপুৰা

কিনিকয় মনিকজী য় ঞ্ৰশে য়গীত য়িত। মূদা পেঘ হাকিম
ৰ্নেমে গ্ৰ য়গীত - গীত য়ীখনাগ্ৰ ৰ্ৰু ৰ্ৰাধক ভ' য়কৈছ। ঐ
ৰ্ৰাত পৰ দূনু প্ৰাশিক ৰীঠ ৰিশেষ ৰূপেঁ মহজ মহমতি ৰ্ৰনি জাগ্ৰত
ছে। য়াজৰ্ৰাজ ঞ্ৰা গীতনাদক ফেৰমে পড়ি ৰ্ৰেঠা ৰ্ৰংগঠ ৰ্ৰনে য়
থম্হেইত য়। মেথিলী য়াহিগ ঞ্ৰান্দোতন মেঁ এক য়ময এহনো ঞ্ৰাওত
জাহিমে কথাকাৰ ঞ্ৰশোক কেৰ ৰাদক কথা ঞ্ৰা ঞ্ৰশোক য় পূৰ্ৰক
কথা ৰীঠ ঞ্ৰশোক য়ূগক কথা ৰিধা পৰ য়ম্ৰক ৰিম্ৰ্শ হো ত।

ঞ্ৰপন মত্ৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

২.১০.হিতনাথ মা- কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক ৰ্যংগ্য য়গ্ৰহ: নীক দিন
ৰ্ৰায়ক্লোপ

হিতনাথ মা

কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক ৰাংগ্য মংগ্ৰহ: নীক দিনক ৰাংগ্ৰোপ

ৰাংগ্য নিখৰঁ ঞ্ৰমান গপ নহিঁ চ্ৰৈ। তে পৰ চাহি-পৰ্চাহি । মহাগ ম্ৰশ্ৰুকিন । গ্ৰা ৰাত শ্ৰী ঞ্ৰশোকজী স্ময় কহিত চ্ৰথি ম্ৰদা য়েহো কাজ ঞ্ৰখৰাঁৰ হিন্দুস্তান ,হিনকায়ঁ কৰৰাঁগএ নেতকনি ।ভনেঁ গ্ৰা ঞ্ৰপনাৰেঁ কথাকাৰ মানথু (মানিতে চ্ৰথি ,তেঁ নে ফেয়ৰুঁকপৰ ঞ্ৰপন নামক পহিনে কথাকাৰ নিখনে চ্ৰথি) নীকে কেনে চ্ৰথি ,হিনকৰ নামধাৰী ঞ্ৰনেকো ফেয়ৰুঁকপৰ চ্ৰিড়ি-ঞায়ন চ্ৰথি ,তে মে ,হিনকা ৰিঁকচায়ৰঁ কাঁচিন কাজ ভয় মকৈত চ্ৰনৈক্ মামান্চ পাৰ্চকৰেঁ , য়ে কাজ গ্ৰা স্ময় কয় দেনে চ্ৰথি ।

গ্ৰা স্ময় নহিঁ ,মৌথিনী মাহিগ্ৰ মংমাৰ হিনকা মৌথিনীক ৰি িগ্ৰু কথাকাৰ মানি চুকন চ্ৰনি । ম্ৰদা গহো ৰাত মগ্ৰ জে হিনকৰ ঞ্ৰধ্যযনশীলতা , হিনকৰ ৰঁজৰাঁক শৌলী ,হিনকৰ ৰাঁডী নৌগ্ৰেজ ,হিনকৰ মোচক ৰিস্তাৰ,হিনকৰ নিখৰাঁক কনা ঞ্ৰা মৌথিনীক হেত্ৰ মদিখন চিন্তা ৰখৰাঁক কাৰণে হিনকা কথা নিখৰাঁমে ছিৰ নহিঁ ৰহয় দেনকনি । মৌথিনীকেঁ জেতয় েহন জেনা জৰুৰত পড়নৈক ,হিনকৰ ঔপযোগ কয়নকনি । মাহিগ্ৰিক মঁচ হো ,মংযোজনক ঞ্ৰা ঔদ্ঘোষকক প্ৰযোজন পড়নৈক ,তঁ শ্ৰী ঞ্ৰশোক মামনে চাঁড় । কথা তঁ মহজহিঁ ,কোনো পত্ৰিকা নেত কোনো মমীক্ষাক ৰিশেষক প্ৰযোজন পড়নৈক ,তঁ শ্ৰী ঞ্ৰশোক । কৰিতাক পোথীমঁ ঞ্ৰপন যাত্ৰা প্ৰাৰঁভ কেনিহাৰি শ্ৰী ঞ্ৰশোক এক ৰিধা ডেৰঁনে নহিঁ ৰহি মকনাহ ,জতয় জেনা জাহি তৰহক প্ৰযোজন পড়নৈক ,নিখেত চন গেনাহ ঞ্ৰা ৰঁজৈত চন ঞ্ৰাৰিঁ

বহন চাখি ,তঁে নে বিবিধ বিধামে হিনক ঞনেক পুস্তক প্ৰকাশিত
ছনি ।

হিনকৰ ব্যংগ্য মাহিগপৰ চঠা কৰৰায়ঁ পহিনে ,হিনকহঁ মঁহে মনন
গপ্ন কহয় চাহৈত ছী ,জে ও কমজোড়ী হমৰোপৰ নাগু ঞছি
। জখন হমৰ যাত্ৰা মঁম্বৰণ নিকনন ,তঁ এক পাঠক (নাম ম্বৰণ
নহঁ ঞছি ,ঞিযো তঁ এতয় নহঁ কহৰঁ) পঠননি ঞা জখন ও কয়
গেনাহ তঁ দনকো যাত্ৰা মঁম্বৰণ নিখৰাঁক মন ভেননি ,গ্ৰা বঁমি জে
নিখৰঁ রঁদত ঞামান কাজ ছৈক , জে দেখনিযে ,মননিযে , গননযে
ওকৰা নিখৰঁ কোন ভাৰী রঁত ! ম্বদা ও এক পেজমঁ রেঁমী নহঁ
ৰঁতা মকনাহ ,নিখন নহঁ ভেননি ।

মন্ত্ৰতে নিখৰঁ রঁদত দ্বৰহ কাজ ছৈক ,খায় ক' মাহিগ । ও মন্ত
বঁতে নহঁ ভয় মকৈত ছৈক ,ওনা ঞাগ কান্হিপৰ গ্ৰা নাগ নহঁ
ঞি ,নে ফেম্বুকপৰ ,নে পত্ৰ-পত্ৰিকামে ঞা নে মন্দৰ ,ম্বৰ্যষ্টিত
মোষ্ট গেষ্ট-থপ-মেষ্ট-থপমে প্ৰকাশিত কিতাৰঁপৰ ।জেনা মোন ভেন
নিখি দেনাঁ ,জকৰায়ঁ মোন ভেন প্ৰমঁশা কৰৰাঁ নেনাঁ ঞা
মমযানুকুল জোগাড়মে নাগি গেনাঁ । মাহিগকাৰ ভেনাগ রঁদত
বিবন ঞা কৰ্ঠিন কাজ ছৈক , জকৰামে গ্ৰাশ্বৰ প্ৰদত্ত প্ৰতিভা বহৈত
ছৈক ,নিবন্তৰ মাধনাৰত বহৈত চাখি ,ৰেঁহ মাহিগকাৰক ৰূপমে
ঠিছন ,জানন ঞা মানন জাগত বহতাহ । রাঁকী বৰ্তমানমে জে
লুঠি নেথু , বৰ্তমানে ঠামে বহতাহ । ঞাগু কো্য নামো নেনিহ ব
নহঁ !

শ্ৰী ঞশোকজী ওহি বিবন মাহিগকাৰমে চাখি ,জনিক েথিলীকৈ
খগতা ছৈক । কথায়ঁ মমীক্ষা দিম ম্বকাৰঁ , গ্ৰা তঁ ঞধিক ংশ

লোক হিনকৰ বিষয়মে বৃমিত ছনি ,মুদা গ্ৰা ব্যংগ্যা লিখ াহ , গ্ৰা
 ৱাঁত হমৰা জনৈত কম লোক বৃমিত হেতনি । জেনা ডুপৰমে
 কহলগাঁ ,যেহো কাজ হিনকাম্য ২০১৪ম্য ২০১৬ক ৱীঠমে পঠনাক
 দৈনিক হিন্দুস্তান লিখৰাঁ নেনকনি । দূ ম্যানমে ৩১ ঠা লিখলনি আ
 ও স্তম্ব ৱন্দ ভয় গেলৈক তঁ হিনকো ব্যংগ্য লিখৰঁ ৱন্দ ভয়
 গেলনি ,গ্ৰা এহিম্য বৃমা পড়ৈত খ্ৰিষ্টি জে ওকৰ দূ ম্যানক ৱাঁদ পুস্তক
 প্ৰকাশিত ভেননি ,ওহিমে ওএহ ৩১ঠা । একো ঠা ৱেঁয়ী নহিঁ । তেঁ
 জে লিখলনি যে মজবুৰীৰশ লিখনে হেতাহ ,মুদা লিখলনি তঁ ও
 মৰ্বত্ৰ প্ৰয়াম্শিত ভেননি ,ঠাঠিত ভেননি । হিন্দীক আ ৱাঁৰমে
 মৌখিনীক স্তম্ব ছপৰঁ ,ওহো হিন্দুস্তান মন প্ৰিয়ক্ষ আ ৱাঁৰমে , জকৰ
 এক আনগ আ মজগ পাঠক বহৈত ছৈক , নিশ্চিতে প্ৰলোক
 মৌখিনী জননিহাৰ পড়ৈত ছল হোয়তাহ আ তেী শ্ৰী আশোকজী নীকে
 কেলনি ,একৰ পুস্তকাকাৰ প্ৰকাশিত কয় ,স্বায়ী মহল্লক ৱনা
 নেলনি ,। ফেৰ কোনো আখৰাঁৰ পকড়তনি ,তখনে হিনকৰ কনম
 এহি ৱিধা নেন মমৰতনি । শ্ৰী আশোকজী স্ময় স্মীকাৰৈত ছথি -

আখৰাঁৰক কাৰণে ঠাঠিত ভেনগাঁ । জে মভ হমৰ কোনো পোখ
 নহিঁ পড়নে বহথি যেহো একৰা পঠলনি ।কতেক লোক ফোন
 ক' কএ প্ৰয়াম্শো কহিযো ক' কৰথি ।যেৰা জীৱনক ত' কতেকো
 মহকৰ্মী হমৰ নেখনম্য এহী মাধ্যমে পৰিঠিত ভেনাহ ।*

আৰঁ এহি পুস্তকক বিষয়মে । এখন ৱাঁঠিক
 মময়আছি , মিথিনাক ৱাঁনে ক্ষেত্ৰ ৱাঁঠিমে ডূৱন আছি । হিনকৰ
 এক ব্যংগ্য ছনি "নিচূ চাড় তৰ মোহায় মনাৰ * । কতেক মণীক
 ব্যংগ্য ছনি - জখনে কাৰী-কাৰী মেঘ নগৌএ তখনে কোড় ক পয়

নগৈএ । খঁতমে কহৈত ছথি - এহন ঘৰ হো জাহিমে চুখাৰ্চ নহিঁ হো । নিচু ঘৰ বহত তখন নে যোহায়ত মনাৰ। স্মাষ্ট যিঠীয়ঁ য নেপান মৰকাৰ যঁ রাৰ্তাপৰ তক নীক র্যাঁগ্য ছনি ।

*ধৰ্ত মমাগম *মে কহৈত ছথি । নাষ্টক দেখি চকাৰিদোৰ নাগি গেল । চকাৰিদোৰ এহি দুখাৰে জে এক্লেগমম শতাব্দীক গপ চৌদহমে দেখাওল গেল ছন । যাত যৌ বৰ্ষদমে লোকমে কোনো বঁদনাৰ নহিঁ । বঁঠিয়াঁ তুননাভুমক র্যাঁগ্য কখনে ছথি ।

চুনাৰক ফগুখা পহিন র্যাঁগ্য ছনি । বঁঠিয়াঁ জকাঁ পাৰ্ঠী মভকেঁ ক্ৰায় নেনাৰি খছি ।

22 মগ্ৰ 2014 ক লিখল র্যাঁগ্য *নীক দিনক বাঁগক্লেপ* জাহি নামপৰ কিতাৰৌক নামকৰণ পডল খছি , পাঁচ মানক বাঁদ পঠ বহন ছী , নীক "বাঁগক্লেপ" দেখেনে ছনাহ ।

এহিনা একমঁ এক র্যাঁগ্য ছনি , কিছু র্যাঁগ্য তঁ বঁদত নীক স্মতৰলনি খছি ,ওনা মভ বচনা খপন নাম(শীৰ্ষক)ক মাৰ্থকতা দেখৰৌত খছি । পুৰনো লিখল র্যাঁগ্য এখন ষ্টকা নগৌত খছি । খা খাগুও পঠৰঁ তঁ নাগত এখনুক তঁ বাঁত থিক । যৌহ এহি পুস্তকক মাৰ্থকতা খছি ।

শেখৰ প্ৰকাশন,পঠন্যমঁ প্ৰকাশিত গ্ৰ পোখী মাত্ৰ ₹50/-মে ঔপলক্ষ্ণ খছি । তৌঁ হম খাৰঁ হিনকৰ খল্য বচনাপৰ নহিঁ কহৰঁ । স্ময়ঁ পঠী খা খপনে নিৰ্ণয় কৰী । হমৰা বিশ্বায় খছি ,হমৰায়ঁ খপনে পূৰ্ণ মহমত হোয়ৰঁ ।

হঁ ! শ্ৰী ঞ্ৰশোকজীক কোনো বিধা মাহিকক ঞ্ৰমূন্য নিধি ভ্য
মৌথিলী মাহিকমে মভ দিন পঠন জযতাহ ঞ্ৰা মে এক মানদঁড
মারিতক মংগ ।

-মঁপৰ্ক-09430743070

ঞ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.১১.শিৰশঁকৰ শ্ৰীনিৰাম- ঞ্ৰশোকক কথা

শিৱশংকৰ শ্ৰীনিৱাস

ঔশোকক কথা

২.১২.জগদীশ চন্দ্র ঠাণ্ডৰ 'অনিন'- অশোকজীক কথামে কথা পৰ
ৰিমৰ্শ

জগদীশ চন্দ্র ঠাণ্ডৰ 'অনিন'

অশোকজীক কথামে কথাপৰ রিমৰ্শ

অশোকজীক কথামে মৌখিনী কথাপৰ রিমৰ্শ আকৰ্ষিত কৰেত
অছি ।

মৌখিনী কথাক অতীত, বৰ্তমান আ ভৱিষ্যপৰ রিম ্শ
অশোকজীক 'ছুপ্তীক এক দিন' য় পহিনে কোনো কথামে হম
নহি পতনে ছী । বৰ্তমান স্থিতি গ্ৰ অছি জে রঁসাত ঘৰমে গপ-
মপমে মৌখিনীক প্ৰয়োগ কম ভ' গেল অছি । মাগযো অখন
ধিয়া-পূতায় মৌখিনীমে গপ নহি কৰে ছথি, পঢ়াগ-
নিখাগ, নোকৰী-চাকৰী,রঁজাৰ-হাষ্ট,শী.ভী.-মিনেমা মভ ঠাম

হিন্দী-অংগ্ৰেজী পয়সৰন অৰ্ছি । জীৱনমে মৌথিনীক নেন
 স্তান ৰাঁহত কম ভ' গেন অৰ্ছি, জকৰ পৰিণাম অৰ্ছি
 জে মৌথিনীক প্ৰতি অখনৰু অা মমৰু কমল জা বহল অৰ্ছি ।

ৰাঁহত মৌথিন এহেন চ্ৰথি জে মৌথিনী ৰাঁজি ত লৈ চ্ৰথি মৃদা পঢ়ল-
 নিখন নহি হোগত চ্ৰনি । জখন মৌথিনী পঢ়নে নে হোগ চ্ৰ ি
 তখন মৌথিনী কথা-কৰিতা কোনা পঢ়তা ? পোথী পত্ৰিক
 কোনা ৰিক্ৰেতে ? প্ৰকাশন ব্যৱসায়ক নেন ব্যৱসায়ী বৃষ্টি ৰনা
 পূজীপতি অগাঁ কোনা এতাহ ? মৌথিনীক ৰঁজাৰ নহি বহ ৈ ত
 মাহিৰকাৰ মৌথিনীমে কিএ নিখতাহ ?

ৰাঁহত মাহিৰকাৰ জে মৌথিনীমে য়োঠেত চ্ৰথি ,অখন াষামে
 অখনাকে ৰেঁয়ী নীক জকাঁ অন্ডিৰ্যজ ক' মক্ৰেত চ্ৰথি,মে
 মৌথিনীমে নিখেত চ্ৰথি, তেঁ এখন পোথী ত চ্ৰপি বহল অৰ্ছি ।

অতীত গ্ৰ কহেত অৰ্ছি জে হৰিমোহন মাক মাহিৰ পঢ়ৰাঁক নেন
 ৰাঁহত গোটে মৌথিনী মিখননি । ৰত্ৰমানমে য়েহো হৰিম হন ৰাঁহুঁ
 অা যাত্ৰীজীক মাহিৰ খুঁৰ পঢ়ল জা বহল অৰ্ছি অা হিনকামভক
 পোথী মভয়ঁ ৰেঁয়ী ৰিকাগযো বহল অৰ্ছি । তখন স্তিতি ঠিতাজনক
 কিএ নাগি বহল অৰ্ছি ? কী মৌথিনীমে পঢ়ৰাঁ জোগৰ মাহিৰ নহি
 বচল জা বহল অৰ্ছি ? কী মৌথিনীক মাহিৰকাৰ খানী এক-
 দ্যমৰক খিধাঁমমে নাগল ৰহেত চ্ৰথি ?

হৰিমোহন ৰাঁহুঁক মাহিৰক জে ম্যামাজিক য়োন্দৰ্ চ্ৰনি য়ে
 অাগযো দনকা প্ৰায়গিক ৰঁনৌনে চ্ৰনি ।

কী স্বাভাৱিক বচনামে সামাজিক মৌলিক স্বভাৱ আছে ? কী
 সাহিত্যে কলাত্মকতাক মগ সামাজিক চিন্তাক স্বভাৱ বহুত
 আছে ? কী সামাজিক মৰোকাক ব্যাপকতাক উপেক্ষা হোগত
 আছে ? কী বচনাকাক জুড়াও আ নগাও সামাজ্য কম ভ' গেন
 ছনি ? কী মৌখিক সমাজ আগু ভ' গেন আছে আ সাহিত্য পাছ নি
 বহন আছে ?

যুৱা বৰ্গক মোচ ৰঁদনি বহন আছে ।

হৰিমোহন ৰাঁৱু স্বপন কন্যাডান উপন্যাসে গ্ৰ কামনা ব্যক্ত কেনে
 ছনহ জে শাৰীৰিক ও মানসিক স্তৰ পৰ সমান স্থি িক যুৱক-
 যুৱতী যদি স্নেছাপূৰ্বক বিৱাহ কৰেত ছথি ত য়েহ স্বাদৰ্শ বিৱাহ
 থিক, এহিমু সমাজ ৰঁদনত ।

যে ভ' বহন আছে । প্ৰেম-বিৱাহ ভ' বহন আছে, জাতি আ
 ধৰ্মক ৰক্ষন টুটি বহন আছে । সমাজ ৰঁদনি বহন আছে, নৱ সমাজ
 ৰনি বহন আছে, মূদা সাহিত্যে জেনা স্বভিৰ্যজ হেৰাক চাহী যে
 নহি ভ' বহন আছে । প্ৰশ্ন গহো উঠেত আছে জে হমৰ সম জ ধন
 স্বথৰা জাতিক হানিকে মহৰ্ষ স্বীকাৰ ক' বহন আছে স্বথ া
 স্বভিভাৱকক স্বমছাতিক কাৰণ যুৱক-যুৱতীকে কোঠক শ ণমে
 জায় পড়েত ছনি ।

প্ৰশ্ন আছে জে নৱ সমাজক হনচন মৌখিনী সাহিত্যে কিএ হি
 দেখাগ দ' বহন আছে ? পৰিৱৰ্তনক স্বাকাংক্ষী যুৱা পীঠীক
 নেন কী সাহিত্যক স্বভাৱ ভ' গেন আছে ? কী মৌখিনীমে
 প্ৰেম প্ৰগষ্ট কৰৰাক নেন 'স্বাগ নৱ যু' মন শঙ্কক স্বভাৱ

খিচি ? য়েহ মৰঁ কিছু প্ৰশ্ন খিচি জাহিপৰ বিমৰ্শ খিচি এহি কথামে
।

বিমৰ্শমে চাৰি গোষ্ঠে ভাগ লৈত ছথি খিভিনৰ,খঁকিতা,নীতম খ্ৰা
ম্বয়ঁ কথাকাৰ ।

খিভিনৰ এম রী এ ক' ক' নোকিয়া মোৰাঁগল কল্পনীমে কাজ
কৰৈত ছথি, খঁকিতা খঁগ্ৰেজী মাহিগমঁ এম. এ. কয় পী.এচ.ডী.
ক'বহন ছথি,নীতম ডী.এ.রী.মে বিজ্ঞানক শিক্ষক ছথি ।

খিভিনৰ খ্ৰা খঁকিতা খঁতৰজাতীয় প্ৰেম বিবাহ কেনে ছথি ।
খঁকিতাকেঁ মাহিগমে কাঠি ছনি, কথা, কৰিতা মভ পঠৈত
ছথি, খল্লবাদক মাধ্যমমঁ মভ ভাষাক কৰিতা,কথা পঠৈত বহৈত
ছথি, মৌথিনীমঁ নগাও ছনি, মৌথিনী মাহিগ রৈমী নহি প নে ছথি
মুদা, পঠৰাঁক গছা বহৈত ছনি । রঁজাৰমে ওল কিনৰাঁক নেন
খিভিনৰ খ্ৰা খঁকিতাক রীচ মতান্তৰক রাঁত কথাকেঁ মৰম রঁনৰৈত
খিচি ।

খিভিনৰ খ্ৰা খঁকিতামঁ গহো পতা চনৈত খিচি জে মমাজ এখন
এহি পৰিৱৰ্তনকে মহজ স্নীগ্ৰতি দেৰাঁমে মক্ষম নহি ভেন
খিচি, একটা পক্ষ একৰা ধনক হানি বঁমৈত খিচি খ্ৰা দোমৰ
জাতিক হানি ।

হিনকা দনু গোষ্ঠেকেঁ মেহো কোষ্টক শৰণমে জায় পড়নি ।
মাহিগমে এহি তৰহক মোচপৰ কম বচনা এৰাঁক গ্ৰহো এক া
কাৰণ ভ' মকৈত খিচি ।

হিনকা নোকনিক মাধ্যময়ঁ মৌথিলী য়াহিকক প্ৰতি শিষ্টিত য়় া
ৰ্গ, ঞ্চ প্ৰৌঠ শিষ্টিত ৰ্গ ঞ্চ মৌথিলী নেখকক দৃষ্টিকো
বুঁমৰাঁক ঞ্চ য়ময়্যাক য়মাধানক নেত য়াৰ্থক ঠিন্তন ভেন ঞ্চি
এহি কথামে ।

ৰস্বতঃ মাদ্ভাষাক ঞ্চিন্তনপৰ জে য়ঁকষ্ট ঞ্চাএন ঞ্চি তাহিপৰ মেহো
য়ঁৰাদ চনৈত ঞ্চি কথামে ।

গ্ৰ় কহৰঁ পূৰ্ণতঃ য়ল নহি ঞ্চি জে নৰ য়মাজক হনচন ৰ্ভৰ্মান
মৌথিলী য়াহিকমে নহি ঞ্চাএন ঞ্চি ঞ্চথৰা মৌথিলীমে প্ৰেমকথাক
ঞ্চভাৰ ঞ্চি, তথাপি জতেক ঞ্চি ততেকয়ঁ য়ঁত্ৰষ্ট হোয়ঁ
চঠিত নহি ঞ্চি ।

প্ৰাথমিক কক্ষামে মাদ্ভাষাক মাধ্যময়ঁ পতাগ নহি হেৰাঁক ৰিষ
পৰ গ্ৰ় কথা মৌন ঞ্চি, তথাপি মৌথিলীক য়ঁকষ্টক য়মাধানক
দিশামে একষ্টা স্ৰষ্টি ঠিন্তন নেত প্ৰেৰিত কৰৈত ঞ্চি ঞ্চশোক িক
চঠিত কথায়ঁগ্ৰহ 'ডেডীগাম'ক কথা 'চুপ্ৰীক এক দি ' ।

-য়ঁপৰ্ক-8789616115

ঞ্চপন য়ঁত্ৰয় editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

२.१३. नाबायणजी- मूल्यांकन- अशोकजीक लेखन रैशिफ्ट

नाबायणजी

मूल्यांकन- अशोकजीक लेखन रैशिफ्ट

मुर्खाका

कथाकार अशोकजीक लेखन-मैथिली

प्रसारणमा

मैथिली साहित्यमे जे पाठ
रचनाकार अपन लेखनमे आकृष्ट करै
छथि, ओ मितकर रचना हो जाकि-
आदि, पदकेर छी आ पाठे रचनामे
तुष्टिक अनुभव करैत छी, ओहिमे
इशकार अशोकजी काप्रतिम छथि।

अशकार अशोकजी ओहि अनेक
निराम्य लेखि, जाहि क्षेत्रमे मैथिली
साहित्यक अनेक रचनाकार मैथिली
साहित्यमे आविस्तरणक अपन योगदानक
द्वारा सृजन करैत अछीत विमर्शक
केन्द्रमे छथि। ओही क्षेत्रमे अनेक
मैथिलीक भाषाक मध्यम क्वालिफिकेरी
तथा अनुपम साहित्य-समक लेखक
किशोरजीक अपन आशीर्वाद भेल छल,
जे अपन रचनासभमे तुष्टिमे तुष्टि
चरित्रमे गुरुद्वाराक सुप्रसिद्ध (मनोमोक्षकारी
गुण)के साक्षात्कारी छथि उतागर
कथलान, जे प्राहिण-सृजन तथा सफलकन
लए पूर्वमे अनेक दुष्टिक मध्यम भिन्न

मुदा, कृषाकार अशोकजी प्रदीप किलानिकु
 प्रभावमें मुक्त रहि समान भा सुजातके
 अवलानि तथा कथा-पुनाना मेले
 हुनकारे दूर रहि कोहि पुरा-पुनारके
 प्रशस्त करलात, नकर, अन्तोत
 लालित खाति, गिनकारे सधिले कथामे
 पुनानारण परेन को।

कृषाकार अशोकजी मैथिली
 कथाके एकटा मुक्त अन्वित
 कथाकार, स्वयं गिनकर कथाके कथ
 सुन्दरमे जे अर्थ प्रकृत करै।
 कोकि आ एकटा नव विचारके
 जे उदाहरण होय, कि, तहिमे
 प्रकृत भावना रहि, ओहिमे पुराकारके
 तद्विकृतके महत्वके देखल जाय,
 मुक्त अर्थ जहिमे मुक्त बन्धिका
 विश्लेषण (प्रशस्त रनालिखित) रहै।
 अर्थ, जे एकटा उदाहरण महत्वके
 गिनकरके प्रकृत करै अर्थ।

कृषाकार अशोकजीक कथाके
 विश्लेषण, कि, जे इनकर कथा,
 विदेह कथामे सुनिश्चित, आरम्भ होय।
 अर्थ, आ अर्थमे बढाहि स्वयंमे

शिक से सिकत एकक विवत-कारण
 सुगतम हवे हरे आनतिरि हरे हरे
 हरे हरे हरे हरे हरे हरे हरे
 हरे हरे हरे हरे हरे हरे हरे
 व आ से लखन कवि कदापित
 इनका सेरी आपन अपनना
 लखन से निहारे नहि करके
 गाहिननि । रहन अपनना लखन
 कर केओ उदाओल प्रगतिधालि
 देग अपनका आपन करल
 गेल सुधारक प्रगतनमे अपननमे
 प्रगतनमे के बाधक वनतु मुहा,
 अशोकजीह सुधावानक आरक्षण लेल
 समूल परिवान नहि करब,
 आ अपन सुविचारि आननाक निरानक
 अधीन रहित करब, जे से
 सिकत एकक सम्पत्ति परिवारक
 हस्तगतन नहि हरे, ते के
 मात्र सिकत एकक आरक्षणक
 लागि कर, व्यक्ति सिकत एकक
 जिवनक हस्तगतन, की कबडि
 प्रगतन आदि, से कार्यलयक
 कार्य निष्पादन कर पर ओही
 परिवारमे जाए देहरे जे परमादि
 रूपमे निरालयक जिवनक मतिरहल भवतु?

अपन प्रसासुभमं जे पाठ्यपत्रिक सारकथरें
 आगी ननेने आके। एतु विषय भवति
 कुनकुन कल, रंग आ आ इतु
 घादकल भित्त कल नान पुर
 आके। कल कगाम देसओल गेल
 आके जे अगल लोभम आके
 एतु वा हिंदु जे प्रसलगत अभिनन
 वरुन कवि मे अभिनन अगल
 किधारे जाके कवि जे आ हिंदु
 कवि। आ जे रगत मात पुर कान
 गेक इनका सुगल दिआओल जाके
 कवि कथक सकेत जाके आदि न
 की ~~राज~~ कथने मुसलमान आके लोभम
 आके सनल प्रसलगत नदि कवि इ
 की इकके रंग कवा कहेत आके
 जे मुसलमान आ हिंदुमे वागरे
 कले प्रसा एक किक आ इतु
 साधन माधुश्री कवि इतु
 एक सगुलगत लोक कवि। तहिना
 आ उतु सागिल सिलेन कल
 कवा कहेत आके जे प्रसलगत
 मुसलमान कवि। कनेमे लहरु इतु
 इतु रगत किक, मुसलमानमे कएक
 न कल नदि जाके? अगत प्रसलगत
 मुसलमान कवि आ इतुसाग कवि

6

অসৌজন্য প্রসূর কাঁশ্মালক
 আলো মূর্তি স্থাপন কমে, অকরপ্রাক
 চলিত মূল্য প্রমাণিত আদি
 দিনক কৌশলম মূল্যজন লেখকামরা আদি,
 নৈ মৌলিক মার্গসক মূল্য
 নীক অনুপালন নৈল অক্কনি
 রুদ্র ক্রম সূচকামিদি দিনক
 মৈসাদিত বাণক অগ্রম মৌশাদন
 আদি। দিনক মাত্রা-স্থান জ
 পুনরুত্থম প্রমাণিত আদি। মৌসি
 মিন্সা জর বর্গন (পিক্সেলস্ক প্রকৃষ্ণা)
 আশ্রয় আঙ্কর আঙ্কর প্রের
 আদি।

৭
 ইদন নিখিল লেখনক
 সূচকামিদি দিনক নিখিল কামিনিক
 কনি। আহিমি আঙ্কর পারক মে
 অসৌজন্য অপরমি আঙ্কর মৌলিক
 মৌসি। বুদ্ধ আ নিখিল কামিনিক
 মূদন মৌসি। দেবী অক্ক কামি।
 দিনমাসে মহলো কামি। আল্প্রমা আ
 পাছা। অপরমি কামি। নৈ দেবী।
 আ দিনক মৌ নিখিল কামিনিক দিনমাসে
 মে লেখন কামি। আ ই নিখিল লেখন কামি।
 আদি আ মৌলিক মার্গসক মৌ মৌলিকামি।
 আঙ্কর কামি আদি। ৮

২.১৪.শিৱ গুমাৰ মিশ্ৰ- অশোক ও মৌখিনী মাহিৰ মঁছা

শিৱ গুমাৰ মিশ্ৰ

অশোক ও মৌখিনী মাহিৰ মঁছান

প্ৰসিদ্ধ মাহিৰকাৰ অশোক গুমাৰ মা অৰুপন নেখনক রঁনে মাহিৰকাৰ বিশেষৰূপমঁ কথাকাৰক মঁমমে বিশিষ্ট ছান পাৰি গেন ছথি। মৰকাৰী পদাধিকাৰীক ৰূপমে জহিনা হিনক বিনক ৰ দায়িত্ব প্ৰমঁশনীয ৰহনে অছি তহিনা মাহিৰিক মঁছান মভক মঁগঠন ও মঁচাননে মেহো হিনক দীৰ্ঘ অন্তৰক মাহযোগ ভেঠেত ৰহনে অছি।

মৌখিনী মাহিৰ মঁছান,পঠনাক প্ৰিয়াকনোপ পুনঃ অৰু ভ কখন জায় তাহি বিষয় পৰ 2014 গম্বীমে অশোক জী, ঠেৰৰ নান দায় ও হম বঁহাৰ বিষট মোমায়ঠীক কাৰ্যানেমে বিশৰ্ষ কখন। এহিনেন একঠা কাৰ্যযোজনা পৰ মেহো ঠঠা ভেন। হমৰানোকনি এহি নেন মেহো ঠঠা কখনে ছনং জে অন মঁছা দ্বাৰা বিদ্য পতি পৰ মনাকয় মঁষ্টিতক কাৰ্যপ্ৰমক পৰম্বৰকে গু রঁতাওনে জা ৰহনে অছি মদা মৌখিনী মাহিৰ মঁছান মৌখিনী দিৱমক অযোজন

কয় মিথিনাক মাংস্ৰুতিক পৰম্বৰা বিষয়ক ঞ্ৰন্যমাংধান কাৰ্যকে গু
ৰঁতাওতা। মেথিনী দিৰয়ক ঞ্ৰায়োজনক পাছ এহি তথ্য পৰ বিষাৰ
ভেন ছন জে মাংস্ৰিধানক ঞ্ৰষ্টম ঞ্ৰন্যমূঠীমে মেথিনী ভাষাক পৰেশ
জাহি তিথি ক' ভেন ছন তাহি তিথিকে মেথিনী দিৰয়ক ূপমে
মনাওন জায। হমৰা তীন্ গোস্ঠে এহি বিষয় পৰ একমত ভয় একষ্টা
ৰেঁমাৰক ঞ্ৰায়োজন বিঁহাৰ বিষঠ মোমাযঠীক মভাগাৰমে কয়ন
জাহিমে ওহি বিদ্বান মভকে ঞ্ৰামংিত কয়ন গেন জে নো নি একৰ
ছাপনা কানমাং মাংস্ৰু ছনাহ।

ওনা মেথিনী মাহিৰ মংস্ৰানক ছাপনাক শ্ৰেয় ম্বগীয বা েশ্বৰ
মাৰ্কে দেন জাগত ছনি জে 1969 গ্ৰামীমে তাহি কানক মেথিন
ও ঞ্ৰমেথিন বিদ্বানমভক মহযোগমাং পঠনাক বিঁহাৰ বিষঠ
মোমাযঠীক কাৰ্যানয়মে কয়ননি। দীনানাথ মাক ঞ্ৰম্যক্ষতামে
একৰ গঠন ভেন জকৰ মাঠিৰ ম্বয় বাজেস্বৰ মা ভেনাহ। মাংবক্ ক
ৰাঁৰু লক্ষ্মীপতি মিঁহ ছনাহ ও বমানাথ মা, জঠা শ কৰ মা, গৌৰী
নন্দন মিঁহ, গোস্ঠী বমণ চৌধৰী, প্ৰোফেসৰ জগদীশ চন্দ ব মা
(ম্বখ্য মাংপাদক, মিথিনা ভাৰতী), ম্বমাংশু শেখৰ চৌধৰী, ঞ্ৰাচাৰ্য
পৰমানন্দ শাস্ত্ৰী, গুলানন্দ নন্দন, বঁনদেৰ মিশ্ৰ, ম্ববেঁদ
মিশ্ৰ, প্ৰোফেসৰ হেত্ৰকৰ মা, নেখনাথ মিশ্ৰ, গন্দ্ৰ কান্ত মা, ম্বশীল
গুমাৰ মা, শেঁনেঁদ্র মোহন মা, চিত্তৰঞ্জন প্ৰমাদ মিন হা, ঞ্ৰভয়
কাঁত চৌধৰী, দয়া শঁকৰ ঔপাধ্যায়, বাধা গুগু চৌধৰী, ঔপেঁদ্র
চাণুৰ, বামদেৰ মা, জগদীশ্বৰ পাঁডেয়, বিনোদানন্দ মা, কমল
নাৰায়ণ মা কমলেশ, হঁমৰাজ, ঞ্ৰমবেশ পাঠক, বী পী
মজুমদাৰ, পৰমেস্বৰ মা, জয় নাৰায়ণ চাণুৰ, বেদনাথ
মা, বিজয় গুমাৰ চাণুৰ, বাজেঁদ্র বাম, নবেঁদ্র মা, বমাৰকাঁত

মা, কৰুণানন্দ দাস,মতিদানন্দ মহায়,জঠাৰ্শকৰ দাস,ভীমনাথ
 মা,মন্ত্ৰেশ্বৰ মা, পৰৌধ নাৰায়ণ মা,ৰাঁন গোৰিঁদ া,গঁগেশ
 গুঁজন, নৰীন চঁদ্র মিশ্ৰ, কপিনেশ্বৰ মা, গোনোক াদ মিশ্ৰ, গন্দ্র
 নাথ মিঁহ চাঁগুৰ, গিবীন্দ্র মোহন ভট্ট, মীতাৰাম ায়,প্ৰফুলে
 ফুমাৰ মিঁহ 'মোন',প্ৰকাশ চৰণ প্ৰমাদ, উপেঁদ্র দোষী, উদয় চঁদ্র
 মা 'বিনোদ' প্ৰসূতি কতোক বিদ্বানমন্ডক মহযোগ এহি মঁস্থানকেঁ
 ভেট্টেত বহন।

ত্ৰৈমাসিক শোধপত্ৰিকা মিথিনা ভাৰতীক প্ৰকাশন 1969 মঁ প্ৰাৰঁভ
 ভেন চন। ফুল পাঁচ খঁক প্ৰকাশিত ভেনোপৰাঁত 1977মে একৰ
 প্ৰকাশন রঁল্ল ভয় গেন। পঁডিত ৰাজেশ্বৰ মাক মূৰ্গৰাম ভেনোক
 পছাতি একৰ কাৰ্যকনোপ ঠমকি গেন। এহিমে জে শোধানেখ
 প্ৰকাশিত ভেন চন তাহি মন্ড পৰ কতোক শোধ প্ৰৰঁধ পছাতি
 তেয়াৰ ভেন মূদা একৰ খন্ডাৰ মিথিনাক খন্ডমঁধান বিধাকেঁ রঁম
 খ্ৰাঘাত পঁচেনেক। মিথিনা ভাৰতীক খ্ৰতিবিজ কতোক খ্ৰাওৰ
 শোধগ্ৰঁথ ও মাহিগ্ৰমন্ড প্ৰকাশিত ভেন চন।খ্ৰহট্ট :উত্তৰ ও
 বিকায় নামক পঁডিত ৰাজেশ্বৰ মাক পোখীকেঁ মাহিগ্ৰ খ্ৰকাদমী
 পুৰস্কাৰ ভেট্টেন চন।নোকগাথা বিৰেচন নামক শোধগ্ৰঁথ একটা
 বিশিষ্ট উপলক্ষি চন। পঁডিত ৰাজেশ্বৰ মাক পছাতি একৰ
 শোধ❖❖ ও প্ৰকাশন কাৰ্য রঁল্ল ভেনোপৰাঁত দোমৰ
 স্তৰীয শোধপত্ৰিকাক প্ৰকাশন নহি ভয় মকন। ওনা াঁঠী
 ডোয়টীমঁ কিছু খঁক জিজ্যাক খ্ৰম্স প্ৰকাশিত ভেন মূদা ওহো
 খ্ৰল্লায়ু বহন। মৌথিনী মাহিগ্ৰ মঁস্থান দ্বাৰা মনে ভৰিমে মাত্ৰ
 বিদ্যাপতি মূতি দিৰমক এক গোষ্ট বিঁধ পুৰাওন জায় নাগন। বিঁহাৰ

বিমৰ্চ মোমাযাঠীক কাৰ্যকলাপ ৰঁল্ল ভেনাপৰ 1997মঁ ওহো ৰঁল্ল ভয
গেন।

ৰিঁহাৰ বিমৰ্চ মোমাযাঠীকে ৰঁচয়ৰাঁক নেন প্ৰাযঃ ৰাঁৰহ ৰঁৰ্থ ধৰি
মঁঘৰ্ষ কৰয় পড়ন। তীম গোষ্টমঁ ৰেঁমী মামিনা নড়য় পড়ন।2009মে
একৰ মৰকাৰ দ্বাৰা ঞ্ৰধিগ্ৰহণে কয় পশ্ৰনা মঁগ্ৰহানযমে মিনা দেন
গেন। তকৰ পছাতি মেহো কতোক মামিনামভ চনৈত
ৰহন।2014মে কিছু মঁঘৰ্ষ ৰিৰাম ভেন।

এতেক পেঁঘ মঁঘৰ্ষক ঞ্ৰধিমে কতোক বঁষ্কিৰী ও
ৰিদ্দাননোকনিক মহযোগ ভেঠন। এহি গ্ৰমমে 2008-9মে ৰিঁহাৰ
ৰিদ্দান পৰিষদক পৰিযোজনা পদাধিকাৰী ভেঁৰ নান দামজীমঁ
মঁপৰ্ক ভেন। মঁঘৰ্ষক ঞ্ৰধিমে মদিখন গ্ৰা ঞ্ৰভিনাষা ৰহন জে
জহিয়া মঁঘৰ্ষক ঞ্ৰঁত হএত ঞ্ৰা ৰিঁহাৰ বিমৰ্চ মোমাযাঠী ঞ্ৰপন
কাৰ্যকলাপ প্ৰাৰঁভ কৰত তকৰ পছাতি মেথিনী মাহিৰ মঁম্বা ক
গ্ৰিয়াকলাপ মেহো ফেৰমঁ প্ৰাৰঁভ কয়ন জাযত। হমৰ
ঠিৰপ্ৰতীক্ষিত ঞ্ৰভিনাষাক কাৰ্যালয়নমে ভেঁৰ নান দামজী ও
ঞ্ৰশোক গুম্মাৰ মাজী মহযোগ ভেঠন।

ঞ্ৰম্ব, ঞ্ৰশোক গুম্মাৰ মাক মঁযোজনমে একঠা ৰেঁমাৰ হমৰ
কাৰ্যালয় ৰিঁহাৰ বিমৰ্চ মোমাযাঠীক মভাগাৰমে ভেন।প্ৰোফেচৰ
হেত্ৰকৰ মা,প্ৰোফেচৰ ৰঞ্জেশ্বৰ মিশ্ৰ, প্ৰোফেচৰ গন্দ্ৰ কান্ত
মা, প্ৰোফেচৰ মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ কৰ্ণ,ৰামঠ্ৰ খান,যোগান্দ মা,ভেঁৰ
নান দাম প্ৰত্ৰুতি কতোক ৰিদ্দানমভ ঔপস্থিত ভেনাহ ঞ্ৰা মে িনী
মাহিৰ মঁম্বানকে পুনৰ্জীৱিত কৰৰাঁক নিৰ্ণয় নেন গেন।মিথিনা
ভাৰতীক নৰাঁক শ্ৰঁখলাক প্ৰকাশনক মেহো নিৰ্ণয় ভে জাহিমে

ঔগ্ৰেজী ভাষাক শোধানেথ য়েহো প্ৰকাশিত কৰৱাঁক নিৰ্ণয় ভেন।মৌথিনী দিৱস ৪ জনৱৰীকে মনেৱাঁক নিৰ্ণয় য়েহো ভেন।পছাতি পঠনা উঠ ন্যাযাতয়ক ন্যাযমূৰ্তি ৰ কে ৰম্মাজীক নিদেশান্য়মাৰ একৰ তিথি 7 জনৱৰী কয়ন গেন ঔা মৌথিনী দিৱসক ঔায়োজন য়াত জনৱৰী ক' হোময় নাগন। একৰ ঔায়োজনমে ঔাদৰণীয় ঔশোকজীক মহযোগ য়দিখন ভেঠেত বহন ঔছি।

প্ৰিয়ঙ্ক য়ম্মাজশাস্ত্ৰী প্ৰোফেযৰ হেত্ৰকৰ মাক নিৰ্দেশ পৰ হম ঔা ভেৰৰ নান দামজী মিথিনা ভাৰতীক য়ঁপাদক দাযিব্ব গ্ৰহণ কয়নকঁ।য়ঁপাদক মঁডন মে ৰবিৰ্ধ িৱিদ্ধানযমভকে ঔান ভেঠনছি। যমভক মহযোগয়ঁ এখন ধৰি মিথিনা ভাৰতীক নৌ ঔঁক প্ৰকাশিত ভেন ঔছি।একৰ স্তৰ ৰঁঠেৱাঁক য়দিখন চুনৌতী ৰঁনন বহৈছ। ৰিঁহাৰ -মাৰখঁড ৰাজ্যক গ্ৰা একমাত্ৰ শোধপত্ৰিকা ভয় গেন ঔছি জকৰা ৰিশ্বৰিছাতনয় ঔন্বদান ঔায়োগক ঔাষ্ট এঁড হুমনিষ্টী শাখ ক কেযৰনিম্ঠমে ঔান ভেঠন ঙ্ৰেক।এহিমে মৌথিনেক ঔনারা ঔমেৰিকা, জাপান, কনাডা, নেপাতক ৰিদেী ৰিদ্ধানযমভক য়ঁগহি ৰঁগান, ঔয়ম,মধ্যপ্ৰদেশ, উত্তৰ প্ৰদেশ প্ৰসৃ ি ঔন্য প্ৰাঁতক ৰিদ্ধানযমভক শোধানেথ য়েহো প্ৰকাশিত হোগত বহন ঔছি।এৰম্ প্ৰকাৰেঁ মিথিনা ভাৰতী ঔঁতৰৰাষ্ট্ৰীয় শোধপত্ৰিক ক স্কৰপ গ্ৰহণ কয় নেনক ঔছি।

এহি তৰহেঁ মৌথিনী য়াহিৰ য়ঁম্মানকেঁ পুনৰ্জীৱিত কৰৱাঁক নেন ঔাদৰণীয় ঔশোক কুম্মাৰ মাজীক য়োগদান স্কৰণীয় বহত।হম

দানক আভাৰী ছী। দানক স্নহ ও স্মদীৰ্ঘ জীৱনক কামনা কৰিত
ছী।

-সঁপৰ্ক-9122686586

অ্পন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.১৯.শৌনেন্দ্র আনন্দ- অ্শোক: একঠা জীৱন্ত কনাকাৰ

শৌনেন্দ্র আনন্দ

অ্শোক: একঠা জীৱন্ত কনাকাৰ

नील रंजी सिक्कार, इन्द्रकांत आ विनोद सुभक्त अनिवाय
 के असातुन गिला खिला हुन आ अर्थिक-सामाजिक विषय जहि जेहे
 संकर अलकवा मात्र कलाक कलाकार इति रहल गेल किनके
 बलहीनी भरा, एक देशके काठ, सुकारक हुनपर अपन
 कलाके अर्पण करन, रसके निपरीत दिशासे गौरे विषय प्राप्त
 करन, मात्र कलाके अर्पण नहि, हुनगोग घुल/अकार रूपका
 उपाक, घलाह। नरहू अर्थाक जो असावध सुब हइलक
 कुरतके साकार करन रहनि हवा आइयो मरीचि नहि देखा
 कला परिधिपरिसे जीवित, गरीबके अर्पणके कौन रूपमे करतके
 ओकर गलाह, सामिक जो प्रकृष्ट दरीके अर्थि जे हुनका सेपर
 अनिवाय करन देखी जाधि। अर्थिकक सेवके सामाजिक आ
 सामिक नाटक सुदरिकात - असावध लेन करि, लेन रहत।
 कुरत, नाटकक विनास करत नहि भिन्नाइत नहि, अर्थि (साविक हवा
 'मिनाइत' नाटकक अलकवा मेर भा हुनकर आधि अलकवा 'साविक' हउ
 नाटक जीवन मित्र हवा जीवन जीवन रहत कलाकार
 कलाकार जीवित जनित अर्थि। अर्थिक जीवन कलाकार कीना
 समयक सुन - १९९१-२०२१।

श्रुपन मंत्रय editorial.staff.vidaha@gmail.com पर
 पठाउ।

২.১৩.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কৰি ঞ্শোক

গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ

কৰি ঞ্শোক

ওনা তঁ ঞ্শোক ঞ্শপনাৰ্কে ঞ্শাৰঁ কথাকাৰ ঞ্শোক কৰ্হে
ছথি (দানকৰ হেয়মৰুঁক প্ৰাফাগলেক যএহ নাম ছহি) মূদা দানকৰ
পহিন প্ৰকাশিত পোথী ঞ্শি একটা কৰিতা মংগ্ৰহ 'চপ্ৰবুহ' জে
প্ৰকাশিত ভেনে ১৯৮৩ কেৰ জনৰবী মায়মে। ওহী রৰ্ষ
ঞ্শোক, ঞ্শিৰৰ্শকৰ ঞ্শীনিৰায় ঞ্শা ঞ্শৌনেন্দ্ৰ ঞ্শানন্দক ম্যম্মিত
কথা মংগ্ৰহ 'ত্ৰিকোণ' প্ৰকাশিত ভেনে, নৰঞ্শৰ মায়মে, জগমে তীন্
গোশ্ঠেক ৯-৯ ঠা কথা ছনহি।

ঞ্শোক কম নিখে ছথি, কৰিতা তঁ ঞ্শাৰো কম। মূনধাৰাক
নেখকমে কম নিখৰাঁক হৈঞ্শন ছে। জখন প্ৰমচন্দ তীন ময়
কথা নীখি নেনহি তখন জা কই ও একটা মংগ্ৰহ রঁহাৰ কেনহি-

'মেৰী প্ৰিয় कहानियाँ' मन् १९३३ मे। ए पोथीमे प्रेमचन्द ग्रा
 स्त्रीकार कबै छथि जे नै चाहियो कइ लेखकक मउ बचना नीक
 नै भइ परै छै। आ ग्राहो जे जँ पाठक एक लेखकक मउ
 बचना पठि जाय तखन ओ जिन्दगी मे पाँचो छह ठाँ लेखकेँ नै
 पठि सकत। मे जानकापर दरारँ पड़नेहि जे ओ पाठक नेन ए
 तीन मयमे मँ किछु कथा छुनि कइ अपन प्रिय कथाक रूपमे
 प्रस्तुत करथि। हमरो रिचारे जहिया एकठाँ लेखक तीन मय कथा
 लिखि निअय तखने ओकरा अपनकेँ कथाकार घोषित करवाँक
 चाही। ओना ओतइ प्रेमचन्द ग्राहो कहि जाग छथि जे नोककथामे
 मात्र उठैरँना घोड़ा आदि होग छै ये कथाक महत्त्व नोककथामँ
 रैशी छै। प्रेमचन्दक ए गपमँ हम भिन्न रिचार बथै छी आ बिबाक
 गोबखपुर्वीक कथनमँ महमत छी। बिबाक गोबखपुर्वी अपन
 बर्राँगक मँग्रह 'रूप' मे लिखै छथि जे 'हिन्दू नोक गीत' जे
 दग हमरा दैत अछि ये ओकरा मानरीय आ स्वर्गीय मँगीत रँना
 छै, आ ये गानिरँ, गकरँन आ ठकरँशत मेहो हमरा नै दइ
 सकना। ओ उदाहरण दग छथि-

"रँवून मोरा नैहब छूँन जाय,

उ ड्योठी परत भयी, आँन भयो रिदेश।"

नोकगीत रँनि गेन अछि महाभारत आरँ, नोकगाथा रँनि गेन
 अछि, 'डीन महाभारत' तकब उदाहरण अछि।
 अशोकक 'ठग्रह' महाभारत आधाबित किछु करिता अछि, ये
 ओ नोकगीत आधाबित अछि, नोकगाथा आधाबित अछि।

যে হমৰা নজৰিমে বচনাকাৰ ঞ্শোক তীন ঠা ছথি- কৰি
ঞশোক, কথাকাৰ ঞ্শোক ঞ্শা কথতৰ গঢ়ক লেখক ঞ্শোক।
লোকপক্ষকৈ কথতৰ ঞ্শবৰিন্দ ঠাণ্ণৰ ঞ্শপন পোথী বোশনাগক
গঢ় কহৈ ছথি, যে নিৰঁক্ষ-পৰঁক্ষ-সমানোচনা লেন হমহুঁ ঐ
শঙ্ক্কাৰলীকৈ প্ৰযুজ কই বহন ছা।

কৰি ঞ্শোক

পহিন চৰণ: ঞ্শোকক 'চপ্ৰসূহ' (মামান্য পাঠ)

মহাভাৰত একঠা ঞ্শদ্ভূত গ্ৰন্থ ঞ্শি। গ্ৰ জয় মঁহিতা কথা
লেখকক বৰ্কশাপ ঞ্শি, মহাভাৰত কথা, মূদা গ্ৰ কথা মড
পঢ়মে ঞ্শি! মৌথিলী ৰূপ হমৰ মহাভাৰতক ঞ্শতি নঘু পঢ়াঢ়মক
ৰুগ্ৰাহু- গীত পৰঁক্ষ মে ভেঠত।

ফেৰ তেৰহম দিনক যুক্ষ ভেন শৰু জখন,

মঁমাপ্তক ঞ্শা ত্ৰিগৰ্তকৈ পঢ়ুঞাৰেঁত গেন ঞ্শৰ্জুন।

তখনহি যুধিষ্ঠিৰকৈ পতা চন চপ্ৰসূহক,

ঞভিমন্যু দেখি ঠিত্তিত কাকাকৈ কহন,

গৰ্ভমে মুনন পিতা মাতাকৈ বৰ্ণন মুনৰেঁত ছন,

চপ্ৰসূহক ছহ দ্বাৰকৈ তোড়ৰাঁক মডঠা,

স্মরণ যুদ্ধক রণনিক বিধি রঁচন নহি কোনোটা।

মুদা মাতম দ্বাৰক যুদ্ধক রণন মনন নহি,

মাতা মৃতনি তখনে রঁচন একেটা দ্বাৰ মেহ।

বিস্ত করি ব্যামক পেঠমে মীথি ঞ্জএরাঁক,

শঙ্কার্থ নহি বীৰক ঞ্জি গ্ৰ প্রতীক ।

মোমাঁ তখন রঁচন ঞ্জিমিনু ককৰো নহি বুঁমাএন,

কতএ ঞ্জি দ্বাৰ কতএ পৰেশ জয়দ্রথ বক্ষক জতএ,

ঞ্জাড ভীম কাক গ্ৰ ঞ্জি পৰেশ দ্বাৰ পৈমৰঁ এতহি।

ঞ্জিমিনু কএ পহাৰ জয়দ্রথপৰ রাণ্যমঁ গেন ভীতৰ,

ভীম দোমৰ মেনানীকেঁ বোকি জয়দ্রথ ঞ্জাঢ় ওতহি।

চনারাঁথি দোমৰ দ্বাৰপৰ দ্রোণ ঞ্জাঢ় জখনে রাণ,

কাষ্টন ধনুষ দ্রোণক ব্যূহ ভেদি রঁচনাহ ঞ্জাগ্ৰ।

তেমৰ দ্বাৰপৰ চকিত কৰ্ণপৰ কএ রাণ রঁৰখা,

রঁচন চাৰিম দ্বাৰপৰ ঞ্জশ্বথোমা জতএ ছন,

মুদা বোকি মকন নহি যুদ্ধ ভেন ঘনঘোৰ এতএ,

ঞ্জিমিনুক বথ রঁচন দুৰ্যোধন ভেন চিত্তিত,

কৰ্ণ খাৱঁ কৰৱঁ কী ৰাঁজু পৰাজয় ৰুঁজাওছে নিশ্চিত।

কৰ্ণ ৰাঁজন মভ মিনি মাতো মহাৰথী হম মভ,

মকৱঁ এহি ৱাঁনককেঁ নহি কোয়া মকত খয়গৰা। ৰোকি

মভ ৰথী আ পুত্ৰ দুৰ্যোধনক নাম নখমণ জেকৰ,

পাঁটি গেন মাতম দ্ৰাৰ পাঁচল খ্ৰিভিমন্সু তাৱত।

দেখি গ্ৰা দুশ্য ওতএ কহল খ্ৰিভিমন্সুক মাৰথী,

গ্ৰা মভ খ্ৰধৰ্মী খ্ৰি জঠল, কহু তঁ ৰথ ঘূৰাএৱঁ,

খ্ৰজুন পুত্ৰ হম নহি ছোড়ৱঁ যুস্ক হম এনা দেখু,

পাৰ্থ-কএ খ্ৰহঁ। পুত্ৰক শৌৰ্য ৰথ ঘূমাউ চপ্ৰগকাৰ

তখন নখমণ খ্ৰাএল মোমাঁ খ্ৰিভিমন্সুক ওতএ,

ৱাণমঁ কাঠল মস্তক নখমণক, দ্ৰাণ কহল,

খ্ৰজেয় গ্ৰা খ্ৰি খ্ৰভেছ একৰ কৰচ কৰ প্ৰহাৰ মিৰমি আ

তখনহি মাৰথি খ্ৰিভিমন্সুক খয়ল ষ্টী গেন ৰথ ।

নীঠাঁ খ্ৰাৱিঁ তৰুখাৰি চপ্ৰ গদা নএ ওতএ ও চনল,

দুঃশ্যামনক পুত্ৰমঁ গদা যুস্ক ভেল দনু ওতহি খয়ল ।

কএনক মস্তকপৰ পহিনে উঠি দুঃশ্যামনক পুত্ৰ প্ৰহাৰ,

মগ্ধৰথীক বীঠ খমি পড়ল ম্ৰুত্ৰাপত্ৰ পতি উত্তৰাক।

(গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডাৰ, ব্ৰহ্মাহৃৎ- গীত প্ৰবন্ধ, ২০০৯)

'চক্ৰবৰ্ত্তী' কৰিতা খিচি কৰিতা মগ্ধৰথীক পহিল 'চক্ৰবৰ্ত্তী' জগমে
খাগ নে গুৰু ছথি নে যুধিষ্ঠিৰ খা নে খৰ্জুন, খাগ(মহাভাৰত
যুদ্ধক তেৰহম দিন) তঁ বচল খিচি চক্ৰবৰ্ত্তী।

'হম কিছু পূৰ্ণ মে' ঠাৰ-হৰণক বৰ্ণন খিচি।

খিমিয়াকৈঁ দুৰ্যোধন দেলক গ্ৰ খাজা পনঃ গ্ৰ,

ঠাৰ-হৰণ কৰু দুঃশায়ন দ্ৰৌপদী দায়ী ছী।

দ্ৰৌপদী কএনেছি নেহোৰা শ্ৰেষ্ঠ নোকনিয়ঁ

নাজ বঁচাও কৰিত ছী বিনতী। বিনয় গ্ৰ খিচি

মভ কোয়া মুকা মাথ খপন ওহি মভামে,

গুৰু ছোড়ল মভ খাশ মভ দিশায়ঁ,

ভজত ব্ৰহ্মেন খহায়ঁ ঠা খিচি গ্ৰ খাশা,

প্ৰশাশা। কোদানা বাখু হমৰ গ্ৰ নাজ খিচি

ঋদ্র-স্বৰ্যমঁ চ্ৰলি বহলি পুকাৰি দ্রৌপদী,

গোহাডি খয়লি মভা-ৰিঁঠ, মূৰ্ছিত ।

নাগল খীচয় দ্রৌপদীক রস্ব দঃশায়ন,

মভায়দ দেখল চমকোৰ গ্ৰ প্ৰতিপল,

যাৰত বহল খিঁঠেত রস্বকেঁ দঃশায়ন,

ৰিঁঠেত বহল রস্ব দ্রৌপদীক তাৰত তখন।

(গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডুৰ, ব্ৰহ্মাহস্ত- গীত প্ৰবন্ধ, ২০০৯)

গুৰুক লুমিকায়ঁ ব্যায় প্ৰমল চ্ৰথি, মৃদা ঋশোক ঋপ্ৰমল। ঋ
ফানকৰ ঋপ্ৰমলতাক কাৰণ ঋচি, ফানকা নগৌ চ্ৰহি জে 'এহি
ঠীৰ-হৰণমে ঋগ/ গুৰুক লুমিকা/ দৃম্যায়নক ঋগ্ৰ/ ঠেফনিয়াঁ
দই দৈত ঋচি'। ঋ যে ফানকৰ মস্বকক দ্রৌপদী নাঙষ্ট ভই গেল
চ্ৰহি, ঋপন নাশ ঋপন পীঠপৰ উযেত রেঁতান কহিয়া
হেতা, বিগ্ৰমাদিগ কহিয়া হেতা, যে জিজ্ঞায় চ্ৰহি। 'যোরিয়ত কয়
য়ঁ' কৰিতা ঋচি একষ্টা নেৰেষ্টিৰক জে ঋশোকক পীঠীকেঁ পৰয়ন
গেল বহৈ, জতই যোরিয়ত মঁঘক রঁড়াগ ঋ ঋমেৰিকাক খিধাঁশ
কএন জাগত বহৈ, ঋ জে যে কৰেত বহখি ও ঋপন রাঁল-ৰঁঠাকেঁ
পঠেলে ঋমেৰিকা পঠরেঁত বহখি। হমৰা মোন পঠেএ জে একষ্টা
হমৰ মঁগী কোনো পৰীক্ষা দগনে দৰভঁগা গেল ঋ য়নিৰমিষ্টী
ঠনি ঋযন এৰিয়া ঘূমি কই, কহনক জে দৰভঁগায়ঁ নীক শহৰ

তঁ পূৰা ৰিহাৰমে কোনো নে চৈ। ঐ কৰিতামে ঞ্শোক মেহো মএহ কেনে চ্ৰথি। মাতমে চৰি ৰেঁৰ ভোষ্ট দৈত নোক ঞ্ৰা ভোষ্ট দানকা পমিল্ল নে চ্ৰছি দই হোঁফ কষ্টেত নোক, মূদা ঐ ৰেঁৰ-ৰেঁৰ হোঙত ভোষ্টক নেত জে ম্যামাজিক ম্যমীকৰণক নিৰ্মাণ হোঙত ঞ্ৰছি মে ঞ্ৰশোক দেখৰাঁমঁ চৃকি গেলা। ওগ ম্যমীকৰণক ম্যামাজিক পৰিৱৰ্তনক উল্-প্ৰেৰক তল্পক তৰংগ পৰিণামস্বৰূপ জে উঠেএ মে ঞ্ৰশোক ঠীছি নে মকনা। 'গীত জে নে নিখল গেত' ঞ্ৰা 'কী মনাও ঞ্ৰহাঁকেঁ?' কৰি কৰ্মক ৰেদনাপৰ ঞ্ৰাধাৰিত ঞ্ৰছি। 'নোক কিছু নহি কৰেএ' মে মনুঙ্কক ঞ্ৰকৰ্মণ্যতা ঞ্ৰা 'তোৰা গছনে বহী' মে মনুঙ্কক স্মার্থ ৰিষয় ৰঁনত ঞ্ৰছি। 'মাঁচিকান্ত' কাৰ্যানেয় শঙ্ক্ৰাৱনীক ঞ্ৰাধাৰপৰ ৰঠিত ঞ্ৰছি। 'শিনানেখ' ক ৰিঁম্ব মূন্দৰ ঞ্ৰছি। কৰি ঞ্ৰাততায়ীকেঁ কহৈ চ্ৰথি জে ওকৰ ঞ্ৰছাচাৰকেঁ শিনানেখপৰ খঠিত কই মৰক্ষিতা গৰৰাঁ দী কী? ঞ্ৰা ও তঁ ভগৱান চ্ৰথি, ঞ্ৰা মে ও দানকা মূলু স্মীকাৰ কৰৰাঁ নেত কহৈ চ্ৰথি, মূদা ৰ্যাঁগ্য মেহো কৰে চ্ৰথি জে দানকৰ পুনৰ্জন্ম ঞ্ৰৱশ্য হেতছি । তীনমঁ ৰেঁশী ডাগমেন্মনক ৰিশ্বক পৰিকল্পনা ঞ্ৰা ম্ৰষ্টাফন হাকিন্মক 'ঞ্ৰ ৰিঁফ হিম্ৰ্টী ঞ্ৰাফ ঠাঙম' মোমে-মোমী ভগৱানক ঞ্ৰস্তিৰুকেঁ খতম কই ৰহত ঞ্ৰছি কাৰণ ঐমঁ ভগৱানক মূলুক ঞ্ৰধাৰণা মেহো মোমাঁ ঞ্ৰায়ত ঞ্ৰছি, মে এখন ৰিশ্বক নিযন্তাক ঞ্ৰস্তিৰু খতৰামে পড়ত ঞ্ৰছি।

গতিহ্যমক ঞ্ৰন্তক ঘোষণা কযনিহাৰ হ্ৰাঁমিম ফুকিয়ামা-জে কমূনিম্ৰষ্ট শ্যামনক ম্যমাপ্তিপৰ গ্ৰা ঘোষণা কযনে চনোহ- ৰাঁদমে পনাষ্ট গেলাহ। কমূনিম্ৰষ্ট শ্যামনক ম্যমাপ্তি ঞ্ৰা ৰঁৰিনক ঐমঁ দেৱাঁনক খমৰাঁক ৰাঁদ হ্ৰাঁমিম ফুকিয়ামা ঘোষিত কএনেছি জে ৰিচাৰধাৰাক ঞ্ৰাপমী মগড়া(ধ্বল্ল) গতিহ্যমক গ্ৰা ম্যমাপ্তি মঁ মূজিত

খুচি খা খাৰঁ মানৱক হিতক ৰিচাৰধাৰা মাত্ৰ খাগাঁ ৰঁতত। মৃদা
 কিচু দিন ৰাঁদ ও ঐ মতয়ঁ খাপয় ভই গেতা খা কহনহি জে
 মভক মধ্য খখনো ৰঁদত ৰায় মমাজক ভীতৰ খা ৰাষ্ৰীযতা
 ভিন্ন ৰিচাৰধাৰা ৰাঁচল খুচি। ভগৱানক মূতু খা গতিহায়ক
 মমাণ্ডিক পৰিপ্ৰেখামে 'শিনালেখ' মহল্পূৰ্ণা খুচি। 'ফেৰ কোনো
 চমকল ৰিজ্জৰী' মে কৰি হৃদয় খা প্ৰণুতিক ৰীচক ময়্ৰু জঁ দেখই
 চাহী তঁ দেখি মকে ছী, জেনা 'গোৱঁৰ মঁ নীপল খুঁগনা মে
 ৰঁৰমল'। 'খহাঁ কেঁ কে চাহী?' শৰ্দ্ধ খাকি খৰ্থ, শৰ্দ্ধ মানে লুমা ৰাঁ
 খখড়ী খা খৰ্থ মানে দানা, জে খহাঁকেঁ চাহী কৰি দেতা। 'চূপী
 নহি মোহাগযে' মে কৰি ভনহন দগ ছথিন, পেঠ নেত চূপী
 ভৰেএ খুঙেজন মৃদা তেযো পেঠ কহাঁ? গাম নগক পেঠঘাট মোন
 পড়ে ছহি, খা জখন হাকিম দৰাঁড়ে ছহি তঁ খুগিতা কৰিতা 'পাঁতী
 খাগ জৰাৰ নিখৰেঁ' মে গাম ফেৰ মোন পড়ে ছহি, মোন হোগ
 ছহি মভ ছোড়ি-ছোড়ি গাম ঘূৰি জাখি। 'খয়গৰ' মে মময় কে
 দৰ্পণ মে নোৰ দেখৰাঁক চঠা খুচি, ৰিঁছেড়ি গেতাপৰ ভেঠল
 একান্তীক হাণ্ৰেগশ খুচি। 'ৰচনা মঁ পহিনে' মে কৰি কেঁ মভঠা
 পাঁতী খনঠিহাৰ নাগি ৰহল ছহি, ছগস্তা হোগ ছহি কেনা এতেক
 জীৱন জীৰিঁ গেতা। 'শূন্য' খুচি নে মিনৰাঁক কৰিতা, গ্ৰ
 মমানান্তৰ চনৰাঁক কৰিতো নে খুচি। 'ঘল্গী মোনক' মে মোনমে
 এতাপৰ চানন মন শীতল হেৰাঁক খা মোনয়ঁ গেতাপৰ মহমহ
 কৰেত মাপক খাগমন হেৰাঁক চঠা খুচি। চানন খা মাপক ৰিঁষ
 মংকৃত ম্ভাষিতানিময়ঁ মেথিনীমে খনলনি খুচি কৰি, মৃদা কনে
 ভিন্ন ৰূপমে। চানন গাছক জড়ি পৰজীৱী হোগত খুচি, একৰ
 জড়ি পানি খা খনিজ দোমৰ গাছক জড়িকেঁ ফাড়ি কই ওতই
 খা পীপড়ক গাছ পৰজীৱী নে হোগত মঁ গ্ৰহণ কৰেত খুচি। ৰব

অছি মৃদা জখন ও ছোষ্ট অরম্বাক বহেত অছি ওকৰা দোমৰ
 গাছক আৱশ্যকতা পঢ়ে চৈ, মহাৰা নই চাঠ হেৰাঁ নেন, যোঁগৰ
 মন। শনে:পীপড়ক জড়ি মহাৰা দেনহাৰ যোঁগৰ শনে: ৰৰ আ
 ৰঁনন গাছ মভকেঁ তেনা কই গছাড়ি নেত অছি জে ও মভ ৰিন
 পানি আ মূৰ্যপ্ৰকাশক পিচড়া ভই জাগত অছি। আ আৰঁ কী
 অহাঁ 'গাছমে নপেঠন বহেৰোঁ উপবাস্ত মাঁপ ৰিম্বহীন শীতল চানন
 নে হোজত অছি ' কেৰ ৰিঁষ দেনামঁ পহিনে মোনকেঁ ওমৰায়ন
 পৰেঁ চী? মৃদা কৰি মতৰ্ক চখি, ও চানন মন শীতল হেৰাঁ ধৰি
 মীমিত ৰাখনহি অখনাকেঁ। হম অনেৰে জেকম ডেৰীডাক
 ৰিখণ্ডনায়েক পক্ষতিক প্ৰয়োগ ময়ীক্ষামে তঁ নে কই বহন চী?
 'দৰঁকন গৃকূৰ' দ্বাৰা হিনাওন জা বহন নাওৰিক ৰিঁষ মও মঁস্কৃতক
 স্মাষিতানি[কাক চেষ্টা ৰঁকো ধ্যান, শ্বান নিদ্ৰা তথৈৰ চ।
 অল্পহাৰী গৃহ হাগী, ৰিছার্থী পঁচ নক্ষণ ॥] জগমে ৰিছার্থীক
 নক্ষণমে একাষ্টা নক্ষণমে 'শ্বান নিদ্ৰা'ক চঠা অছি, মানে কনিযো
 অহষ্ট ভেনাপৰ ও উঠি জাগএ। মৃদা হমৰ গাম নগ ৰঁনন ফোৰ-
 নেনপৰ মন্বঙ্ক তঁ হজাৰোক মঁখ্যামে একমীডেপ্টমে মৰন অছি
 মৃদা গৃগড় ওতৰেঁ মঁখ্যামে মৰন অছি স্ততনমে, মড়কপৰ
 স্ততন, নোক কহৈ চৈ জে গৃগড়ক নীন ৰঁহু মোষ্ট হোজ চৈ! তঁ
 শ্বান নিদ্ৰা কতই গেলৈ? কী ওকৰ স্বন হম মভ চীনি
 নেনিঐ, কী গাড়ীক গতি ততে তেজ চৈ জে ওকৰ অহাষ্ট গৃগড়ক
 মাকাঁক্ষ হেৰাঁমঁ ৰেঁমী তেজ চৈ যে ও নে মনি পৰেঁএ, আ কী
 পৰ্যায়ৰণমে হস্তক্ষেপক কাৰণ ফেল মঁস্কৃতক স্মাষিতানি মন্বঙ্কক
 ভই গেলৈ? জেকম ডেৰীডাক মঁগ পৰ্যায়ৰণ ৰিমৰ্শমে হম অনেৰে
 ওমৰা গেলোঁ, এতই তঁ কৰি দৰঁকন গৃকূৰক নাওৰি হিনেৰাঁক
 মাত্ৰ প্ৰয়োগ কেনে চখি। ৰিঁষ 'ৰিন ফ্ৰমক তস্বীৰ' ফেৰ দানকৰ

খ্ৰম্ভৰ হেৰাঁক চঠ কৰেত খ্ৰি। 'হম্ভৰ কোনো নাম দই দে' মে হেৰাঁক খ্ৰনুভৰ ও ওকৰ ৰিৰাষ্ট ৰূপক খ্ৰাগাঁ খ্ৰপনাৰ্কে খ্ৰস্তিৰ্হনীন কৰে চ্ৰথি। 'উদাম ভোৰক এক গীত' খ্ৰি ঠীমক গীত, ঠীম হৃদযমঁ শৰীৰ ধৰিক। 'কহিয়া ধৰি' মে কৰি মেনা তাকি ৰহন চ্ৰথি হেৰেৰাঁ নেন, চ্ৰথি ৰংগীন মপনাক খ্ৰাশাক মাষ্ট নগৰেঁত ৰহেত ৰঁৰ্তনমে। মূদা মে কহিয়া ধৰি? 'এক ৰিন্দু: তীন ৰিঁম্ব' মে এক ৰিঁম্ব খ্ৰি কোনো গচ্চাক পূৰ্তি, দোমৰ খ্ৰি মোনিতাএন খ্ৰাঁথি খ্ৰা তেমৰ ৰিঁম্ব খ্ৰি ৰিঁম্ব ৰঁচৰাঁক প্ৰযাম কৰেত খ্ৰমেত জায়ৰাঁ। 'প্ৰেমক তীন খ্ৰাখৰ'মে এক খ্ৰি- জে ওকৰ খ্ৰাঁথিক ভাষা পঠি নিখন শৰ্দ্ধ, কতৰোঁ মশ্চকাৰি কই নিখে চ্ৰথি মোতীয়ে মন পাঁতি ৰঁহৰাগত চ্ৰহি, দোমৰ- ওকৰ প্ৰতিৰিঁম্ব দেখে চ্ৰথি খ্ৰপন মোনক খ্ৰগনামে, খ্ৰা মে তেহেন প্ৰতিৰিঁম্ব দেখে চ্ৰথি জে যোঁষ্ট নেৰাঁক, পীমি কই চিৰাঁ কই নহুনেহান হেৰাঁক মোন কৰে চ্ৰহি। তেমৰমে নগ এনামঁ ডৰো হোগ চ্ৰহি। খ্ৰা যএহ চ্ৰী প্ৰেমক ঠাগ খ্ৰাখৰমঁ খ্ৰাগাঁক তীন খ্ৰাখৰ। 'এক ৰাতি' মে ৰাতিক শীতনতা, নীক-নীক খ্ৰনুশ্ৰুতি, মূদা দিনক ৰৌদ? দিন--- নহি নহি। 'মাঁম' মভ দিন খ্ৰাৰিঁ জাগএ নিৰ্ভজ্জ ৰঁনি, কৰি ওকৰা ভাগি জাগনে কহে চ্ৰথি নে তঁ ৰঁড়া দেতা গজোতা। 'নৰ মীন' খ্ৰি নৰৰৰ্যক খ্ৰাগমনক গীত, নে ৰিনেনমঁ হীৰো ৰঁনৰাঁক প্ৰযামমে ভই জাথি একমশ্ৰা, ফেৰ ৰএহ শঁকা খ্ৰা নিৰাশা। 'মীপ মহক মোতী' মে খ্ৰাদৰ্শক জ্ৰনুমে গাঁধীক মহিষ্কৃতা খ্ৰা খ্ৰমহযোগ (খ্ৰান্দোনন) ক চঠা খ্ৰি । জিতনাপৰ নে ৰৰন হাৰনাপৰ চঠা কই হঁমি মৰ্কে চ্ৰী! ঠঘৰন নোৰ জৰিয়ে কই ৰঁনি মকত মোতী। খ্ৰা তকৰ ৰাঁদ খ্ৰি 'পাঁচঠা খ্ৰনেৰুখ্ৰা কৰিতা' জগমে পহিন খ্ৰনেৰুখ্ৰা কৰিতা খ্ৰি প্ৰশ্ৰক মভ মান হোগত জন্মপৰ

জাগ চন, আগ নোকমঁ জমীন নই কই নর-ব্ৰাহ্মণকেঁ রাঁষ্টন
 জা বহন খ্ৰিচি। মৃদা বিশ্বগ্রামকেঁ নন্দীগ্রাম চুনৌতী দেনক
 খ্ৰিচি। 'মোছ' মে ঋষক মহন্ন বুম্বৌত জেধৰ্ঠ মোছকেঁ পেঘন্নমে
 রাঁধক তত্ত্বৰ চিহ্নিত কেনে চ্ৰথি, রাঁ তেনা কই কাজ কৰ, কমাৰ্ঠ
 জে মোছমে নে নাগয়, মে উপদেশ দগ চ্ৰথি। 'মুজি মমাবোহ' মে
 শাস্তি প্ৰতীক পৰৱাঁকেঁ ঙড়াওন জায়ত, একমঁ দোমৰ বাজেতাক
 হাথমে জাগত ও মুজিক ঋশমে খ্ৰিচি ব্ৰহ্ম, মেৰা ভাৰত
 মহান। 'আৰঁ কিছু কৰা ঋচাৰ্য্য!' মে ঋচাৰ্য্যক মাত্ৰ চিন্তিত হোয়ৰঁ
 মৃদা শিষ্যকেঁ নে ঋবঘৌত চ্ৰহি। 'জখন পিয়ামে মৰি জায়ত' মে
 জিনকৰ চুপী কৰিকেঁ নে মোহাগত চনহি মে তঁ ঋৰঁ দনকে
 চুপ কৰেৰাঁপৰ নাগন চ্ৰথি। 'এহি ভ্ৰম মে নহি বহই' মে বাজনীতি
 মিমৰকেঁ চেতায়ন গেন খ্ৰিচি। 'মন্দৰ্ভ:চুনাব ৰৰ্ষক' ক 'চুনাব'মে
 জনতঁব্ৰক দ্ৰৌপদী চ্ৰথি তঁ 'ভোষ্ট' ভোষ্ট নেন হোগত চন মে-প্ৰপণ্ড
 খ্ৰিচি। 'বাজনীতি ঋৰঁ মহকি বহনেএ' মে বাজনীতিক বিদুপ ৰূপ
 দেখাৰ হোগত খ্ৰিচি। 'কহননি বৃফান ঋনী' মে নকনী হিন্দু ঋ
 মৃমনমান গঠন জেৰাঁক চঠা খ্ৰিচি। 'বৃধিযাৰ' মে ৰব ঋ পীপড়
 মন ঘৰে-ঘৰ দৰাৰি তকৌত কঙ্কা পাত্ৰ চ্ৰথি। 'মন্স্ক ধৰৌহি থিক
 কৰিতা' মে কৰি কৰিতা কী খ্ৰিচি তঁ নিখিতে চ্ৰথি মেওে গ্ৰ কী
 নে খ্ৰিচি মেহো নিখে চ্ৰথি 'শিষ্পূজী নোকক ৰেনপাত নহি থিক
 কৰিতা'। 'ৰিষ' মে কৰি তাকি বহন চ্ৰথি ৰিষধৰ। 'খায়ৰঁ ঋ
 নহায়ৰঁ' মে চঠিত খ্ৰিচি জে পহিনে পুৰুখক 'খায়ৰঁ ঋ স্ত্ৰীক নহায়ৰঁ
 কমে নোক দেখে চনা মৃদা ঋৰঁ? 'জিল্ল'মে ঋপনে জনমাওন
 জিল্ল ৰঁকাৰ ৰঁল্ল কই বহন খ্ৰিচি। 'কী ভেন' মে মৃকত ভেন
 মন্স্কক চঠা খ্ৰিচি। 'ঋঠম ঋনুয়ুঠী মে ঋৌথিনী'মে মনোৰথ পূৰ্ণ
 ভেনাপৰ কৰিকেঁ ৰৈঙ্কৰ ভই জাথি, পঠীমী খেনাথি রাঁ গঁগা নহা

আৰ্থি য়ে ফুৰা নে বহন ছহি জেনা আৰঁ কিছু কবৰাঁ নেন রাঁকী নে অছি। যাহিণ্ড অকাদেমীমে দ-অয় রাঁ অঞ্চষ্টম অলুমূঠীমে মৌখিনীক প্ৰৱেশ, গ্ৰা মূনধাৰাক কষ্টৰতাকৈঁ আৰ ৰঁড়েনক অছি, যশজ কেনক অছি। মূনধাৰাক কিছু হাৰ্টৰাঁডগু পোথীক নাগৰ্ৰেবী দ্বাৰা খৰীদ আ ৰিঁলু পৰিণামক মূনধাৰা দ্বাৰা কএন জা বহন য়েমীনাৰক অতিৰিজ মৌখিনীকৈঁ কিছু নে ভেটন ছে, হঁ যমানান্তৰ ধাৰাকৈঁ ঐ যভয়ঁ নিপঠৰাঁক নেন উনঠে আৰঁ ৰেঁশী মেহনতি কৰয় পড়ি বহন ছে। 'স্কৃত ৰঁদনি বহন অছি' মে ৰায়মুগুনক তাপ ৰঁড়ৰাঁক চঠা অছি, মূদা ৰঁদত প্ৰযায়ো যঁ ৰঁদনৈত স্কৃত, উঠেত ৰঁগনাকৈঁ কৰি দেখি নে পাৰিঁ ৰঁঠেত তাপ আ বহন ছথি। 'চনি গেনা মহাপ্ৰকাশ' মে স্ককান্ত য়োম দ্বাৰা দেন মহাপ্ৰকাশক মূলুক মূচনা, আ কৰিকৈঁ জড়কানামে কাজ এতহি মাত্ৰ হৌমনা।

উপৰমে অশোকক কৰিতাক যামান্য পাঠ ছন।

কৰি

অশোকক যমীক্ষা: প্ৰাচ্য আ পাশ্চাত্ৰ যিক্ষাঁত যভক আনোকমে য মীক্ষা:

(যিক্ষান্ত নেন দেখু হমৰ পোথী মৌখিনী যমীক্ষাশাস্ত্ৰ, ৰিদেহ পোথী www.videha.co.in পৰ উপনক্ৰঁ)

মাৰ্কম্বৰাদ, ঐতিহাসিক

দৃষ্টিষ্ট, যঁৰচনাবাদ, জাদ্-

ৰাস্ত্ৰিকতাবাদ, উত্তৰ-আক্ষনিক, নাৰীৰাদ আ ৰিখগুনৰাদ দৃষ্টিষ্টমঁ

ঔধ্যয়ন ম'গমে ভাৰতীয় মৌন্দৰ্যশাস্ত্ৰক দৃষ্টিম' মেহো ঔধ্যয়ন

ৰাঁদক কৰি ঔশোকক চপ্ৰবৃহ ঔ ঔচপ্ৰবৃহক কৰিতামে চপ্ৰবৃহক একোষ্ঠা কৰিতা ঔহাঁকে নিৰাশ নে কৰত, মূদা ৰাঁদক কৰিতা মভ ঔহাঁকে মূমু-খান নাগত (ঔপৰাদ ঔছি 'জ'খন পিয়ামে মৰি জায়ত')।

ম'ৰচনাৰাদী দৃষ্টিকোণ্য' দেখী ত' নাগত জে 'চপ্ৰবৃহ' ঔ 'হম কিছু পূছৰ' মে' একোষ্ঠা ম'ৰভৌম মহাভাৰত কথাপৰ ঔধাৰিত ঔছি, মাত্ৰ ছান, কাল ঔ পাত্ৰ ৰঁদনি গেন ঔছি।

-ঠীৰহৰণক ৰণ'ন ঔছি। পৃষ্কক প্ৰমিকাম' ৰ্যাম প্ৰমল্ল ছথি, মূদা ঔশোক ঔপ্ৰমল্ল। ঔ দ'নকৰ ঔপ্ৰমল্লতাক কাৰণ ঔছি, দ'নকা নেগে ছথি জে 'এহি ঠীৰ-হৰণমে ঔাগ/ পৃষ্কক প্ৰমিকা/ দৃম্যামনক ঔাগ্ৰ/ চে'দ'নিয়া' দ'ই দৈত ঔছি'। ঔ যে দ'নকৰ ম'ষ্কক দ্ৰৌপদী নাওষ্ট ভ'ই গেন ছথি, ঔপন নাশ ঔপন পীঠপৰ ঔঘেত ৰেঁতান কহিয়া হেতা, ৰিণ্ণমাদিণ কহিয়া হেতা, যে জিজ্যামা ছথি।

ঔৰ' কনে ম'ৰচনাৰাদ্য' হ'ষ্ট ক'ই একৰ ঔতিহাসিক ৰি'শেষণপৰ ঔাও। 'মোরিয়ত ৰাম ম' কৰিতা ঔছি একোষ্ঠা নেৰেষ্ট'ৰক জগমে নুকাযন ছন একোষ্ঠা মোৰিয়ত নিৰ'ণ্ণ'শৰাদ, জে ঔাগ প্ল'ষ্ট ভ'ই গেন ঔছি।

'গীত জে নে নি'খন গেন', 'কী ম'নাও ঔহাঁকে?', 'নোক কিছু নহি কৰে'ঔ' ঔ 'তোৰা গছনে ৰহী' ক ম'ৰ্ম'ৰাদী দৃষ্টিকোণ্য' দেখনাপৰ নাগত জে কৰিক কাজকে কাৰ্যম' ঔাগ' ভ'ই দেখন

গেনে খিচি। ঐমে মকাৰৰাঁক ভাৰক মংগ ওকৰা ফুমিয়েৰাঁক, পুৰান আ নৰ; দনুক নীক আ বিকায় আ মৰণ জকাঁ মংযোজন ভেনে খিচি। জঁ গ্ৰা খপন পৰিস্থিতিয়ঁ কটি কই খাহ-ৰাঁহ কৰই নগৈত তঁ মাৰ্কমাৰাদী দৃষ্টিকোণ্যঁ গ্ৰা নিম্ন কোষ্টিক কৰিতা ভই জাগত (জকৰ ভৰমাৰ মৌখিনীক ম্ৰুখাএনে ম্ৰুখ্যধাৰাক মিথিতা ঐশ্বৰ্য গীত মভমে খিচি), ম্ৰুদা কৰি একৰা একটা গতিশীল প্ৰক্ৰিয়াক খংগ বঁনা দেনছি।

'মাঁঠিকাস্ত', 'খহাঁ কেঁ কে চাহী?', 'চুপ্পী নহি মোহাগয়ে', 'পাঁতী খাগ জকৰ নিখৰেঁ' কেঁ খাৰঁ কনে **রিখণ্ডনৰাদী দৃষ্টিকোণ্যঁ দেখী।** **রিখণ্ডনৰাদী** কহত জে মঁৰচনাৰাদীক ধুৰ দাৰ্শনিক ম্ৰুৰূপ নৈত খিচি। কৰিক কখন ম্ৰুয়ঁ কৰিক ধুৰীকৰণক স্থায়ী রা ফ্ৰণিক হেৰাঁপৰ প্ৰশ্ৰুচিহ্ন নগেৰাঁক প্ৰমাণ খিচি। গামম্যঁ বঁঠিত বৰ্গ পনায়ন দৈত খিচি ম্ৰুদা মৰঁন বৰ্গকেঁ কই ম্যামাজিক নাঁচনকেঁ ফেঁকি গামক ৰুতৰাঁ মোন পড়ে চৈ জে মাঁঠিকাস্তমে দেখাগ পড়েত খিচি। 'পাঁতী খাগ জকৰ নিখৰেঁ' মে মেহো হাকিমক নান-নান খাঁখি দেখি কই গাম ঘূৰৰাঁক মোন হোজ চহি। 'খহাঁ কেঁ কে চাহী?' মে খাদৰ্শ আ নৈতিকতাক খন্তক ঘোষণা খিচি, শৰ্দ্ধ জে চাহী মে ভেপ্তত, মাঁঠ আ মূৰ্ঠ- শৰ্দ্ধ আ খৰ্থ তেৰী বায় চৈ, ম্ৰুদা নৈতিকতা খাউপ্ত খাফ ম্ৰুঠাক চৈ আ খাদৰ্শ, এক দস্তখতমে মভ কিছু বঁকাত চৈ ম্ৰুদা তখনো খাদৰ্শ আ নৈতিকতা নৈ। মে কৰিক ধুৰীকৰণক স্থায়ী রা ফ্ৰণিক হেৰাঁপৰ গ্ৰা মভ প্ৰশ্ৰুচিহ্ন নগৰেঁত খিচি। ।

'শিনানেখ', শিনানেখমে ম্ৰুদা উনপ্ৰায়ী খিচি, নোক শিনানেখমে

ঔপন কীৰ্তি নিখৰেঁ ছথি মৃদা কৰি ওকৰে শিনানেথমে ওকৰে
 খুনক পিপামা নিখৰেঁ চাই ছথি! আৰঁ হেৰ কনে
 কৰিতাক ঐতিহাসিকতাপৰ জাৰ। জাদু-ৰাস্তৰিকতারাধী মাহিৰুমে
 ভৱিষ্যকালমে গেনাপৰ হম দেখে ছী জে ওগ স্থিতিমে জাদু-
 মাহিৰুক পাত্ৰ নগ গ্ৰা কৰিতা জায়ত তঁ ও ঐ ৰাস্তৰিকতাৰেঁনা
 কৰিতাক তেমেৰে ঔৰ্থ নগাওত। কৰিক ঔস্তিৰু ওতই খতম ভই
 জায়ত আ শঙ্কশাস্ত্ৰ ঔপন খেন শ্ৰু কৰত। জাদু-ৰাস্তৰিকতাৰেঁনা
 মাহিৰুক ও পাত্ৰ জে ভৱিষ্যমে জীযত তকৰা নেন মেহো গ্ৰা একঠা
 ঔনগে ঔৰ্থ নেত, আ কৰিক কৰিতাক ভাৰক তাকিমে
 বহত। কনে ঔগাঁ ৰঁঠুৰেঁ তঁ নাগত জে গ্ৰা তঁ ভগৱানক ৰিষ্যমে
 ঔছি, কৰি দানকা ভাভষ্ট মমেঠৰানে কহে ছথি, পূছে ছথি জে
 কী ও দানকৰ মূৰুক ঘোষণা কই দেখি? নীড়েমক কখন জে
 ভগৱানক মূৰু ভই গেন ছছি তকৰ ঔৰ্থ মেহো মএহ
 ৰহে, ভগৱান একঠা ঔগতিয়া, একঠা মোচ ঔছি জে পশ্চিমমে
 এননাগঠেনমেষ্ট (জানোদয) ক ৰাঁদক ৰৈজানিক মোচক ৰাঁদ
 মীমাঁয়া আ ওগ ঔগতিয়াকেঁ খতম কেনক। ভাৰতমে তঁ পূৰ্
 ম্যাঁখ্য পহিনহিয়েম্ ভগৱানক ঔগতিয়াকেঁ নে মানৈত ঔছি (মৃদা
 দনু ঔস্তিক দৰ্শন ঔছি মানে ৰেদ কেঁ মানৈত ঔছি, মৃদা
 ভগৱানকেঁ নে। মে ঔশোক নে চাহিয়ো কই মিথিনাক শতপথ
 ৰাঁছৰাক পৰম্বৰাক মূনধাৰাম্ ৰঁদত ঠাম ভিন্ন ছথি আ মিথিনাক
 মমানান্তৰ পৰম্বৰাম্ নগ। ৰৈদিক মঙ্কৃতক প্ৰাচীনতম গ্ৰন্থ
 ঔগৱেদম্ পহিনেয়ম্ ভাষা ঔস্তিৰুমে বহন হএত। কতেক মোখিক
 মাহিৰু জেনা গাথা, নাৰাশঁমী, দৈৱত কথা আ ঔখ্যান মভ
 ওহিমে ৰচন গেন হএত। এহনে গাথা মভক গায়কক
 নেন "গাথিন", "গাত্ৰিদ্" আ "গাথপতি" ঔগৱেদমে প্ৰযুজ ভেন।

ৰৈদিক কানেমঁ গাথা আ নাবাৰ্শমী সমানান্তৰ ৰূপমে বহনে।
 বিশ্বামিত্ৰ গাথিন ৰহথি, গাথিনক পুত্ৰ, গায়ত্ৰীক দ্ৰষ্টা।
 প্ৰাকৃতমঁ ৰৈদিক মঁস্কৃত ৰঁহাৰ ভেনে আকি ৰৈদিক মঁস্কৃতমঁ
 প্ৰাকৃত? ৰেদমে নাবাৰ্শমী নাম্মা জন আখ্যান যএহ মিস্ক কৰেত
 আছি জে দনু সমানান্তৰ ৰূপেঁ ৰঁহাত দিন ধৰি চনে। এ সমানান্তৰ
 পৰম্বৰা দনুকেঁ প্ৰভাৰিত কেনেক। আৰঁ স্কগৰেদ দেখু- ওতএ দুৰ্ভভ
 নেন- দুভ, (স্কগৰেদ ৪.১.৫) প্ৰয়োগ কী মিস্ক কৰেত
 আছি? আৰ্হৰেদমে পশ্চাৎ নেন পশ্চা (আৰ্হৰেদ ১০.৪.১০) কী
 মিস্ক কৰেত আছি? গোপথ ব্ৰাহ্মণমে প্ৰতিমস্কায় নেন প্ৰতিমঁহায়
 কী মিদ কৰেত আছি? (ব্ৰাহ্মণ ২ গোপথ.৪)। জে আৰ্য ছথি মে
 ভাৰতক পশ্চিম ভাগমঁ মিথিনামে এনাহ, আ দনকা মভক এৰামঁ
 পূৰ্ ৰেদক কিছু অঁশ বিছমান ছনে, তেঁ নে ৰঁহাত ৰাম শৰ্দ্ধ জে
 মৌথিনীমে আছি, ৰঁহাত ৰাম উঠাৰণ জে মৌথিনীমে আছি ও ৰৈদিক
 মঁস্কৃতমে আছি, মদা নৌকিক মঁস্কৃতমে নে আছি।
 আৰিছা, কৰ্মমিস্কান্ত, জন্ম আ পুনৰ্জন্মক আৰাজাহী আ মোক্ষ এ
 মভ আৰ্যমঁ আৰ্যকেঁ ভেঠনে। তেঁ নে উপনিষদমে মোক্ষ প্ৰাস্তিক
 মাৰ্গ ছে, স্ৰ্গ প্ৰাস্তিক নে। মোক্ষ ভেঠত কোনা? যজ্ঞ
 কেনামঁ? নে, জ্ঞানমঁ আ মনন এ ভেঠত-চিন্তন আ সমাধিমঁ।
 ৰাজা জনকক মঁৰক্ষণমে যাজ্ঞৰন্যক ঠুঁহদাৰণ্যক উপনিষদক
 তিৰহাতক আৰ্য ফেত্ৰমে ৰচনা কেলছি। ৰাচমতি মিশ্ৰ
 মাঁখকাৰিকাক মন্তাৰনম মূত্ৰক ৰ্যাখ্যা কৰেত কহে ছথি জে কী
 এ কহি মকে ছী জে আচেতন দুধ কেৰ পোষণমঁ পৰ পোমাগএ
 আ আচেতন প্ৰক্ৰতিক মঁচানমঁ জীৰকেঁ মজিক জ্ঞান
 ভেঠেএ? এশ্বৰ তঁ স্ৰমমে পূৰ্ণ ছথি তঁ ও কোন উদ্দেশ্যে বিশ্বক
 মৃষ্টি কৰতাহ আ জীৰ নেন জঁ ও মৃষ্টি কৰতাহ তঁ মৃষ্টিক ৰাদে

আ মৃষ্টিমঁ পূৰ্ তঁ বঁহুৱাক প্ৰশ্নে নৈ আছি তঁ জীৱ বঁহুগএ, তখন জীৱক প্ৰতি কথীক দয়া? যে প্ৰকৃতি দ্বাৰা মৃষ্টি হোগএ আ জীৱ অখন প্ৰযামমঁ অপৰ্গক প্ৰাপ্তি কৰে ছথি। আ বিৱেকমঁ হোগএ প্ৰনয়। যে গ্ৰাম্বৰাদ নৈ নিবীশ্বৰাদ আছি ৰাচস্নতিক ৰ্যাখ্যা। প্ৰকৃতি মঁচাননমে জঁ গ্ৰাম্বৰ ভাগ নৈ ছথি তঁ ও চেতন প্ৰক্ৰিয়া হএত জে কোনো উদ্দেশ্যমঁ হএত আ তকৰ কোনো খগতা গ্ৰাম্বৰকঁ ছহিয়ে নৈ। ন্যায়মূত্ৰক ৰচনা কেনিহাৰ মিথিনাক গৌতম কৰৱাক চঠ কৰে যোনহ পদাৰ্থক জ্ঞানমঁ জীৱক নিঃশ্ৰেয় প্ৰাপ্ত ছথি, মূদা ঐ মভমে গ্ৰাম্বৰক কতৌ চঠ নৈ আছি জে দানকো দ্বাৰা মূক্তি মম্বৰ আছি। বৈশেষিক মূত্ৰ কহেএ জে বেদ বিদ্বান নোকনি আছি নৈ কি গ্ৰাম্বৰ দ্বাৰা। কুমাবিন ভষ্ট কহে ছথি দ্বাৰা ৰচন গেন জে মৃষ্টিক পূৰ্ গ্ৰাম্বৰক বিষয়মে কোনো বিশ্বমনীয় চঠা অমম্বৰ আছি। অশোকক 'শিনানেখ ' মে অশোক এক ডেগ আগাঁ বঁঠন ছথি, দানকা মেহো বঁমন ছহি জে ভগৱানক মূত্ৰোপৰান্ত পুনৰ্জন্ম হেতহি। 'দৃ বঁন্দ নোৰ' মে মেহো মাঁৰিৰিয়া নহি আছি মৃকুক প্ৰতীক্ষা, 'মৰি জাগত ছী আই হম!' জাদু ৰাস্তৰিকতৱাদ ফেৰ অৱেএ, ও অখনাকঁ বঁহেত দেখি ৰহন ছথি।

'অমগৰ'ক নয় অদুত আছি। 'ফেৰ কোনো বিজুৰী চমকন' , 'মোনক ঘণ্টী', 'হমৰ কোনো নাম দই দে' আ 'উদাম ভোৰক এক গীত' ক শ্বনি মিস্কান্তক হিম্যৰঁমঁ পাঠ কৰা। অশোক অর্থ আ প্ৰতীক দনু মোমাঁ অনৈ ছথি। শ্বনি মিস্কান্তক ন্যায় দৰ্শন বিৰোধ মূদা অশোক শ্বনিক জোৰগৰ মঁৰচনা মোমাঁ অনৈ ছথি। কেনক। ঐ প্ৰতীক মভমঁ ভৰন কৰিতা মগাঁঠিত ৰূপে আগাঁ বঁঠেত আছি। ৰূপৱাদী মৃষ্টিকোণ্যমঁ একৰ পাঠ কৰা। ভাষাক অখনুআৰ

পক্ষক কৰি নীক জকাঁ উপযোগ কৰে ছথি। আ আৰীয়াঁ কানকৰ
কৰিতামে কৰিছ আৰিঁ জাগত আছি। বিবোধী শঙ্ক মভক বাঁদ্যে
আ মঁযোজনক আনন্তুআৰ প্ৰকৃতি শঙ্কানঁকাৰমঁ যুজ ভাষা
কৰিতাকেঁ বিশিষ্ট বঁনৰেঁত আছি। মঁযোজন ঐ কৰিতাকেঁ কপৱাদী
দৃষ্টিকোণমঁ শ্ৰেষ্ঠ বঁনৰেঁত আছি। ম্ফোষ্ট ম্ফাঁতক
আধাৰপৰ পাঠ কৰা শঙ্কমঁ নে মদা ম্ফোষ্টমঁ অৰ্থক
মঁপ্ৰমণ ভেন আছি।

'এক বাতি', 'মাঁম', 'নৰ মীন', 'মীপ মহক মোতী', 'পাঁচটা
আনেকুআ কৰিতা', 'কহিয়া ধৰি', 'বচনা মঁ পহিনে', , 'দৰঁকল
কুকুৰ', 'ফ্ৰেমক তম্বীৰ বঁন', 'এক বিন্দু: তীন বঁস্ব' আ 'প্ৰমক
তীন আখৰ'কেঁ অস্তিত্ববাদী দৃষ্টিকোণমঁ দেখী তঁ আপন দশা
নেন, অমগৰ জীৱা নেন, চিন্তা নেন আপনে জিম্মেদাৰ ছথি। ঔঠি
ম্ফাঁতক হিমারঁমঁ পাঠ কৰা, বৰ্ণন কৰিক কৰিতাক ঔঠি আছি।

'শূন্য' কৰিতাক পাঠ বিখশুনৱাদী পক্ষতিমঁ কৰা। গণিত ওকৰা
শূন্য বঁনৰেঁ চৈ, মদা থকনী জে ভেন কী উত্তৰ দেৰঁ? গ্ৰ তকৰা
বাঁদ আপনে জানমে ফঁমি জাগত, বাঁদত বাম বাঁত নে বহত মদা
বাঁদত বাম বাঁত বহত।

দোমৰ চৰণ: অশোক চন্দ্ৰহক বাঁদ

চৰণক কৰিতা মভ দোমৰ মমাজশাস্ত্ৰীয় মমীক্ষা পক্ষতিক দৃষ্টিমঁ
পাঠ মাঁগেঁত আছি। 'ফেৰ মঁ', 'আৰঁ..', 'বঁছোত্তৰ', 'মোছ', 'মুজি
মমাবোহ', 'আৰঁ কিছু কৰা আচাৰ্য্য!', 'এহি ভম মে নহি বহত',

'মন্দৰ্ভ:চূনাৰ বৰ্ষক', 'ভোষ্ট', 'ৰাজনীতি আৰু মহকি বহনৌএ', 'কহননি তৃফান খনী', 'বুধিযাৰ', 'মন্সু ধৰৌহি থিক কৰিতা', 'ৰিষ', 'জিল্ল', 'কী ভেন', 'স্কত্ৰ বঁদনি বহন খ্ৰিচ্চি' কোনো নে কোনো মম্মচাপৰ আধাৰিত খ্ৰিচ্চি।

'জ'খন পিয়ামে মৰি জায়ত' চপ্ৰন্বহক 'চূপ্পী নহি মোহাগয়ে' কেৰ যেক্লেন খ্ৰিচ্চি। 'খ্ৰিচ্চি স্কত্ৰ বঁদনি বহন' পৰ্যায়ৰণ তঁ 'ভোষ্ট' ৰাজনীতিপৰ ষ্টিপ্পণী খ্ৰিচ্চি। মূদা কী ঐ ৰিষয়ৰষপৰ গচ্চমে বঁদত বঁশী হম মভ নে পঢ়নে চ্চী? আ তেঁ গ্ৰ কৰিতা মভ তঁ মামান্চ নে নাগি বহন খ্ৰিচ্চি?

'আৰ্চম খল্মুচী মে মৌখিনী' ফৈজক পাকিস্তান নিৰ্মাণক বঁদক হাণ্ৰেশ 'গ্ৰা ও ভোৰ তঁ নে জকৰ মপনা দেখাওনে গেন' মাত্ৰ লক্ষিত অৰ্থমে খ্ৰিচ্চি, শঙ্ক্ৰাৰ্থ তঁ বঁগ্যাঢ়েমক খ্ৰিচ্চি।

'ফেৰ মঁ', আ 'চনি গেনা মহাপ্ৰকাশ' ব্যক্তিগত মনৰিজ্ঞান আধাৰিত খ্ৰিচ্চি।

'দাঁত' আ 'খায়ৰঁ আ নহায়ৰঁ নাৰীৰাদী দৃষ্টিষ্টকোণ্যঁ পাঠ মংগৌত মমাজশাস্ত্ৰীয় খ্ৰিচ্চি। মমীক্ষা পক্ষতিক দৃষ্টিষ্টমঁ পাঠ কৰা। কৰিতা প্ৰথাক ৰিবোধক কৰিতা খ্ৰিচ্চি। নাৰীক নেন ৰএহ মিস্ফান্ত, কিএ নে ও কাৰ্যেক মিস্ফান্ত দ্ধাখ্ৰে, জে পুৰুষ কেন্দ্ৰিত মমাজমে পুৰুষ নোকনি দ্বাৰা বঁনাওনে গেনে খ্ৰিচ্চি, মমীঠীন নে খ্ৰিচ্চি। আ তেঁ জঁ ঐ ৰিষয়পৰ দনু কৰিতা কমজোৰ খ্ৰিচ্চি।

খ্ৰনঁকাৰ মিস্ফান্তক হিমায়মঁ অশোকক কৰিতাক পাঠ যোহো খ্ৰহাঁ কই মকৌ চ্চী। বঁতক অ্প্ৰম্বত ঔপমা, কপক আ মাদৃশ্চ-ৰিবোধ

কৰীৰ যিখা গেল ছথি। **ৰম যিহান্তক হিমায়ঁ পাঠ যোহো
যম্বৰ।** বিভাৰ যঁ ঞ্ৰুভাৰ মানে পৰিণাম হঁহাৰ কৰে ছথি কৰি
ঞশোক। যে কৰি ঠাম-ঠাম খাম কই 'চব্ৰুহমে প্ৰযুজ কেনে
ছথি। 'চব্ৰুহক' হাঁদ কৰি ঞ্ৰশোক এন্তো নিৰাশ কৰে ছথি।

জে ঞ্ৰশোক ভগৱানক মৃতুক হাঁদ পুনৰ্জন্ম ধৰি কৰিতাকে ঞ্ৰাগাঁ
হঁঢ়েনে ৰহথি যে কৰি ঞ্ৰশোক চব্ৰুহক হাঁদ ঠমকি গেনো।
তঁ নে মূনধাৰাক ছন্ন মমানোচনা কৰি ঞ্ৰশোককে মাৰি
দেনক? মদা কৰি ঞ্ৰশোকক পুনৰ্জন্ম
হএত, শীঘ্ৰ। ঞ্ৰা চব্ৰুহক 'চুপ্ৰী নহি যোহাগয়ে' কেৰ
যেক্লে 'জখন পিয়ামে মৰি জায়ত' ওগ পুনৰ্জন্মক হীজ ৰোপণ
দেনে কই ঞ্ৰছি।

ঞপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঁঠাভ।

২.১৭.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কথাকাৰ ঞ্শোক

গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ

কথাকাৰ ঞ্শোক

কথাকাৰ ঞ্শোক কহে ওনা তঁ ঞ্শোক ঞ্শপনাৰেঁ ঞ্শাৰঁ
ছথি (দানকৰ হেম্বৰুক প্ৰাফাগনক যএহ নাম ছহি) মূদা দানকৰ
পহিন প্ৰকাশিত পোথী ঞ্ছি একঠা কৰিতা মঁগ্ৰহ 'চপ্ৰব্ৰূহ' জে
প্ৰকাশিত ভেন ১৯৮৩ কৰ জনৰবী মামমে। ওহী র্ষ
ঞ্শোক, শিৰশঁকৰ শ্ৰীনিৰাম ঞ্শা শৌনেন্দ্ৰ ঞ্শানন্দক মাম্মিনিত
কথা মঁগ্ৰহ 'ত্ৰিকোণ' প্ৰকাশিত ভেন, নৰষ্ৰৰ মামমে, জগমে তীন্
গোশ্ঠক ৯-৯ ঠা কথা ছনহি।

খশোক কম নিখৈ চ্ৰুথি, কৱিতা তঁ খাবো কম। মূনধাৰাক
 লেখকমে কম নিখৰাঁক হৈশন চৈ। জখন প্ৰমচন্দ তীন ময়
 একটা মংগ্ৰহ ৰঁহাৰ কেনেচি কথা লীখি নেনেচি তখন জা কই ও-
 'মেৰী প্ৰিয় কহানিয়াঁ' মন্ ১৯৩৩ মে। ঐ পোখীমে প্ৰমচন্দ গ্ৰ
 স্নীকাৰ কৰৈ চ্ৰুথি জে নে চাহিয়ো কই লেখকক মড বচনা নীক
 নে ভই পৰৈ চৈ। আ গ্ৰহো জে জঁ পাঠক এক লেখকক মড
 বচনা পঠি জায় তখন ও জিন্দগী মে পাঁচো চ্ৰহ ঠা লেখককেঁ নে
 পঠি মকত। মে সানকাপৰ দৱাৰঁ পড়নেচি জে ও পাঠক নেন ঐ
 তীন ময়মে মঁ কিছু কথা চুনি কই খপন প্ৰিয় কথাক ৰূপমে
 প্ৰস্তুত কৰখি। হমৰো ৰিচাৰে জহিয়া একটা লেখক তীন ময় কথা
 লিখি লিখয় তখনে ওকৰা খপনাকেঁ কথাকাৰ ঘোষিত কৰৰাঁক
 চাহী। ওনা ওতই প্ৰমচন্দ গ্ৰহো কহি জাগ চ্ৰুথি জে নোককথামে
 মাত্ৰ উড়ৈৰঁনা ঘোড়া খাদি হোগ চৈ মে কথাক মহল্ল নোককথামঁ
 ৰেঁশী চৈ। প্ৰমচন্দক ঐ গপমঁ হম ভিন্ন ৰিচাৰ ৰখে চী আ ফিৰ্বাক
 গোৰখপুৰীক কখনমঁ মহমত চী। ফিৰ্বাক গোৰখপুৰী খপন
 ৰুৱাঁগক মংগ্ৰহ 'ৰূপ' মে নিখৈ চ্ৰুথি জে 'হিন্দু নোক গীত' জে
 হমৰা দৈত খ্ৰুচি মে ওকৰা মানৱীয় আ স্নগীয় মংগীত ৰঁনা দগ
 চৈ, আ মে গালিৰঁ, গকৰাঁল আ চকৰঁশ্ত মোহো হমৰা নে দই
 মকনা। ও উদাহৰণ দগ চ্ৰুথি-

"ৰাঁবুল মোৰা নেহৰ চ্ৰুশল জায়,

উ ডোয়ালী পৰিত ভয়ী, ভয়ো ৰিদেশা খাওন"

মহাভাৰত খ্ৰাৰঁ নোকগীত ৰঁনি গেল খ্ৰুচি, নোকগাথা ৰঁনি গেল
 খ্ৰুচি, 'ভীন মহাভাৰত' তকৰ উদাহৰণ খ্ৰুচি।

ঋশোকক 'চব্ৰূহ' মহাভাৰত ঋধাৰিত কিছু কৰিতা ঋছি, যে
ও নোকগীত ঋধাৰিত ঋছি, নোকগাথা ঋধাৰিত ঋছি।

যে হমৰা নজৰিমে বচনাকাৰ ঋশোক তীন ঠা ছথি- কৰি
ঋশোক, কথাকাৰ ঋশোক ঋ কথেতৰ গঢ়ক নেথক ঋশোক।
ঋপন পোথী বোশনাগক নোকপক্ষকৈ কথেতৰ ঋবৰিন্দ ঠাণ্ৰ
গঢ় কহৈ ছথি, যে নিৰঁক্ষ-পৰঁক্ষ-যমানোঠনা নেত হমগুঁ ঐ
শঙ্কৰনীকৈ প্ৰযুজ কই বহন ছী।

কথাকাৰ ঋশোক

) ত্ৰিকোণকথা মংগ্ৰহ (১৯৪৩)

ম্ৰ. ডা ব্লঁজ কিশোৰ বৰ্মা'মণিপদ্ম' কৈ যমৰ্পিত ত্ৰিকোণমে ঋশোক,
শিৰশঁকৰ শ্ৰীনিৰায় ঋ শৈনেন্দ্ৰ ঋনন্দক ৩-৩ ঠা কথা ছহি।

ঠা কথাক নাম ছহি ৩ ঋশোকক- হস্তী, হেযৰপিন, ঋন্তিম শহ,
একঠা ম্ৰূৰাগত ঋঁথি ঋ যৌঁমা।

হস্তী: জাগেশ্বৰ, পত্নী মীমা, বৈঁঠী গুড়িয়া ঋ বৈঁঠা পম্ব। জাগেশ্বৰকৈ
ঋফিমমে দেবী ভই জাগ ছৈ, ডেৰা ঋফিমমঁ দূৰ ছৈ, নগমে মহগ
ভেটৈ ছৈ। একঠা ঋমেহণা ভেলেহৈ বঁগনমে প্ৰায়ঃ দহেজ নেত
দেত প্ৰতাৰণা, ওকীত মাহেৰঁক পুতোদ নে মহি মকনি। ঐ
মোহলোমে মভকৈ ডৰ নগৈ ছৈ। জাগেশ্বৰকৈ নাগৈ ছৈ জেনা
কৰ্ঠমে হস্তী ফঁমি গেলেহৈ ঋ তেঁ কথাক নাম হস্তী। নামকৰণমঁ
নই কই মম্বূৰ্ণ কথা মামান্ৰ কোষ্টিক ঋছি।

হেযৰপিন: চন্দৰ ঋ ঔৰ্মিনা। পহিত বৈঁৰি বঁযাহক বঁদ দনু দূৰ

ভেনে আছে। উৰ্মিনা পাঁচ দিন পহিনে গামে গেল ছাথি। চন্দৰ পত্ৰিকা
 উৰ্চৰেঁএ, জে পহিলে ওকৰা পয়িলে নৈ পড়ৈ মৌগী মৰহক ফোপো,
 আগ ওকৰা আশ্ৰয় কই বহন ছৈ। দুধৰাণী আৰেঁ ছৈ, পহিনে
 ও খানী দুধে দেখে ছল মূদা আগ দুধৰাণীকেঁ যোহো দেখেএ, পহিনে
 ওকৰা দেখনক কিএ নৈ, দোমৰ কোঠনীমে দুধৰাণী দুধ বাখেনে
 জাগএ, চন্দৰ দৰৰজ্জা বন্দ কই নৈ ছৈ। দুধৰাণীকেঁ ওকৰামঁ উৰ
 হোগ ছৈ মূদা ও দু ময় ঠাকা খোঁমি দে ছৈ, দুধৰাণী মভ বিঁমৰি
 জাগএ আ ঘৰ ছড়া জেতে, যে মোঠেএ, ওকৰা গামে জেৰাক ছৈ,
 কিছু দিন নৈ এতে। চন্দৰ বিঁহাড়িমে উধযায় নগৈত আছে, বঁৰখামে
 ভীজই নগৈত আছে- বাক্য মঁভোগ নেনে প্ৰযুক্ত কথাকাৰ গ্ৰ দনু
 কেনে ছাথি। ফেৰ কথাকাৰ কহৈ ছাথি জে আগ তাতিনে ছিএ, যে
 আগ কাজপৰ নৈ জায়ত, মানে বঁমি জাউ জে কথা আৰঁ
 পড়ৈএ চন্দৰ উনঠৰায়ী দিম জায়ত। চিষ্টী মভ, ওগমে উৰ্মিনাকেঁ
 দেনে বামানন্দক দু মায় পুৰনা চিষ্টী পড়ৈ চন্দৰ গ্ৰেগমে আৰেঁত
 আছে, গ্ৰ প্ৰেমী আছে উৰ্মিনাক? তঁ ওকৰ প্ৰেম ফুঁমি। ভোৰমে
 উৰ্মিনা বামানন্দ মঁগ আযনি। চন্দৰকেঁ তাময় উঠে ছৈ, মূদা
 উৰ্মিনা মিনেমা ম্ঠাগনেমে কহৈএ জে ও ওকৰ পিমিযৌত ছিএ,
 বিঁহাহক দু মায় পহিনে কনকভামে ওকৰা নোকৰী ভেপৈ গেল
 বহৈ, তেঁ বিঁহাহক কাজমে নৈ আযন আ তেঁ ভেঁপৈ নৈ ভেলে।
 চন্দৰক শঁকা মমাগু, মূদা আৰঁ উৰ্মিনাক বেঁৰ এনে, ওকৰা দোমৰ
 কোঠনীমে হেয়ৰপিন ভেপৈ, হেয়ৰপিন নৈ নগৰেঁত আছে ও, তঁ
 গ্ৰ ককৰ ছিএ? ও চন্দৰমঁ পুছেএ। যএহ হেয়ৰপিন কথাক শীৰ্ষক
 আছে, উৰ্মিনাক হাথমে হেয়ৰপিন চিঠিয়া বহন আছে, কথা মমাগু
 পাঠক ঠকাযন মন আশ্ৰয় কৰে ছী। দু ময়মে মূদা হম মানে
 জেনা দুধৰাণীক বেপৈ নাগন তগপৰ ধ্যান চনি জাগএ, আৰঘনাগ

মোশ্বকিন। মৃদা কথাকাৰ চাই ছথি জে স্ত্ৰী-পুৰুষ চৰিত্ৰপৰ, পুৰুষ
কেন্দ্ৰিত চৰিত্ৰ দিশ পাঠকক ধ্যান খীঠী, হিপ্লোকেয়ীপৰ খীঠী, মৃদা
মে ভ২ পাৰিঁ অমস্বৰ ভ২ গেন ছহি।

ঋন্তিম শহ: ঝিঁশেশৰ, ওকৰ স্ত্ৰী, ঝেঁঠা গুশেশৰ আ পুতোদ
ফুনেশৰী। ঝেঁঠা গুশেশৰ বমবচনা মণ্ডে পঠনা চনি গেলে ঝিক্শা
মান পহিনে ঝিঁশেশৰ ফুলে ঝাঁৰুঁ মঁ দৃ ময ঠাকা চনৰেঁ ছে। পন্দ্রহ
নেনে বহয ঝেঁঠী ধনমঁতীক ঝিয়াহ নেনে। ঝেঁঠা গুশেশৰ ছোশে বহে
তখন, ম্বকৰাতীমে ধবমপুৰক পহনমানকেঁ মাটি চটা দেনে বহে,
গিবহথ পাঠ ঠোকনে বহথিহ, খুঁৰ মৰো খেনাগএ, মহীমপৰ বাখি
নেনে বহথিহ, মৃদা ওকৰা ঝাঁহন-ছেকন নীক নে নগে। আ
গুশেশৰ পঠনামঁ আৰিঁ গেলে, কিৰাযাক ঝিক্শা ও আৰঁ নে চনৰেঁ
ছে, অখন ঝিক্শা ছে, শতৰঁজ খেনা ওকৰ যুনিযন ছে। ফুলেঝাঁৰুঁ
বহন ছথি, মৃদ মূৰক দুনামঁ ঝেঁশী ভেটি গেন ছহি, মৃদা মৃদ
জোড়িয়ে বহন ছথি। কাগজ ঝাপম নে কৰতাহ, মৃদা কৰ২
পড়নহি, জমানা ঝঁদনি গেন ছে, প্ৰমচন্দক হিন্দী কথা'মরা মেৰ
গেঁহুঁ' মঁ ঝঁদত আগাঁ। ওম্হৰ শতৰঁজোমে মিম্বৰজী'ঋন্তিম শহ'
দ২ ক২ ফুলে ঝাঁৰুঁকেঁ হৰা দেনথিহ। আৰঁ ফুনেশৰকেঁ হৰেনী-
পড়তে। মহৰ নে জায়

একঠা মম্বৰাগত ঋঁথি: প্ৰোশেঁগোনিম্ঠক একঠা ঠ্ঠশন পড়েনিহাৰ
মাম্ঠৰ মাহেৰঁক ম্ঠতি, জীৱন তেনা জীৰুঁ জেনা ঋন্তিনয ক২
বহন ছী, মে প্ৰোশেঁগোনিম্ঠকেঁ নোকক মৃনুঁমঁ ঝেঁশী জীৱিত
নোকক দুৰ গেনাগ অমহজ কৰে ছহি, মৃদা ঋন্তিনযক ঝেঁনেঁ
তকৰা তোপি দগ ছথি। মাম্ঠৰ মাহেৰঁক ফেৰমঁ ঝঁমনী তাকৰঁ

আ মাৰি-শিষ্য নেনে ৰঁজায়ৰঁ পোছি অখন, ৰাঁস্বৰীক উদ্যম তান
স্বনি দুখীতমে দৰ্দ ৰিঁমৰি প্ৰাষ্টেগোনিম্ঠক মূতৰঁ। আ আৰো ঠেৰ
ৰাম নোম্ঠানজিক গপ প্ৰাষ্টেগোনিম্ঠকৈঁ মোন পড়ে ছহি।

খোঁম: ঘূৰ-ফুৰা, ৰামনাৰাযণক অৰ্ঠলী ফেঁকি পানক আৰ্ঠৰ দেৰঁ,
ৰিৰিশেখৰক ৰেঁগ নেনে গাময়ঁ আয়ৰঁ, ৰোঁঠ আফিমক কোনো
মে ৰামনাৰাযণ কাজ ছে। ঘৰমে কনিয়াঁ স্মৰীৰায়ঁ কিছু ভেল ছে
ৰিৰিশেখৰ মঙে ডেৰা দিম ৰিঁদা তঁ হোগএ, মূদা নাগে ছে জেনা
পএৰমে উক্কাড়ি ৰাঁহল হোগ। ফেৰ গামক নাঠকক দুৰ্গতিক চঠা,
ৰাঁগনী আমদনীকৈঁ খৰাপ বঁমৰাঁক চঠা, দুধক অভাৰমে নেরোঁ
চাহ। ফেৰ কথাকাৰ কথাকৈঁ মম্হাৰেই চাহলনি, এক্লেঠা মশহৰী
ছেহি, চৌধৰীজী মঁ উধাৰী নেই অখনতা, মূদা স্মৰীৰা জোগা কই
ঠাকা ৰখনে ছে পচাম, মশহৰী নেনে দেতহি। আ স্মখান্ত, আ
তখনে ৰিঁজনীযো আৰিঁ গেলে, ৰিৰিশেখৰক কোৰ্ঠনীক পঁখাক
অৰাঁজ অৰেঁ ছহি, আৰঁ ৰিঁন মশহৰীযো কই ওকৰা মছড় নে
নগতে।

কাঁঠ কথাক ঐ মঁগ্ৰহমে'একঠা মম্হুৰাগত আঁখি' ভৱিষ্যক প্ৰতি
কনে আশ্বস্ত কৰেঁত বঁমাগত অছি।

ওহি ৰাতিক ভোৰ(কথা মঁগ্ৰহ) (১৯৯১)

স্ব. স্মশীল মা কেঁ মমপিত ওহি ৰাতিক ভোৰ মে অশোকক ১৬
ঠা কথা ছহি। ঐ পোখীক'প্ৰমঁগৰশ' লিখনে ছথি ফুলানন্দ মিশ্ৰ
জে কথাপাঠমে ৰাঁধা উলপল কৰেঁএ, জেনা ফুলা ৰাঁবুঁ লিখে ছথি
জে"অম্যামৰ্থ দুৰ হোগত গেলে--- অশোক জীক ৭৭ক কথা

'ৰৌকা চূপ ছন' আ 'ানক ১.৯ ক কথা'মৰিমৰঁক মাগ' কেঁ এক মঁগ পঠি বঁমন জা মকেঁছ।" মূদা যে কেনাপৰ'ৰৌকা চূপ ছন' উনটে'মৰিমৰঁক মাগ' মঁ বীম পঠেত ঞ্ছি, স্ত্ৰী- পুৰুষক(জে দনু ঠাম পতি-পত্নী ছথি) মনোরিজনমে'ৰৌকা চূপ ছন' কেৰ দেখেনে ছথি পতি আ পত্নী দনু ঞ্খন বিবাঠ ৰূপ, মূদা'মৰিমৰঁক মাগ' কেৰ পতি-পত্নী চানু হিন্দী মীৰিয়ন মন ব্যৱহাৰ কেনে ছথি। ঐ মঁগ্ৰহক কথা মভ এনা ঞ্ছি:

বিবাময়ঁ পহিনে: দেনক মমীৰ পৰীক্ষা ছোড়ি, পিতা মল্ল ছথিন। (পৰীক্ষা) কেন্দ্ৰক ঘণ্টা ৰাঁজন, পৰীক্ষা শূৰ হেঁক মময় ভেঁ, ও পৰীক্ষা ছোড়নে ঞ্ছি, ওকৰা ৰৌখাৰ ভই গেঁ। প্ৰাষ্ট ঠীক ছন মূদা কথাকাৰ ঞ্ছদহা কথা বিঁতনা ধৰি মূখ্য মূদা পৰ নে ঞ্খিঁ মকনা, ঞ্ছিম পৈৰামে কথা মম্হাৰৰাঁক ঞ্ছমফন প্ৰযাম কেনেছি।

ৰৌকা চূপ ছন: ছছি যে ডাকদৰ মাহেঁক কনিয়াঁ গাম গেন গজোৰিয়া গড়ি ৰহন ছছি, বিৱৰণ কনে নমড়ি গেন ঞ্ছি, মূখ্য প্ৰাষ্ট শূৰ হোগএ ৰৌকাক মাঁপ কষ্টৰাঁমঁ, ডাক্ঠৰ মাহেঁ ওভই বিঁদা হোগ ছথি। মূখ্য কথা ওভই ছে, ৰৌকা মভাষ্টা বঁমিয়ো কই চূপ ৰহেঁত ঞ্ছি, মাষ্ট কাষ্টই মে পক্কা ওস্তাদ ছন, মূদা ৰেঁমাৰী ধই নেনকে, স্ত্ৰী ৰধিয়া দেৰী কই ঞ্খিঁ, মেণ্ট নগেনে, মূদা ৰৌকা কিছু নে পূছে জে কে কতই মেণ্ট নগেনক। ৰধিয়া কহেঁ জে বিঁগড়ন ছী তঁ মাৰ মূদা ৰৌকা ওকৰ কেশ মোমৰা দগ। ওকৰ ৰাঁজে। আ দিয়াদনী মেহো ৰধিয়া দিয়া ৰাঁজে মূদা ৰৌকা কিছু নে মূগন তঁ ৰেঁমাৰী মঁ নে, মাঁপ কষ্টনামঁ। ফেৰ ৰধিয়াক হাপ্ৰোশ,

এতেক সুন্দৰ মনোৰিঞ্জেশ্বৰক বাঁদ কথাকাৰ দ্বাৰা, ডাকুঠৰকেঁ
ৰখিয়া কই দেখি কই দোমৰ তকিয়া মোন পড়ি এনৈ, ম' কথাক
মমাগি কৰৱাক আৱশ্যকতা নৈ চলাই। কথাক আৰম্ভ আ আন্ত
দনু এ কথাক কমজোৰী আছি, আ এতেক সুন্দৰ কথাক মগানাশ
ভই গেল আছি। মুনধাৰাক চন্ন মমাগাক পৰিণামক গ্ৰা স্বনংত
উদাহৰণ আছি।

একটা দোমৰ বঁহা: মৃগুক বাঁদ বঁহাভোজ। ছীতনক পাগ কিযো
ঠকি নেনকৈ, ডৰে ও ফুটি মদা লোক মভ কহৈ ছৈ জে ভোজক
বঁজৈএ, যে ছীতন জমীনক এৰজমে পাগ উঠাওত আ ভোজ
কৰত।

জহনমে ঠাঙল মোন: মুখ্য পাত্ৰ ছথি তমমাহ আয়িত ওকৰ ম'গী
মীনা। আয়িত জেনমে শান্ত মভাৰক কিশোৰ আ আয়িতক বঁহিন
ছৈ আৰ' এমৰজৈমীক বাঁদে ছুঠতে, আয়িতক পিতাক চিষ্টী।
মীনাক বিয়াহ আয়িতক পৰোছেমে কৰই পড়ি ৰহল ছৈ। ফেৰ
বৈকলৈশ, মীনা আ কিশোৰ, চঁচল মীনা, ঠিফনা তোড়ৈৱানী।
মীনা এক দিন ভৈয়া কহনাগ শূৰ কলকৈ, কিশোৰকেঁ নৈ নীক
নগলৈ। বিয়াকক কিছুএ দিন ছৈ। কথা মমাগ।

একটা চৌক মানে চণীনাথ: একটা চৌকক বিৱৰণ। ফেৰ ওগ
চৌকপৰ আৰাজাহী কৰৈৱনা চণীনাথক বিৱৰণ। চণীনাথক মায়
মপতা-বিপতাক কথা কহি, চনহা-চেকী বঁনা গুড়া-খুন্দীক
গন্তজাম কই নগ ছথিন, আৰ' চণীনাথক কনিযোঁ বাঁহৰ
নিকলই নাগল ছথিন, হ' বাঁল-বঁঠা নৈ ছথি। গমৰজৈমীমে এক
বৈৰ ঠিকঠ ঠকিওমে জেন গেল, আগতী ছৌড়া মভ উড়া দলকহি

জে নয়রন্দী কই দেনকহি, কনিযো পুছি দেনকহি তঁ ওকৰা মাৰৰোঁ কেনখিহ। নোকক মঁহ বঁন্দ কৰৰা নেন বঁঠা আৰম্ভক ছহি, মূদা যে অখন ধৰি মন্তৰ নে ভেন ছহি, মূখিয়ামে ঠাটু আৰঁ হেতা। কথা সমাপ্ত।

ও মনুঙ্ক ভই *গেন:* জিনকা অহাঁ আগ কথাকাৰ অশোক কহৈ ছিয়াহি তকৰ বীজাৰোপণে ঐ কথামে ভেপ্তত। নাৰ্মন কমাগ-খটাগৰঁতা মনুঙ্ক বঁনৰাঁক কথা, জে জীৰন খতম হেৰাঁক কথা অছি, হমৰ মঁগ ছোড়ৰাঁক কথা অছি, হম বঁগত প্ৰযাম কেনোঁ জে হুঁ মনুঙ্ক বঁনৰাঁমঁ বঁঠি জাহ মূদা পূৰ্ণতা তোৰা নীক নগৈ ছহ, কিছু বিজতা হম বখনে বহী জগমঁ তোহৰ নেখন আ চিন্তনমে প্ৰাহ বহতহ। নীনু তোহৰ জীৰনমে আৰঁ কই দোমৰাক ভই গেন কাৰণ ওকৰা মনুঙ্কক সূখ ছনৈ আ ওগ সমযমে হুঁ ওকৰা মনুখাহ বৃষ্টি নে দই মকনহ, কাৰণ তোৰামে কিছু বিজ ছনহ আ তেঁ তোহৰ মানয়-প্ৰয়মী মীনুক জন্ম ভেনৈ, মূদা হমৰা বঁমন মীনু জীৰন ছনি ও কহিযো অছি জে দনুমে কোনো অন্তৰ নে ছৈ। কিছু আৰ নে ভই মকৈত ছনি। ছাত্ৰাৰাম ঘপ্তনা, কোনো জুনিযৰ বিদ্যার্থীমঁ নগাৰ, ছোপ্ত ভাগ মন, তোৰা ছোপ্ত ভাগ নে বহৌ তেঁ। মূদা নোকক নাজায়জ মনুঙ্কক আৰোপ পৰ তোহৰ ও বঁনা-হঁমী, অম্বল মন্তিকক উপজ, যে হুঁ মোচনেঁ মূদা আৰোপকেঁ ফূমি কহিযো নে কহি মকনেঁ। হমৰা বঁমন অছি জে ও হঁমী তোৰা নেন কোনো শঙ্ক গঠৈত ছন মূদা অনকা নেন একে প্ঠা অৰ্থ বযেত ছনৈ, আ ওহী অৰ্থক মূল্যপৰ তোহৰ অধিকাৰ বঁহকী বহি গেন ওগঠাম, ঠাটু ভই গেন তোৰা দনুক বীঠ চূপ্তীক দেৰাঁন বহয। বঁজা-ভুঙ্কী বঁন্দ ভেনাগ চিন্তনকেঁ গতি দৈত ছৈ। আগ তোৰা

নগ স্ত্ৰী, ঘৰ, ঙ্গপেয়া মভ কিছু জৌ মৃদা হুঁ কমজোৰ ভই গেন
 ঞ্চি কহনিহাৰ হুঁ যোহো ঞ্চাৰঁ মৰি গেন জেঁ। নীলু ঞ্চাৰঁ মৰি গেন
 জেঁ ঞ্চা য়ে হমহীঁ ঠা দেখি বহন জিযৌ, কাৰণ হম নৈ মৰন জী।

তেমৰ প্ৰশ্ন: ঞ্চতি যামান্য় কোষ্টিক কথা। বামপ্ৰৱেশ চৌধৰী
 গাম এনা বিঠাযৰ কই, ৰেঁঠা পুঞ্চকান্ত ৰেঁবোজগাৰ, ভাগি কই
 কনকভা গেন, খুৰঁ কল্মনক। ৰহীনক ৰিঁযাহ গনি কই কেনক,
 বামপ্ৰৱেশ ডাকপৰ জমীন কীনই নগনা, হনান কএন মাউম
 নগনা। মৃদা পাগ তুঁ পঠৰহিঁ পুঞ্চকান্ত মৃদা গাম নৈ ঞ্চৰেঁত খায়
 বহহিঁ,, ৰহীনক ৰিঁযাহোমে নৈ এনহিঁ। ঞ্চা জহিয়া এনহিঁ তুঁ পাছ
 যী.ৰী.ঞ্চাগ.ক এৰেয়ুঠ ৰাৰুঠ মংগে এনহিঁ, নকনী দৰাগ ৰঁনৰেঁত
 জনা।

ডেবৰুঁক: একঠা ঞ্চাৰ মেডিয়োকৰ কথা। মৃভাষ, ঞ্চামক কনম,
 মৃভাষ ঞ্চা মঁজুমে ঞ্চামক ঠিঁফলানে মগড়া হোগ জেঁ। মঁজুক ৰিঁযাহ
 মৃভাষ ঞ্চনচোকে ওকৰা ভৰি পাঁজ নই ওহী যান হেতে। ফেৰ
 কই গাছক পাছাঁ জাগএ ঞ্চাকি তেজুঞ্চা ঞ্চা শঁকৰ ঞ্চাৰিঁ জাগ
 জেঁ, নাঠী ৰঁজৰেঁ জেঁ। পঁঠেতী। গামমঁ নিকানৰাঁক ঞ্চাদেশ, মৃভাষ
 পড়া জাগএ। দম ৰঁৰখক ৰাঁদ ঞ্চাগ ঘূৰন ঞ্চি, মায মৰি গেনে,
 ভাতিজ জেঁ। ভেয়া কহেঁ জেঁ জেঁ মঁজু ৰাঁদমে মৃভাষক পঞ্চমে ৰাঁজনি,
 ও মৃভাষমঁ ৰিঁযাহ কৰত, নোক মৃভাষকেঁ তাকেঁনে গেনে, মৃভাষ
 নৈ ভেঠনৈ। মঁজুক ৰিঁযাহ ঠুঁঠি গেনে। ঞ্চা ঞ্চাৰঁ ঞ্চাৰঁ ৰুঁমিয়ে গেন
 হেৰেঁ জেঁ ভৌজী মঁজুএ হেতে, ঞ্চা মএহ জেঁ।

নচনিয়াঁ: ঞ্চাৰঁ কন-মনে ঞ্চশোক ঞ্চপন বঙমে ঞ্চাৰিঁ বহন জখি।
 নৈনীতান, বজনী শৰ্মা, জেঁ ঞ্চি প্ৰোষ্টেগোনিমুঠ ঞ্চানন্দক

সীতামতীয়ে কানেজক সতী, মৃদা আৰু একটা নপুংসক দোৰৰ
 উমেৰ বঁলায় বঁহাহনি, কাৰণ দহেজ। ওকৰায় আনন্দক
 হোষ্টনে ভেঁট। আ ওতই ছন পূৰ্ণিয়াঁক বেঁৰা মোহন বৈনীতান
 মগুন, দুখী দায়ক বঁদাপত মগুনীক, দুখী দায়ক মৃনু, বঁদাপত
 নাচক মৃনু আ মোহন আৰিঁ গেন বৈনীতান। মেডিযোকৰ কথা
 হোগত হোগত বঁটি গেন গ্ৰ। অস্তিম আৰ্ঠ পাতীয়ে কথাকাৰ কথা
 সম্হাৰৰাঁক প্ৰযাম কেনছি, আ সম্হাৰিযো নেনছি। মোহন আ
 বজনী বঁহাহ কই নেনক, যিখেএ মোহন নৃনু, প্ৰোষ্টেগোনিম্শ্ৰমঁ
 পষ্টনামে ভেঁট কৰয এনছি দনু গোষ্টে।

মিৰ্জা মাহেৰঁ: মংগ্ৰহক দয়াম কথা অছি গ্ৰ। কথা বৈ সম্হাৰননি।
 স্মশীনক কথা মভ মোন পড়ি গেন, অস্তিতা(নেঘুকথা
 মংগ্ৰহ) (বিদেহ পেঠাৰমে উপনক্ৰ) মে মংকনিত 'মম্জিদ' আ আন
 কথা, উক্ৰেষ্ণ, খোঁগটা ছোড়াওন, মৃদা মিৰ্জা কোনো হড়ৰঁৰী বৈ।
 মাহেৰঁ মেডিযোকৰ, নীক ষাষ্টক অক্ৰেতা। মিৰ্জা মাহেৰঁক বেঁগম
 নারারঁ পৰিৱাৰক, মায় মৰি গেনখিছ, পিতা পোমনখিছ। মামা
 মামী মভ পাকিস্তানমে, ওত্ৰক্কা চঠা কৰেত বহেত ছনী। যে মিৰ্জা
 মাহেৰঁকে বৈ নীক নাগনি, ফেৰ পিতাক মৃনুক বঁদ বেঁগমক
 বৈহৰি বঁমু পাকিস্তান ভই গেনছি। বঁহাহ পুৰেনে বেঁটা মনীমক
 মংগ্ৰ গেনী পাকিস্তান। তহী বঁঠ বঁমলৈ ভাৰত-পাকিস্তানক
 যুষ্ জগমে বঁহীনক পতিক মৃনু ভই গেনছি, যে তময়া কই চিষ্টী
 মাহেৰঁকে। চিষ্টী পত্ৰী ফেৰ নিখনছি ভাৰতক বিৰুষ্ মিৰ্জা
 শ্বৰু ভেন জখন মনীম ওতই ডাক্শৰ বঁনি গেন, আ জখন
 মনীম মংগে বেঁগম ঘূৰনী তঁ মিৰ্জা মাহেৰঁক বঁশ্ৰে দঁগামে মৃনু ভই
 গেনছি। ষাষ্টে-ষাষ্ট, কথাক প্ৰাৰম্ভ আশা জগেনে ছন, ফ্ৰায়ডক

পক্ষতিম্ স্নগ্নক বিশেষণ কৰই নাগন ছলোঁ। মৃদা মে ধএনে বহি
গেল।

মৰোকাৰ: স্নাগ ধৰেঁৱনা মংগী স্মবেশ, ৱাঁদমে ওকৰা পত্নী মংগ
চন্দ্রনাথ আ ওকৰ মাথী মৱঁ দ্বাৰা ম্যামূহিক ৱঁনাকোৰক ৱাঁদ ন্যায়
নে ভেঠৰঁ আ ৱঁনাকোৰী নেতা জে ছন এম.পী. এনেক্শনক
চন্দ্রনাথ ঔম্মদৱাৰ, তকৰ হত্যা স্মবেশ দ্বাৰা। ঔম্মিতাভ ৱঁঠনক
আখিৰী বাস্তাক পী-খৰ কপীশ ৰূপ। মভ কিছু মেডিযোকৰ, মৃদা
ঔস্তিম আঠ পাঁতীমে কথাকাৰ কথাকেঁ কনে মম্হাৰনে ছথি।
স্মবেশক ৱেঁঠা পৰেশ আৱঁ প্ৰোষ্টেগোনিম্ঠক মংগ বহেঁ ছহি, ওহনে
নষ্টকিয়া, স্নাগ নিকালৈমে ওস্তাজ, মৃদা চন্দ্রনাথ ওকৰা নে
জানি কেনা ৱেঁশী মোন ছে, ওকৰ নেতা ৱঁনা ম্ঠাগনক খুঁ
নীক জকাঁ স্নাগ ধৰেঁএ।

জহিয়া স্মৰজ নহি ঔগলৈ: জোগিয়াক কথা, জোগিয়াক
চাককাতক মমাজক কথা। ৱৌখ্যমীনক কথা। জোগিয়াক ৱাঁপ
মৰি গেলৈ, মায় দোমৰ ষোনমে মস্ক কই নেনে ছে, ঔগনমে
মোম্যা মোমী বহেঁ ছে আ ও বহেঁএ গিৰহত নগ, জতই
ৱৌখ্যমীনকেঁ ৱাঁম হেঁক কনক দই মাৰি দেন জাগ ছে, ছোষ্টকা
গিৰহত দোমৰ ৱিঁআহ কৰত। ও জোগিয়াকেঁ গোহাৰ কেনে বহেঁ
মুজি দিখাৱয় নেন। জগিয়াক মায়কেঁ মুজি ভেঠলৈ মৃদা
ৱৌখ্যমীনকেঁ নে। ছোষ্টকা গিৰহত ৱৌখ্যমীনকেঁ ডাক্ঠৰ নগ নে
জাগ ছে নই, ওকৰা ৱঁঠা নে হোগ ছে তঁ মানি নেন গেল
জে ৱৌখ্যমীনেমে গৰৱঁড়ী হেঁতে, ৱাঁ কোনো আৰ কাৰণ। কথামে
দু মমাজক ৱাঁত ৱ্যৱহাৰ আয়ন ঔছি, দহেজ আয়ন ঔছি, মৃদা

জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডল, বাজদেৱ মণ্ডল, বামৰিনাম্য মাদ, বামানন্দ মণ্ডল, মঁতোষ গুমাৰ ৰায় 'ৰঁঠোহী', কপিনেশ্বৰ ৰাভত, মন্দীপ গুমাৰ মাহী, উমেশ পামৰান, উমেশ মণ্ডল, কিশন কাৰীগৰ, বাম চন্দৰ ৰায়,নানদেৱ মহতো, আ নন্দ ৰিনাম্য ৰায়ক ৰিশাল আকাশ দেখনাক ৰাঁদ গ্ৰ মভ মুমু-খান নাগি ৰহন আছি।

মৰিমৰক ম্যাগ: একটা আৰ মেডিয়োকৰ কথা। প্ৰাষ্টেগোনিম্ঠক কনিয়াঁ জখন আয়ন ৰহখিছ তঁ ডেৰায়ন ৰহৈ ছনখিছ। মূদা আৰঁ যে নে চৈ। তৰকাৰীৰঁনা অখন দুখনামা মূনা কই মহগ ৰেঁঠেএ, ঠকেএ প্ৰাষ্টেগোনিম্ঠক কনিয়াঁ কেঁ। প্ৰাষ্টেগোনিম্ঠ গ্ৰাৰ্ফাত্ব হোগ চ্ঠখি, কনিয়াঁক তৰকাৰীৰঁনাম্য হঁমি কই গপ কৰৰঁ দনকা পমিল্ল জে হঁমি কই গল্প কেনাম্য জোখো নে মূদা কনিয়াঁ কহৈ চ্ঠখিছ ঠীক দে চ্ঠছি আ মস্ত যোহো!

ধৰতী গোন চৈ: মাল্লোমে ষ্ট্ৰেনিঙ, মনোজ, মধাকান্ত আ তপন। গপ মৰক্কা। পী কই পাৰ্কমে সূতি ৰহৈ জাগএ। কথাকাৰ অশ্লোকক খাহিশ ৰহৈ চ্ঠছি জে অস্ত কনে চৌকাৰেঁ ৰঁনা হোগ, যে একটা বৃত্ত স্ত্ৰীকেঁ আনে চ্ঠখি, ও ৰূমী ৰাঁজেএ আ তপনক মাথপৰ হাথ ৰাখেএ, তপনকেঁ মায় মন নগৈ চৈ, স্লেহিন, জেনা ও ভেম ৰঁদনি কই আৰিঁ গেন হোগ। মূদা অস্ত কোনো খায় নে নাগি ৰহন আছি।

ওহি ৰাতিক ভোৰ: ঠাগষ্টন কথা। দু মণী, হীৰা ব্ৰাঁহ্মণক পানক দোকান, পুনকিত অম্মাতক চাহক দোকান, মুখিয়া এনেক্শনমে মূৰোঁধ মিমৰ ব্ৰাঁহ্মণ আ ৰৈমাক মত্তন মণ্ডল ঠাঢ় ৰহৈ, জে পুনকিতক জাতিক ৰহৈ!! ভই মকেঁএ ৰৈমামে মণ্ডল ঠাগষ্টন অম্মাতক হোগত হেতে। দু মণীমে এনেক্শনেমে সগড়া ভেনে,

মভশা পাগ কৌড়ী কেম মোকদমামে জখন খতম ভই গেলে তখন ব্ৰুঁগধ এলে। ফেৰ খন্তকেঁ বোমাঠক বঁনেৰাঁক ফেৰমে বাতি এগাৰহ বঁজে চাহক ৰূপমে পুনকিত কেঁ আনে ছথি কথাকাৰ, হীৰা কহে ছে জে মাৰমে তঁ ফেৰ মাৰি নে, মূদা ফেৰ দনু গৰা মিনি নগএ।

মাতৰঁৰ(কথা মঁগ্ৰহ) (২০০১)

'বাতি দীপ জৰয় মগৰ'ক মভ মহভাগী কেঁ জে কথা মুননি আ বিচাৰ কেননি' কেঁ মমপিত মাতৰঁৰমে খশোকক ১৫ ঠা কথা ছহি। 'একমঁ একৈম' মঁ গ্ৰা প্ৰাৰম্ব হোগত খছি জকৰ নেখক ছথি গপ-মৰক্কাণুমা মূনাধাৰাক আনোচনা নেখক মোহন ভাৰদ্বাজ। খশোকক মমাজ খধ্যয়ন দানকা খচস্থিত কৰে ছহি, মূনাধাৰাক নোককেঁ হেৰাঁকো চাহী, দনু (খগড়া-পিছড়া) মমাজক খধ্যয়ন! খশোক দনু পক্ষ বায়ে ছথি, মূদা বৈনেঁম নিৰঁক্ষমে বঁনাওন জাগ ছী, কথাকাৰকেঁ খপনাপৰ গ্ৰা বঁনাৰশ্টিমঁ দৱাৰঁ নেৰঁ খনুচিত। ফেৰ ও খশোকক কথাকেঁ মৌথিত সৃষিত কৰেত ছথি, আ মৌথিত বঁনাৰশ্ঠিক দু ঠা নক্ষণ ও ঘোষিত কৰেত ছথি- পহিন খিমকড় বঁনি কই আ দোমৰ যথার্থ বৰ্ণনক বিস্তাৰমে জা কই! দোমৰ নক্ষণকেঁ ও মৌথিনী (মৌথিত নে মৌথিনী) কথা বঁনাৰাঁক শৰ্ত খগিনে পৈৰাগ্ৰাহমে ঘোষিত কৰেত ছথি। তখন তঁ দুনিয়াঁমে কিছু গএৰ মৌথিত ভেৰেঁ নে কএন। ঐ তৰহক গগ্ন মৰক্কাৰঁনা মমানোচনাকেঁ হমৰা গামমে বঁকথোথী কহন জাগ ছে আ নীক নে মানন জাগ ছে। ফেৰ ও খশোককেঁ বিকায়মে বিশ্বায় কৰেৰঁনা আ যথার্থবাদী (তকৰ বিস্তাৰ কৰেত

ধাৰ্মিক মানসিকতাকেঁ মেহো যথার্থবাদী মানসিকতা ও জাতীয় ঞ্ৰা কহৈত ছথি!) কহৈ ছথি। ঐ তৰহক রিচাৰকেঁ ঞ্ৰাগ কান্হি পাশ্চাত্ত জগতমে 'রোক' কহন জাগ ছৈ ঞ্ৰা ওত্তৌ তকৰা নীক নে মানন জাগ ছৈ। যমানান্তৰ ধাৰাক কথাকাৰ নোকনিক 'মগৰ বাতি দীপ জৰয' মে ঞ্ৰাগমন পূৰ্ণ ঞ্ৰহী তৰহক যমানোচনাক জমানা বহৈ, ঞ্ৰা কথাপৰ ঞ্ৰহী তৰহয়ঁ রিচাৰ 'মগৰ বাতি দীপ জৰয' মে হোগত বহৈ।

ঞ্ৰাৰঁ ঞ্ৰাড মাতৰঁৰক কথা মভপৰ রিচাৰ কৰী।

মাতৰঁৰ: 'ওহি বাতিক ভোৰ' কথা মঁগ্ৰহক ঞ্ৰাগষ্টন কথা মঁগ্ৰহক ঞ্ৰন্তিম কথা ছন। মাতৰঁৰ ঞ্ৰচ্চি পহিন কথা 'মাতৰঁৰ' কথা মঁগ্ৰহক। মহৰাজ জী ছথি নেঠৰকিঙ ঠীফ, ঞ্ৰাগ কান্হি ঐ তৰহক নোক বহৈ ছৈ জে মিংল রিশ্তো মৰিঁয় দগ ছৈ। পাগ কোড়ী রঁনা পোয়্টিঙ নেন মহৰাজ জীমঁ রাঁত কৰত 'ও', মাহেৰঁ হৰামী ছৈ তেহেন তেহেন কাজ দগ ছৈ জে এক্সো সূৰবঁনা পাগক ঞ্ৰামদনী নে হোগ ছৈ, কনে মহৰাজ জী ওকৰো বগড়তে। মভক মজমা মহৰাজ জী ঐঠাম নাগে ছৈ, পীৰিঁ-পাৰিঁ কই গপ-মৰক্কা কৰে জাগএ, দাৰু মঙে দু-তীন ঞ্ৰা চখনাক রিৰৰণ কথাকাৰ দগ ছথি, ঞ্ৰমনন ঞ্ৰশ্তা ঞ্ৰাদি। 'ও' জগ ঞ্ৰমন কাজনে গেন বহয তকৰ কী ভেনে? ঘৰ ঘূৰতী কানমে মাৰি ঞ্ৰাগমঁ রিঁঠ জাগএ, প্ৰাযঃ চোৰ মভ ঠীহি গেনে। ঘৰমে রেঁঠা ঞ্ৰা পল্ণী মেহো তমযায়ন ছৈ। খিমা খতম। ঞ্ৰতি মামান্চ কোষ্টিক কথা।

দমখত: একঠা ঞ্ৰাগ.এ.এম. ঞ্ৰফ্ৰমৰক কথা, ঞ্ৰাংগৰক রিৰৰণমঁ প্ৰাৰম্ভ ভই ওঁঠাক রিৰৰণ ধৰি। ভক্শটাচাৰ, চৰিত্ৰহীনতা ঞ্ৰা

নানফীতাশাহী মভশ্ঠা বিপোৰ্তাজ মন রশিত ঞ্চি। ঞ্চমে ঔঁঠা কাজ কেনাগ বঁন্দ ভই জাগ চ্চি, ঞ্চমেৰিকা গনাজনে জেতা, মূদা বঁন্দ দমখতে পামপোষ্ট কেনা বঁন্দতছি, ঞ্চা ওহীমঁ কথাক শৰ্ষক ঞ্চায়ন ঞ্চি।

কোঠা: মংগীজীক কথা, বিপোৰ্তাজ। দমখতক ঞ্চাগ.এ.এম. কেব বিপোৰ্তাজ মন কথাকৈ ঞ্চাগাঁ নই জাগ চ্চি কথাকাৰ। উক্ৰেষ্ঠ কথ।

মহজ-ঞ্চমহজ: কথাকাৰ ঞ্চশোক ঞ্চাৰঁ বঙমে ঞ্চাৰিঁ বহন চ্চি। কামেশৰ হাকিম বঁনি গেন, নগ্ৰ ঞ্চাৰিঁ গেন, গোষ্ঠী খা কই সূতৈএ, খাগমে পৰহেজ চ্চৈ, মফনতাক মূন্য চুকবঁই পড়ৈ চ্চৈ। বাধেশ্যামক পড়াগ চ্চুটি গেনৈ মূদা ও কামেশৰক বঁঠা মভ নেন কামিককক মপৰমেন ঞ্চি।

জিনিম: পতি-পত্নীক ঘৰ গৃহস্থী, ষ্টোনা-মানী। মঙে ঞ্চাফিমক মমেন গাষ্টৈকিমমে কথাক বীঠ-বীঠমে, তীন বঁৰ। বাঁগনী ঞ্চামদনীক হিম্বক, পত্নীকৈ উনহন ঞ্চা পত্নীক উতাৰ।

হিম্বক: পাগক উছোগ, পাগ কমেৰাঁক হিম্বক। নীক বিশেষণ। একৰা হাম-ব্যাংগ কথাক শ্ৰেণীমে বাখি মকৈ চ্চী। চেখরক কথা প্ৰোষ্টেগোনিম্ষ্টকৈ হাকিম কহৈ মন কিছু কিছু ঞ্চলুভৰ হএত। চ্চি জে ঞ্চহাঁ গপশপ মাৰি মকৈ চ্চী, পাগক উছোগ মম্হাৰাঁক ষ্টৈনেষ্ঠ ঞ্চহাঁমে নৈ ঞ্চি।

ভোজ: শ্ৰাফক ভোজ উপনয়নক এক মাল বঁদ ধৰি নৈ খা মকৈ চ্চী। ভোজক মৌখিল বিমৰ্ষ, প্ৰোষ্টেগোনিম্ষ্ট ব্ৰাঁহ্মণ বঁনকক

নজৰিয়ঁ, ৱাঁনকথা শ্ৰেণীক উৰ্কেৰুশ্ৰ কথাত।

খুশীক প্ৰশ্ন: প্ৰাট্টেগোনিয়ট্ট গ্ৰাহো ৱাঁন মনোৱিচান আধাৰিত ৱাঁনকক নজৰিয়ঁ অখন পৰিৱাৰক কথাত অৰ্ছিত। ৱাঁনকথা শ্ৰেণীক উৰ্কেৰুশ্ৰ কথাত।

তানপূৰা: শাস্ত্ৰীয় মংগীতকোঁ ভীময়েন জোশী জে জ্ৰৈমৰ দেনেহি তকৰ ম্যাফী অৰ্ছিত দানকৰ মৰ্মাভীজ কাৰ আ পছাতি ভেঠন ভাৰত ৰঞ্জে মম্মান। ভাৰত ৰঞ্জে মম্মান গ্ৰহণ কৰেইত কান দানকৰ গ্ৰা ৱজৰ্য জে ও গ্ৰা মম্মান মংগীতক গ্ৰু নোকনিক প্ৰতিনিধিক ৰূপমে নেই ৰহন চ্ছথি, গৰিমাপূৰ্ণ চ্ছন। ৱএহ মংগীত ৰফক নোকনি জে ৱেয়ট্টৰ্ন ক্ৰৈমিকনক যোমাঁ দূঠা ভাৰতীয় ক্ৰৈমিকন, হিন্দুস্তানী আ কৰ্নাঠক শৌনী কেঁ অখন পেঠ কাঠি কই জীৱিত ৰাখনেহি। অহী তৰহক জীৱিকাক মৰি জেৱাঁক কথাত অৰ্ছিত তানপূৰা। শৰদিন্দু চৌধৰী আফয়েঠ মশীন এনোক ৱাঁদ ৱঁনোক প্ৰিণ্টিংগ ফেত্ৰক হানতিপৰ অখনা শৌনীমে মংমুৰণ নিখনে চ্ছথি তঁ জগদানন্দ মা 'মন' ধাত্ৰক ৱাঁমন এনোক ৱাঁদ মাঠিক ৱাঁমন ৱঁনেনিহাৰক চ্ছিতিপৰ 'মাঠিক ৱাঁমন' ৱাঁনকথা নিখনে চ্ছথি।

'হৰমিঁহদেৱী' পঙ্কী প্ৰথাক দৃশপৰিণামপৰ কথাত অৰ্ছিত মূদা ৱিষয় ৱম্ম মাত্ৰ নীক অৰ্ছিত, কথাত ম্যাধাৰণ অৰ্ছিত, নিৰঁফ্ৰামেক।

'মীৱন ৰজকক হিতঠিত্তক' মে জাতি আখন অৰ্ছিত, ৰাজনীতি আখন অৰ্ছিত, মীৱন ৰজকক ৱেঁকক নোকৰী অখন অৰ্ছিত। অন্তমে আখন '..ৱাঁড়ী-মাড়ীমঁ উখাড়ি কই গমনামে ৰোপি দেনেখিন..' মেহো কথাকোঁ মম্মহাৰি নে মকন।

'মহতো' মেহো জাতিক কথা থিক, মৰ্মমাধাৰণ নোকৰিহাৰা কৰ্মচাৰী, মালীক পদপৰ কাৰ্যৰত মহতোক কথা থিক। কৃষ্ট শঙ্কৱনী, ঘূমক পৰ্যেষ্টজক, মহতোক আফিমক খনোৱে মভক ঘৰোপৰ কাজ কৰৱে অফিমৰ, আফিমক গল্প মৰকা, ৰাজনীতি, খিমা খতমা। অশোকম বজক আ মহতোক নামপৰ নিখন কথায় বৈশী আশা চল মূদা গ্ৰ ভাঁজ পৰায়ৰ মন নাগি ৰহন অছি।

'মনেশ'মে একজীক্যুষ্টভ গঁজীনিয়ৰ পায়ৱানজী ৰঁঠাক ঠুশন ছোড়ি দেনাপৰ পায়ৱানজী দ্বাৰা দিৱাকৰ ৰিৱিদায়কে খুৱে গাডি পঢ়ন জেৱাক চঠা অছি। কিছু নিৰঁক্ষাভেমক দনিত ৰিমৰ্শ আয়ন অছি। ফেৰ অস্তমে কথাকে ঠৰ্ন দেৱা নেন প্ৰোষ্টেগোনিম্ঠক ম্ঠীলক ওঁঠী দিৱাকৰ ৰিৱিদায় দ্বাৰা মাংগৰে আ ওঠী নাপক মোনাক ওঁঠী আপম দেৱে ৰণিত অছি, ঐম মাত্ৰ কনে নাঠকীযতা আয়ন অছি, ও. হেনৰীক কথা'দ গিহ্ঠে আফ দ ঠেগী' কেৰ পীঅৰ চাহ মন অছি গ্ৰ কথা।

'ৰাগ-ৰিৰাগ' মভ দ্বাৰা দ্হকাৰী মে পাগৱনা আ বুদ্ধিযাৰ নোক আ ৰোনাৰো দই কই কেনা মোম নোককে ঠকন জাগ ছে ওগপৰ গ্ৰ কথা অছি, আ মামান্যম ডুপৰ শ্ৰেণীক অছি।

'আৱেঁম' একটা মেডিযোকৰ কথা অছি, ৰণিত মায়ক আৱেঁম অছি মূদা কিশোৰ মনোৱিজনকে কথামে দেৱা দেন গেন, আ কথা একপক্ষীয় ভই গেন অছি।

'বুঁঠা জীৱিত ৰহনাহ' কথা ও কথা অছি জে অশোকক ৰৈশিষ্ঠ্য

ছহি জগপৰ দনকৰ একমপঠীগজ ছহি। মৃদা মূনধাৰাক ভোথ
 যম্মানোচনাক দোষ ঞ্চি জে ও হিনকা তকৰ ভান নে দাথ্ৰয়
 দেনকহি, মৃদা ও একৰা ঠিছনেহি ঞ্চা ঞ্চিষ্টিম কথা মংগ্ৰহমে ঐ
 তৰহক ঞ্চাৰ কথা লিখনেহি। বৃঠকেঁ কোনো ঱িঁয়াহ-তিয়াহ নে
 কৰৰাঁক ছহি, যে ও ঞ্চঠাৰহ ঱ৰখক মঁ ঱েঁশী ঱য়মক ঞ্চীমঁ ঱িঁয়াহ
 নে কৰতা, ঞ্চঠাৰহ ঱ৰখক কথা এৰোঁ কেনহি, তঁ দোমৰ কম্মী
 নিকানি দেনহি, মৃদা ঘঠক মভ নেন জে শৰঁত যোৰৈক পৰম্বৰা
 ঠে তগমঁ ঱েঁশী ঞ্চাৰভগত ও কৰৈ ছথি। ঞ্চী ঞ্চা তীন-তীন ঠা
 ছথি ঱েঁঠাক মৰনোপৰ ও হঁমৈ, কাৰণ ও জীৰঁই চাই ছথি। মৃদা
 গৃহৰৈতো হেতা, ঞ্চয়গৰম, ঞ্চা গৃহৰনা শিষ্য মত্তন নগ।

'প্ৰতিনোম' মেহো একঠা মেডিযোকৰ কথা ঞ্চি, জগমে গামক
 পিহকাৰী, শ্ৰাফ-ৰাঁধ, জাতি-ৰিমৰ্শ মভঠা একে কথামে মিষ্ৰ ভই
 গেন ঞ্চি, নিশ্চিন্তীমঁ ফৰিছেৰাঁক ঞ্চৰশ্যকতা ছন।

'বাঁড়' মামান্য়মঁ ডুপৰক কথা ঞ্চি, 'বহনাহ বৃঠা জীৰৈত' কথা
 মন। ঐ কথামে তীনঠা ঞ্চৈশ প্ৰাণ্ঠ ঞ্চি, পহিন মাম্মীক মনীষমঁ
 পূছৰঁ জে মিৰাজ্জদীন মত্তে খৰাপ ঠে ঞ্চা জঁ ও নীক নোক ঠে তঁ
 মনীষ পিতাজীকেঁ যে কিএ নে বৃম্মা মকন? দোমৰ ঞ্চৈশ প্ৰাণ্ঠ
 ঠে মাম্মীক পূছৰঁ জে কাজ কই কয পাগ কমেনাগ খৰাপ ঠিঐ?
 ঞ্চা তেমৰ পতিক মৃনুক ঱াঁদো মাম্মীক নীক পহিৰৰাঁ-ওঠৰাঁক
 মনীষ দ্বাৰা প্ৰশঁম্মা। মনীষ মাম্মীকেঁ ঐ ৰূপমে দেখি ঠোঁকন, গ্ৰ
 লিখনোমঁ কথা শিল্ল ৰূপমে কমজোৰ ভেন, মাম্মীক এতেক দৃঠ
 ঠৰিত্ৰ দেখেনাক ঱াঁদ জঁ মনীষ দনকা ঙজৰা নুঞামে দেখিতেহ
 তখন ওকৰা ঠোঁকেৰাঁক চাই ছন, এত্তই নাষ্টকীয়তাক জৰৰতি

ছলৈ, যে কথাকাৰ চুকি গেল। দৃষ্টা শ্ৰেণী প্ৰাগ্‌শ্ৰেণীক বাদ গ্ৰ
তেমৰ শ্ৰেণী প্ৰাগ্‌শ্ৰেণী কৰে স্তম্ভ-স্থান নাগল। গ্ৰ মাম্মীক কথা
ছল, প্ৰাৰম্ভ মেহো ঠীক খিছি মৃদা বৈকশ্ৰেণীক পূৰ্ণ আ প্ৰাৰম্ভক
বীচ কোনো গ্ৰম্ম বা ঠৈশ-গ্ৰম্ম দল জা মকৈ ছল, আ দোমৰ
শিল্পগত বিধিক প্ৰয়োগম্ গামক দোমৰ বিধৰাক বিৰৰণ দল
জাগত তঁ গ্ৰ ঠক্ৰেণীক কথাক শ্ৰেণীমে খিৰিঁ জাগত।

ঠৈশীগাম(কথা ম্গ্ৰহ) (২০১৭)

দীদা(ম্ৰ. গীতা দেৱী) খিৰোকক ১৬ ঠা কেঁ মম্মৰ্পিত ঠৈশীগামমে
কথা ছিহি।

'নাথ' খিছি নহকদাৰ গ্ৰবতাক কথা, খিতি মাম্মান্য কোষ্টিক গ্ৰ
কথা খিছি। ঠৈশীদনী শ্ৰেণীক।

'ছল' কথাকাৰ খিৰোকক মৰ্শশ্ৰেণীক কথা খিছি, ঠঠ গ্ৰ খিতি
কোষ্টিক কথা খিছি জকৰ মাম্মান্য কোষ্টিক খ্ৰিগ্ৰেজী খিৰুৱাদ
বিদ্যানন্দ মা কেনে ছিহি[The Book of Bihari Literature
(Abhay K. Editor, Harper Collins, 2022) মে ম্গ্ৰহীত], মৃদা
মশজ ছৈ জে তহু খিৰুৱাদমে জান খিৰিঁ গেল ছৈ। কথে ততে
মনোৱিজান, খহাঁ জকৰ খিৰিনয় কৰৰঁ, তকৰ খিৰোমো খহাঁমে
পৈমি জায়ত, ঠগনাক বিছোহমে বিদ্যাপতিক খিৰিনয় কৰ,
খহাঁকৈ বিঁন ম্ৰিমৰীন নগেনে নোৰ চুখয় নাগত। ভোৱী মা, চুস্ত-
চনোক, মৃদা এহনে খিৰোমো ওকৰামে পৈমি গেলৈ।

'স্বাধীন' কথা মেৰিষ্টন বেপ আধাৰিত কথা খ্ৰি, মৃদা কথাকাৰ সমাজশাস্ত্ৰক সমস্যা ক ঠাপিকপৰ নিখৰাঁমে ব্যস্ত ভই গেনা, তেঁ কথা সামান্য খ্ৰি।

'ও দনু যোগকিন যিখেত খ্ৰি' য়েহো সমসাময়িক সমস্যা ক আধাৰপৰ বচিত খ্ৰি, মৃদা নে মএহ খ্ৰিঁ মকন খ্ৰা নে কথে য়োমৰায়ন।

'উেীগাম' ঠাগষ্টন কথা খ্ৰি, 'ওহি বাতিক ভোৰ' খ্ৰা'মাতৰঁৰ' মন খ্ৰশোক খ্ৰপ্নন মভমঁ দনাৰ কথাকেঁ ঠাগষ্টন কথা রঁনরঁে ছথি, য়োঁগৰ নগরঁে ছথি মৃদা তীনু ঠাগষ্টন কথা য়োঁগৰ পৰ সামান্য কোষ্টিক খ্ৰি। উেীগাম মে বিকায় খ্ৰা মঁমমঁম খ্ৰাদিক সামান্য কথাপ্ৰম্ম খ্ৰি।

'বাগ' য়েহো হিন্দু-মুস্লিম দোস্তক সামান্য কথা খ্ৰি, মাসুপৰ গপশপ।

'নেমন খ্ৰাগ্যপ্ৰীম' উঠকোষ্টিক কথা খ্ৰি, কথাকাৰ খ্ৰশোকক কথা। প্ৰোষ্টেগোনিম্ঠক কথা, মায় নীক রঁনরঁনি তঁ কহথিন, হোষ্টন মন রঁনন খ্ৰি। মৃদা পত্নী মীৰা কেঁ হোষ্টন পয়িল্ল নে। গুজৰি গেনী। রঁেঠা-রঁেঠী জাৰত মঁগ বহছি প্ৰোষ্টেগোনিম্ঠকেঁ কনিৰ্যো খেনাগ রঁনেনাগ নীক নে নাগনি। রঁেঠা গাম গেনছি, মভ দেখেনে ল্লেহমঁ জমি গেন, দানকৰ মায়ক প্ৰশঁয়া, দানকৰ প্ৰশঁয়া। খ্ৰা ফেৰ..

'উমকী' উক্ৰেষ্ট কথা হোগত হোগত রঁিট গেন। য়েকিম্ঠে খ্ৰাচৰণপৰ রঁদত বায় তথ্য খ্ৰায়ন, খ্ৰন্ত য়েহো নীক।'খ্ৰহাঁক

সংগীতৰ ওহিনা হৰ ঘড়ী নচৰোঁতে বহে ছথি। ফুটমাঁ নাচ কী দেখেৰনি।' কেৰ সংগ কিছু মেল্লো। মূদা কিছু মিৰিগ ঞ্চি..

'মনমূৰা' পৰিৱাৰ ঞ্চা ভাৱনাক খিমা কহন গেন ঞ্চি। মে ঠুঠৈত পুত্ৰিম জিনগীমে ভাৱনাক, মামাজিক মঁম্বাক কোনো ঞ্চান নে, কথাকাৰ বিষয়ক প্ৰতি পুৰ ভই গেন ছথি ঞ্চা তেঁ কথামামা কোষ্টিক ভই গেন ঞ্চি।

'অভয়ক রেঁঠা কেঁ দূঠা দাঁত ভেননি' উক্ৰেষ্ঠ কোষ্টিক কথামামা ঞ্চি, গাম বহৰা জোগ নে বহনে, মূদা..

'খুশীক নাম জীৱন' মে কহেয়া বাঁৰুক রেঁঠা বিয়াহ নেন তেয়াৰ ভই গেননি, ও খুশ ছথি, মেথিল ব্ৰাহ্মণ নড়কা ঞ্চা কেৰনক নাযৰ নড়কা। কেৰনক কনিয়া ঞ্চপনে মভ মন ছে, মঁ মমাগু। মামামা কোষ্টিক কথামামা।

'প্ৰীম' কেম ফাগনমঁ নেন কথামন, কেমো বঁমাত মামামা, পতি দ্বাৰা পল্লীক হম্মাফৰ কই গৰন কৰৰ, পল্লীক মকাৰৰ, জেন। কথামা তেঁ মামামা কোষ্টিক।

'ছটীক এক দিন' কথামা ঞ্চি মেথিলী লেখন ঞ্চা পাঠন মামামাপৰ, কিছু এম্হৰ-ওম্হৰক গপ, ঞ্চন্তজাতীয় প্ৰেম বিৱাহ, ঞ্চা ঞ্চন্তমে কহৰী জে মগড়াড নোককেঁ ওন কৰকৰ নগেঁ ছে, ঞ্চভিনৰকেঁ নে নগতে। মামামা কোষ্টিক নিৰঁম্বাভেমক কথামামা।

'গামক কাতক হাগরে' চকৰকা মড়ক মভক কথামামা ঞ্চি। উমেশ পামৰান লিখে ছথি'মোতক চৌৰাহা বঁনন ঞ্চি এন.এচ. ভুতহা

মোড়' (ভূতহা মোড়, রৰ্ণিত বয়, ২০১২, মাহিৰ ঞ্ৰকাদেমী মৌখিলী
যুৱা পুৰস্কাৰমঁ পুৰস্কৃত পোখী)। এন.এচ. মে চামে-চাম চৌৰাহা
মভক নাম ঞ্ৰাৰঁ ভূতহা মোড় জৈ, কাৰণ ওতই ডিজাগনক,
শ্ৰাগওৱৰক কমীক কাৰণ হোগত দুৰ্ঘটনা। ঞ্ৰা হমহঁ নিখনে
বহৌ ঐ বিষয় পৰ একটা কৰিতা:

ঞা তখন জে দেখৰাঁ জোগ বহিতৈক শান ঞ্ৰপন গামক!

নেন রঁনা মডকক মোহো ঞ্ৰা দেখৰাঁ জোগ বহিতৈক শান এহি চহ
!

হমৰো মভক ঞ্ৰংগপৰ বহিতএ জে রস

ওহনে রস

জেহন ওহি নান কাৰমে রৌমন রঁঠাক বহএ!

মাএ!

হমৰা তঁ নগৌত বহিতএ জে

ঞপন গামক ঞ্ৰা মডক

ওহি নান পৰদেশীক ওহি নান কাৰমঁ রৌশী ঞ্ৰচ্চি নগ

দনু ঠা নগৌএ রিঁদেশী মন

(গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডাৰ, রঁডকা মডক চহ নেন রঁনা, গুৰুশ্ৰেত্ৰম
ঞন্তৰ্মনিক, ২০০১)

গোনা মৰি গেল, পিচড়া ভই গেল, গামকেঁ গীড়ই চাইএ গ্ৰ
এন.এচ। যোঁযে গামক গুণ্ণুড় মৰন জা বহন খিছি। কথা উঠ
কোষ্টিক বিপোৰ্তাজ খিছি।

'এনা ভই কই কিযো' রৌৰোনীন, রৌৰোপ্স, শ্বেত শ্যাম পী.ভী.,
বিপোৰ্তাজ নোয়্ঠোনজিক, মূদা ফেৰ চৌধৰী যাহেৰঁক বৰ্ণন শ্বৰ,
নিৰুদ্দেশ্য বঁট্টেত কথা, মূন্দৰ নগৰাঁক ধনি, মহিলা মভক বঁড়াগ,
ফেৰ একঠা জুনিয়ৰক তমমায়ৰঁ আ আঁথি খুজৰঁ চৌধৰীজীক।
নিৰুদ্দেশ্য কথা মমাণ্ড, মামান্য কোষ্টিক হায়াক খন্ত।

কথাকাৰ খশোক কম কথা নিখনে ছথি আ তেঁ উঠ কোষ্টিক
কথা যোহো কমে ছথি। কথাকাৰ খশোকক বিশেষতা খিছি জে
ও আধুনিক মামাজিক মময়্যাক প্ৰতি মচেত ছথি, বিষয়মে
বিরিধতা খনে ছথি, নীক ঠীৰ মনোরিজন কেঁ ভাৰনাকেঁ-ফাড়
কৰে ছথি। মূদা বিষয়কেঁ ফৰিছেৰাঁক কনা বেঁমী কান মাৰি
খাগত ছথি বেঁমী কান দানকৰ পঁচনাগন-এণ্ডিগক গছাক
কাৰণ, বঁদত মামান্য কাৰণ ও পঁচনাগন কখনো কান, আ
পুনৰুজ্জি যুজ নগেত খিছি। কথাকাৰ মূশীতক মাঁজন ফৰিছেৰাঁক
কনা আ কথা নিখৰাঁক কনা, নৰ আধুনিক কথা নিখৰাঁক
কনা বেঁৰ- বেঁৰ মোন পড়ৈত খিছি।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.১৮.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ- কথোতৰ গছক লেখক ঞ্শোক

গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডৰ

কথোতৰ গছক লেখক ঞ্শোক

ওনা তঁ ঞ্শোক ঞ্শপনাৰেঁ ঞ্শাৰঁ কথাকাৰ ঞ্শোক কহে
ছথি (দানকৰ হোমবুক প্ৰাফাগলক যএহ নাম ছহি) মূদা দানকৰ
পহিল প্ৰকাশিত পোথী ঞ্শি একঠা কৰিতা মগ্ৰহ 'চপ্ৰবৃহ' জে
প্ৰকাশিত ভেন ১৯৮৩ কৰ জনৰবী মামমে। ওহী র্ষ
ঞ্শোক, শিৰশকৰ শ্ৰীনিৰাম ঞ্শা শৌনেন্দ্ৰ ঞ্শানন্দক মাম্মিনিত
কথা মগ্ৰহ 'ত্ৰিকোণ' প্ৰকাশিত ভেন, নৰশ্বৰ মাম ে, জগমে
তীন্ জোঠেক ৩-৩ ঠা কথা ছনহি।

ঋশোক কম নিখি ছথি, কৰিতা তঁ ঋৰো কম। মূনধাৰাক
 নেখকমে কম নিখৰাঁক হৈশন ছৈ। জখন প্ৰমচন্দ তীন ময়
 কথা নীখি নেচি তখন জা কই ও একটা মঁগ্ৰহ রঁহাৰ
 কেনিছি- 'মেৰী প্ৰিয় কহানিয়া' মন্ ১৯৩৩ মে। ঐ পো ীমে
 প্ৰমচন্দ গ্ৰ স্নীকাৰ কৰি ছথি জে নে চাহিয়ো কই নেখকক মভ
 বচনা নীক নে ভই পৰি ছৈ। ঋ গ্ৰহো জে জঁ পাঠক এক
 নেখকক মভ বচনা পঠি জায় তখন ও জিন্দগী মে পাঁচো ছহ ঠা
 নেখককে নে পঠি মকতা। মে দানকাপৰ দৱাৰ পড়নাছি জে ও
 পাঠক নেচ ঐ তীন ময়মে মঁ কিছু কথা চুনি কই ঋপন প্ৰিয়
 কথাক ৰূপমে প্ৰস্তুত কৰথি। হমৰো বিচাৰে জহিয়া একটা নেখক
 তীন ময় কথা নিখি নিখয় তখনে ওকৰা ঋপনাৰে কথাকাৰ
 ঘোষিত কৰাঁক চাহী। ওনা ওতই প্ৰমচন্দ গ্ৰহো কহি জাগ ছথি
 জে নোককথামে মাত্ৰ উড়ৈৰঁনা ঘোড়া ঋদি হোগ ছৈ মে কথাক
 মহন নোককথামে ৰেঁশী ছৈ। প্ৰমচন্দক ঐ গপম হম ভিন্ন বিচাৰ
 ৰথে ছী ঋ হিৰাক গোৰখপুৰীক কখনম মমমত ছী। হিৰাক
 গোৰখপুৰী ঋপন ৰাঁগক মঁগ্ৰহ 'ৰূপ' মে নিখি ছথি জে 'হিন্দু
 নোক গীত' জে হমৰা দৈত ঋছি মে ওকৰা মানৱীয় ঋ স্নগী
 মঁগীত ৰঁনা দগ ছৈ, ঋ মে গানিৰঁ, গকৰাঁল ঋ চকৰঁশত মেহো
 হমৰা নে দই মকনা। ও উদাহৰণ দগ ছথি-

"ৰাঁবুঁল মোৰা নেহৰ ছষ্টল জায়,

উ ডোয়ী পৰিত ভয়ী, ঋওন ভয়ো বিদেশা।"

মহাভাৰত ঋৰঁ নোকগীত ৰঁনি গেল ঋছি, নোকগাথা ৰঁনি গেল
 ঋছি, 'ভীন মহাভাৰত' তকৰ উদাহৰণ ঋছি।

ঋশোকক 'চব্ৰূহ' মহাভাৰত ঋধাৰিত কিছু কৰিতা ছি, যে
ও নোকগীত ঋধাৰিত ঋছি, নোকগাথা ঋধাৰিত ঋছি।

যে হমৰা নজৰিমে বচনাকাৰ ঋশোক তীন ঠা ছথি- কৰি
ঋশোক, কথাকাৰ ঋশোক ঋ কথেতৰ গছক নেখক ঋশোক।
ঋবৰিন্দ ঠাণ্ৰৰ ঋপন পোথী বোশনাগক নোকপঞ্চকৈঁ কথেতৰ
গছ কহৈ ছথি, যে নিৰঁক-পৰঁক-মমানোচনা নেত হ হুঁ ঐ
শঙ্কৰনীকৈঁ প্ৰযূজ কই বহন ছী।

কথেতৰ গছক নেখক ঋশোক

ঋশোকক কথেতৰ গছমে ছছি ঐথিত ঋঁথি (২০০৭), মঁৰাদ
(মোক্ষাকোৰ মঁগ্ৰহ) (২০০৭), কথাক ঐপন্যামঃঐপন্যামক কথা
(২০১২), ঋঁথিমে রঁমন (যাত্ৰা কথা) (২০১৩), রাঁত-ৰিঠাৰ
(ঋনোচনা) (২০১৯), নীক দিনক রাঁগল্লোপ (ৰাঁগ্য
মঁগ্ৰহ)(২০১৮), ৰাজমোহন মা (ৰিনিৰঁক, ২০১৯) ঋ ক া-পাঠ
(২০২২)। মঁগমে কিছু বিদেহ ঋ ঋন্ত্ৰ ছিঠিঋথল মমানোচনা
ঋ ঋন কথেতৰ গছ মেহো ছছি জেনা 'ৰঁনেত কম রাঁগড় ত
ৰেঁমী' (ম্ৰভাষ চন্দ্ৰ যাদৰক 'ৰঁনেত রাঁগড়েত' পৰ), মম্মাদক
ৰাজনন্দন নান দায় ঋ কৰ্ণামৃত, ৰামনোচন ঠাণ্ৰৰক কৰিতা
পঠেত, কেদাৰ নাথ চৌধৰীক ঐপন্যাম, শৰদিন্দুজী ঋদি।

মঁৰাদ (মোক্ষাকোৰ মঁগ্ৰহ) মে ঋশোক মোক্ষাকোৰ নেনে ছথি
ৰাজমোহন মা, ধমকেত্ৰ, গুনানন্দ মিশ্ৰ ঋ মোহন ভাৰদ্বাজমঁ।
এল্লো গোঠেমঁ ও ঋমহজ প্ৰশ্ৰ নে পুঠি মকনা, ৰাজমোহন মা দ্বাৰা
ম্ৰভাষ চন্দ্ৰ যাদৰক ৰাজকমল চৌধৰী মোনোগ্ৰাফ প্ৰমঁগমে মোহিণ

শ্ৰুকাৰ্দ্দেমী পুৰস্কাৰ তেনে কএনে কৰ্মপ্ৰোমাগজ দ্বাৰা (দেখু হমৰ পোথী নিত নৱনে ঘুভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ, গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডাৰ, ২০২২ বিদেহ শ্ৰাৰ্কাৰগেৰমে উপনেৰ্গ), ধমকেত্ৰক নান মশাক যোঁগৰ নেই মাৰিণ বচৰে দ্বাৰা মোহন ভাৰদ্বাজক মৌখিন ব্ৰাহ্মণক মঁস্কাৰ গীতকেঁ মিথিনাক মঁস্কাৰ গীত কহৰে (দেখু দানকৰ মম পাদিত মৌখিনী শ্ৰুকাৰ্দ্দেমীয়াঁ প্ৰকাশিত পোথী। বাঁদমে জা কই উমেশ মশুনক মভ জাতিক মঁস্কাৰ গীত উমেশ মশুন দ্বাৰা মঁকানিত ভেনে আ বিদেহমে গ্ৰ-প্ৰকাশিত ভেনে, জে শ্ৰমণী মিথিনা মঁস্কাৰ গীত শ্ৰুতি।) শ্ৰুতি শ্ৰুতি। হঁ 'চুটীক এক দিন' (টৈডীগাম, ২০১৭) কথামে ও শ্ৰপনা মোনক মভ মৱান জে ও নে পুছি মকনা, মে উঠা তেনে ছথি। প্ৰভাষ গুমাৰ ঠৌধৰীম মাফ্ৰাকোৰ দানকৰ মূলুক কাৰণ নে ভই মকন আ তকৰ এৰজমে ও মক্ষান শ্ৰুক-৩ প্ৰভাষ বিশেষ নিকানননি।

শ্ৰুতিমে বঁমল (যাত্ৰা কথা) (২০১৩) শ্ৰুতি একটা নেৰেটীৰক বিৱৰণ জে শ্ৰশোকক পীঠীকেঁ পৰমল গেনে বহে, জতই মোৰিয়ত মঁঘক বঁড়াগ আ শ্ৰমেৰিকাক খিধাংশ কএনে জাগত বহে, আ জে মে কৰেত বহথি ও শ্ৰপন বাঁন-বঁঠাকেঁ পঠেনে শ্ৰমেৰিকা পঠৰেঁত বহথি। হমৰা মোন পঠেএ জে একটা হমৰ মঁগী কোনো পৰীক্ষা দগনে দৰভঁগা গেনে আ যুনিৱৰ্মিষ্টী এৰিয়া ঘূমি কই চনি শ্ৰায়ন, কহনক জে দৰভঁগায়াঁ নীক শহৰ তঁ পুৰা বিঁহাৰমে কোনো নে ছে। যাত্ৰা কথাক শ্ৰতিৰিজ 'মোৰিয়ত ৰাম মঁ' কৰিতামে মেহো শ্ৰশোক মএহ কেনে ছথি (চপ্ৰবুহ, ১৯৫৩)।

মৌখিক ঞ্ঠাখি (২০০৭), কথাক ঔপন্যাসঃঔপন্যাসিক কথা (২০১২) ঁঁত-ৰিঠাৰ (ঞানোচনা) (২০১৯) ঞ্ঠা কথা-পাঠ (২০২২) ঞ্ঠানকৰ নিৰঁক ঞ্ঠা নিৰঁক্ৰামেক ঞ্ঠানোচনাক ঞ্ঠানেখ মভক মংগ্ৰহ ঞ্ঠিযাঞি।

ঞ্ঠশোকক ঞ্ঠানোচনা ঞ্ঠা নিৰঁক্ৰ বিধাক পক্ষ ঞ্ঠা বিপক্ষমে নিম্ন তথ্য য়োমাঁ ঞ্ঠৰেঁত ঞ্ঠি:

- (১) ঞ্ঠানকৰ বচনামে মাত্ৰ মূন ধাবাক নেখকক ঞ্ঠধ্যয়নক প্ৰমাণ ঞ্ঠেঁত ঞ্ঠি, য়মানান্তৰ ধাবাক গত ১৯ ঁঁখক ঞ্ঠৰদানমঁ ও ঞ্ঠনভিভ ঁঁমাগত ঞ্ঠি, ঁঁ ডেবা ত ঞ্ঠি ঞ্ঠে ওকৰ চঠা ঞ্ঠানকা মূনধাবামঁ কাঞি দেত। 'মৌখিনী কথাক বিকায়: ঁঁদনেঁত ম্ৰৰ এঁ প্ৰবৃঞি' মে ও নিখেঁত ঞ্ঠি ঞ্ঠে মৌখিনীমে মভমঁ ঁঁশী কথা ঞ্ঠীৰকান্ত নিখনেঞি ঞ্ঠা তকৰ মংখ্যা ও দূ ময গনৰেঁত ঞ্ঠি, ঞ্ঠ ঞ্ঠানেখকেঁ ও নৰ তথ্যক ঞ্ঠানোকমে ম্ৰধাৰৰাঁক ঞ্ঠখন ধৰি ঞ্ঠাৰশ্যকতা নে ঞ্ঠনুভৰ কেননি, ঞ্ঠখন কি ঞ্ঠগদীশ প্ৰমাদ মশুনে ঞ্ঠখন ধৰি ১৯০ কথা নিখি ঞ্ঠকনে ঞ্ঠি।
- (২) ঞ্ঠানকৰ ঞ্ঠীৰিত বচনাকাৰক য়মানোচনামে ঞ্ঠাহ-ঁঁহ ঞ্ঠা বিৰৰণ মাত্ৰ ঞ্ঠেঁত। ঞ্ঠীৰিত বচনাকাৰক য়মানোচনামে ঞ্ঠ ওকৰ কম্ভোৰ পক্ষকেঁ নে দেখাওনে ঞ্ঠা ঞ্ঠ ঁঁ ফেৰ ও ঞ্ঠপন বচনামে ম্ৰধাৰ কেনা কঞি মকতা, ঞ্ঠদাহৰণক ৰূপমে 'দূৰ দেয পনায়নক মৃগকৃঞা ঞ্ঠা ঞ্ঠ্ৰমশীন ঞ্ঠীক মংঘৰ্ষগাথা- হমীনা মংঞিনে'

দেখন জা যকৈএ। মৃত মাহিগকাৰক আনোচনামে ও কনে হিম্মত দেখৱৈত ছথি, জেনা 'ননিতক পৃথ্বীপত্ৰ', মৃদা ওভুই ও আৰ গড়ৰুড় কই দৈ ছথি, ও পুছে ছথি- 'এতই গ্ৰ স্নানভাৰিক প্ৰশ্ন উঠেত অছি জে ননিত খেতিহৰক জীৱন-সংঘৰ্ষক উপন্যাস বঠেত কাল কনপু আ ৰিজনীক প্ৰেম-প্ৰয়োগ কে ৰীচ মে কিএ অনননি? ব্ৰাহ্মণ আ অছোপক ৰিঁয়াহ-সম্বন্ধ মন ম্যামাজিক মম্ময়া কে উঠায়ৰঁ কিএক জকাৰী নগননি দানকা? ননিত মন চেতনা মম্বল লেখক অন ৰে ঠাহী কিএ নেননি?' অশোক আনেখক অস্তিম পাঁতিমে তকৰ কাৰণ ৰতৱৈত ছথি- 'ৰম্বতঃ ননিতক মৌখিক মঙ্গাৰক গ্ৰ অৱধাৰণা ৰণ্ৰাদী ৰৈচাৰিকতাক দেন থিকা।' আ ঐ নেন ও ৰামদেৱ মা মংগে ননিতক কোনো গপক মোগৰ নেননি, জকাৰ আৱশ্যকতা নে ছন। প্ৰেম আ মেৰ একটা শাস্ত্ৰত বিষয় অছি আ অকাল দাঅয় আকি প্লেগ ও খতম নে ভই যকৈএ, অশোককে ঐ নেন কোনো মোগৰক জকাৰী নে ছনছি। জৌৰিঁয়ন গাৰ্ঘিয়া মাৰ্ক্ৰিমক 'নেৱ গন দ ঠাগম আফ কোনেৰা' তকৰ প্ৰমাণ অছি।

- (৩) **নীক দিনক ৰাঁগলোপ (ৰাংগ্য মংগ্ৰহ)** মে দানকা অপন মভ গপ ৰখৱাঁক অৱমৰ ছনছি, হোনীক জোগীৰা ম মৃদা ওভুই মেহো ও চুকি গেনা।

ঔপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.১১.প্রদীপ ঝিহাৰী-মাতৰঁৰ কথাকাৰ

প্ৰদীপ ৱিহাৰী

মাতৰৰ কথাকাৰ

ঋশোক মানে ফেম্বুঁকক কথাকাৰ ঋশোক মানে মৌথিনীক কৰি, কথাকাৰ ঋ আনোচক, জিনক ঋছাৰধিক বচনা কৰ্ম ে মিতিনাক নোক ঋ সম্বূৰ্ণ মিতিনা জগজিয়াৰ হোগত দেখাগত ঋছি। গ্ৰ ঋপন মৌথিনে ঋঁখিম্ৰিশ্ব ঋ ৰৌশ্বিক পৰিদৃশ্য কেঁ দেখেত ছথি, গ্ৰনেত ছথি ঋ তকৰো ঋপন বচনাক ৰিষয় ৰঁনৰেঁত ছথি। ঋ মে এই তৰহেঁ ৰঁনৰেঁত ছথি মে যোমে-মপাঠে জঁ পঠি ' মমৰি গেলাঁ, তঁ বঁময়ৰেঁ নে কৰত। মানে গ্ৰ হিনক শিল্পক কনাকাৰী ছনি জে ঋহাঁকেঁ নাগত জে ৰঁড় মহজ ৰাঁত কহেঁত ছথি, ম্বদা কহেঁত বহেঁত ছথি ওতৰেঁ গঁভীৰ গপ।

ৰঁাৰিধাৰাদী ছথি ঋশোক জী। ঋৰঁভমে কৰিতা লিখনেনি...লিখেত বহনাহ...ঋ তকৰ ৰাঁদ কথা দিম ম্ৰুঢ়নাহ। হমৰ কহৰাঁক তাৗপৰ্য গ্ৰ নহি জে পহিনে কথা নহি লিখথি, ম্বদা কৰিতা প্ৰায়: ছোড়নেনি ঋ কথা পৰ কেন্দ্ৰিত ভেনাহ। মঁগে মঁগ ঋন্য ৰিধা মেহো চলেঁ বহনেনি। হম এত' কথাকাৰ ঋশোক ঋ ঋশোকক কথা পৰ গপ কৰ' চাহেঁত ছী।

ঋশোকক লেখন ঋঠম দশকম্ ঋৰঁভ ভেনেনি ঋছি। ঋঠম দশক কহৰাঁক মানে জে এই মময়ম্ পাঠককেঁ হিনক প্ৰ াশিত বচনা মভ পঢ়ৰাঁ নেন উপলক্ষ্ হোম' নগনেনি। গ্ৰ জহিয়া লেখন শ্বৰু কয়নেনি তাহিম্ পহিলুক দশক, মানে মাতম দশকমে মৌথিনী

কথামে ছঠম দশকক কথাক বিষয়, স্বৰূপ আৰু ভাৱ-ভূমি ম' আৰ্গা'ক ৰাঁত নহি দেখনা জাগত আছিল। মামাজিক চেতনা আৰু প্ৰতিৰোধক জে ভূমি'ৰ ছঠম দশকমে পজৰলৈক, যে মাতম দশকমে পময়লৈক নহি, মূদা ধধৰো নহি ৰাঁনি পৌলৈক। তকৰ একষ্টা কাৰণ হমৰা গহো বঁমাগত আছিল জে এহি (মাতম) দশকমে মৌখিনী কথামে কথাকাৰক আগমন আঁগৰে পৰ গন' যোগ্য ভেন। একষ্টা ৰেঁঠ চনলৈ, মূদা নিয়মিত কমে কথাকাৰ বহনোহ।

আশোক জী মাতম দশকক ধোছিকৈ ফাঙৈত আৰুপন কথা মভক ম'গ আৰেঁত ছথি। ৰাজি, মমাজ, ম'ৰেদনা, মৌমনমাতা, চেতনা আৰু প্ৰতিৰোধক মোম-মোম ৰাঁষ্ট ৰঁনৰেঁত ছথি। গ্ৰা আৰুপন ৰাঁত মোম-মোম পাঠককে কহৈত ছথি, জাহিমে হিনক ভাষাক জাদুগৰী দেখৰাঁ যোগ্য ৰহৈত আছিল। আৰুপনে নাথে পূৰা মমাজকে যুগ-মণ্ট দেখৰেঁত ছথি। গ্ৰা ৰাঁত হিনকা মৌখিনী কথামে একষ্টা ফৰাক পহিচান আৰু ছান দৈত ছনি।

নেখক মময়ক ম'গ ৰঁদলৈত ৰাজি, মমাজ আৰু দেশক ভাৱ-স্বভাৱক ম'গ চনৈত আছিল আৰু ওকৰা আৰুপনা ৰচনাক বিষয় ৰঁনৰেঁ আছিল। জে মময়ক ম'গ হোগত পৰিৱৰ্তন কেঁ নহি দেখেঁত আছিল, ও আধি 'খুনি ক' স্ময়কে গাঙি দৈত আছিল। কথাকাৰ আশোক এহি মামিনামে হৰেক মময়ক ম'গ চনৈত দেখাগত ছথি। একৰ ৰাঁনগী হিনক 1986 গ্ৰা মে ছপন কথা "মিৰ্জা মাহেৰঁ" (ওহি ৰাতিক ভোৰ) আৰু "ছন" (ডেডীগাম- 2017) মে দেখন জা মকেঁত আছিল। "মিৰ্জা মাহেৰঁ"ক মিৰ্জা মূজফ্ফৰ আনম জে ভাৰত-

পাকিস্তানক মঁৰক্ষ খৰাপ ভেনা পৰ ভাৰতমে বহৈত ছথি। একষ্টা
 বঁয়াহমে ভাগ নেৰা নেন পল্হী আ বঁষ্টা পাকিস্তানেমে ঘেৰা জাগত
 ছথি। বঁগাত প্ৰযায়ক বঁদ জখন ও দনু ঘূৰৈত ছনি আ ঞপ ে
 পল্হী আ বঁষ্টাকৈ নেৰ' বঁষ্টা জাগত ছথি আ ওভুহি তকোন ভেন
 দঁগামে মাৰন জাগত ছথি। মখিয়া জীক মঁগ পল্হী আ বঁষ্টা ঞবৈত
 ছনি, জিনক ঞখৰাক তৈয়াৰীমে গাম প্ৰফুলিত ছন, ভৰ্য
 ঞযোজনক ব্যৰস্থা কযনে ছন, তাহি পৰ পানি পড়ি জাগত ছেক।
 ওভুহি কথা 'ছন'মে ভোলা মা কোঞাপৰেঠৈৰক ঞাম মভামে
 ব্ৰীফকেয়ক নোভেঁ মহম্মদ ঞমনম বঁনৈত ছথি। কোঞাপৰেঠৈৰক
 মীষ্টিং মে জাগত ছথি। আ ঞঁতমে একষ্টা বঁত নেন তামমে মাদৰ
 ভ' জাগত ছথি আ বঁজ' নগৈত ছথি- 'ঞবে, গ্ৰ হাকিম তখনী মঁ
 হম্মৰ মজহৰ' কে কী-কহাঁ কহি বহন ছথ। কহৈ ছথ জে গ নাম
 বঁগাত কষ্টৰ মজহৰ' হয়। তনৰাঁৰ কে জোৰ পৰ চলে হয়। মমনমান
 মৰ' গায় কে মাঁম খাগ হয়। হিঁদ কে কাফিৰ কহৈ হয়। হম তব্বুঁৰে
 মে হিনকা মমমা বহন ছনী। ঞবে ভাগ, ঞগ মে হম্মৰ কী
 কয়ুৰ হয়। এতনা দিন মঁ হম মৰ' এক-দোমৰা কে মঁগ বহন ছী।
 তব্বুঁৰো এক-দোমৰা কে নহি মমমনী? কোঞা কে পাছ দৌড়ন
 জাগ ছী। পৰ গ্ৰ মানিতে নহি ছথ। কী-কহাঁ বঁকনে জাগ ছথ।'

মাম্প্ৰদায়িকতাক দৃ ষ্টা স্থিতি দনু কথামে বাখনি ঞছি
 কথাকাৰ। 1986 মঁ 2017 ধৰি ঞবৈত-ঞবৈত মাম্প্ৰদায়িক
 মন্ত্ৰাৰ কতেক বিন্ধত ভ' গেল ঞছি, তকৰ বঁনগী। মিৰ্জা মাহেৰ'ক
 পল্হী আ বঁচা পকিস্তান মঁ ঞুথিন, তেঁ গামক নোক ম্ৰাগতক ভৰ্য
 ওবিঞাওন কযনে বহৈছ। গ্ৰ প্ৰায়ঃ এহি দঞাবেঁ জে মিৰ্জা মাহেৰ'ক
 মোজৰ দানক মমাজমে ধৰ্মক কাৰণে নহি, মনুষ্কক কাৰণে

ছননি। মূদা, যামাজিক স্তৰ পৰ ধাৰ্মিক ৰেইমনচা এত' ধৰি পৰ্ণাটি
 গেল খ্ৰিষ্টি জে মহম্মদ খ্ৰয়নম কে ঠাহ-পৰ্ণাটি ওকৰা ধৰ্মক
 খিৰ্ণাম ক' দেত খ্ৰিষ্টি নোক। ৰ্ণাতো খ্ৰয়নম খ্ৰপন মমাজমে ছথি
 জে কহেত বহেত খ্ৰিষ্টি জে কৌখাক পাছ নহি দৌচ। মূদা...।
 কথাকাৰ দনু মময়ক ঠিত্ৰণ কৰেত ৰাজিৰ্ণ ঠিত্তা বখেত ছথি।
 দোমৰ, একষ্টা খ্ৰাৰ ৰাঁত! মিৰ্জা মাহেৰ্ণক মংগ মুখিয়া জী ৰ্ণম্ৰণ
 (খাজুক ম্ৰ্ণ) জাগত ছথিন। মূদা, খাজুক স্থিতি গ্ৰা নি গেল
 খ্ৰিষ্টি জে কোনো মিৰ্জা মাহেৰ্ণক মংগ কোনো মুখিয়াজী কতদ
 জয়ৰাঁ নেল তেয়াৰ নহি ভ' মকৈত ছথি। দনুক ৰীঠ
 খ্ৰিশ্ৰয়নীযতাক 'খাধি এতেক গ্ৰীৰ ক' দেন গেল ঠেক জে
 ৰমজান খ্ৰা ৰামনৰমী মে এক-দোমৰাক ভেঁষ্ট-ঘাঁষ্ট মেহো
 ৰ্ণনৌখা নগেত ঠেক। খাজুক মময়ক গ্ৰা মভমঁ পেঘ ত্ৰামদী
 ভ' গেলেএ জে এহি দেশক মময়নমানকে কহ' পঠেত ঠেক ে
 হমৰ দেশ ভাৰত খ্ৰিষ্টি। খ্ৰা একৰা নেল দনু ধৰ্মক নোক জিম্মেদাৰ
 ছথি জে তেমৰ, মদাৰীক হোহকাৰা পৰ নাঠি বহন ছথি।

মদ্দাৰক এহনে একষ্টা কথা ঠেডীগাম মংগ্ৰহমে খ্ৰিষ্টি- 'ও দনু
 ম্যাগকিল মিখেত খ্ৰিষ্টি'। ম্ৰ্ণীৰ খ্ৰা ৰম্মেশক ম্যাগকিল মিখৰাঁক
 ৰ্ণহলে কথাকাৰ ৰ্ণ্ৰীষ্টা ৰাঁত কৰেত ছথি। এহি কথাক খ্ৰনাওদীন
 খ্ৰা কেঁঠী মিস্ত্ৰীক ঠবিৰ মমাজ নেল একষ্টা খ্ৰাদৰ্শ স্থাপিত কৰেত
 খ্ৰিষ্টি।

কথাকাৰ খ্ৰশোকক কথা ৰূপী তৰকমমে ৰংগ-ৰিৰংগক ৰাণ
 ছনি। হিনক একষ্টা কথা মোন পঠেত খ্ৰিষ্টি- ভোজ। এহি কথামে
 নগেত ঠেক জে কথাকাৰ একষ্টা নেনাকে ভোজক প্ৰতি

আকৰ্ষণক বৰ্ণন ক' বহন ছথি। ভোজক খাছ-পদাৰ্থক হুত বৰ্ণন খছি। তকৰ কাৰণ গ্ৰা জে কথাকাৰ স্মৰ্ত্ত য়েহো ভোজন ম'দৰ্ভমে বিন্য়ামী ছথি। ভোজে নহি, খান-খান কথা মভ ে য়েহো ভোজনক বৰ্ণন মনোযোগপূৰ্বক কৰিত ছথি। 'ভোজ' কথামে বেনাক মনোবিজ্ঞানক চিত্ৰন খহুত খছি। মূদা, পৈঘ রাত গ্ৰা জে এহি কথাক বহলে গামক আপমী মন্ত্ৰাক গপ কহি জাগত ছথি কথাকাৰ। ভোজ গামক নোককে একঠাম বঁচি ক' বখৰা নেন জৰুৰী ছেক।

হিনক বঁচত বাম কথা খছি জে মানৰীয় ম'বেদনাক বিভিন্ন আয়ামকে মফলতাপূৰ্বক ছুৰিত খছি। হিনক কথা-ম' াৰকে খৰগাহন কযনে পাঠককে বঁমৰামে ঔতনি জে গ্ৰা কথাকাৰ ওহু মভ বিষয়কে খপন কথামে খানতনি খছি জে মনুষ্ক খা মমাজক মমূক্ষিক কাৰক ভ' মকিত খছি।

হিনক ম'গ্ৰহ 'উডীগাম'ক কথা মভমে একঠা কেন্দ্ৰীয় বঁা গ্ৰা দেখৰামে খৰিত খছি জে ফোৰনেন/মিকনেনক বঁচিত জানক খচিত গামকে কোনা বঁচাওন জায়? মনুষ্ককে বঁচৰা নেন ামক বঁচৰ জৰুৰী ছেক।

মনুষ্ঠীনেশনন কল্পনী মভক খধিকাৰী খা কৰ্মচাৰী মভ প্ৰোমোশন খা পদক জাহি বৃত্তমে ঘূমি বহন খছি, জে ওকৰ ব্যক্তিগত খা মামাজিক জীৱন ধামিন ভেন জাগত ছেক। ওকৰা পাগ খা পদ চাহী। এহি বিষয় পৰ মৌখিনীমে কিছু নৰ-পৰান কথাকাৰক কথা খযতনি খছি, জাহিমে বিভিন্ন পকাৰক চ স্তা খা চিন্তন প্ৰস্তুত কযন গেন খছি। এহনে ঘূৰমুৰিয়া দিত নোক

মভক নেত হানহিমে ঞ্শোক জীক একষ্টা দোয়ৰে বংগক কথা ঞ্শয়ননি ঞ্শি- 'জিম্মেদাৰী'। এহিমে ও 'ৱৰ্ক নাগফ ৱেঁনেম'ক নীক ঔদাহৰণে প্ৰস্তুত কয়ননি ঞ্শি। পৰিস্থিতি তঁ য়েই ঙ্গে ক ঞ্শা এহিনা কি এহুমঁ ৱেঁনী ৱ্যস্ততম ভ' মকৈত ঙ্গে। মূদা, এহন পৰিস্থিতিমে জীৱনক ৰাগ-ঞ্শৰাগ কোনা ৱঁঠা ক' ৰাখত জা মকৈঙ, মে ৱাঁত কথাকাৰ ঞ্শোক ঞ্শপন এহি কথামে কহৈত ঙ্গি।

ঞ্শোক ভাগ্যমঁ মামমে একদিন ঞ্শৰ্শে ভেঁষ্ট হোঙত ঞ্শি। ও দিন হোঙঙ 'ঔপমান'ক মাটিক গোক্ঠীক। ও ঙ্গেথিলক প্ৰায়: মভ মহল্লপূৰ্ণ ৱিধামে লিখননি ঞ্শি। একষ্টা ৱিধা ঙ্গেটন ঙ্গনি। একৱেঁৰক গোক্ঠীক মম্মাপনক ৱাঁদ ৱিয়োগী (তাৰানন্দ ৱিয়োগী) ঞ্শা হম কহনিননি জে ভাগ, ঔপন্যাম ঙ্গেটন ঞ্শি। লিখিয়ৌ নে। ও মাহে নকাৰি গেলাহ। নহি, ঔপন্যাম নহি লিখায়ত। একৱেঁৰ মোচনে ৰহী, মূদা নহি। এহি নেত কহিয়ৌ মূডে নে ৱঁনন। জে, মে। গ্ৰ গপ হমৰা দনুক মঁহমঁ প্ৰায়: এহু দ-ঞ্শাৰেঁ ৱঁহৰায়ন জে ওহি গোক্ঠীমে ৱিয়োগী ঞ্শপন ঔপন্যাম ঞ্শঁশ পঢ়নে ৰহিখি। এহি গপক ৱাঁদ হম দনু গোক্ঠে দনকা মঁগ কৌফী পীৱঁ' পষ্টনা গাঁ ী ঙ্গেদানক ঙ্গেডোনানড মে গেলাঁ। কৌফীক মঁগ গপমপক ৱঁনা ফোষ্টো হম ফেমবুক পৰ তখনহি দ' দেনিয়ৌক। ঔনতীম মগ্ৰ 2022ক গপ থিক। ফেমবুকক ষ্টাঙাষ্টন দেনে ৰহিয়ৌ - কৌফীক মঁগ কথ - ৱাৰ্তা কৰৈত ঙ্গেথিলক তীন ষ্টা কথাকাৰ। এহি পোম্ঠক ৱঁদত ৰায় প্ৰতিপ্ৰিয়া ঞ্শায়ন। মূদা মূখ্য প্ৰতিপ্ৰিয়া ঞ্শাদৰণীয়া ঔষ কিৰণ খানক ঞ্শায়ন ঙ্গনি। ও লিখনে ঙ্গনীহ -'তীন্ মিলি ক' এক ষ্টা দীৰ্ঘ কথাক মূত্ৰপাত তনে কৰতা? ৱঁড নীক প্ৰয়োগ হ তনি-

মধুৱঁনী, মহৰমা আৰু ৱেঁগুমৰায়ক পৰিৱেশ মে। ৱেঁগুথপ ভ গ
নোকনি।

একৰ প্ৰতিপ্ৰিয়া পৰ আদৰণীয় ভীমনাথ মা তীন্ গোটেকৈ
উপন্যাস লিখৱা নেন আগ্ৰহ কয়লনি। হমৰা মাদে কহলনি জে
হাথ মাৰন চনি। লিখিএ দেতাহ। ৱিয়োগী জী আৰু আশোক জী
গচুথু। এহি পোম্‌ষ্ট পৰ ৱেঁদত ৱেঁদাভ ভেন। ৱিয়োগী গচলনি। ভীম
ভাগ অঁতত: আশোক জী ৱেঁ মেহো গচৱেঁগে নেননি। কথাকাৰ
আশোক অঁপন পোম্‌ষ্ট উষাকিৰণ খানক উতাৰামে লিখলনি-
"প্ৰণাম। অঁহাঁক আদেশ ত' পহিনহি ৱেঁ অঁচি। ভীম ভাগ মেহো
কহি দেলনি। ৱিয়োগী ৱেঁদতো দিন ৱেঁ পাচু পড়ন চুথি। নগেঁএ আৰু
একটা উপন্যাস লিখিএ পড়ত।"

হম মভ আশোক ভাগক এহি ঘোষণাক স্নাগত কয়নে ৰহী।
আৰু, আৰু দনক উপন্যাসক প্ৰতীক্ষা ক' ৰহন চী।

-ৱেঁপৰ্ক-6202140561

অঁপন মন্তৱ editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

२.२०. आशीष अन्विष्टाव- मेथिल दृष्टिदोष

আশীষ ঞনঠিহাৰ

মৌখিন দৃষ্টিদোষ

"মৌখিন ঞাঁখি" কাঁঠিনাথ মা 'কিৰণ' জীক দেন একঠা নাৰ ঞ্চি জাহি ঞ্তৰ্গত মিথিনা-মৌখিনী-মৌখিনকেঁ ঞপন দ ষিষ্টয়ঁ দেখৰাঁক বাঁত কহন গেন ঞে। মূদা গ্ৰা "ঞপন দৃষ্টিষ্ট" কোন ৰূপে ঞ্ৰাএত তকৰ মাপদঁড কতগঁ নে য়োমৰাএন গেন ঞে।

"মৌখিন" শঙ্ক কেৰ ঞ্ৰথে যঁগুঠিত কই দেন গেন ঞে। একৰ ঞ্ৰথ এখনো মাত্ৰ ব্ৰাঁহ্মণ-কাযস্ব হ়োগত ঞে। কাগজপৰ িখৰাঁক নেন য়ভ নীক-নীক ঞ্ৰা ঞদাত বিচাৰ নেখে ঞ্চি মূদা ব্যাৰহাৰিক জীৱনমে ও ঞদাত বিচাৰ নে ঞ্ৰাৰিঁ পাৰেঁ ঞনি। ঞৈকম পেযৰ কেৰ পাগয়ঁ চনএ বঁনা যঁস্বা জেনা ঞ্ৰকাদেমী য়ভকেঁ য়েহো ঞ্ৰহী মৌখিন ঞ্ৰথ বঁনা বঁনা দেন গেন ঞে।

এহন পৰিস্থিতিমে 2007 মে মৌখিনী ঞ্ৰকাদেমী, পঠনায় ঞ্ৰশোক জী কেৰ "মৌখিন ঞাঁখি" নামক পোথী প্ৰকাশিত হ়োগত ঞ্চি।

এহি পোথীমে 24 ঠা ঞ্চানেথ ঞ্চি জাহিমে কিছু ঞ্চানেথমে কিৰণজী পক্ষ ভেটি জাএত ঞ্চা কিছুমে ও নে ভেঠত। নে ভেঠৰাঁক একে ঠা কাৰণ জে ঞ্চাৰঁ ও মময়মে নে ঙ্গে জে একে দৃষ্টিমঁ ঞ্চহাঁ প্ৰগতি কই লই নেৰঁ। ঞ্চপনে ঞ্চাপ ঞ্চৌথিন ঞ্চাঁথিমে ঞ্চানো দৃষ্টি মন্ত ঞ্চাৰিঁ জাগত ঙ্গে ঞ্চা মিথিনা-মৌথিনী-মৌথিনক ঝিকাম তহীমঁ হোগত ঙ্গে। এহি পোথীক মন্ত ঞ্চানেথ কোনো-নে কোনো পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত ভেন ঞ্চি। ঝঁদত নেথমে মৌথিন ঞ্চাঁথি ঝা দৃষ্টি স্লষ্ট নে ভই মকল ঞ্চি জেনা পৃষ্ঠ-21 পৰ নেথ ঞ্চি "ঝিকাম মঁদৰ্ভ" জে কি মঁধান পত্ৰিকা কেৰ জ্ঞনাগ্ৰ 2000 কেৰ ঞ্চঁকমে প্ৰকাশিত ভেন চন। ওহি ঞ্চানেথক শ্ৰুমে নে ক ঞ্চপন কিছু মঁগীক মঁগে কোনো ঝঁক ঞ্চধিকাৰী মঁগে ঝাৰ্তানাপ কৰেত বহথি। ঝঁক ঞ্চধিকাৰী কহৰঁ বহনি জে মৌথিনী মাহিণ পচাম ঝঁথ পাছ ঞ্চি। ঞ্চধিকাৰী গ্ৰহো কহনথিন জে এখন মূচনা-ত নীক-গঁঠবনেঠক জমানা ঞ্চি জে মৌথিনীমে নহি ঞ্চি। মূদা ঞ্চশোক জী ঞ্চা দানকা মঁগ বহন ঞ্চান নেথক জে মঁগে বহথি মে ওহি ঞ্চধিকাৰীকেঁ গোনিয়া নেনাহ। মূদা দেখিযো, নে ঞ্চশোকজী ওহি ঞ্চধিকাৰীকেঁ ওহি মময়ক গঁঠবনেঠপৰ মৌথিনী মামগ্ৰী দেখা মকনাহ ঞ্চা নে দানকা মঁগমে বহন ঞ্চানো নেথক। ঝঁথ 2000 মে মৌথিনীমে "ভানমৰিক গাছ" চন জকৰ মঁচানক গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ৰ চনহ ঞ্চা একৰ ঞ্চনারে তীন ঠা ঞ্চাৰ মাগষ্ট চন জে কি ঞ্চমেৰিকামঁ মঁচনিত চন জাহিমে ঞ্চধিকাংশতঃ ঞ্চঁগ্ৰেজীমে মিথিনা-মৌথিনী-মৌথিনপৰ মামগ্ৰী বহেত চন। এহি মন্তহক ঝিস্তৃত ঝিৰৰণ হমৰ পোথী "মৌথিনী ঝেৰঁ পত্ৰকাৰিতাক গতিহাম" মে ভেঠত। এহি ঝিৰৰণমঁ গ্ৰ স্লষ্ট হোগত ঞ্চি জে জতৰেঁ দূৰ ধৰি ওহি ঞ্চধিকাৰীক দৃষ্টি গেন চননি ততৰেঁ দূৰ ধৰি ঞ্চশোকজী এৰঁ

দানকা মংগমে বহন খান নেথক কেৰ ছননি। জখন কি নেথক
 নগ খপন মমকানমে ঘষ্টেত হৰেক ঘষ্টনাপৰ নজৰি বহৰাঁক চাৰী।
 হমৰা হিমারেঁ ও বেঁক খধিকাৰী মাত্ৰ পাঠক ছন তঁগ ওকৰা নগ
 কম মূচনা ভই মকেএ মদা নেথক নগ তঁ মূচনা বহৰাঁকে চাৰী।
 পৃষ্ঠ-54 পৰ খানেখ খছি "ৰিকায়ক ফন" জকৰ মখ্য মদ ছে
 পনায়ন। মদা মাত্ৰ মজদূৰক পনায়ন। হমৰা জনৈত গ্ৰা বিশক্ষ
 মৌখিন মহামভা বঁনা মৌখিন দৃষ্টি ছে। মজদূৰক পনায়ন, পনায়ন
 ভেনৈ খা বঁৰুঁ মাহেৰঁক বঁটা জে দিল্লী-বঁৰঁগ- খমেৰিকা-নঁদনমে
 কমা কই ৰাজমহন বঁনা নৈএ মে কমাগ ভেনৈ। মজদূৰক
 পনায়ন কম কৰৰাঁক পহিন শৰ্ত ছে বঁন ড্ৰেন (পঢ়ন-নিখন
 নোকক পনায়ন) বোকৰঁ। খল্যথা হমৰা নজৰিমে মজদূৰক
 পনায়ন বোকৰঁ, মিখিনাক গৰীৰঁকেঁ গৰীৰঁ বহৰাঁক নেন খভিশপ্ত
 কই দেত। খা মঁভৰতঃ মৌখিন মহামভা কেৰ মৌখিন দৃষ্টি গএহ
 চাই ছে।

উপৰ জে হম দূ উদাহৰণ দেনাঁ তেহন খাৰ কিছু উদাহৰণ ভেঠন
 এহি পোখীমে মদা পাঠক মভমঁ খাগ্ৰহ জে ও এহি পোখীকেঁ কীনখি
 খা ওকৰা পঠখি। একৰ খতিৰিজ এহি পোখীমে হমৰা বঁগত
 ৰায় বিশেষতা মেহো ভেঠন মদা হম নকাৰাডেমক নোক মাত্ৰ দগএ
 ঠা বিশেষতা দেৰঁ। পহিন এহি পোখীক মভ খানেখ ছোষ্ট খছি।
 খা গ্ৰ মামান্য পাঠক নেন নীক বঁত ছে। দোয়ৰ, খহাঁ মহমত
 হোগ ৰা কি খমহমত মদা ওহি নেথ মভমে নেথক কেৰ খপন
 নিধকৰ্ষ ভেঠত। মৌখিনীমে তঁ কিছু এহনো ধৰঁধৰ নেথক মভ
 ছখি জিনকৰ নেথ দূ-কিছু বঁৰ পঢ়নাক বঁদো নৈ বঁমাগ ছে ে
 খাখিৰ এহিমে কী নীখন গেন ছে। ওনা গ্ৰ মঁতোষক বঁত ছে জে
 এহন ধৰঁধৰ নেথক কম ছখি মদা জে ছখি মে খপনাকেঁ মচাধীশ

माने छथि। अशोकजी अपन एहि दू विशेषताकेँ अंत धरि रँटा
कइ बाथथि गएह अपन मौखिक दृष्टि हेते।

अपन मंतर्य editorial.staff.videha@gmail.com पर
पठाउ।

२.२१.मुन्ना जी- त्रिकोणक फरबी- श्री अशोक

মম্বা জী

ত্ৰিকোণক ধৰী- শ্ৰী অশোক

মিথিনাক মঁমাৰপুৰ প্ৰখ্যাত্তৰ্গত নোহনা, স্ত্ৰঁগযাথান নিৰামী শ্ৰী অশোক, শ্ৰী শিৰশঁকৰ শ্ৰীনিৰাম আ শৌনেন্দ্ৰ অ্বানন্দ ক বীচ 1983 মে কথাক ত্ৰিকোণ বঁনন চন। তীন্সূ গোষ্ঠে কথামে অ্বপন অ্বপন ফৰীচ আ স্ত্ৰত্ৰ অ্বস্তিৰ মে জননাক পচাত্ৰিয়ো কথাক ব শ্ৰী অ্বশোক জী অ্বপনাৰে ফৰাক দৃষ্টিকোণ মঁ একৰ ধৰী মাৰিত ভেন চন।

মদিখন নে কাহু মঁ দোস্তী নে কাহু মঁ বৈৰ কে চৰ তাৰ্থ কৰেত অ্বপন ফৰিচএন আ কতিএন ত্ৰিন্যাশীত বহি অ্বাগ অ্বপন পীঠীক মৰাধিক পঢ়ন জায় বঁনা মৰশ্ৰেষ্ঠ কথাকাৰক ৰূপ মে উপস্থিত চ্ৰথি।

শ্ৰী অ্বশোক জী পহিনে অ্বশোক মা চন। হেৰ অ্বশোক আ অ্বপন পৰিচিতিৰে যোৰমপ্ৰা হেৰা মঁ বঁচৈৰাক গ্ৰম মে ভ' গেনাহ কথাকাৰ অ্বশোক।

বঁনাৰম মঁ শিগ্ৰা পাৰি গাম ধেননি 1975 মে বৈৰাহিকবঁহন ম বঁহা গৃহম জীৰনক পচাত্ৰি পহিনে কিবানী আ কানান্তৰে কোপৰেষ্ঠিৰ বিভাগ মে অ্বধিকাৰীক মেৰা দৈত মেৰানিবৃত্ত ভ' মঁপ্ৰতি পঠনাৰামী বহি সৃজনবত চ্ৰথি

কথামৃজনক মঁগ-মঁগ উপন্যাম পৰ হিনকৰ গহীৰ দৃষ্টি প্ৰভাৰিত কৰে বঁনা বহন। মঁগহি উপন্যাম, কথাক অ্বাপৰেশনন বৃ হিনকা শ্ৰেষ্ঠ আলোচক শ্ৰেণী মে অ্বানি চাঢ় কেনক।

মঁচ, মানা, মাগক আ হাঁজী-হাঁজী বঁনা ৰূপ কহিয়ো দৃষ্টিগোচৰ নে ভেন।

জুনাগ্ৰ 1995 , ওগ যময পঠনা মে পত্ৰকাৰিতাক ছাত্ৰ বহী।শৌন ভাগ্ৰ (শৌনেন্দ্ৰ ঞ্ৰানন্দ)কে য়ংগ ঞ্ৰশোক ভাগক যবকাৰ ঞ্ৰাৰায় পৰ পহিনে ভেঁষ্ট ভেনে ছনা।একৈ পঁচায়তক বহিতো ভেঁষ্ট নে ছনা।ওনা ফানোৰৰ ত' বহী জুনাগ্ৰ 91ক পৈষ্টঘাষ্টক কথা গোক্ৰ্ষীযে য়।

ৰীহনি কথা ঝিধা পৰ ঞ্ৰানকা য় হোঙত গপ যপ যদিখন যকাৰমেক ঞ্ৰা প্ৰোমোহিত কৰিত বহনে। ঞ্ৰা তকৰে পৰিণামস্বৰূপ দিয়ৰঁৰ 2011 মে ঞ্ৰানক য়য়োজন মে ভেনে পঠনা কথাগোক্ৰ্ষী মে হমৰ ৰীহনি কথাক একনে পোয়্ৰ্ৰ প্ৰদৰ্শনী নেগাওনে গেনে না। ঞ্ৰাৰঁ জহিয়া দিনী ঞ্ৰাৰেঁথ ত' য়ুচিত কৰখি।ঞ্ৰা যদতি যোমগৰ ৰাঁষ্ট দেখেঁত বহনোহ।

-মুন্না জী, হষ্টাঠ কপৌনী মো. 9958396353

ঞ্ৰপনে মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.২২.শ্রীধৰম- গতিশীল যথার্থক কথাকাৰ অশোক: কিছু ষ্টিপৌত

শ্রীধৰম

গতিশীল যথার্থক কথাকাৰ অশোক: কিছু ষ্টিপৌত

অশোক খাণ্টী আধুনিক মেথিন-কথাকাৰ ছথি। মেথিনী মে খাণ্টী কথাকাৰ ত' বঁদত ছথি, মূদা কৈক বঁৰ দনক দৃষ্টিক কোৰা ি দনক ছদ্ব বৈচাৰিকতাক পোন খোনি দৈত অছি। এহি দৃষ্টিএঁ কথাকাৰ অশোকক বৈচাৰিকতা আ প্রগতিশীলতা মে কোনো মোন নহি ছনি আ মে দনক কথা মে অন্বয়ত ছনি। মে বিনা কোনো নাৰেবঁজী আকি ডফনী বঁজেনহি। অশোক মিথিনাক জন-

জীৱনক কেঁ খনগ-খনগ কোন আ দৃষ্টিকোণ মঁ দেখেত ছথি।
 ও আম জীৱন, জগত আ প্ৰকৃতিক খনেক বিঁষ্ট কেঁ গতিশীল
 চিত্ৰকাৰী মঁগ উতাৰি দৈত ছথি। দনকৰ জে 'মৌখিত ংখি' ছনি
 তকৰ কৈনৰায়ম বঁদত বিস্কৃত ছে, নোকন মঁ ন' ক' ধোৱঁন ধৰি।
 হিনকৰ কথাক বিতান মে মিথিতাক মাটি-পানি, খেত- বিহান,
 জাতিক খনুমাৰ বঁষ্টন ষ্টোন-পড়োম, দান্নগ জীৱনক শা-
 নিৰাশা, বাগ-ধ্ৰম মত কিছু ব্যাপ্ত খছি। বঁভনশোণী মঁ বঁহৰ
 নিকনি ক' দনিত-ষ্টোন আ মিৰ্যা ষ্টোন ধৰি জাগত ছথি আ এক
 দোমৰ ষ্টোনক বীচক বাগ ধ্ৰম, ছন-ছন্ন, তনাবক মঁগ
 আত্মীয়তাক মূত্ৰ কেঁ মেহো পকড়ৰাঁক প্ৰযায় কৰেত ছথি। মৰঁ
 মঁ পেঘ বঁত জে হিনকৰ কথা কহৰাঁক শোণী ছনি মে 'গম' ককৰা
 নহি ঠমকা দেত? কথ্যক খনুমাৰে 'কহন' কেঁ মাধ' মেঁ মাহিৰ
 ছথি কথাকাৰ খশোক।

'ওহি ৰাতিক ভোৰ' মঁগ্ৰহক স্ৰমিক মে প্ৰমিষ্ক কৰি-আনোচক
 গুনানন্দ মিশ্ৰক হিনকা কথাক মাদে ষ্টিপ্ণণী ছনি জে "গ্ৰ যুগমগ
 কেঁ মামূহিক নজৰি মঁ ৰেঁমী ব্যাজিক নজৰি মঁ দেখৰঁ মাৰ্থক
 বঁমৈত ছথি তেঁ হিনকৰ কথা মে যুগীন মঁঘৰ্ষক বঁত পৰোক্ষ ৰূপ
 মঁ নক্ষিত হোগত ছে।" দেখন জায় ত' এহি কখন মে প্ৰশ্ ক
 মঁগ উত্তৰ মেহো নিহিত ছে। এত' গুনানন্দ জীক কহৰাঁক শয়
 য়েহ ছনি জে খশোক খপন মমকালীন মময়, মমাজ আ জন-
 মঁগুনক যথার্থ কেঁ খপন পাত্ৰক নজৰি মঁ খকানেত ছথি নে ি
 ভীড় আ নাৰেৰাঁজী মঁ। হিন্দী মে প্ৰমঠদ মঁ খমৰকাঁত ধৰিক কথা
 মে মমাজ আ মমূহ কেঁ 'ব্যাজিক নজৰি' মঁ থাহৰাঁক পৰঁপৰা
 দেখন জা মৰেত খছি। প্ৰশ্ন য়েহ হেৰাঁক চাহী জে ব্যাজি-চৰিত্ৰ

ৰগীয় চৰিত্ৰ ৰঁনেত খ্ৰিষ্টি কি নহি। খ্ৰানোচক মোহন ভাৰদ্বাজক
 উচিত্তে কহৰঁ ছনি জে "খ্ৰশোক ৰিকাম কেঁ পুনৰাবৃত্তিক ৰূ মে
 নহি দেখেত ছথি। ৰিপৰীত তত্ত্বৰক একতাক ৰূপ মেঁ ৰিকাম কেঁ
 দেখৰঁ দানক ৰিশেষতা ছনি।" ভাৰদ্বাজ জী গহো নিখেত ছথি জে
 হিনক "কথাক কথ্য মাৰ্ভৌম হোঙত খ্ৰিষ্টি, মূদা ওকৰ ৰঁনাৰঁটি
 মৌখিন ৰহেত খ্ৰিষ্টি। কথাক তানী-ভৰনী খ্ৰথাত মাৰ্ভচনা মে
 মৌখিন মূৰাম ৰহেত খ্ৰিষ্টি।" নিঃমন্দেহ মোহন ভাৰদ্বাজ খ্ৰশ ক
 কেঁ একটা এহন প্ৰগতিশীল কথাকাৰ ৰূপেঁ দেখেত ছথি জে
 মামাজিক ধ্ৰুং কেঁ ৰৈশ্বিক খ্ৰা ৰৈজ্ঞানিক দৃষ্টিঐঁ মৌখিন ংধক
 মাংগ চিত্ৰিত কৰেত ছথি। এহি প্ৰিগ্ৰিয়া মে কথাকাৰ খ্ৰশোক খ্ৰপন
 পাঠক খ্ৰা পাঠকীয়তা কেঁ গমিযোনে ৰহেত ছথি। জেনাকি যূৰা
 কথাকাৰ-মামীক্ষক শ্ৰুভেন্দু শেখৰ খ্ৰশোক কেঁ 'পাঠক
 কথাকাৰ' কহেত নিখেত ছথি জে "খ্ৰশোকজী মিথিনাক জীৱন-
 ৰাগ, ওকৰ ছোষ্ট-পেঘ খ্ৰাকাংফা, ওকৰ উদাত্ত জীৱনক
 নকাৰাভেমক খ্ৰা মকাৰাভেমক ৰিঁদু মভ কেঁ ৰঁদাত মূখমতা মাঁ
 দেখেত ছথি।" শ্ৰুভেন্দু খ্ৰশোকক কথ্য-যাত্ৰাক এহি ৰিশ শতা কেঁ
 মেহো ৰেখাঁকিত কৰেত ছথি জে কথ্য খ্ৰা শিল্পক স্তৰ পৰ গ্ৰা
 কথাকাৰ নগাতাৰ ভূৰ্গমুখী খ্ৰা প্ৰযোগশীল ছথি। খ্ৰা জকৰা কেঁক
 ৰেঁৰ ঠমকন মৌখিন-নজৰি নহি পকড়ি পৰেত খ্ৰিষ্টি। এৰঁ প্ৰকাৰে
 কথাকাৰ খ্ৰশোকক জে থোড়-ৰঁদাত মূন্যাঁকন ভেন মে ৰঁদাত
 কম খ্ৰিষ্টি। তেঁ 'ৰিদেহ'ক গ্ৰা প্ৰযাম এহি চঠা-পৰিচৰ চা কেঁ খ্ৰাগাঁ
 ৰঁদাওত মে ৰিশ্বাম খ্ৰিষ্টি।

খ্ৰশোক 1980 কে খ্ৰামপাম কথ্য নেখন খ্ৰাৰঁভ কেঁনে ছনাহ।
 নেগভগ চাৰি দশক মে দানকা নেগ মাংখ্যা মে ভনে কথ্য কম হো,

মুদা উদ্ধৃষ্ণতাক প্ৰতিশত দানকা লগে বঁচাত অধিক ছনি। নিঃসন্দেহে মূজনাঙ্মেৰ বচনাকাৰক ভীতৰ য়েহো একটা অ্ৰামোনোচক হেঁৰাক চাহী, জাহি মঁ মাহিণ মে নিংঘেয নহি পমাৰি মকয। এহি মঁ মাহিণ অ্ৰা পাঠকক বঁচাত ভনাগ হোযত। অ্ৰশোক পিছনা শতাব্দীক অ্ৰয়মানক মঁগ মনকৈত মাঁঠ জকাঁ অঁখি মুননে ভাগল জাগত নৰ মদীক যথার্থ কেঁ অ্ৰপন কথা মে গুঁথ মে মাহিৰ ছথি। পিছনা মদীক অঁতিম দু দশক ভাৰতীয় মমাজ অ্ৰা ৰাজনীতি মে পৰিৱৰ্তনক কাল ৰহনে, জকাৰ মমাজ পৰ অ্ৰমাৰি বঁচাত বেঁমী পড়নে। য়েহ মময অ্ৰাৱাৰা-পূঁজীক বৈশ্বি অ্ৰাৱাগমনক য়েহো থিকা। পাৰ্শপৰিক মামাজিক মঁৰচনাক পুনৰ্ৰচনা ভেনে অ্ৰা এহি গ্ৰম মে ঠকাৰক মঁগ মামঁত কেঁদ্রীয় ষ্টোন মঁ হাশিয়াক ষ্টো দিম য়েহো শিফ্ৰে ভেনে। এহি বঁদনাৰক প্ৰগ্ৰিয়া কেঁ অ্ৰশো বঁচাত মহীন ৰপে 'মাতৰঁৰ' কথা মে অ্ৰভিৱ্যাজ কৰেত ছথি। কথা মে অ্ৰায়নে 'অঁৰেঁডকাৰ-চোক' পৰিৱৰ্তনক মেঠাফৰ বঁনি জাগত অ্ৰছি। নিম্ন বৰ্গ মঁ মাতৰঁৰ বঁনৰাঁক এহি প্ৰগ্ৰিয়া মে জনতা অ্ৰপন ৰাজনেতে জকাঁ দিশাহীন অ্ৰা দিকভ্ৰমিত অ্ৰছি।

গোৰ্কাঁ চেখৰক কহানী কনোক বৰ্ণনে কৰেত নিখনে ছথি - "চেখৰক কথা পড়ৈত এনা মন প্ৰতীত হোগত অ্ৰছি জেনা কি মানি নিয' জে শৰদ স্ক্ৰুক উদ্যম অ্ৰয়মানক দিন মে অ্ৰহাঁ ষ্টহনি ৰহনে ছী, জখন কি হৰা এতেক পাৰদৰ্শী হোগত অ্ৰছি জে ওহি মেঁ মাড়-পাত, গাছ-বঁৰিছ, মঁকীৰ্ণ মকান অ্ৰা ধামিল মন নোক মভকিছ একদম স্ৰষ্ণ দেখা পড়ৈত অ্ৰছি। মভকিছ একদম বিচিহ্ন-একাঁত, নিশ্চনে অ্ৰা নিশ্চজ নেগেত অ্ৰছি। চাৰ ভৰি গহী ৰ নীনে মঁ বোঁৰনে অ্ৰমীমিত দুৰী পমৰনে ৰহেত অ্ৰছি। অ্ৰা জে ফিফা মন

আয়মান ম'গে জা মিলিত খ'ছি। ঠ'ড ম' জমন আ কাদো ম' ভবন
 ধবতী পৰ আয়মান 'ম'দ আহ' ভবিত খ'ছি। নেখকক ব'ক্ষ শব্দ
 ঙ্গত্ৰক মূৰ্য জকা' নিৰ্মম আ ঙ্গষ্ট ৰপে' ডুৰ'ড-খাৰ'ড রা'ষ্ট, ষ্টে'ড-মে'ড
 গনী, ম'কীৰ্ণ আ গ'দা মকান ম'ভ পৰ প্ৰকাশ প'মাবে'ত খ'ছি, এহি
 মকান ম'ভ মে' দীন-হীন ত্ৰ'চ্ছ নোক ম'ভক ঝিকনতা আ কাহিনী
 ম' দম ঘূ'ষ্টে'ত জাগত ছে। ও ম'ভ মূ'ম জকা' অ'পন নিৰ'ৰ্থক, ওঁঘায়ন
 ভাগম-ভাগ মে' নাগন ৰহে'ত খ'ছি ।" অ'শোকজীক কথা ম'ভ কে'ণ
 প'ষ্টে'ত কে'ক ৰে'ৰ গ্ৰ' কখন মা'ৰ্থক ব'ম'না জাগত খ'ছি। অ'শোক
 অ'পন নিজী পে'শা মে' ম'ৰকাৰী অ'ধিকাৰী ৰহনাহ। দ'নকা নগ
 ম'ৰকাৰী ত'ন্ত্ৰক ৰে'ম নীক-অ'ধনাহ অ'নু'ভ'ৰ ছনি, জক'ৰা অ'পন
 কথাক ঝিষ্য ৰ'নৌনে ছথি। ম'ৰকাৰী নানফীতাশাহী পৰ
 অ'শোকক কে'ক ঠা' কথা ছানি। 'দ'ম'খত' আ 'কো'ঠা' কথা মে'
 ৰাজনিতিক ভ'ষ্টাচাৰ কে' জাহি ত'ৰহে' উ'ঘা'ডন গেন খ'ছি মে' অ'পন
 কথ্য মে' প'ৰান হো'গতো প'ষ্টি মে' ন'ৰ খ'ছি। অ'নেক তথ্য আ
 প'ক্ষ কে' জো'ড়ে'ত। 'কো'ঠা' মে' 'মা'প' মে'ষ্টাফ'ৰ কে' ৰ'গ'ত ম'ঠিত
 প্ৰয়োগ ভেন খ'ছি। প'হিনে 'অ'ৰ'ণ' কে' 'ম'ৰ'ণ' নু'ষ্টে'ত ছনা আ অ'ৰ'
 'ম'ডন' নু'ষ্ট ৰহন ছথি। ৰামনান ম'ডনক মা'প ম'ভ মী'মাক ঘ'ৰ
 ম' ৰ'হ'ৰ ভ' গেন। "চা'ক'কাত গাম মে' ম'ৰ'ম'ৰাগত-ম'ন'ম'না ত
 ম'ম'ৰ' নাগন। ফু'ফ'কাৰ ম' অ'ম'ম'দ' ক' দেনক ম'ম'চা ৰাতা ৰ'ণ
 কো।" অ'হিনা 'জিনি'ম' কথা মে' ভ'ষ্টাচাৰক ম'গ দা'ল্ল'গ ৰ'দ'নে'ত
 স্ত্ৰী-প'ৰ'ষ ম'ৰ'ধ'ক মা'ৰ্থক ৰে'খা'ঠিত খ'ী'চন গেন খ'ছি। 'স্ত্ৰী-প'ৰ'খ'ক
 দিয়াদ নহি থিকৈক।' এহি কখন ম' অ'নেক তথ্য ঙ্গনিত হো'গত
 খ'ছি। ৰ'পাক এহি কখন 'ম'োন পা'চু' ত' ক'ভে'ক দিন ভ' গেন
 হে'ত হ'ম'ৰ দেহ ছনা অ'হা'কে?' কে' অ'ধ'নিক স্ত্ৰী-ৰিম'ৰ্শ'ক দৃ'ষ্টি'ওঁ
 মে'হো দেখন জা ম'কৈ'ত খ'ছি।

ঋশোকক একটা কথা ছনি 'হৰিমিহদেৱী'। ঋৰঁ গহো কোনো কথাক 'কথ্য' ভ' মকৈত ঋছি? মূদা এহন শোধ ঋনেখক বিষয় কেঁ নেখক জাহি তৰহেঁ ৰিখিয়া কে ৰঁখান কৰৈত ছথি, মে দানকৰ 'কিম্বাগো'ক প্ৰমাণ থীক। কথাকাৰ এত' জাতি-পাঁতি মম্বাজশাস্ত্ৰীয় ৰিশেষণক মংগ মনোৰৈজ্ঞানিক 'স্কেন' মেহো কৰৈত চলেত ছথি। 'বাগৰিবাগ' কথা এহি তথ্য কেঁ ৰেখাঁকিত কৰৈত ঋছি, জে হজাৰো ৰঁথ মঁ মাৰি-গাৰি মুন' ৰঁনা দনিত, মজদূৰ নেন মম্বান ঋ ল্লেখক দু ঠা মীঠ ৰৌন কতেক ঋছাদক হোগত ে। হজাৰ ৰূপেয়া কমেনিহাৰ ডাগৰৰ ঋপন মেঠানী কেঁ মাঁ কহৈত ঋছি। হজাৰো মানক মাম্ভী গুনামী মঁ ৰাঁহৰ নিকনন গ্ৰা ৰগ এক ৰেঁৰ ফেৰ 'প্ৰেম নপেঠে ঋঠপেঠে ৰেঁন' মে ফঁয়িক' শোষণক শিকাৰ ভ' জাগত ঋছি। ঋহী কড়ীক ৰিস্তাৰ মে 'মহতো' 'প্ৰতিনোম' ঋ 'মীৰন ৰজকক হিতচিন্তক' শীৰ্ষক কথা ক ং দেখন জা মকৈত ঋছি। মূদা 'মীৰন ৰজকক হিতচিন্তক' কথাক ঋন্ত মে জে দ্বঁদ্ব হেঁৰাঁক চাহী তাহি মঁ পাত্ৰ ৰাঁচিত ৰহি জাগত ঋছি। ৰঁদাত ঋমানী মঁ মীৰন কেঁ মজি ভেঠি জাগত ছে। হি দৃষ্টি মঁ 'প্ৰতিনোম' কথাক ৰিকাম ঋ ঠৰাজ ম্বাভাৰিক ঋছি।

'মাতৰঁৰ' মংগ্ৰহক কথা "বুঁঠা জীৰেঁত ৰহনাহ' ঋ 'উঁডীগাম' মংগ্ৰহক 'ঐনা ভ' ক' কিযো' কেঁ এক মংগে পড়ন জেৰাঁক াহী। ভাৰতীয় মম্বাজ মে যোনহ-মত্ৰহ ৰঁথ মে ৰিঁযাহ ঋ চানীম জাগত-জাগত ৰানপ্ৰস্বী ৰঁনি জএৰাঁক ঋগ্ৰহ ৰহন ঋছি। মভুঠা শাস্ত্ৰ-পুৰাণ মে যযাতি ঋ দেৱবঁত মন ঋনেকো ঠদহাৰণ ৰহৰাঁক ঋছেতো বুঁঠক গঁজন কৰৰাঁ মে 'ৰিশ্বগ্ৰ' মেহো পাছ ং নহি

বহন খিচি। হমৰা জনৈত বঁঠক 'ৰাগ' পৰ মৌখিনী মে নীখন
 ঞ্চতম কথা থিক- বঁঠা জীৱৈত বহনোহ। খহিনা দাম্বল জীৱন
 ঞ্চা প্ৰেমক কথা- 'নাথ' কেঁ মেহো দেখন জা মকৈত খিচি।
 মধ্যৱগীয় ৰাজি ঞ্চপন গৃহস্থক গাড়ী কেঁ খাঁঠে -খাঁঠিত কহিয়া
 জৱান মঁ ঞ্চধৰঁয়মু ঞ্চা বঁঠ ভ' জাগত খিচি তকৰা একঠা 'কুৰ্তা'ক
 প্ৰতীকক মাধ্যম মঁ কহন গেল খিচি।

'মাতৰঁৰ' মঁগ্ৰহক একঠা ঞ্চাৰো বিশেষ ঞ্চনেখনীয় কথা থিক-
 'ৰাঁড়'। ওনা গ্ৰা কথ্য ঞ্চাৰঁ মিখিনো নেন পুৰান মন ভ' বহন খিচি,
 মূদা জঁ এহি ৰিম্বয় কেঁ হঠা দী ত' মৌখিনী কথা-মাহিলক দৃ তিহাগ
 হিম্মা ঞ্চপ্ৰায়ঁগিক ভ' জায়ত। গতিহ্যম মমজশাগ্ৰীয় ঞ্চধ্যয়নক
 ঞ্চাধাৰ হোগত খিচি। ঞ্চম, ঞ্চশোক ঞ্চপন কথা 'ৰাঁড়'ক ৰঁহলে
 ৰিধৰাক নেন নিৰ্ধাৰিত পাৰঁপৰিক মাপদঁড কেঁ ত ঢৈত ছথি, ওহি
 পৰ প্ৰশ্ৰটিছ নগৰৈত ছথি। কথাক নেৰেঠৰ মনীষক ঞ্চাখিয়ে ৰিধৰা
 জীৱন, ওকৰ মঁঘৰ্ষ ঞ্চা ৰিকমিত চেতনা কেঁ মমগ্ৰতা মে দেখন
 গেল খিচি। এত' ৰিধৰা স্ত্ৰীক ৰিকমিত হোগত স্ত্ৰত্ৰ ৰু জিৰু কেঁ
 দেখন জা মকৈত খিচি। ৰিধৰাক নেন জে তানা-ৰাঁনা মমা দ্বাৰা
 নিৰ্ধাৰিত কৈন গেল খিচি, ওকৰা ও নকাৰৈত খিচি, জে ঞ্চা-
 ঞ্চজ্জৰ নুঞ্চা পহিৰৰঁ, মঁড্ৰথ মে মিনূৰ ধোণ দেৰঁ, চুড়ী ফোড়ি দেৰঁ,
 ঞ্চনকৰ ছন নহি খেৰঁ, মাছ-মাঁম নহি খেৰঁ, দেহ ম্যাধি কে ঞ্চী
 ৰঁনা নিয়' জে মোন ঞ্চা দেহক ৰীচ কোনো তাৰ নে জুড়ী জায়া
 দেহক ৰাগ নে ৰাঁজি ঞ্চৰ্চয়... ঞ্চাদি। মূদা পল্লী মৰনা পৰ পুৰুষক
 নেন কোনো নিয়ম-মঁয়ম নহি। মনীষ কেঁ মোন ছে জে মায় কে
 মৰনা পৰ ৰাঁৰুঁ নাশ মঁ মাঁফী মাঁগনে বহখিন-'জীৱি মে ঞ্চহাঁ কেঁ
 ৰঁড দঃখ দেনাঁ। ৰঁড গ্ৰেধ কেনাঁ। মাঁফ ক' দে হমৰা।' মূদা

পত্নীক মৃত্যুক কৰণ দানকৰ দিনচৰ্যা মে কোনো খঁতৰ নহি
 আয়না। 'মাছ-মাস খাগতে বহনাহ। যন্তা কাজ ওহিনা কৰেত
 বহনাহ, জেনা পহিনে কৰখি।' মনীষ কেঁ খপন বিধৰা পিতামহী
 মোন পঢ়েত ছে জে উজ্জৰ লুখা পহিবনে, গোপী চনানক ঠ প
 কেনে ভগৱতীক পূজাক বাঁদ মাষ্টিক বাঁমন মে খপনে য়ঁ ভানম
 কৰখিন। ওহী ভগৱতীক পূজা জে কহিয়ো স্ত্ৰীক পক্ষ মে ঠাঠ নহি
 ভ' মকনীহ। বিধৰা জীৱনক কষ্ট কেঁ কনেকো কম নে ক'
 মকনীহ। কোনা ক' মকৈত ছনীহ জত' ধৰ্মৰাজ মন মহাপুৰুষক
 মূহেঁ মহাভাৰত মে কহা দেন গেন-"যদি কোনো পুৰুষ কে যৌ ঠা
 জীহ (মূহ) হোগ্ৰ, আ যৌ বঁৰখ ধৰি ও জিঁদা বহয় আ ওকৰা
 জীৱন ভৰি স্ত্ৰীক দোষক বঁখান কৰবাক খনোৱা কোনো দোষৰ
 কাজ নহি দেন জাগ্ৰ, তেয়ো ও স্ত্ৰীক দোষ কেঁ বঁনা বঁখান কে
 মৰি জায়ত।" এহনা মে বিধৰাক আৰ্তনাদ শাস্ত্ৰ পৰ চনান হাৰ
 কোন পুৰুষ মনি মকৈত ছন?

মনীষ খপন মামী কেঁ বিধৰা ৰূপ মে দেখবাক কল্পনো নহি ক'
 মকৈত ছন। কিএক ত' ওকৰ নেনপন কাশী মে মামীক খাঁচৰক
 ছহাৰি মে বীতন বহে। ও মামী, জে মেখিল দ্বাৰা কাশী-নান নেন
 (মৰে নেন) ছোড়ি দে বঁনা বঁঠ মাতা-পিতা কেঁ মৰে তক দেখ-
 ভান কৰখি। জীৱন য়ঁ মৃত্যু ধৰী মেৱা মে দূ পাগ্ৰ কমা ন থি আ
 তকৰ বঁদনা মে নোক যন্ত বঁখিন বঁখিনক খেৰহা পমাৰনি। মূদা,
 মামী ককৰো বঁত পৰ ধ্যান দেনে বঁনা 'স্নান ৰূপ য়ঁ াৰ হৈ
 স্ত্ৰীকন দে মখ মাৰি'ক খঁদাজ মে খপন কাজ মে নাগন বহনীহ।
 আখিৰ কাশী কৰীৰক মেহো নগৰী থিক, জতৰেঁ আত্মৰ- ূজ
 ততৰেঁ আত্মৰ-মূজ। আ মে মামী জখন বিধৰা ভ' গে ীহ ত'

মনীষ মোঠৈত খিছি জে দানকৰ উজ্জ্বল বস্ত্ৰ কে ও মূংগাক বঁগ-বঁনা
 শাল ম' মাঁপি দেত। "মুদা মনীষ জখন মামীক ওত' গেল ত'
 দানকা আয়মানী বঁগক লুখা মে দেখতক। আয়মানী বঁগক
 লুখা-বঁনাওজ পহিবনে মামী জেনা সম্মূৰ্ণ খকায় কে সমেঠনে
 ছনীহ। হাথ মে ঘড়ী বহনি। মোনাক চুড়ী বহনি।" মামীক
 আয়মানী বঁগক মাড়ী ওহি খকায় কেঁ খপনা মে সমেঠ ে খিছি,
 জাহি পৰ পুৰুষক 'বঁপৌতী' বহন, স্ত্ৰীক 'মৌযৌতী' নহি। (এত'
 আয়মানী বঁগ স্বতঁত্ৰতা ও স্বৰ্ছন্দতাক প্ৰতীক থিক।) গ্ৰা দেখি
 প্ৰগতিশীল মনীষ কেঁ এক পল নেল ঠকমক জায়ৰঁ স্নাত্ত িক
 ছনে। মামীক গ্ৰা কখন জে 'হম বাঁড় নহি ভেনেদাঁ মনীষ। হম
 বাঁড় নহি ছী।" আধুনিক মৌখিনানীক উদ্‌ঘোষণা থিক জে হজাৰো
 মাল ম' জমল পিতৃমত্তাক শিনা পৰ হখৌৰাক চোষ্ট মন বঁমগত
 খিছি। আ মামীক খহি উজি কেঁ মনি মনীষ কেঁ খপন মাতাক
 মূলুক বাঁদ পিতাক জীৱন কেঁ মোন পাৰৰঁ প্ৰতীক মে বঁদত কিছু
 কহি দৈত খিছি। (ওনা গ্ৰা কথাক খঁত এতহিয়ে ভ' জৈত ত' হমৰা
 জনতৰেঁ নীক।)

গ্ৰা কথা খপন কনেৰৰ মে চোষ্ট হোগতো মিখিনাক ৰিধৰা-
 জীৱনক খনেক বঁগ (মেফেদ ম' আয়মানী ধৰি) কেঁ খপনা ে
 সমেঠনে খিছি। মনীষক ৰিধৰা পিতামহী ম' ৰিধৰা মামী ধৰিক
 মিখিনাঁচনক ৰৈধৰ্য-যাত্ৰা মে বঁদত কিছু বঁদনি গেল খিছি । বঁদত
 কিছু ষ্টীষ্ট গেল খিছি। বঁদত কিছু পাঁছা ছুটি গেল খিছি ।
 পৰঁপৰাৱাদী পাগক পাছাঁ গহ্ৰাগত দিমাগক ৰিঁখপাদে ষ্টা বঁচল
 খিছি। খতীত-গায়নক ম'গ ম'গ জখন খতীতক মূন্যাকন হোগত
 খিছি, তখনে স্বষ্ণ ভৱিষ্যক কল্পনা কৈল জা মকৈত খিছি।

'উঁডীগাম' ধৰি অৱৈত-অৱৈত অশোক কথা আ শিল্প, দনু ম্ভৰ পৰ নৱ-নৱ প্ৰয়োগ কৰিত ছথি। শীৰ্ষক কথা উঁডীগাম এক মংগ ঠহৈত ম্যামঁতৱাদ, পনায়ন, গামক প্ৰতি ন্যাম্শ্ৰেণ্জিয়া, গামক ৰাজনিতিক-ম্যামাজিক-অর্থিক ৱঁদন্যৱক মংগ ৱঁদনৈত চেতন্যক কথা থীক। ৰঘুৱঁশ নঁদন মে অনেকো ৱঁথ ধৰি ৰহি ডাক্শ্ৰী কৰৱাঁক অঁচৈতো গাম মে মীতাবামক মঁদিৰ ৱঁনাৱঁ' চাহ ত ছথি। গাম মঁ পুনঃ জুড়ৱাঁক নেন মঁদিৰ কেঁ ও কড়ী ৱঁনাৱঁ' চাহৈত ছথি। দানকৰ ৱঁশ্টা মৱঁ এহি কাৰ্য মে দানকৰ মহযোগ কৰিত নি। মূদা গামক নৱত্ৰিযা গ্ৰা ৱঁমৈত অঁচি জে মঁদিৰক নিৰ্মাণ মঁ শিক্ষা, স্নান্য আ ৱঁৰোজগাৰী দূৰ নহি ভ' মকৈত অঁচি। তেঁ নৱত্ৰিযা মঁদিৰক ৱঁদন্য মে অঁশ্ৰতান ৱঁনেৱাঁক অগ্ৰহ প অঁডিগ ভ' জাগত অঁচি। মৱঁৰ্ণ মঁ অঁধিক অঁৱৰ্ণ মমূদায়ক নোক শিক্ষা আ স্নান্যক মহত্ৰ কেঁ ৱঁম' নাগন অঁচি। ফেকনক গ্ৰা কহ জে 'মিথিনা মে মীতাবাম মঁদিৰ ৱঁনেৱাঁক পৰঁপৰা নহি ৰহন অঁচি' মিথিনাক ম্যাস্কৃতিক ধৰোহৰ পৰ মঁ গদী মাৰিত ৱঁৰ্তমান মঁদিৰৱাদী ৰাজনীতি কে পোন মেহো খোনি দৈত অঁচি। ৰঘুৱঁশ গাম মৰৱাঁক নেন অঁযন চন্যাহ, মূদা গাম অঁযন্যক ৱঁদ দানকৰ দৃষ্টি ৱঁদনি জাগত ছনি- 'গাম-ঘৰ তঁ জীৱাক নেন হোগ ছে। মৰৱাঁক নেন নহি।'

ৰচন্যকাৰক দায়িল্ল কমজোৰক মংগ ঠাড হৈৱঁ হোগত অঁচি। ঘোৰ অঁমানৰীয ৱাতাৱৰণ মে মানৱতাক মূত্ৰ খোজৱঁ হোগত অঁচি। কোনো ধৰ্ম, জাতি, ৱৰ্গ, অঁথৱা ক্ষেত্ৰ মঁ ৰাগ-দ্বেষ অঁথৱা পূৰ্ণাগ্ৰহ ৰখনিহৰ নেখক কোনো ৰাজনীতিক পাৰ্শীক প্ৰচাৰক ভ'

মকৈত ছথি, নেখক নহি। ঞশোক মাঁপ্ৰদায়িক তন্বাৰক মাহৌন মে মাঁপ্ৰদায়িক-মৌহাৰ্দক কথা নিখৌত ছথি। ঞহি মন্দৰ্ভ েঁ 'ছন', 'ও দনু মাগিকিন যীখৌত ঞছি' ঞা 'বাগ' কথা বিশেষ ঙলেখনীয় ঞছি। 'ছন' কথা মে ভৌনী মা জাহি তৰহেঁ গম্ম কেঁ গৰিয়ারঁ' রঁনা হাকিম মাঁ নড়ি জাগত ঞছি, মে ও ব ঞভিনয নহি, মৌকড়ো র্ষ মাঁ মহ ঞস্তিৰুক মাঁগ হিন্দু-মুমনমানক মাঁগ বহৰাঁক প্ৰমাণ থিক। তহিনা কেঁঠী রঁনা মুমনমান দ্বাৰা বম্মেশ ঞা ম্পীৰ কেঁ পিঠাগ্ৰ মাঁ রঁঠা নেৰঁ ঞা মাগিকিন মিস্ত্ৰীক গ্ৰ কহৰঁ জে 'ঞৰঁ কহিয়া ঞায়ৰঁ' মাগিকিন মি'থ' ঞাশ্বস্ত কৰৌত ঞছি জে মিথিনে নহি ভাৰতীয় মম্মাজ রঁদত ঞধিক দিন ধৰি ধৰ্মক নিশা মে রঁতাহ নহি বহি মকৈত ঞছি। 'বাগ' কথা ত' মৌখিনক ভৌজন-প্ৰযতাক মম্মাজ-মনৌৰৌজানিক পোম্ৰমাষ্টম থিক। গণেশ রাঁৰুঁ ঞা ম্জফৰ মাহেৰঁ একঠা মৰণ হিন্দু দৌমৰ মৰণ ম্ নমান 'ঞল্ল-ৰঁম্হ'ক নেন ঞপন জাতীয় ঞা ধাৰ্মিক ঠেঁৰুঁ কেঁ ছৌডি দৌত ছথি ঞা এক দৌমৰাক ঘৰ ঞষ্টমীক রঁনি ঞা রঁকৰীদক গুৰাঁনীক মাগ্ৰ নাক ডুৰাঁ ক' খাগত ছথি। ম্দা দনু কেঁ ঞহি নেন মামান য হৌৰঁ' মে মময নাগননি। হিন্দু ঞা মুমনমান দনু এক গাম, এক ঠাম বহিতৌ কতেক দুৰ ঞছি। এক দৌমৰক নেন কতেক পুৰাঁগ্ৰহ পোমনে ঞছি তকৰ প্ৰমাণ থিক গ্ৰ কথা। কথাকাৰ কেঁ কোনো হড়ৰঁড়ী নহি ছনি। ও হিন্দু মুমনমানক একতা দেখেৰাঁক নেন কোনো নাৰেৰাঁজী ঞথৰাঁ বড় প্ৰতীকক ঞামৰা নহি নৌত ছথি। এক দৌমৰাক মাঁগ বহৌত, এক-দৌমৰক দুখ-সুখ কেঁ রঁষ্টৌত মহ-ঞস্তিৰুক কথা মে বিকমিত ভেন ঞছি। গণেশ রাঁৰুঁক ঞহি কখন মে নেখকক দৃষ্টি মেহৌ মম্মাহিত ছনি, " ঔ, ঞহাঁক রঁদনা হখহৰ রঁনি রৌমন ঞছি। ঞদদ মাঁ হৌমনা ধৰি ঞংগেজনে ছী হম মভ। দনু

গোটে কেঁ অফমোম আ অঁদেশা একে বঁগ হোগযো।" 'বাগ' মৌথিনী কথাক পৰিধিক বিস্তাৰ কৰেঁত অঁচি। গণেশ্বৰ বাঁহুঁ ম ফহৰ মাহেৰঁ মঁগ ঠুঁঠন বাগ কেঁ পুনঃ জোড়ৰাঁক পৰ্যাম কৰেঁত ছথি। এখনো গাম মে মিয়াঁ-শোনক ম্যামনে হিন্দু শোন নহি রঁনা মক অঁচি বাজনীতি।

স্ত্ৰী স্বাধীনতাক প্ৰশ্ন 'স্বাধীন' কথা মে দেখন জা মকৈত অঁচি। হমৰা জনেঁত 'ৰৈৱাহিক-ৰঁনাকোৰ' পৰ ভাৰতীয় মাহিণ ে কথা রঁগত কম নীখন গেন অঁচি, 'খাম ক' পুৰুষ নেখক দ্বাৰা। যা জাহি তৰহেঁ পতি দ্বাৰা রঁনাকোৰ মঁ ঠহৰন রঁঠাক গৰ্ভপাত কৰেৰাঁক জিদ পৰ অঁড়ন বহেঁত ছথি মে স্ত্ৰীক রঁদনেঁত স্বাধীন চেতনাক প্ৰমাণ থিক। কতেকো না-লুগৰ কৰেঁত অঁজয কেঁ মেহো তেয়াৰ দাঅ' পড়েঁত ছে আ অঁপন গনতীক পশ্চাতাপ ওকৰা মেহো হোগত ছে, গ্ৰ নেখকীয় দৃষ্টিক পৰিচায়ক থীক। জখন স্ত্ৰী আৰ্থিক ৰূপেঁ মরঁন হেতীহ, অঁপনা কেঁ দান মে মেৰ্গক রঁদনা অঁপন জীৱনমাথীক চযন স্ময় কৰতীহ ত' হৈমনা মেহো নেতীহ। মূদা, 'শীম' কথা অঁপন অঁত মঁ নিৰাশ কৰেঁত অঁচি। ৰিমনা কেঁ পতি কোপৰেঁঠৰক অঁধ্যক্ষ রঁনা দেনকনি আ দানক নকনী হস্তাক্ষৰ ক' গরঁন কৰেঁত বহনে। এক ৰাতি পুন্য অঁৰিঁ ক' ৰিমনা কেঁ গিবহুতাৰ ক' নেঁত ছে, পতি পহিনহি নিপত্তা ভ' গেন বহেঁ। ৰিমনা পতিক তমাম ফৰেৰঁ কেঁ অঁপন ভীতৰ দৰাঁ ক' ওহি কনী হস্তাক্ষৰ কেঁ অঁপন অঁমনী হস্তাক্ষৰ মানি নেঁত অঁচি। জঁ ৰিমনা এত' নকাৰি জাগতয ত' গ্ৰ কথা স্ত্ৰী স্বাধীনতাক মন্দৰ্ড মে একশা ৰিমৰ্শ ঠাঠ কৰেঁত।

'মনমূৰাঁ' আ 'নেমন আগমগ্ৰীম', দু পীঠীক ধ্ৰুৱক মাংগ শহৰীকৰণ, নৱ পীঠীক মনোভাৱক মশীনীকৰণক কথা থীক। "পাপা একটা ৱাঁত আছিল। গাম মে আৰ্হাঁক নাৱিঁগ ৱাঁত তগড়া আছিল" ৱঁৱঁলুক গ্ৰ কখন নৱ ঠেৰোৱেৰু যুৱাক ৱঁদনেত মানমিকতাক প্ৰমাণ থীক। গ্ৰ ধ্ৰুৱ 'মনমূৰাঁ' কথ মে আৰো ৱিস্তাৰ নেতক আছিল। পনায়ন মজৱুৰী থীক। শহৰ আৰুনা ভীতৰ হেঁজক হেঁজ গাম কেঁ পঠোনে জা বহন আছিল। মংস্ৰতিক মংগ্ৰমণ আৰুনা স্নাভাৱিক গতি মাঁ পমাৰি বহন আছিল। মধ্যৱৰ্গ স্ম িধাভোগী আ গএমআগজীৱী হোগত আছিল। মধ্যৱৰ্গক পুৰনকা পীঠী মেঁ প্ৰাঠীনতা আ আৰ্হনিকতাক ধ্ৰুৱ বহে, মে নৱ পীঠী মে যমাগু ভ' বহন ছে। ৰণজীত কংপনী মে পেঘ ওহদা পৰ আছিল। ও আৰুনা জিনগী আৰুনে ঠংগে জীৱঁ চাহেত আছিল। মাতা-পিতাক কো ো হস্তক্ষেপক ৱিঁনা। দিলৌ আৰুনা পৰ মায আৰুনা হাথক ভোজন ৱেঁঠা কেঁ কৰাৱঁ নেত ৱ্যগ্ৰ ছাথি মূদা ৱেঁঠা কেঁ হোষ্টনক ৱ্যৱস্থা পৰ আৰুনা আৰুনা ছনি। পিতা কেঁ ৱুমাগত ছনি জেনা "ও তথা ৰণজীত নদীক দু ছোড় পৰ ঠাড় ছাথি। দু-ঠা ফৰাক ফৰাক ধ্ৰীপ পৰ।" আৰুনা কথাক ঠ্ৰীষ্টমেঁষ্ট কিছ আৰো শৰ্হক মাংগ কৰেত আছিল।

'যুশীক নাম জীৱন' কেঁ 'মনমূৰাঁ' কথাক ৱিস্তাৰ মে দেখ জা যকৈত আছিল। মংমূৰাঁক ৰণজীত আৰুনা কেঁৰিযৰক প্ৰতি এতে নিপ্ৰিত আছিল, জে ৱিঁযাহে নহি কৰ' চাহেত আছিল। মূদা, এত' মংদীপ আৰুনা জীৱনমাথীক ৰুপেঁ দক্ষিণ ভাৰতীয় স্নজাতীয় স্নভদ্রা নায কেঁ চুনেত আছিল। কহেয়া ৱাঁৱু আ দানক পলৌ জেনা তেয়াৰ ৱেঁমত বহাথি গ্ৰ মনমূৰাঁক নেত। ৱিঁযাহ ভ' জেন। কনিয়াঁ মে িনী স্মাথি নেতীহ। কোনো ধ্ৰুৱ নহি। কোনো গুপ্তীচাৰি নহি। য ৱঁড়

নীক। মূদা 'ছুপ্ৰীক এক দিন' মে নরত্ৰিবিয়া র্গক প্ৰে বিরাহক
মাদে চঠা রঁদাত স্নাত্ৰিক ৰূপে ঞ্ৰায়ন ঞ্ৰি।

ঞ্ৰশোক মূনতঃ গতিশীল যথার্থক কথাকাৰ ছথি। দানকৰ
ঞ্ৰধিকাংশ কথা 'হম' নৈবেশ্ৰ দ্বাৰা মঁচানিত হোগত ছনি। কথা
কহৰাঁক গ্ৰা তকনীক ঞ্ৰপন মৰনতাক ঞ্ৰি়েত রঁদাত কঠিন
হোগত ঞ্ৰি। মৰঁমঁ পেঘ রাঁত জে একৰমতা ঞ্ৰা ঞ্ৰামোনাপক
শিকাৰ হেৰাঁক শঁকা প্ৰরঁন বহৈত ঞ্ৰি। মূদা এহি চূনৌতী কেঁ
ঞ্ৰশোক কথ্য মঁগ নিশিত্ত ভ' ঞ্ৰা 'রঁতকহী' মে পূৰ্ণতঃ শিত্ত ভ'
নিরাঁহি নৈত ছথি। দানক কথা মে 'প্ৰেম' মৰত্ৰ ব্যস্ত ঞ্ৰি। মনুষ্ক-
প্ৰেম দানকৰ ঞ্ৰভীষ্ণ ছনি। দাম্ৰণ প্ৰেমক কতেকো রঁঁ হিনক
কথা মে দেখন জা মকৈত ঞ্ৰি। পত্নী ত' হৰ দোমৰ কথা মে
ঞ্ৰনগ ঞ্ৰনগ ৰূপে চাটু ছথিন। একঠা কথাকাৰ ঞ্ৰপন রাঁহৰ-
ভীতৰ এক বঁগ বহিএ ক' ঞ্ৰপন 'হম' কেঁ 'মারঁভৌম' রঁনা মকৈত
ঞ্ৰি।

ঞ্ৰত মে গ্ৰা কহৰঁ জে ঞ্ৰানোচক ঞ্ৰশোক জী পৰ শিস্তাৰ মে শিচাৰ
হেৰাঁক চাহী মে ফেৰ কহিয়ো।

ঞ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

ঐ ঞ্ৰঁকক ঞ্ৰন্যায় বচনা

৩.গদ্য ঞ্ৰশ

৩.১.জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

৩.২.জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল- নিৰন্তৰ (নেঘুকথা)

৩.৩.নন্দ বিনোয় বায়- ফাদৰ্য ডে

৩.৪.বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ২৩-৩০ ম খেপ

৩.৬.গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ-দৃষ্টিৰনোকন

৩.৩.নিৰ্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-১৫)

৩.৭.প্ৰণৱ মা-ভৌকানী মূৰ্গা (নেঘু ব্যংগ্য)

৩.৫.আচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডল-অগস্ত্য গ্ৰাণ্টি শহীদ বামফল মঁডন:
জীৱন বৃত্ত/ কৰ্মীনা বিদ্বান

৩.৯.ডাে. কিশন কাৰীগৰ-মৌখিনী সাহিত্যিক এনীষ্ট ৰৌনৰিনোড
আ মৰ্ননাশী দনাত

३.१०.नान देर कामत- स्रनेना रेँठी- मैथिली ग्रामाज क
उपन्यास (समीक्षा)

३.११.गुन्दन कर्ण- मैथिली रीहनि कथा- नृशंय न

৩.১. জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল- স্মৃতিতা (ধারাবাহিক উপন্যাস)

জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল

স্মৃতিতা (ধারাবাহিক উপন্যাস)

'স্মৃতিতা' ধারাবাহিক কাপেঁ ছপৰঁ প্ৰাৰম্ভ ভেন 'মিথিনা দৰ্শন'মে, জে পহিনে প্ৰিষ্টমে ছপৰঁ বঁন্দ ভেন আ মাত্ৰ পী.ডী.এফ. মে গ্ৰ-প্ৰকাশিত দাখ্য নাগন আ ফেৰ মেহো বঁন্দ ভই জেন। আ তেঁ 'স্মৃতি তা'ক মেহো ছপৰঁ/ গ্ৰ-প্ৰকাশিত হএৰঁ বঁন্দ ভই জেন। অহী আনোকমে গ্ৰ উপন্যাস ধাৰাবাহিক কাপেঁ গ্ৰ-প্ৰকাশিত কএন জা বহ অহি।-
মম্বাদক।

পহিলে পড়ার

দয় রঁজে বাধাৰমণ গাময়ঁ সুরনেশ্বৰক নেত বিদা হেতা। চাৰি রঁজে ভোৰে বাধাৰমণ পত্নীকেঁ উঠা মাএকেঁ উঠৰেঁত রঁজন -

"মাএ, দয় রঁজে ঘৰয়ঁ বিদা ভই জাএৰাঁ।"

ওছাগনপৰ যঁ উঠেঁত মনযনা রঁজনী-

"পান-ছত্ৰ ঘনষ্টা ত্ৰখন মময় ত্ৰিছি, তেঁরীচ হমহুঁ মভ ওবিযান কই দগ ছিঐ। পুতোগজনীকেঁ মেহো উঠা দান জে ত্ৰপন মভ রস-জাতকেঁ মেৰিযৌতী। হম ভানয় মমহাৰি নগ ছী।"

মাগযো ত্ৰা পত্নিযোকেঁ উঠৰেঁত বাধাৰমণ নিত্ৰকৰ্মমে জুটি গেনা। মনমে ত্ৰনেকো বঁগক বিচাৰ উঠএ নগনেঁ মদা তগ মভ বিচাৰকেঁ মনমে মমেটি ত্ৰপন জেঁক তেঁযাৰীকেঁ গ্ৰমশ: শ্ৰু কেলৈন।

চাৰি মাম পূৰ্ণ বাধাৰমণক বিজনষ্ট নিকননা পছাগত মানে ত্ৰা.গ্ৰ.এ.এম.ক বিজনষ্টয়ঁ গামমে ত্ৰনেকো বঁগক বিচাৰ দোৰম-তেৰম হৰা জকাঁ রঁহএ নগন। কিছু গোৰেক মনমে রেঁহদ খুশী ভেলৈন জে ত্ৰপনো গামমে, মানে কমলপুৰোমে, একষ্টা ত্ৰা.গ্ৰ.এ.এম. ভেনা..! কিছু গোৰেক মনমে জনন মেহো ভেলৈন ত্ৰা ত্ৰধিকাঁশ নোক ওহন ছেঁথ জে ত্ৰা.গ্ৰ.এ.এম.ক মহত্ৰ বুমিতে নে ছেঁথ।

ত্ৰখন তক কমলপুৰ গামমে, জে হজাৰ পৰিৰাৰক রসী ত্ৰিছি, মাত্ৰ একষ্টা ত্ৰৰ্থশাস্ত্ৰক প্ৰোফেচৰ, তীনষ্টা হাগস্কুলক শিগ্ৰক, একষ্টা এম.বী.বী.এম. ডাক্টৰ ত্ৰা একষ্টা হাগ কোষ্টক রবীণ মাত্ৰ ভেনা হেন। মানে ত্ৰধিক পঢ়ন-নিখন নোকমে মাত্ৰ ছেঁৰেঁ গোষ্ট গামমে ভেনা ত্ৰিছি। নোত্ৰৰ প্ৰাগমৰী স্কুলয়ঁ নই মিহন স্কুল তক পনৰহ-রীম গোৰে শিগ্ৰক ছেঁথ ত্ৰা রঁনাকয়ঁ নই কই মঠিৰানয় তক

মেহো দম-ৰাঁৰহ গোৰে কিবানীক নোকৰী কৰিতে ছৈথা। ওনা, গামক আধায়ঁ বেঁয়ী নোকৰিহাৰা পৰিৱাৰ আছি মূদা ও মভ, মভৰংগক নোকৰী কৰে ছৈথা। মানে কন-কাৰখানায়ঁ নই কই বেঁয়মাথী ঐঠাম ধৰি। গামক খেতিযো-পথাৰী নীক আছি, কিএ তঁ গামমে একোঠা ধাৰ-ধাৰ নগ আছি জগয়ঁ দাহী হএত আ নে উম্বৰ-খামৰ আকি বঁলু-আহ মাটি আছি জে উপজৰেঁ নে কৰত। বৌদীক প্ৰকোপ জৰাৰ হোগএ কিএ তঁ ডেঢ় হজাৰ বীঘাক গামমে মাত্ৰ পাঁচঠা ৰোৰিঁগ আছি। তহুমে দুঠা নহিয়েঁ জকাঁ চলেঁএ, মাত্ৰ তীনঠা যঁ পঠৌনীক কাজ হোগএ।

পল্লী আ মাএকেঁ উঠা বাধাৰমণে অপন জেৱাঁক তেয়াৰীমে ুটি গেনা মূদা নে পিতা বিনামদেৰ কেঁ উঠৌলৈন আ নে দানক নীনে ঠুঠলৈন। মানে বিনামদেৰ মৃতনে বহনা। পিতাক প্ৰতি বাধাৰমণক মন ছেলৈন জে অপনা মমযপৰ উঠৰেঁ কৰত, হম তঁ দম বঁজেমে ঘৰয়ঁ নিকলৰাঁ। জেৱাঁকান প্ৰণাম কই আয়ীৰবাদ নই নেৰাঁ। ওনা, দনু বঁপূতক বীচ মানে বাধাৰমণে আ বিনামদেৰক বীচ উপবে-ডুপৰ তঁ পিতা-পুত্ৰক ময়ঙ্ক ছেলৈছে মূদা ভীতৰে-ভীতৰ জে ময়ঙ্ক পিতা-পুত্ৰক বীচ হেৰাঁ চাহী যে নহি ছেলৈন। তেৰৰ অনেকে কাৰণ আছি। অনেকে কাৰণমে প্ৰমথ আছি জে তীন ভাঁগ তেয়াৰীমে জেঠ বাধাৰমণে তঁ আ.গ্ৰ.এ.এম. কই নেলৈন মূদা ছোষ্ট দনু ভাঁগ মথদেৰ আ ৰামদেৰ মৌষ্টিকো পাম নহি কই য না। জগয়ঁ তীনু ভাঁগক বীচ শিক্ষাক দূৰী বঁনি গেনা। গ্ৰ বীচ ব বিনামদেৰোক মনকেঁ কচোষ্টিয়ে বহন ছৈন। দোমৰ কাৰণ মানে পিতা-পুত্ৰক বীচক দূৰীক, গ্ৰহো ছৈন জে বৈচাৰিক ৰপয়ঁ াঁচ-ছহ বঁৰ্যমঁ দনুক বীচ গপো-মগ্ন আ কোনো কাজ-উদমমে পুছো-আছ নহিয়েঁ জকাঁ ছৈন। তেমৰ জে দনুক বীচ দূৰীক প্ৰমথ কাৰণ

জেন বাধাৰমণকেঁ ঞ্পনা বিচাৰমঁ বিৱাহ কৰৱঁ। বাধাৰমণকেঁ ঞ্পনা মনমঁ বিৱাহ কৰৈক পাছ পিতাক জে মতান্তৰ জেনৈন ও দহেজ নই কই জেনৈন। মৌষ্টিক পাম কেনাক পছাতিযে বাধাৰমণক মনমে কিছু এহেন মানৰীয় বিচাৰক উদয় উই গেল জেন জে বিনামদেৱক বিচাৰমঁ ঠীক বিপৰীত ঞছি।

কৌনেজক পঢ়াগক গ্ৰমমে বাধাৰমণ ঞ্পন মঁহকেঁ চূপ বখনে জেনা, কিএ তঁ নে ঞখন পঢ়াগ জোড়ি ঞ্গাক কিছু কৰৈক ঞছি মানে পাৰিৱাৰিক বিচাৰ ঞা নে ঞ্পনা নিমিত্তে কোনো কাজে বহৈন। বাধাৰমণ মোচি বিচাৰি নেনৈন জে ঞখন মাত্ৰ পঢ়ৱঁ ঞ্পন কাজ ভেন ঞা পিতাক জে ঞ্পন কাজ জীৱনানুকূল জেন, জগ ঞনুকূল চনি বহনা ঞছি তগমঁ নে হমৰা কোনো তেহেন ঞৰঘাতে ঞছি জগমঁ কোনো বিৱাদ দনু গোৰেক বীচ স্লষ্ট ৰূপেঁ উভবতা। পৰিৱাৰ হোত কি মমাজ, মভকেঁ ঞ্পন-ঞ্পন জীৱন ঞা জীৱন-প্ৰিয়া ঞছি। মন্তস্ত পৰিৱাৰ বহনে বাধাৰমণকেঁ পঢ়াগক খব্ মে কহিযো কোনো কোতাঠী নহিয়েঁ ভেনৈন। তগ পাছ গ্ৰাহো কাৰণ জেন জে বিনামদেৱক মনমে বহৈন জে জে মল্লেত ঞছি তেকৰ ঞধিকাৰী বাধাৰমণ মেহো ঞছিএ। জঁ কোনো তৰহক ৰাঁধা উপস্থিত কৰৱঁ তঁ মমাজো ঞা মৰো-মষ্ট্ৰী দমৰেঁ কৰতা। দমৰেঁঠা কিএ কৰতা জে জঁ কৰ্হী ৰঁষ্টৰে কৰা দেনৈন তেয বাধাৰমণকেঁ পঠৈমে ঞমোকৰ্জ তঁ নহিয়েঁ হএত মূদা ঞ্পনে নাঁহকমে দোখী ৰঁনৰেঁ কৰৱঁ...।

কৌনেজক জীৱনমে বাধাৰমণক বিচাৰমে ৰঁদত কিছু ম গুতী এনৈন। ওনা, ঞধ্যয়নক প্ৰতি নগন মেহো নীক জেনৈন জগমঁ

নীক বিজলষ্ট মেহো হোগতে বহনৈন। ঋধ্যযনক প্রম্মমে
 বাধাৰম্ণক ঠিন্তনশীততা মেহো দিনো-দিন তেনা রঁঠ এ নগনৈন
 জে ঋপন জীৱনক ভৱিৱকেঁ নীক জকাঁ ঋঁকি নেনাহ। জগ্যঁ
 স্মতঁত্ৰ জীৱনক ৱিঠাৰো ঋা প্ৰিযো-কনাপ যন্ত ঋপন নজৈষিক
 ঋাগ্ৰমে মনকএ নগনৈন। জগ্যঁ পৰিৱাৰক ৱীচক মানে পিত ক
 প্ৰতি জে মতভেদ ছেনৈন ও বাধাৰম্ণকেঁ মহত্ৰহীন ৱুঁমি পঢ়এ
 নগনৈন। স্লষ্ট ৱুঁমএ নগনো জে ভৈয়াৰী দঋএ কি পিতা-পুত্ৰ দঋএ
 ঋকি যমাছে কিএ নে দঋএ, যন্ত ঋপন-ঋপন জীৱনক কৰ্তো-
 ধৰ্তো ঋা জীৱন মঁচাননক মানিক মেহো ঋপনে হোগত ঋছি।
 ৱাঁহৰী জে মস্লষ্ট ঋছি মানে ভাএ-ভৈয়াৰীক ৱা পিতা-পুত্ৰক ৱা
 পৰিৱাৰ-যমাজক ও ভুপৰী হোগএ, মানে ৱাঁহৰী হোগএ। জগ্যঁ
 নোক মস্লষ্টিত মেহো হোগএ ঋা মতভেদ ভেনাপৰ মস্লষ্ট-ৱিহীন
 মেহো হোগতে ঋছি। ওকৰো ঋপন এক মীমা হোগ ছগ। জগ
 মীমাক ৱীচ নোক ঋপন-ঋপন মীমা নিৰ্ধাৰিত কৰৈএ।

বাধাৰম্ণকেঁ নোকৰীপৰ জাগক যমাচাৰ গামমে মেহো পৰ্যেৰ গেন
 ছন। জগ্যঁ গামক জে শ্ৰুভঠিন্তক যন্ত ছৈথ ও মনে-মন ৱেঁহদ
 খুঁশী হোগত বাধাৰম্ণকেঁ ঋন্তিম ৱিদাগক মঁগ ভেঁঠ-যাঁঠ কৰৈক
 যময় মেহো ৱঁনা নেনৈন। মৃদা জিনকা মৱঁহক মনমে জনন মানে
 বাধাৰম্ণকেঁ ঋাগ্ৰ.এ.এম. কৰৈক জনন ছেনৈন ও যত্ৰ-তত্ৰ
 ঋনষ্ট-মনষ্ট ৱাঁত মেহো তৰে-তৰ পৰোছা-পৰোছী কগয়ে ৰ ন
 ছন। গামক ঋধিকাঁশ নোক ওহন ছৈথ জে নে ডিগ্ৰী-ডিগ্ৰোমাক
 ঋৰথে ৱুঁমৈ ছৈথ ঋা নে ওকৰ গ্ৰণ-ধৰ্ম ঋকি পদে-প্ৰত ঋঠা ৱুঁমৈ
 ছৈথ, তঁএ নে দানকা কোনো হৰথে ছেনৈন ঋা নে ৱিষাদে।
 মীতানাথ ঋা গীতানাথ মেহো ৱী.এ.মে পঢ়ৈএ। দনু গোৰেকেঁ

জানকাৰী ছন জে খাগ বাধাৰমণ ভেয়া গাময়ঁ নোকৰীপৰ েতা
তঁও ভেঁষ্ট কৰৰঁ খাৰাৰ্শক ব্ৰূমি দনু গোৰে মঁগে বাধাৰমণ ঐঠাম
পাঁচনে। পাঁচতে দবৰঁজ্ঞাপৰ মঁ বাধাৰমণকেঁ শোৰ পাড়ৈত
মীতানাথ ৰাঁজন-

"ভায়জী, যৌ বাধাৰমণ ভায়জী?"

বাধাৰমণ খপন কোঠৰীমে, মানে জগ কোঠৰীমে বহৈ চ্ছেখ, খপন
কপড়া-নভা, ঠীজ-ৰৌম যহিখাৰি বহন ছনা। মীতানাথক খাৰাজ
মুনি কোঠৰীএ-মঁ বাধাৰমণ ৰঁজনো- "কে মীতানাথ.! ৰেঁমহ খৰৌ
ছী।"

কহি খপন ঠীজ-ৰৌম যহিখাৰৰঁ ছোড়ি দবৰঁজ্ঞাপৰ এনা।
বাধাৰমণকেঁ দেখিতে দনু গোৰে মীতানাথ খা গীতানাথ একেৰেঁৰ
ৰাঁজন-

"গোড় নগৌ ছী, ভেয়া..!"

জহিনা দনু গোৰে দনু হাথ জোড়ি ম্হয়ঁ ৰাঁজন ছন তহিনা
বাধাৰমণ মেহো দনু হাথ জোড়ি ম্হয়ঁ ৰঁজনো-

"নীক বহখ ৰৌখা। কী হান-চান ছহ?"

মীতানাথ ৰাঁজন- "মভ ৰঁঠিয়াঁ খছি।"

কহি তীন্ গোৰে তীন্ ক্ৰম্যীপৰ ৰেঁমতো। ৰেঁমতে গীতানাথ ৰাঁজন-
"ঘৰপৰ মঁ কখন নিকনৰঁ?"

ঘড়ী দেখি বাধাৰমণ ৰঁজনো- "খখন মাত ৰঁজেএ। দম ৰঁজে
নিকনৈক ৰিচাৰ খছি।"

ওনা, মীতানাথ গপো-মপ্প কই বহন ছন খা মনে-মন
বাধাৰমণক চেহৰাকেঁ মেহো নিহাৰি বহন ছন জে মনমে কেহেন
খুশী ছেন। বাধাৰমণক চেহৰায়ঁ স্লষ্ট দনু ৰূপ ম ৌক বহন
ছেনৈন। পহিন, নৰ জীৱনমে পদাৰ্পণক খুশীক ৰূপ খা দোমৰ

অখন তক মানে চৌরীম রঁথক জে যামাজিক জীৱন বহলৈন
ওগয়ঁ খনগ হোগক কাৰণেঁ মনিনতা য়েহো ছেলৈন। মূদা দনূকেঁ
য়ামঁজয় কৰৈত বাধাৰমণা ৱীচক যীমাপৰ অখনাকেঁ অখাথিৰ
বখনে চলা। যীতানাথ ৱাঁজন-

"ভেয়া, অখনে তঁ কমলপুৰক ওহন মহম্ম দন কমল জকাঁ ৱঁনি
গাময়ঁ নিকৈল বহন চী জেকৰ মহম্মী দেশ ভৰিমে পয়বত..!"

যীতানাথক ৱাঁত য়নি বাধাৰমণক মনকেঁ জেনা কোনো ভাৰী ৱস্ব
দাৰিঁ দনে হোনি তহিনা ভেলৈন। মনমে ঠঠলৈন জে য তানাথ
কোনো অধনা ৱাঁত তঁ নহিয়েঁ ৱাঁজন। কিএ তঁ দেশক কোনো
কোণে অখিকি ভাগমে এক জৱাৱঁদেহক ৰূপমে কাজ কৰৈক ভাৰ
পড়ৱেঁ কৰত। ভাৰক মানে এতৱেঁ নহি নে জে নিয়ম-কা দা মানে
অধিকাৰক জে কানুন-কাযদা অছি, তগ অন্বকৃত অখনাকেঁ
স্থাপিত কৰৈত যময় ৱীতা ওগঠাময়ঁ ৱঁদৈল দোযৰঠাম চনি জাগ।
একৰ তঁ দোযৰো পক্ষ অছি কিনো। ও অছি জে ওগঠামক জন-
মান্যক ৱীচ অখন কী ছৱি অছি, তেকৰা প্ৰদৰ্শিত কৰৈক
অৱযৰো তঁ অছিএ। নীক ছৱি কেনা ৱঁনা পএৱঁ গ্ৰ তঁ অখনে
কেনে হএত। যএহ নে অখন কাৰ্য-শৈলীক প্ৰমুখ অংগ েন।
অখন দেশ যভ তৰহেঁ ৱিশাল অছিএ। জহিনা নগ্নাগ-চ ডাগ অছি
তহিনা জনমঁখ্যা য়েহো অছি। জগমে ৰংগ-ৰংগক জীৱন ম নে
মন্বখক জীৱন য়েহো অছিএ। তেঁমংগ অনেকো জাতি, অনেকো
ভাষা আ অনেকো যম্প্ৰদায় য়েহো অছি। জহিনা ভাষাক ৱীচ,
তহিনা জাতি-যম্প্ৰদায়ক ৱীচ কিছু-নে-কিছু ৱিৱাদ োগতে
বহেঁএ। এহেন পৰিস্থিতিমে কেনা যামঁজয় কৰৈত অখনে-অখাপকেঁ
স্বৰক্ষিত ৰাখি যকৱঁ, নাছিষ্টা ৱাঁত থোড়ে অছি। তহুমে য াজক

ৱীচ এহেন মনোৱৃত্তি ৱীনি গেন ঞ্চি জে জে শজিশালী ঞ্চা
ৱঁচ্যংখ্যক ঞ্চি ও শজিহীন ঞ্চা ঞ্চল্লয়ংখ্যককঁ মেহো যদি ঞ
নিষ্ঠাঁ দেখৱঁএ চাইএ। মনমে ঞঁচন ঘনঘোৰ ৱিচাৰকঁ ম্যাম্জম
কৰৈত ৱাধাৰমণ ৱঁজনো-

"ৱৌঞা মীতানাথ, কমলোক মহমহী তখনে চিষ্টকৈএ মানে
পয়ৰৈএ, জখন ওকৰা পৱিত্ৰ ঞ্চান ভেট্টে চ্চৈ। জঁ মে নহি ভেট্টে
দুৰ্গন্ধিত ঞ্চান ভেট্টে জাগ চ্চৈ তখন ওকৰ মহমহী থোড়ে হৰামে
পয়ৈৰ পৱৈএ। মূদা হুঁ জে ৱঁজনহ ওকৰো মহত তঁ ঞ্চিএ।"

গীতানাথ ৱাঁজন-

"ভৈয়া, ঞ্চপনে তঁ ওহন ডিগ্ৰী প্ৰাপ্ত কই নেনিএ জে ম্যাম্জ
ৱিছাৰ্থীক নেন ঞ্চয়ঁভৰ ঞ্চি।"

গীতানাথক ৱিচাৰ মূনি ৱাধাৰমণক মন থোড়েক ঞঁমকনৈন, মূদা
ঞপনে মন জেনা ভীতৰমঁ ধক্কা দেনকৈন জে জে ৱিচাৰ গীতানাথক
মনমে ঞ্চি ও কেতে মহী ঞ্চি? ৱাধাৰমণ ৱঁজনো-

"ৱৌঞা, জখন ঞ্চা.গ্ৰ.এ. প্যম কেনোঁ ঞ্চা ৱী.এ.মে প্ৰৱেশ কেনোঁ
তখনে মনমে ঞঁচন জে ঞ্চা.গ্ৰ.এ.এম. কৰৱঁ, মূদা জখন দেশ
ভৰিক প্ৰতিযোগী পৰীক্ষাপৰ নজৈৰ গেন তখন মন ঞ্চা.গ্ৰ.-পাছ
কৰএ নগন।"

ঞা.গ্ৰ.-পাছ মূনি মীতানাথ ৱাঁজন-

"কী ঞ্চা.গ্ৰ. পাছ কৰএ নগন, ভৈয়া?"

গীতানাথপৰ মঁ নজৈৰ হষ্টা মীতানাথপৰ নজৈৰ দৈত ৱাধাৰমণ
ৱঁজনো-

"ৱৌঞা, দু তৰহক ৱিচাৰ মনমে ঞঁচএ নগন। পহিন, গ্ৰ জে দেশ
ভৰিক প্ৰতিযোগী পৰীক্ষা চ্চী, জগমে হজাৰো-হজাৰ ৱিছাৰ্থী শামিন
হোগএ ঞ্চা ম্যাম্জ ৱিজন্ঠ জকাঁ ৱিজন্ঠো নহি হোগএ। জে প্যম

মাৰ্ক খানত ও পাম কৰৱেঁ কৰত আ দোমৰ গ্ৰা উঠন জে এহনো
তঁ নহিয়েঁ খ্ৰিষ্টি জে কিযো পাম কৰৱেঁ নে কৰেঁ। খ্ৰী, দনু ৰিচাৰক
ৰীচ খপনো মনমে ৰিচাৰ উঠি বহন ছন।"

গীতানাথ ৰাঁজন-

"তখন, নিৰ্ণয় কেনা কেতিএ?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"ৰৌখা, পিতাজীক জে গৃহস্থিষ্ট ছেনে তগমঁ মনমে ঠনা গেন ছন
জে কেতৌ-নে-কেতৌ নোকৰী কৰেঁক খ্ৰিষ্টি। কিএক তঁ জঁ খপন
জীৱন মানে খপন পৰিৱাৰক ভাৰ খপনা কহাপৰ উঠা নহি চনৱঁ
তঁ মদিকান পৰিৱাৰক ৰীচ কিছু-নে-কিছু ৰিৱাদ হোগতে বহত আ
খনেৰে ওগমে ওমৰাএন বহৱঁ। জখন নোকৰী মনমে ৰোপা গেন
তখন ৰিচাৰ উঠন জে নোকৰিযো তঁ কেতে ৰংক খ্ৰিষ্টিএ।
তগমে নীক নোকৰী কেনা পেৱঁ মকৱঁ তগ নে তঁ খপনো ওহন
মাধনা কৰএ পড়তা।"

গীতানাথ ৰাঁজন- "কী মাধনা?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"হাগ স্কন তক, ওনা হাগয়ে স্কন নহি, কৌনেজক আ.গ্ৰা.এ. ক
ৰিজন্টোক হিমারঁমঁ আ ৰিছাৰ্থিযোক ৰীচ হমগুঁ মামলে কোষ্ট ক
ছেনৌ, মূদা ৰী.এ.মে প্ৰৱেশ কেনাক পছাগত জেনা ৰিচাৰক নৱ
চেতনক উদয় মনমে ভেন জগমঁ জীৱনক প্ৰিন্যামে ৰঁদনাৰ আৱঁএ
নগন।"

গীতানাথ ৰাঁজন-

"কী ৰঁদনাৰ আৱঁএ নগন?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"ৰঁদনাৰ আৱঁএমঁ পহিনে মঁকল্প উঠন জে যা তঁ আ.গ্ৰা.এ.এম. কৰৱঁ

ৱা জঁ মে নহি ভই মকত তঁ প্ৰোফেচৰ ৱঁনৱঁ। ঞ্হী দ্বনু উদ্দেশ্যকৈ
ঞপন প্ৰশপনয়ঁ পূৰ্তি কৰৈক পাছ ঞপন দৃঢ় শক্তিকৈ জগেনৌ
দ্বনিয়ঁক মভ কিছুমঁ ৱিবজ হোগত ঞপনাকৈ পঢ়াগক ঞছ
একাগ্ৰ কেনৌ।"

মীতানাথ- "কী একাগ্ৰ?"

ৰাধাৰমণ-

"ঞখন জে জীৱনক দিনানুদিনক প্ৰিয়া ঞছি ও তঁ মভকৈ পূৰ্তি
কৰএ পঢ়ে ছে, ও পূৰ্তি কৰৈত ঞতিৰিজ প্ৰিয়াক ৰূপমে ঞত্ৰ
ঞধ্যয়নপৰ ঞপনাকৈ একাগ্ৰ কেনৌ। ওনা, ঞখন তক জে
ঞধ্যয়নক ৰূপ ছন তগমে মেহো স্ধাৰ ভেন।"

মীতানাথ ৱাঁজন- "কী স্ধাৰ ভেন?"

ৰাধাৰমণ ৱঁজনো- "ঞগ্ৰ.এ. তক জে ঞধ্যয়ন কৰৈ ছেনৌ ও
ম্যামান্য় দৃষ্টিঞঁ, পৰীক্ষামে পাম কৰৈক খিয়ানয়ঁ কৰৈ ছেনৌ, ৱিময়-
ৱস্ক তহমে প্ৰৱেশ নহি কৰৈ ছেনৌ মৃদা মঁকল্পিত ভেনা পছাগত
ৱিময়-ৱস্ক মূন তল্পকৈ পকড়ৈক প্ৰয়াম কৰএ নগনৌ। ওনা,
শ্ৰুমে কিছু দিক্তত জৰাৰ হোগ ছন কিএ তঁ নীক জকাঁ ৱিময়-
ৱস্ক মূন তল্পকৈ নহি পকৈড় পৰৈ ছেনৌ, মৃদ তগমঁ ঘৰঁড়েনৌ
নহি, ৱঁনকি ওকৰা পকড়ৈক পৰিয়াম মদৈত জাৰী ৰখনৌ।"

মীতানাথ ৱাঁজন-

"তখন কী ভেন?"

ৰাধাৰমণ ৱঁজনো-

"কিছু দিনক পছাগত ৱিময়ক মূনতল্পকৈ ৱঁমএ নগনৌ। জখন
মূন তল্প ৱঁমএ নগনৌ তখন জে পাছ উনৈষ্ট তকনৌ তঁ ৱঁমি
পড়ন জে ঞধ্যয়নক ৱঁনাত কিছু ছ্টি গেন ঞছি। তখন ওকৰা
পূৰ্তি কৰৈনে ঞধ্যয়নক মময়মে ৱঁড়াভৰী কেনৌ। ৱী.এ. ফাগনন

পৰীক্ষামে ৰাঁত নীক বিজনষ্ট ভেন।"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"নীক বিজনষ্ট কী ভেন?"

ৰাধাৰমণ ৰাঁজনা-

"জেকৰ আশা আখন তক মনমে নহি ছেন, তগ আশাক পূৰ্তি ভেন। মানে পথম শ্ৰেণীমে আনৰ্মক বিজনষ্ট ভেন। ৰী.এ. আনৰ্মমে পথম শ্ৰেণী ভেনে মনমে এতে তঁ ৰিঁমরায় জাগিয়ে গেন ে জঁ আহিনা মেহনত কৰৰ তঁ এম.এ.মে যোহো এহনে বিজনষ্ট হএত। জখন পথম শ্ৰেণীক বিজনষ্ট এম.এ.মে হএত তখন জৰৰ কেতৌ-নে-কেতৌ, কোনো-নে-কোনো কৌনেজমে প্ৰাফেয়ৰীক নোকৰী হেৰে কৰত। জগমঁ জে মঁকল্প মনমে কেনে ছেনোঁ তগমে আধাক আশা জাগি গেন। জখন মনমে আশা জাগি গেন তখন ৰিঁমরায়ো জগন।"

ৰিচাৰ ৰঁদনৈত মীতানাথ ৰাঁজন-

"ভেয়া, গ্ৰা কী কহনিএ জে পিতাজীক গৃহৃষ্টি?"

পিতাজীক নাওঁ মনি ৰাধাৰমণ থোড়ে ধকমকেনা, মূদা ওগ ধকমকীকে নজৈৰমঁ হষ্টৰৈত মীতানাথকে কহনিখিন-

"ৰৌআ, পিতাজীক গৃহৃষ্টি শ্বৰমে নহি ছেনেন, মূদা জহিয়া ৰী.এ. ফাগননমে এনোঁ তহিয়ামঁ শ্বৰ ভেন।"

মীতানাথ ৰিঁভেমে ৰাঁজন- "গৃহৃষ্টিক তঁ কিছু কাৰণ ন বহন হএত?"

ৰাধাৰমণ ৰাঁজনা-

"হঁ! গৃহৃষ্টিক কাৰণ গ্ৰা ভেন জে জগ কৌনেজমে পঢ়ে ছেনোঁ, ওগ কৌনেজমে গোরিন্দ ৰাঁবু নামক শিক্ষক ছেনা। মাত্ৰিক নোক। ডেৰামঁ তীন কিনোমীষ্টৰপৰ কৌনেজ ছেনেন। প্ৰতিদিন এৰে

খৰ্ৰেঁ-জাগ ছেনা। গোরিন্দ রাঁবুঁ জেহনে বিচাৰক মাস্বিক ছেনা
তেহনে পঢ়ুৱৈমে য়েহো ছেনা। এক দিন কৌনেজয়ঁ ডেৰা জাগ ছেনা
কি পাহুঁমঁ গাড়ী ধক্কা মাৰি দেনকৈন।"

'ধক্কা' মনি ৰিঁছেমে য়ীতানাথ ৰাঁজন-

"ৰাঁপ ৰে..! পছাগত কী ভেনে?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজন-

"ডাঁড়ক হস্তী তেনা থোঁখা-থাকৰ ভই গেনে জে দু মামক
পছাগত মৰি গেনা। মূতুক মমাচাৰ মনি হমুঁ গেনোঁ। খপনা
নগা চাৰি গোৰেক পৰিৱাৰ ছেনে, মানে দুনু পৰানী খা ৃষ্টা
ৰেঁষ্টা-ৰেঁষ্টা। ৰেঁষ্টা জেচ জে খা.গ্ৰ.এ.মে পঢ়ে ছেনে খা ৰেঁষ্টা ছোষ্ট
জে হাগ স্কনমে পঢ়ে ছেনে।"

য়ীতানাথ ৰাঁজন- "ৰাঁপ ৰে..! তখন তঁ পৰিৱাৰে..?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজন- "জখন ওগঠাম মানে গোরিন্দ রাঁবুঁক
ঐঠাম গেনোঁ খা তীনু গোৰে পঢ়নী, ৰেঁষ্টা খা ৰেঁষ্টা কেঁ ওঁঘৰা-
ওঁঘৰা কানেত দেখনোঁ কি মন পঘিত গেনা। ওনা, হমহীষ্টা
দেখনিহাৰ নহি ৰহী, খাৰো বিদ্যার্থীযো খা শিক্ষকো মভ ছে া,
জে জাগ ছেনা দম-পনৰহ মিনষ্ট ৰকি ৰৌন-ভৰোম দএ ঘুমি
জাগত ছেনা। মূদা হমৰা মনমে গ্ৰ ঙ্ঠি গেন জে এক তঁ
পৰিৱাৰক জীৱনো-যাপন ভাৰী (কাঁচন) ভই গেনে খা তেপৰ
ৱিৱাহ কৰে-জোকৰ ৰেঁষ্টা য়েহো ভই গেন ছেন..।"

য়ীতানাথ ৰাঁজন-

"এহনে-এহনে পৰিস্থিতিমে নীক-য়ঁ-নীক পৰিৱাৰ নষ্ট োগএ!"

ৰাধাৰমণ ৰঁজন- "হঁ! য়েহো তঁ হোগতে খছি। মূদা ৱিকষ্ট
পৰিস্থিতিমে মানে এহনে-এহনে পৰিস্থিতিমে জঁ দোমৰা েঁ
মমুঠিত মহযোগ ভেষ্ট জাগ তঁ ও পৰিৱাৰ ৰাঁচীযো মকৈএ কিনে।"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"হঁ, যে তঁ ৰাঁঠ যকৈএ মৃদা যমাজক জেহেন কিৰদানী ৰাঁনি গেল
খ্ৰিচি তগমে কেকৰা কে মহযোগ কৰৈএ। গামো আ আনো-আনো
গামমে দেখে ছী জে ৰাঁপ-ৰেঁঠাক ৰীঠ মাৰিয়ো-পীঠ হো এ আ
কেয়ো-মোকদমা হোগএ। ভায়-ভায় তঁ মহজে দিয়াদে ভেল। কহনো
জাগএ জে দিয়াদ আ দানি জেতেক গলএ তেতে নীক হোগএ।"

মীতানাথক ৰাঁত মূনি ৰাধাৰমণ মঙ্কুৰাগত ৰঁজনো-

"ৰৌখা, যভ দুনিযেঁ দিয় মানে খনকে দিয় তকৈএ জগয়ঁ খপন
পএৰ তৰক জমীন দেখিতে নে খ্ৰিচি। জঁ যে দেখএ নগত তঁ
খনেৰে নে ৰিচাৰো আ জীৱনক গতি য়েহো স্মধৰএ নগত। জখন
গতি-মতি স্মধৰএ নগত তখনে নে জীৱনো আ জীৱনক প্ৰিয়ো
স্মধৰ জাএত।"

ম্বীকাৰ কৰৈত মীতানাথ ৰাঁজন-

"হঁ, যে তঁ হএত।"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

"ওগ যময মানে জখন গ্ৰা ঘষ্টনা ভেল তখন হমহুঁ পূৰ্ণ আশ্ৰিত
পৰিৱাৰেপৰ ছেলোঁ। ওনা, জখন ৰী.এ.মে পঠৈত ৰহী। পিতাজী
হমৰ ৰিৱাহক চঠা চঠা দেনে ছেলো। জগয়ঁ কেতেকো কন্ধ্যাগত
মূৰ-পতা নগৰঁএ নাগল ছেলো, মৃদা পিতাজীক জে মাংগ (দহেজ)
ৰহৈন তগয়ঁ কাজ (ৰিৱাহ) ৰাকল ছল, জে ৰাঁত খপনো বুঁমো
ছেলোঁ। ওনা, যামাজিক পৰিৱেশ য়েহো ওহনে মানে খধিক-য়ঁ-
খধিক নেন-দেনক ৰাঁনিযেঁ গেল খ্ৰিচি। তহুমে খপনা জমীনো-
জথো খ্ৰিচি, পৰিৱাৰক য়েহো মান-প্ৰতিষ্ঠা খ্ৰিচি আ কোঁন জমে
য়েহো পঠিতে ছেলোঁ।"

ৰাধাৰমণক পৰিৱাৰ কমনপুৰ গামমে যভয়ঁ ৰীম জমীন-জথোমে

ছেলেন। পঠায় বীঘ্যমঁ উপৰ জমীন বিনামদেৱকঁ ছেলেন। ও া, জমীন্দাৰী তঁ নহি বহৈন মৃদা ৰাজক গ্ৰামস্থা বিনামদেৱক পিতা হৰিহৰদেৱ ছেনখিন, জগমঁ যন্ত্ৰেত বঁঠোৰেক বস্থা ছেনেছ । ঞ্পনা ঞ্মনদাৰীমে হৰিহৰদেৱক দৰবঁজাপৰ হাথিযো ছেলেন। শ্ৰুমে হৰিহৰদেৱকঁ ওতেক ঞ্জগজ নহি ছেলেন, মাধাৰণ কিমান পৰিৱাৰ বহৈন। জে ৰাজ্যক যম্বৰ্কমে এনা পছাগত ভেলেন। বঁপক একনৌতা বঁঠা বিনামদেৱ, জে পঠি-নিখি তঁ নহি মকনা, মৃদা ব্ৰাহ্মীক জে জীৱন হোগ ছে যে জৰৰ ভোগে ছনা। ওনা, মামান্ঠ নোককঁ পঠেযো-নিখেক স্মৰিধা নহিয়েঁ ছন, পিতাক ৰোছ ভেনে মানে পিতাক মৃনু ভেনাক পছাগতিযো বিনামদেৱক ওহনে ব্ৰাহ্মীক জীৱন বহন, মৃদা বঁহৰী ঞ্মদনী কমনে খেত-প াৰ বঁকৰঁ শ্ৰু ভই গেন ছেলেন। গোগ্ঠি-পঁগৰা পৰিৱাৰক ঔঠাগন মমাজমে মভ দিনমঁ বহৰেঁ কএন ঞ্চি, তনুমে জগ পৰিৱাৰক মম্বৰ্ৰ ৰাজ-কাজমঁ হোগত গেন ও তঁ ঔঠৰেঁ কএন। ওহনে পৰিৱাৰ হৰিহৰদেৱক মেহো বহলেন।

মীতানাথ বঁজনা-

"পছাগত কী ভেন?"

ৰাধাৰমণ বঁজনা-

"গোৱিন্দ বঁকুৰ পৰিৱাৰক দশা দেখি মনে-মন বিচাৰ েনোঁ জে মোনহোঞনা পৰিৱাৰক ভাৰ ঔঠৰেঁক শক্তি তঁ ঞ্পনা নহি ছি মৃদা ঞ্ৰাশিক ভাৰ ঔঠৰেঁক শক্তি তঁ ঞ্চিএ। জহাঁধৰি বঁনি মকত তহাঁধৰি মদেত কৰৰেন।"

মীতানাথ বঁজনা-

"বাহ! তখন তঁ কিছু মহাৰা ওগ পৰিৱাৰকঁ মানে গোর ন্দ বঁকুৰ পৰিৱাৰকঁ ভগযে গেন হেতেন?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"হুম কগয়ে কেতেক মকে ছেলোঁ, তখন এতে জকাৰ কেনিএন জে ঞ্ৰশ্ম্যাক নোকৰী পল্লীকেঁ দিয়ৱেমে মহযোগ কে িএন। ওনা, তেহেন পঢ়ন-নিখন পল্লী নহিয়েঁ ছথিন জে শিক্ষণ কা ্য কৰিতেথ ঞ্ৰাকি ঞ্ৰাফিমেমে নিখা-পঢ়ী কৰিতেথ। ম্বদা কৌনেজক পুস্তকানযমে ঠপৰায়ীক কাজ ভেপ্ট গেলৈন।"

মীতানাথ ৰাঁজন- "খাএব, জীৱৈক কিছু ঞ্ৰাশা তঁ পৰিৱাৰকেঁ ভগয়ে গেলৈন।"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"ওতৱেঁ মদত নহি কেনিএন। ৱেঁপীমঁ ৱিৱাহ কৰৈক ভাৰ মেহো গছি নেনিএন। ম্বদা ও গছনযৈন এক শৰ্তপৰ।"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"কী শৰ্ত্ত?"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"জখনে পিতাজীক কানমে মমাচাৰ পাঁঠলৈন জে ৰাধাৰমণ ঞ্ৰপন ৱিৱাহ ঞ্ৰপনে ঠীক কই নেনক তখনেমে ঞ্ৰাগি-ৱঁবুনা ভই গেনা। ৱিৱাহক ভীতৰ জে মমচা ছন, জগ্যমঁ প্ৰভাৱিত ভেন ছেলোঁ, মানে একশা নশ্ব হোগত পৰিৱাৰকেঁ মহাৰা ৱনি ৱঁচৱৈক পৰিযায় কেলেঁ, তেকৰ ঠঠ ছোড়ি পিতাজী নেনো-দেন ঞ্ৰা গুনো-খনদানকেঁ ঞ্ৰগ্ৰঞা ৱিৰোধমে ৱাতাৱৰণ তেয়াৰ কই নেলৈন।"

মীতানাথ ৰাঁজন-

"তখন তঁ ৱিঠিত্ৰ মঁকশমে পড়ি গেল হএৰঁ?"

ম্ব্ৰুবাগত ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"মে তঁ মঁকশ মোমামে ঞ্ৰাৱিয়ে গেল ম্বদা মডুও ভৰি ওগ্যমঁ ৱিঠনিত নহি ভেলোঁ। মনে-মন ৱিচাৰি নেলোঁ জে ঞ্ৰখন পঢ়ৰঁ হুমৰ ম্বখ্য

কাজ খিচি, বহন খঠ-ৰঠক, যে তঁ মল্লিতমে খপনো খিচিএ। জঁ
খঠ দগমে বাঁধা উপস্থিত কৰতা তঁ কোষ্টক শৰণ নেৰঁ আ জহিনা
বিৰোধমে পিতাজী রাতারৰণ রঁনৌলৈন তহিনা দানকো মিখা
দেৰৈন। মনমে দৃঢ় মঁকল্প ষোপি নেৰৌঁ।"

মুঠী ডোনৰৌত মীতানাথ রাঁজন-

"পছাগত কী ভেন?"

হঁমৌত বাধাৰমণ রঁজনো-

"জহিনা মাঁপ ধৰতীপৰ ষ্টেঠ-ষ্টেঠ হোণত চলৈএ মূদা রিনমে
জেরাকান মোম ভই জাগএ তহিনা মোম ভই গেনো। খঠমে
কোনো কোতাহী নহি কেনৈন মূদা রেচাৰিক রূপমে মতভেদ রঁঠিতে
গেন। ওনা, মতভেদমঁ এতে নাত জৰাৰ ভেন জে খপন দৃঢ় শজি
খাৰো রঁঠি গেন। জগমঁ জী-জানমঁ পঠেক পাছ নাগি গেনৌঁ।
জহিনা রী.এ.মে নীক বিজনষ্ট ভেন তহিনা এম.এ.মে মেহো ভেন।
জগমঁ এতেক খাশা তঁ রঁনিযেঁ গেন জে নগ কৌনেজমে তঁ হাগযো
স্কনমে শিফক রঁনৰেঁ কৰৰঁ।"

বাধাৰমণ খাগাঁ রঁজনো-

"পঠেক জিজ্যামা খাৰো উগ্র ভই গেন খা খাগ্র.এ.এম. কেনৌঁ।
ম্যরিগ্ৰীকেঁ মানে গোরিন্দ রাঁবুক পল্ণীকেঁ, কহনযৈন জে ম্যরামিনী
মঁগ রিরাহ কই নেৰঁ মূদা হমৰ পৰিরাৰক জে স্থিতি খখন রঁনি
গেন খিচি তগমে রিদাগৰী নহি কৰাএৰঁ। জখন খপনা পৈৰপৰ
ঠাঠ ভই জাএৰঁ তখন রিদাগৰী কৰাএৰঁ।"

মীতানাথ রাঁজন-

"ভায় মাহৈৰঁ, গছা খিচি জে খপনেকেঁ রিদা কেনাক পছাগত
জাগ, মূদা খহুঁকেঁ ওবিয়ান-ৰাত কৰেক খিচি। তা খহুঁ খপন
তৈযাৰী কৰ, মম্বর হএত তঁ দ্য রঁজেমে পুন: খাৰিঁ জাএৰঁ।"

ৰাধাৰমণ ৰঁজনা-

"ৰঁড়ৰঁঠিয়াঁ।"

সীতানাথ আ গীতানাথ ৰিদা ভই গেন আ ৰাধাৰমণ মেহো ঞ্বপন
তেয়াৰীক পাছ নগি গেনা।

আ.গ্ৰ.এ.এম.ক বিজল্ষ্ট ভেনা পছাগত ৰাধাৰমণ স্মৰামিনীকেঁ
ম্যাম্বৰ্ম ৰিদাগৰী কৰা ঞ্বপনা ঐঠাম নই এনা। দু ৰঁথক ৰেঁঠী
স্ঠিতা মেহো ভই গেন ছেনে। পৰিৰাৰমে স্মৰামিনীকে ঞ্বৰিতে
পিতা ৰিনামদেৰক মনমে জনন মেহো দিনো-দিন ৰঁঠিয়ে হন
ছেনে ম্বদা মাগস্বনযনাক মনমে কোনো তৰহক মনিনতা নহি
ছেনে। জহিনা ৰাধাৰমণকেঁ ঞ্বপন জেঠ ৰেঁঠা বুমি ৰেঁহাৰ কৰেত
বহনী তহিনা স্মৰামিনীকেঁ মেহো ঞ্বপন পুতোদ জকাঁ ৰেঁহাৰ কৰএ
নগনী। পতিক মংগ মানে ৰিনামদেৰক মংগ স্বনযনাকেঁ কহিযো-
কহিযো কহা-কহী মেহো ভই জাগত ৰহৈন ম্বদা তগ মভ ৰাঁতপৰ
কহিযো, তেনা ভই কই ধিয়ান নহি দেনী। জহিনা মভ পৰিৰাৰমে
ছোষ্ট-মোষ্ট কাজে ৰা ৰিচাৰে-নে কহা-কহী হোগএ আ কিছুএ
মমেয়ক পছাগত মেঠা জাগএ তহিনা হোগত ৰহেনে।

জখন ৰিনামদেৰ ভিনমৰপহৰমে চাহ পীৰেঁত ৰহৈথ, স্বনযনা নগমে
ঞৰিঁ কহনকৈন-

"ৰৌআ ৰাধাৰমণ আগ কাজপৰ জাগত।"

ওনা, ৰিনামদেৰকেঁ মেহো বুমল ৰহৰেঁ কৰেন। কিএ তঁ তীন
ম্যামক ষ্টেনিং কেলাক পছাগত, পাঁচ দিন পহিনে ৰাধাৰ ৰ গাম
ঞৰিঁ ৰাঁজন ছনা জে পাঁচম দিন ডুঠী স্মাগন কৰএ স্মুরনেশ্বৰ
জাগেঁ। উড়ীমাক ৰাজধানী স্মুরনেশ্বৰ, জেঠামমঁ থোড়ৰেঁ দূৰপৰ
জগৰনাথ ধাম মেহো ঞ্বছি। মম্বদ্রকাতক ৰাজ্য উড়ীয়া ছীহে।
দৰভঁগামঁ ডায়ৰেক্ণ্ট গাড়ী মেহো ঞ্বছিএ।

পত্নীক রাঁত ম্বনি বিনাম্বদের 'হঁ-হঁ' কিছু নে বঁজনো। পতিকেঁ চূপ দেখি ম্বনযনা ঞ্বপন কাজমে পুন: নগি গেণী। তেঁরীচ মামিন রেঁঠা ম্বখদের ঞ্বাএন। ম্বখদেরকেঁ দেখিতে বিনাম্বদের ্ব্ছনখিন- "রৌঞা, ভোবমঁ ঞ্বখন ধবি কেতএ নিপত্তা ছেনহ?"

পিতাক নগমে বেঁয়েত ম্বখদের বঁজন-

"বঁাবু, নিপত্তা কহাঁ ছেনোঁ। চৌক দিম্ব গেণ বহী। গামক হান-চান ম্বনেমে কনী দেবী ভই গেণ।"

বিনাম্বদের প্ছনখিন-

"গামক কী হান-চান ঞ্বছি?"

তেঁপৰ ম্বখেদর কহনকেন-

"গামক কী হান-চান বহত। যএহ হো-হনো ভই বহন ছন জে জখন গামমে কেকবো ঞ্বাম্ব নহি ফড়ন ঞ্বা জেকবা ফড়রোঁ কএন ওহো মাঁষ্ট-পানি-পাথবমঁ মভষ্টা নষ্ট ভই গেণ। তেকবে ঞ্বতি-পূর্তিক হেত্ত মবকাৰ দিম্বমঁ মহায়তা ভেঁষ্টত ম্বদা ও তঁ মভকেঁ নে ভেঁষ্টক চাহী, মানে জেকবা-জেকবা গাছী-কনম্ব ছে। যে নহি ভেঁষ্ট কিছু গোবেকেঁ ভেঁষ্টন ঞ্বা ঞ্বধিকামঁশ নোক মানে গাছী-কনম্বরনা কিমানকেঁ নগ ভেঁষ্টন..!"

বিনাম্বদের বঁজনো-

"কিএ নে ভেঁষ্টন?"

ম্বখদের বঁজন-

"জে মভ গৃম্বি মিত্রকেঁ চৌথাগ মানে মহায়তাক চৌথাগ ঞ্বপেঞা কম্বীশন দেনক তেকবা মভকেঁ ঞ্বাঠে দিনমে ভেঁষ্ট গেণগ। ম্বদা জে ওকবা ঞ্বম্বদান বঁম্বি কম্বীশন নহি দেনক তিনকা মভকেঁ একো পাগ নহি ভেঁষ্টনেন। তেকবে হো-হনো হোগত বহগ।"

বিনাম্বদের-

"ফেৰ ভেন কী?"

স্বখদের রাঁজন-

"কী হএত, জহিনা মভ ঞ্শ্বদানমে হোগত ঞ্খাৰিঁ বহন ঞ্খি তহিনা হএত।"

বিনামদের রাঁজনা-

"কী মানে?"

স্বখদের রাঁজন-

"মানে যএহ জে গামমে কিছু কিমান এহেন জে মৰকাৰী কিমান জেথ, দানকা মভকেঁ বুঁমনে জেন মানে কোনো মৰকাৰী মহায়তা ঞ্খৰেঁএ তঁ প্ৰাষি মিত্ৰ দানকা মভকেঁ জানকাৰিয়ো দই দগএ ঞ্খা ঞ্খপন কৰ্মীশন নই কই ঞ্শ্বদানো দিয়ারেঁএ। জগয়ঁ গামক কিমান রাঁঠা গেল জেথা।"

বিনামদের রাঁজনা-

"কী রাঁঠা গেল জেথ?"

স্বখদের রাঁজন-

"কিছু কিমান মৰকাৰী রাঁনি গেল জেথা। ঞ্খা রাঁকী মভ গৈৰ-মৰকাৰী জেথা।"

তহী রাঁচ রামদের যোহো পদাঁচন। রামদেরকেঁ দেখিতে বিনামদের পুছনখিন-

"রৌঞা, ভোৰমঁ নহি দেখনে ছেনিযহ?"

রামদের রাঁজন- "রাঁবুঁ, ভোৰপহৰকেঁ জহিনা মভ দিন ঠহনেএ জাগ ছী তহিনা গেলোঁ। দচ্চিনৰৰিয়া মড়ক ধেনে জখন কৰীৰঁ দৃ কিলোমীঠৰ রাঁঠনোঁ তঁ পনৰহ-রীম গোৰেকেঁ ঞ্খৰেঁত দেখনযে । মরঁহক পাঁঠপৰ পৰদেশিয়া রেঁগ নষ্টকন ছেলেন। ওনা, ঞ্খপনা গামক একো গোৰে নহি ছেনা। পুছনযেন জে ঞ্খহাঁ মভ কেতএ

বহৈ ছী তঁ এক গোৰে ৰঁজনো জে ভগৱতীপুৰ বহৈ ছী।"

ৰিনামদেৰ ৰঁজনো-

"ভোৰে-ভোৰ কেতএয়ঁ ঞ্ৰেঁ ছেনা?"

ৰামদেৰ ৰাঁজন- "পুছনযৈন জে ঞ্ৰহাঁ মভ কেতএয়ঁ ঞ্ৰেঁ ছী, তঁ এক গোৰে ৰঁজনো মৃঙ্গগয়ঁ। ফেৰ পুছনযৈন জে মভ কিযো মৃঙ্গগযেয়ঁ ঞ্ৰেঁ ছী তঁ মভ কহনক 'হঁ', মৰঁহক মঁহ-কান মৃথাএন বঁমি পড়না।"

ৰিনামদেৰ ৰঁজনো-

"কিএ মৃথাএন ছেনৌন, কিছু ভেন বহৈন?"

ৰামদেৰ ৰাঁজন-

"পুছনিঐ তঁ কহৈ গেনা জে জৈঠাম ছেনৌঁ তেঠাম কৰোনা ৰীমাৰী তেতে ভেন ছৈ জে মভ কাৰখানা-কাৰোৱাঁৰ ৰঁল্প ভই গেন তঁ গাম ঞ্ৰাৰিঁ বহন ছী। ঞ্ৰপনো বঁমন ছেনাএ-হে জে জহিনা হৈজা, চেচক, স্নাগন স্থ গুণাদি মহামাৰী নযেৰিয়াহ হোগএ মানে এক-মঁ-দোমৰমে নযেৰ নগনে হোগএ তহিনা কৰোনা য়েহো ছী, তঁএ মভ মৃঙ্গগয়ঁ পড়া কই গাম ঞ্ৰাৰিঁ বহন ছৈথা।"

ৰিনামদেৰ ৰঁজনো-

"ৰীমাৰী তঁ ৰীমাৰী ছী, তগ নে ভাগৌক কোন কাজ ছৈ। ওকৰ তঁ গনাজ হেৰাঁ চাহী কিনে। তহুমে কী কোনো ঞ্ৰাগযে এহেন ৰীমাৰী ঞ্ৰাএন ঞ্ৰছি, মময-মমযপৰ এহেন নযেৰিয়া ৰীমাৰী তঁ মভ দিনমঁ হোগতে ঞ্ৰাৰিঁ বহন ঞ্ৰছি।"

ৰামদেৰ ৰাঁজন-

"মএহ তঁ হমুঁ কহনযৈন জে গাম-ঘৰমে কেৰৰো কোনো ৰীমাৰী হোগএ তঁ শহৰক ঞ্ৰল্পতানমে জাগএ ঞ্ৰা ঞ্ৰহাঁ মভ শহৰমঁ গাম ঞ্ৰাৰিঁ বহন ছী, জৈঠাম নে ডাকৃষ্টৰ ঞ্ৰছি ঞ্ৰা নে ঞ্ৰল্পতান। তখন

এক গোৰে বঁজনো জে জখন কাৰখানে বঁল্প ভই গেন তখন
ওগঠাম খেৰোঁ-পীৰোঁ কী কৰিতোঁ। তহুমে ঘৰমঁ মানে ডেৰামঁ
নিকলৈপৰ মেহো বোক লগি গেন।"

বিনামদেৰ বঁজনো-

"ঞছা ছোড়হ ঐ মভকোঁ।"

পিতাক বঁত মনি মখদেৰ বঁজন-

"বঁবু, ভেয়া তঁ ঞাগ কামপৰ জেতাহ?"

ওনা, বিনামদেৰকোঁ বঁমন ছেনে, মদা ঞনঠৰেঁত বঁজনো-

"হমৰা কহাঁ বঁমন ঞছি। তোৰা কে কহনখুন?"

মখদেৰ বঁজন-

"ভেয়া ঞপনে তঁ নহি কহনেন, মদা পাঁঠ দিন পহিনে মননে ছেনোঁ
জে পাঁঠম দিন বাধাৰমণ স্তুরনেশ্বৰ জেতা। ওতগ নোকৰী ভেনে
ঞছি।"

মভ বঁজাতকোঁ মেৰিয়া বাধাৰমণ মাএকোঁ কহনেন-

"মাএ, মময় ভই গেন। ভানম তঁ ভই গেন হএত কিনে?"

মনযনা বঁজনী-

"হঁ।"

মাগক বঁত মনি বাধাৰমণ পল্লীকোঁ কহনেন-

"বঁৰা-বঁৰী জঁ খাএ নগৰঁ তখন দেৰী ভই জাএত। তঁএ হমহঁ
খাগনে বঁমো ছী ঞা ঞহঁ খা নিঞা। মময়মঁ কিছু পহিনহি তেয়াৰ
ভই বঁদা ভই জাএবঁ। ওনা, ঞেবুৰনাকোঁ মেহো কহি দেনে ছ ঐ
জে পোনে দমে বঁজে ঞাৰিঁ জগহহ। মাত্ৰে নঞ বঁজৈএ, ওহো গ-
ঘড়ী নে পঁঠন...।"

পতিক বঁত মনি মৱামিনী 'হঁ-হঁ' কিছু নহি বঁজি ভনম্যা ঘৰ দিম
বঁদা ভেনী। ঞপনা মময়পৰ ঞেবুৰনা পঁঠ হান বঁজৌনক।

হাৰ্নক ঞ্ৰাজ স্মনি ৰাধাৰম্ণ কোৰ্ঠৰীমঁ ৰাঁহৰ নিকৈল ঠেঁম্বুৰঁলাকেঁ
কহলখিন-

"ৰঁম, হমঁ তেয়াৰে ছী।"

ঠেঁম্বুৰঁলা গাড়িয়েক স্মীষ্টপৰ ওঁকৈঠ ঞ্ৰাৰাম কৰএ নগল। স্মৰামিনী
সাম্বক কোৰামে স্মঠিতাকেঁ দৈত ঞ্ৰপনে ৰেঁগ-এষ্টেঠী কোৰ্ঠৰীমঁ
নিকালি ঠেঁম্বুক ঞ্ৰাগ্ৰমে লই জা কই ৰখলৈন। তেঁৰীঠ ৰাধাৰম্ণ
মাএকেঁ গোড় নাগি দৰৰঁজ্জা দিম ৰঁড়না। পিতাকেঁ দৰৰঁজ্জাপৰ নহি
দেখি খৰিহাঁন দিম নজৈৰ ঔঠা-ঔঠা তাকএ নগল। নে পিতে
নজৈৰপৰ পড়লৈন ঞ্ৰা নে দনু ভাঁগ স্মখদেৰে-ৰামদেৰ নজৈৰপৰ
পড়লৈন। এক দিম ৰাধাৰম্ণকেঁ ঞ্ৰপন স্মময়, ঘৰমঁ নিকলৈক
স্মময় মনকেঁ খিঁঠিত ৰহৈন তঁ দোমৰ দিম তীনু গোৰে মানে দনু
ভাঁগযো ঞ্ৰা পিতাকেঁ নহি দেখি মন দোমৰ দিম যোহো ঔনাএ
নগলৈন। মৃদা ঔপাগযে কী। তহীকাল স্মীতানাথক সঁগ গীতানাথ
যোহো পৰ্ণঠ গেল। ওনা, তীনু গোৰেকেঁ মানে দনু ভাঁগযো ঞ্ৰা
পিতাকেঁ নহি দেখি ৰাধাৰম্ণক মনমে ঞ্ৰনেকো ৰিঠাৰ ঔঠএ
নগল। মৃদা তগ স্মভ ৰিঠাৰকেঁ মনেমে দাৰিঁ স্মীতানাথকেঁ
কহলো-

"ৰৌঞা, ঘৰমঁ নিকলৈক স্মময় ভই গেল। ঞ্ৰাৰঁ তঁ মোৰাঁগনিক
জুগ ঞ্ৰাৰিঁ গেল তঁএ গপ-স্মপ্ন কৰেঁত ৰহিহহ।"

ঞ্ৰপন ৰঁঠেঁত স্মস্ককেঁ দেখি স্মীতানাথ ৰাঁজল- "ভায় স্মাহেঁৰঁ, ঞ্ৰহাঁমঁ
ৰঁগত কিছু স্মিয়েক ঞ্ৰছি তঁএ স্মভ দিন তঁ নহি মৃদা স্মময়-স্মময়পৰ
ৰস্মা দেখেঁত ৰহেঁৰঁ। হমৰা স্মমৈয়ক তঁ ওতে মহহু নগ ঞ্ৰছি, জেতে
ঞ্ৰহাঁক স্মমৈয়ক ঞ্ৰছি। তঁএ নীক হএত জে জখন ঞ্ৰপনে নিঠন
ৰহেঁ তঁ কহিযো-কাল ঞ্ৰপনহি ফোন কৰেঁৰঁ। ঞ্ৰাৰঁ তঁ মহজে
মহীনৰাৰী মোৰাঁগনিক ঠাৰ্য ভই গেল ঞ্ৰছি, তঁএ স্মমৈয়ক পেঁৰঁন্দ

মেহো নহিয়ে ঞ্চি।"

সীতানাথক বিচাৰ মনি বাধাৰমণে বঁজনা-

"বৌখা, জখন জে পুঠেক জৰাৰত দাখ, নিধোখ পুঠি নিহহ। নোকৰী ঞ্চাকি পদ ঞ্চপনা জগহপৰ ঞ্চি মূদা ঞ্চপন জে ম্যামাজিক ময়্ৰ ঞ্চি ওকৰ মহৰ ঞ্চপন ঞ্চি। তমূমে ঞ্চপন গচ্চা গ্ৰা চ্চন জে জঁ কোনো কৌনেজমে প্ৰাফেমৰ বঁনিতোঁ তঁ ঞ্চপন জে বিদ্যার্থী জীৱনক ঞ্চনুভৰ ঞ্চি ও মভ ৰাঁত বিদ্যার্থী মভকেঁ ৰঁ মা কই কহিতোঁ, মূদা যে তঁ ভেন নহি।"

বাধাৰমণক বিচাৰ মনি গীতানাথ বঁজনা- "ভায় মাহেঁৰ, একটা ম্যাদাৰণ বিদ্যার্থী কেনা নীক বিদ্যার্থী বঁনি উঠ কোষ্টিক স্চান পেৰঁ মকেঁএ গ্ৰা ঞ্চনুভৰ তঁ ঞ্চপনেকেঁ ৰেঁৱহাৰিক ৰূপমে ভগয়ে গেন ঞ্চি তঁএ ঞ্চপনেমঁ...।"

গীতানাথক বিচাৰ মনি বাধাৰমণে মম্বুৰাগত বঁজনা-

"বৌখা, ৰঁদাত ৰাঁত কহৰোঁ কেনিযহ ঞ্চা ঞ্চাগুও কহেঁত বহৰঁহ। ঞ্চখন তঁ বিদা ভই গেন চী, তঁএ ৰঁদাত ৰাঁত কৰেক মময় নহি ঞ্চি মূদা চলেঁত-চলেঁত একটা ৰাঁত জৰাৰ কহি দিঞ্চ চাহেঁ চিঞ্চ জে জাঞ্চৰ ঞ্চঘ্যযন কৰে চ্চহ তাঞ্চৰ দুনিযাঁক মভ কিছু ঞ্চিমেৰ এতৰেঁ ধিয়ানমে বাখহ জে জখন পঢ়ৰেঁটা কাজ ঞ্চি তখন নীক-মঁ-নীক কিএ নে কই মকেঁ চী। জখনে মন একাগ্ৰ ভই কাজকেঁ পকেঁড় নেতহ তখনে দিনানুদিন ঞ্চপন উল্লেঁত হোগত দেখৰঁহ। পৰীক্ষা কোনো কিএ নে হোগ ৰা কেতৰোঁ বিদ্যার্থী কিএ নে দাঞ্চএ, মূদা প্ৰশ্ন পত্ৰমে জে প্ৰশ্ন বহত ওতৰেঁকেঁ তোৰা জৱাৰঁ দগ ে চ্চহ। ও কেনা মম্ৰচিত টংমঁ মম্ৰচিত উত্তৰ লিখ পেৰঁহ, ৰঁম এতৰেঁপৰ ধিয়ান কেন্দ্ৰীত কৰেক চ্চহ।"

বাধাৰমণক বিচাৰ মনি জহিনা সীতানাথক তহিনা গীতানাথক

হৃদয় খুশীয়াঁ ভৰি গেল। খাগুৱাঁ বঁঠি বাধাৰমণ মাএকেঁ কহনকৈন-
"মাএ, জহিনা খখন তক বঁঠা বঁনি মনমে বহনিযৌ তহিনা মভ
দিন...।"

বঁঠাক বঁাত মনি মনযনাক মন দল-দল, খল-খল দ-খ ল নৈন।
দনু খাঁখিমে নোৰ খাৰিঁ গেলৈন। বাধাৰমণক মনমে নাচএ
লগলৈন। পিতো খা দনু ভাঁগযোক বঁৰহাৰ দেখি মানে তীনু
গোৰেকেঁ নহি বহনে মনযনাক মনমে মৰ্মাহত তঁ ভ বঁ কেলৈন
মুদা তেকৰা মনেমে দাৰিঁ বঁজলী-

"বঁঠা, বঁঠহা ক মন কেতৰৌ বঁঠেদ কিএ নে জাগন মুদা পিতা
তঁ বএহ চখুন। মনমে কোনো তবহক মান-ৰোখ নহি বখিহহ।
মভ খপনে চখুন খা খপনে বহখুন। বঁঠা ধন চহ, দুনিয়া মে
কেতৌ বহহ মুদা খপন পৰিৱাৰ খপনে চিখ খা খপনে বহতহ।"
মাগক বঁাত মনি বাধাৰমণ মামঁজম কৰৈত বঁজনা- "মাএ, মনমে
একৰেঁৰ মাম্য দিনক চুঠী হেৰেঁ কৰত, ও মাম্যো দিনক চুঠী গাম্যে
বঁিতাএৰ।"

খপন কোৰায়ঁ ম্ঠিতাকেঁ ম্ঠামিনীক কোৰামে দৈত মনযনা
বঁজলী-

"কনিয়াঁ, দুনিয়াঁমে কী খহীঁঠা পৰদেশ বঁায় কৰৰ। জেতে মাম্ঠ
বঁঠা খছি, জে পৰদেশ নোকৰী কৰএ জাগএ, মৰহক বঁানো-বঁঠা
খা পঞ্জিযৌ তঁ জাগতে খছি। দনু গোৰে প্ৰময়ঁ বহৰ।"

মাম্ঠক বঁাত মনি ম্ঠামিনী খপন দু বঁখক বঁঠী ম্ঠিতাকেঁ কোৰায়ঁ
ভতাৰি বঁজলী-

"বঁঠী, দাদীমাঁ কেঁ দনু হাথ জোড়ি, গোড় লগলান।"

ওনা, দুগয়ে বঁখক ম্ঠিতা খছি, মুদা খান পৰিৱাৰক মানে গৰীৰ-
পছুখাএন পৰিৱাৰক বঁঠায়ঁ চফনগৰ খছিএ। খান পৰিৱাৰক

মানে পিচ্ছড়ন-পছুআএন-গৰীৰঁ পৰিৱাৰক ৰঁতা জে গুপোষণ্যঁ মভ
তৰহেঁ গুপোষিত ৰহেঁএ, যে তঁ স্ঠিতাকেঁ নহিহেঁ চন। জহ না
খেৰাঁ-পীৰাঁক খ্ৰভাৰ নহি চন তহিনা স্ঠিক্ষিত মাতা-পিতাক
খ্ৰাশ্ৰয় মেহো ছেলৈহে।

মাগক ৰাঁত স্ঠি স্ঠিতা দ্ঠন হাথ জোড়ি স্ঠনযনা দ্ঠন পএৰমে
গোৰ নগনক। স্ঠিতাকেঁ গোড় নগিতে স্ঠনযনাক মন একাএক
কনৈশ ৰঁচনৈন। কনৈশতে ৰঁজনী-

"ৰুঁঠী, ভগৱান নীক কৰথুন।"

তৌৰীচ ষ্টেম্বুক ড্ৰাগৰৰ হাৰ্ন ৰঁজৌনক। ৰাধাৰমণ খ্ৰপ মমানক
গিনতী কএ, ষ্টেম্বুমে ৰেঁম চুকন চনো, স্ঠিতাকেঁ নেন স্ঠৱামিনী
মেহো খ্ৰাৰিঁ ৰেঁমনী। গাড়ী খ্ৰাগু ৰঁড়ন।

(জাৰী---)

খ্ৰপন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- নিৰন্তৰ (নঘুকথা)

জগদীশ প্ৰমাদ মশ্বন

নিৰন্তৰ(নগুকথা)

ভেটিয়ে জাগ ঙ্গে জীৱনমে নিৰন্তৰতা পৌনে জীৱনক আনন্দ, ভনে ওকৰা আনন্দিত জীৱন কহিয়ৌ রা নগ কহিয়ৌ মূদা ও আনন্দিত বহিতে আছি, িনা দুনিয়াঁক পৰৱাহ কেনে। কান্হিয়েমঁ প্ৰ্ণীক মঁগ কনী ফুলো-ফুলৌ ভই গেন আছি। ফুলো-ফুলৌক কাৰণে আছি, পৰম্বকা গুমৰমক নৌত-হকাৰ মাস্বৰমঁ আএন আছি। অগ্নন মাস্বৰ ভেন, প্ৰ্ণীক তঁ মাগয়ে-ৰাঁপক ঘৰ-দুআৰ ঝুমিযৌন আকি অগ্নন নেহৰ। ওনা, প্ৰ্ণী মানমে দৃ ৰেঁৰ, একেঁৰ মাএমঁ ভেঁষ্ট কৰেঁক নামপৰ নেহৰ জাগ ঙ্গেথ আ দোযৰ ৰেঁৰ ৰাঁপক নামপৰ জাগ ঙ্গেথ। কহিয়া ঘুমতী আকি নগ ঘুমতী তেকৰ কথা- ৰঁধী নগ কৰেঁ ঙ্গী। একৰ মানে পুৰুখপনা নগ ঝুমৰঁ। একৰ মানে গ্ৰ ভেন জে অগ্নন অধিকাৰ নে অপনা ঘৰমে আছি, মূদা মাতা- পিতাক ঘৰক অধিকাৰী তঁ অপনে নগ নে ভই যকৌ ঙ্গিএ,

ঘুমতীক গাৰ্ভণী ঋপনে কেনা কৰা মকে ছী তেঁঠাম, তঁএ মূঁহ চূপে ৰথে ছী। কান্হি পল্লী উমোহিত হোগত নগমে ঋৰিঁ ৰঁজলী- "দনু ৰেকতীকেঁ নোত-তঁ হকাৰ ঋএন ঋছি। নই দই কই একঠা গহনা ঋছি মোহৰমালা, তেকৰো ঋহাঁ ৰঁহকাী নগা নেনে ছী, ৰিঁশু গহনে দেখি নেহৰক নোক দমত নগ।"

পল্লীক ৰিচাৰ ঋপনা মনমে জঁচৰোঁ কএন ঋ নহিযোঁ জঁচন। জে নোককেঁ একঠা হোগ ছে কহৰঁ, মানে'জঁচন' ৰা'নগ জঁচন', তোৰা কিএ দূঠা ভই জাগ ছো? তোৰো ৰিচাৰ ভায নগ কাষ্টে ছিঋহ, মূদা হমৰো ৰিচাৰক মানি দেৰঁহ কাী নহি? মমাজমে ঋপনা, পৰিৰাৰমঁ নই কই দমগৰদা ঋান ধৰি, জেতেক প্ৰমমঁ ৰৈৰাহিক পক্ষতি ৰঁনন ঋছি, ওতেক কোনো দেৰী-দেৰতাক ঋানমঁ নই কই পৰিৰাৰক ঋান উমের তকমে নগ ঋছি। মানে গ্ৰ ভেন জে, মানি নিঋ ঋহাঁ মভমঁ পেঘ দেৰতা ৰা ভগৰান'মহাদেৰ ৰাঁৰাঁ'কেঁ ৰুঁমে ছিঋন, মূদা ওগ ঋানপৰ গেলা পছাগত নচাৰী ছোড়ি ঋৰো কিছু কহে ছিঋন? তহিনা ঋানো-ঋান ঋানো ঋ ঋপনো পৰিৰাৰক দোমৰ-তেমৰ কাজ মেহো ঋছি। এহেন দোমৰ কাজ তঁ নহিয়েঁ ঋছি জে ৰিঁঋহক প্ৰিযগৰ ৰাতাৰৰণ তেযাৰ কৰেএ। মানে ভেন জে জীৰনক জে মাহিগ-মঁষ্কৃতিক ৰিধান ঋছি, তগ ঋনুকুন ৰাঁন-মোহৰমঁ নই কই ৰিদাগ-মোহৰ ধৰি ঋছি। মানে জীৰনক মুন কেন্দ্ৰিঁন্দু ৰিৰাহ ছী। ঋএৰ ঐ মভমঁ ঋপনা মভকেঁ কোন মতনৰঁ ঋছি, ঋপনা মতনৰঁ এতৰেঁ নে ঋছি জেতেক মতনৰঁ দূ ৰীঘা জমীনৰঁনা কিম্যানকেঁ ছেন।

প্ৰশ্ন উঠেএ জে জখন দূ মমাজক ৰীঠ ৰেঁঠা-ৰেঁঠীক নেন-দেন হোগএ, তেঁঠাম ৰিঁঋহক ৰেঁৰহাৰিক পক্ষ এহেন কিএ ঋছি জে মদিকান ঋান মমাজ মানে ৰেঁঠা-পক্ষ, দোমৰ পক্ষ মানে ৰেঁঠী

পক্ষকেঁ হেয় দৃষ্টিয়ঁ দেখেঁ কৰেঁ ঠেথ আ হেযো মানিতে ঠেথা।
 যমাজ মানে বঁৰিযাতী বঁনি ঞ্পনা যমাজমে জখনয়ঁ দোযৰ
 দৰৰঁজাপৰ ঞ্বৰেঁ ঠেথ, তখনয়ঁ বেঁঠী পক্ষক ছাতী ধক-ধক কৰেঁত
 ডোনএ নেঁগেঁ ঠেঁন জে কখন বেঁগজ্জত ভই জাএৰঁ তেৰৰ কোনো
 যএহ ছী মা ঠীক নহি। কী ৭৭-ৰীয দৃষ্টি? এক দিয় মানৰীয
 যস্কক, মানে মনুস্কক জোড় প্ৰেময়ঁ নেগেঁ ছী আ দোযৰ দিয়
 বিসৰমন নগ কৰেঁ ছী মেহো কেনা নগ কহন জাএত। খাএৰ
 একৰা ছোড়।

পত্নীক বিচাৰ স্নি চুপ্পে-চাপ, মানে পত্নীকেঁ বঁৰি কহনহি,
 বঁৰকীৰঁনা ঐঠাম গেলেঁ। জাগতে ও সূচনা দেলৈন জে চহ ম্য
 ভই গেন, ঞ্বাৰঁ গহনা তমাদী ভই জাএত। বঁৰত সূদি ভই গেন
 ঞ্চি। জহিনা বঁনিয়া কহলৈন তহিনা ঞ্পনো ওকৰা হঁয়ীমে নেঁত
 কহনয়েন-

"গ বোগ কী কোনো ঞ্বাগয়ে ঞ্বহাঁ যভমে ভেন ঞ্চি ঞ্বাকি পুস্তেনী
 ঞ্চি। কেতে হিমারঁ ঞ্চি, যএহ বঁমএ এনেঁ হেন।"

মনকেঁ মনা নেলেঁ জে যস্ককমে ঐয়ঁ বেঁয়ী তীখপন নহিয়েঁ নীক।
 বঁনিয়া মহাজন ঐঠাময়ঁ ঘূমনা পছাগত, চুনেঁপৰ বাখন কোনো
 বঁৰতনক পানিমে জহিনা নিঠায়ঁ ঞ্বাগিক তাৰ দেলা পছাগত
 তৰংগ উঠেঁএ তহিনা মনমে উঠএ নেগল। জেঠাম হমৰা মন
 কিমান পৰিৱাৰক এহেন ঞ্চি ঞ্চি, জে পুষ্টি কাজয়ঁ জুড়ল বহনেঁ,
 মশীনী যুগমে মানে একৈয়মী যদীক বৈজ্ঞানিক যুগমে ঞ্বাজুক ঐ,
 কী একোঠা ওহন মশীন কিমানক হাথ এলৈন ঞ্চি। হো-হা মে
 ঞ্বা কিযো দমকন কীনেলৈন তঁ বঁৰিগক পাগপে ফুটি গেন বহেঁএ
 কেতো গঁজন-বঁৰিগমে নেগল বহেঁএ তঁ বঁৰিলীএ বেঁমাক বহেঁ ঠে।
 যএহ তঁ ছী ছোষ্ট কিমানক জিনগী। তেঁঠাম জঁ হমৰা মন

পৰিৱাৰৰে মোহৰমানা মন গহনাক নৌন মহিলাজগতৰে খিচি তঁ
ও ওকাগতমঁ ৰেঁয়ী নগ ভেন তঁ কী ভেন। হৰ মনুৰুকেঁ ঞ্পন
ওকাতিক মীমাক জানকাৰী ৰাখক চাহী। ভায়, জিনগী ঠপ্তা নগ
নে ছী জে মতৰঁ খঠপৰ ঞ্ৰা মপনা দেখৰঁ নখ নাখক..!

ভীতৰে-ভীতৰ পল্লীপৰ মন তৰঁগি গেন, মনমে ভেন জে কিএ
নে'মোহৰমানা'ক দাম নগা ৰেঁচৰেঁক গপ-মপ কই নেৰোঁ।
পল্লীকেঁ ষ্টিষ্টকাৰি দেৰেঁন জে ঐমঁ নীক নৰঁকা মোডনমে দোমৰ
গহনা দেৰঁ। ঞ্ৰীগশোকেঁ কি ঠকৰঁ ঞ্ৰমাধ কাজ থোড়ে ছী। ভেন
তঁ মাএ ৰূপেঞ্ৰাক মাড়ীকেঁ পান মাএ দাম কহি দিয়োন ও তিৰপিত
ভই জেতী। তহিনা দোমৰ দিম পান মাএ ৰূপেঞ্ৰাক মাড়ীকেঁ মাএ
ৰূপেঞ্ৰা কহি দিয়োন, ভই গেন দুনু পৰানীমে ফুলেম-ফুলো। ও
কিএ ঞ্ৰহাঁক দশা ৰা পৰিৱাৰক দশা দেখতী, মহিলাকেঁ পুৰুখক
ঞ্ৰধিকাৰ হৌ ৰঁৰাৰঁৰীক, নীক ৰাঁত, মূদা তগয়ঁ পহিনে পৰিৱাৰকেঁ
দেখেঁক দৃষ্টিৰূপে ঞ্ৰা এক ঠংমঁ চনৈক কৰ্তৰ্য্য মেহো ঞ্ৰিচি
কিনে। খাএৰ দনিয়াঁদাৰীক ৰাঁত ছোড়, জখন ঞ্ৰপনা ঘৰমে ফুলো-
ফুলী ভেন ঞ্ৰিচি তখন ঞ্ৰনকা ঘৰক ৰাঁত মনেনে জে নিৰনজ
জকাঁ ঠকভৌৰ মাৰৰঁ মে ৰেঁৰঁকূফপনে নে হএত। মনমে জেনা
পাঁতীক ৰিৰাম ঞ্ৰেঁএ তহিনা ঞ্ৰাএন।

ফুলো পল্লীক মংগ-ফুলীক ৰিচাৰ মনমে দৌড়-ৰঁৰহা কৰএ নগন।
দৌড়েত-দৌড়েত মন পঁচ গেন ৰাজা ভৰথৰীপৰ। ঞ্ৰপনা কেতৰোঁ
দশা ঞ্ৰখন তক ভেন ঞ্ৰিচি মূদা ভৰথৰী জকাঁ পল্লীক মনমঁ
ওতেক ৰিম্মখ তঁ নহিয়েঁ নে ভেন ছী জে ঘৰ ছোড়ি পড়া জাএৰঁ
ঞ্ৰা পেঠক খাতিৰ পিঁগনে ঐঠাম জা কই ভীখ মাংগৰাঁ। জখন
পিঁগলাকেঁ তিয়াগি দেৰোঁ তখন দোহৰা কই ওকৰ মূহ কিএ
দেখৰঁ। মহাজন ঐঠামমঁ হেৰাগত-ভোখিয়াগত ঘৰপৰ পঁচনোঁ।

অপনা ঐঠাম দৃ বংক কৌখা হোগএ। একষ্টা হোগএ কাগকৌখা
খা দোমৰ হোগএ কাৰকৌখা। কাগকৌখাক রৌনকেঁ নোক শ্বভ
মানে চ্ৰেথ খা কাৰকৌখাক রৌনকেঁ অশ্বভ। কাগকৌখা জকাঁ
পল্নী খাগ্ৰএয়ঁ ঠাঁহি মাৰি রঁজনী-

"মহাজন ঐঠামক কাজ ভেন কী?"

একাএক মনমে ঠঠন জে রঁজনৌঁ তঁ কেতৌ নহি, পল্নী মূদা
কেনা ব্ৰুঁমি গেলী? মূদা নগনে অপনে মন কহনক, ভৰিমক
গহনাক জে ঠঠ কেনে ছেলী মএহ হীযমে গড়ি গেন ছেন। অজেগৰ
মাঁপ জকাঁ গেলনী মাৰি রঁজনৌঁ-

"ওহী কাজমে নে নগন ছী।"

মঁজোগ রঁনন, রিঁভেমে পল্নীকেঁ কোনো রিঁমৰন কাজ মোন
পড়লেন। হমৰা ম্বহনেত দৈত খাগ্ৰু রঁঠৈত রঁজনী-

"অখন ছুটী নগ অছি তঁএ রৌমী গপ নগ কবৰাঁ। পহিনে কাজ
কেনে অরৌঁ ছী তখন খাগ্ৰুক গপ কবৰাঁ।"

অনকা জকাঁ অপনা নগ ভেন, কিএ তঁ অখানগোষ্টে পল্নীকেঁ কহৈ
ছথিন পহিনে গপ কই নিখ, পছাগত কাজ ব্ৰুঁমন জেতগ। মূদা
অপনা রিচাৰমে যে নগ অছি, অপনে কাজকেঁ জীৰনক গতি-রিধি
ব্ৰুঁমে ছী, তঁএ কাজ ছোড়ৰঁ ভেন জীৰন ছোড়ৰঁ। পল্নীকেঁ কাজ
দিম ম্বম্বখ হোগতে মনমে বাগ আএন। বাগ গ্ৰা আএন জে
মঁগী নগ বহন তঁ ও জীৰন কোনো জীৰন নগ ভেন। জীৰনমে জঁ
মূদা পল্নীক জে নৈহৰ জেরাঁক তগেদা মনমে ছেন ও দোমৰ দিম
ভকম্ভি গেন। ভকম্ভি গ্ৰা গেন জে দ্বৰাগমনক পছাগত, অখন
-রিঁখাহদ্বৰাগমন মঁগে হোগএ। তগয়ঁ এঙে তঁ নাত ভগয়ে বহন
অছি জে পহিনকা জকাঁ অরঁ গাএ-মহীমিক পোমিয়াঁক ফৰিছৌঠ
জকাঁ অরঁ নগ হোগএ। পহিনে দ্বৰাগমনয়ঁ পূৰ্বে নৈহৰেমে ধিয়া-

পুতা হোগ ছন। আৰঁ তঁ মমাজো আ আখন মাগযো-ৰাঁপ দুনিয়াঁ
দিয় ধকেল বিদা কগযে দগ জৈথ জে দুনিয়াঁ কনিযেঁঠা থোড়ে আছি
জে ঘূৰি-মাএ আৰ্ঠ ৰেঁৰ জপ কৰেত ঘূৰি একটা মানাকেঁ এক
বহু। দুনিয়াঁ তঁ দুনিয়াঁ ছী, কৰেত চনু, দেখেত চনু, ছোড়ৈত চনু
আ আগু ৰঁঠৈত চনু।

মন তেতে ঘোৰ-মপ্ঠা ভই গেন জে কী নীক কী অধনাহ য়ে
বুঁমেক বিৰেকে খতম ভই গেন। ভায়, 'মমাপ্ত' আ খতমকেঁ এক
নগ বুঁমৰাঁ। 'মমাপ্ত' ক মানে 'বিৰাম' হোগএ আ 'খতম' ক মানে
'মৃতু' মেহো হোগএ।

অপনা মনমে য়ে নগ ভেন। ওনা, মনফনেৰেঁ কএন আঁখি তঁ
মুদা বিৰেক ফৰীচ ছন। বিচাৰ দেনক জে অপনা মমাজমে অদৌমঁ
শিক্ষাক এহেন পক্ষতি বহন আছি জে ৰিঁনা মূল্যক, মানে ৰিঁনু
দৈছনা নেনে এক-দোমৰক মরানকেঁ উত্তৰো দগ জৈথ আ জঁ
কাজক দৌড় বহন তঁ কাজক কনা(ফনৰ) মেহো দগ জৈথ।
কিম্যানী জীৱনক জে দুনিয়াঁ বহন আছি ও পূৰ্ণ জিনগীক বহন
আছি। মানে কিম্যানীক মভ প্ৰিয়ামে দানক কোনো মূল্য নহি
বহন আছি। মানে ভেন জে খেতীক কোনো কাজক প্ৰিয়্যা হোও
আকি পৰিৱাৰেক প্ৰিয়্যা, মানে ঘৰ ৰঁনাএৰঁমঁ ৰঁঠাকেঁ পঢ়াএৰঁ-
নিখাএৰঁ, -ৰিঁআহদুৰাগমন কৰাএৰঁ গাঢ়াদি ধৰিক, ৰায়-বিচাৰক
দানকেঁ কোনো মূল্য নহি দিঅ পড়ে ছন, মুদা আজুক পৰিৱেশ
পড়েএ। এহেন ভগযে গেন আছি জে ওকৰ মূল্য মানে কীমত দিঅ
ঠিড়ে-চুনম্বনী জহিনা অপন ৰীতোয়ঁ ছোষ্ট পেষ্ট নে ভবি দিন তৰাহ
ভই উড়ৈত ৰহৈএ তহিনা ভই গেন আছি।

আনে জকাঁ অপনো মনমে দুনিয়াঁক প্ৰতি, মমাজ মানে পৰিৱাৰমঁ
ধৰি, ৰাগ-বিৰাগ উঠএ নগন। জহিনা ধৰতীপৰ একোঅনা নোক

এহেন নগ হেতা জে পত্নীয়াঁ মগড়া কৰিকই ভনেঁ ঘৰয়াঁ ভাগল
 নগ হেতা মূদা কময়াঁ কম খেনাগ রা জনখে একো যাঁম নগ
 রাঁড়নে হেতা। বিৰাগ ভেনা পছাতিযো তঁ ভৰথৰীএ নে পিঁগনাকেঁ
 ঞ্ৰপন দুখৰা মনৰেঁত বাগিযো বঁনিতে চ্ৰেথা। মনমে ঞ্ৰপনে উঠল
 জে হঁমৌত জে গামোমে তঁ ওহনো নোক চ্ৰুথিযে-খেলেঁত দুনিয়াঁক
 মঁগ চলেঁ চ্ৰেথা। মনমে জেনা বিঁঠনী কঠনা পছাগত উড়ী-ৰীড়ী
 উঠেএ তহিনা উঠি বহল চ্ৰল। তেঁমঁগ মনে-মন গ্ৰাহো ঞ্ৰাঞ্ৰ জে
 কেনা কহৰেঁ। মভ ব্ৰুঁমিতে চ্ৰী জে ঞ্ৰপ্নন ঘৰক রাঁত নোককেঁ
 ঞ্ৰপন হাৰল ঞ্ৰা বঁগাক মাৰল নোক ঞ্ৰনকা লগ নগ বঁজেএ।
 কোনো বিচাৰ ভাঁজপৰ চ্ৰুঠৰেঁ নে কৰএ। জেমহৰ দেখা তেহমৰ
 গুভাঁজে ভই জাএ।

তাধেৰ মন বৰিকান্ত কাকাপৰ চলি গেল। বৰিকান্ত কাকাপৰ
 নজেৰ প্যাঁচতে জেনা মনমে থোড়েক ভ্ৰুষ্টি ভেন। ভ্ৰুষ্টি ভেল
 ঞ্ৰনকৰ জীৱন দেখিকই। ঞ্ৰাজক পৰিৱেশক ঞ্ৰলুকুল ও ঞ্ৰপ্নন
 জীৱন ধাৰণ কেনে কেনা মফল শিকাৰী জকাঁ জীৰঁ বহনা ঞ্ৰছি।
 শিকাৰ কৰেঁক পথা ঞ্ৰপনা ঐঠাম মভ দিনয়াঁ বহল ঞ্ৰছি, মূদা
 মে ঞ্ৰখন নহি, ঞ্ৰখন বঁম এতৰেঁ জে কে কোন তৰহক শিকাৰী
 বঁনিকই কেহেন শিকাৰ কৰেঁ চ্ৰেথা।

গামমে বৰিকান্ত কাকা ওহন নোক চ্ৰেথ জে নাখো নোকক বীঠ
 ঞ্ৰপ্নন জীৱনক পৰিচয় দেনে চ্ৰেথা। ও নিৰিঁৱাদ ৰূপেঁ মানি বহনা
 ঞ্ৰছি জে জাতীয় উন্মাদ নোকক মনকেঁ তেনা মোথি দেনে ঞ্ৰছি
 জে নজেৰ বঁহাকই এক মীমামে কেন্দ্ৰিত ভই গেল চ্ৰগ। একৰ
 জীৱন্ত উদাহৰণ ঞ্ৰাঁথিক মোমমে ঞ্ৰছি জে জাতীয় দুষ্টিয়াঁ মমাজক
 ওহন নোক জে নিঠায়াঁ ঞ্ৰেঁ চ্ৰেথ, ও জঁ কনা রা বিজ্ঞান রা
 কোনো পেঘ জ্ঞান ঞ্ৰপ্নন কৰ্ময়াঁ ঞ্ৰজিত কৰেঁ চ্ৰেথ, তিনকো ঞ্ৰাগুক

নোক মানে ঐগনা জাগতিক যীঠী, নিপুণষ্ট নজৈৰমঁ নগ দেখে
 চৈথ, যোহো কেনা নগ কহন জাএত। খাএৰ জে খ্ৰিচি ও মৱঁহক
 মোমোমে খ্ৰিচি, তগয়ঁ খপনে খ্ৰিকি বৱিকান্তে কাকাকৈঁ কোন
 মতনৰঁ চৈন, খপ্নন কৰ্তব্যমঁ। মতনৰঁ খ্ৰিচি খপ্নন জীৱন খা
 বৱিকান্ত কঙ্কাক পৰিৱাৰ থোড়েক নমহৰ চৈন। মানে পাঁচক
 শ্ৰেণীমঁ নিঠাঁক নহি চৈন, দয়ক শ্ৰেণীমঁ ভূপৰ চৈন। মৃদা, কী
 চৈন জে মভমঁ জড়ন জীৱন চৈন। খখন বিশেষতা দানকামে
 এতৰেঁ।

চৌদহ গোৰেক পৰিৱাৰক বীঠ বৱিকান্ত কাকা কিয়ানী জীৱনমঁ
 জড়ন বহিতো খপ্নন জীৱন-যাপন ওগ ৰূপমে কেনে চৈথ, জগ
 ৰূপকৈঁ কহন জাগএ জে'হম মৱঁমে, মৱঁ হমমে'। মন মানি গেন
 জে বৱিকান্তে কাকা ঠা খপ্নন ৰেঁখামঁ মজি দিয়া মকৈ চৈথ। বিদা
 ভেৰোঁ। পহিনেমঁ বৱিকান্ত কাকা চিহ্ন কই ৰেঁমত চনা খ্ৰিকি
 খাগুমে পঢ়না পছাগত চিহ্ননৈন, যে তঁ ও জানৈথ মৃদা নিশাএন
 নোক জকাঁ দেখিতে ৰঁজনো-

"ৰাঁনগোৱিন্দ, খ্ৰহীঁ মভক দেশ-দুনিয়াঁ চী, জেনা ৰাখী।"

বৱিকান্ত কঙ্কাক ৱিচাৰ কোনো ভাঁজেপৰ নে চড়ন। মৃদা জহিনা
 নোক নগ, নোক খপন নাজ ৰঁচৰৈঁক কোশিশ কৰৈএ, তহিনা
 খপ্নন ৱীচ-ৰঁচাৰ কৰৈত ৰঁজনোঁ-

"কাকা, জে হম্মৰ প্ৰণাম কৰৰঁ পছুখাএনে গ্ৰা খ্ৰহাঁ মন ভেন
 খ্ৰিচি খা খ্ৰহাঁ কী-কহাঁ কহৈ চী।"

খপ্নন ৱিচাৰকৈঁ মম্হাৰৈত বৱিকান্ত কাকা ৰঁজনো-

"কী কহাঁ, কহাঁ কহনিয়েহ। তোহৰ ৰংগ-ৰূপ দেখি ম্হমঁ নিকৈন
 গেন। একৰ মন্দী নগ দহক।"

মনমে ভেন, ম্হমঁ জে ৱিচাৰ নিকৈন গেন ও ৱাণ স্বৰূপ নে খাগু

ৰঁতত আৰু মদী নগ দই ওকৰা গৰভেমে নাশ কই দেৱঁগ?
মুদা ৰঁজনোঁ কিছু নে। ৰঁজনোঁ এতৰেঁ-

"ৰং-ৰূপ দেখি দেৱঁহৰিয়া মভ চিহ্নেএ, অহাঁ কেনা ঠীহ গেলোঁ?"

হমৰ ৰাঁত মূনি ৰৱিকান্ত কাকা ঠহাকা মাৰিকই তঁ নহি মুদা
আগু ৰাঁঠি ম্ৰুৰীম, হঁমোত ৰঁজনো-

"দেখৰঁহক জে কোনো মূৰ্তি ন-অএ। ও চাহে মাষ্টিক মূৰ্তি ন-অএ
কি পাথৰক আৰু কাগজপৰ ছাপন ন-অএ কি ভীতপৰ পাড়ন
ন-অএ, ওকৰ ৰং-অগ্নন মন ওহনে খুশী ৰা দুখী হোগএ ৰূপ দেখি,
জেহেন জীৱন ৰহেএ।"

ৰৱিকান্ত কঙ্কাক ৰিচাৰ মূনি অগ্নন মন ধকচুকাএ নগল। তঁএ
কহনেইন- "কাকা, নীক জকাঁ নগ ৰুঁমনোঁ?"

অগ্নন হাৰি দেখি আৰু মমাজক চনৈন দেখি, মমাজক ৰাঁত-
ঠীতক চনৈনমে এহেন অছিএ জে সূৰ্চো-ফূম জোড়ি নোক অগ্নন
জানকাৰীক পৰিচয় দগতে অছি, তগ অগ্নকুল কহনোঁ অছি।
হমৰ পেছনা জীৱন ৰৱিকান্ত কাকা আঁকি নেনে ছেথা। মমাজক
ৰীচ শিকাৰী ৰএহ মভ নে ভেনা জে জীৱনক হৰ ফেত্ৰক এক-
এক পহনুকেঁ আঁকি অগ্নন শিকাৰক ৰন নিৰ্মিত কএ, শিকাৰী
ৰাঁনি জীৱন গদম কৰে ছেথা। অগ্নন আঁকক অগ্নকুল ৰৱিকান্ত
কাকা মেহো আঁকি নেনে ছেথ জে ৰাঁনগোৱিন্দক জীৱনমে
নিবন্তৰতা নগ অছি। জঁ নিবন্তৰতা ৰহেত তঁ এক দৃষ্টিক অগ্নকুল
এক্লে স্মানপৰ ঠাঠ ভই একৰংগ মমাজ ৰা দুনিয়াঁকেঁ দেখেত, মুদা
মে তঁ নহি অছি। পুৰুখ-নাৰীক ৰীচ খালী প্ৰণাতিকে দূৰী নগ
অম্যখ্য পহনুক দূৰী মেহো অছি। ৰৱিকান্ত অছি ৰঁনকি জীৱনক
কাকা ৰঁজনো-

"ৰাঁনগোৱিন্দ, তোৰা হম কী কহৰঁহ, তুঁ তে অগ্ননে মভ কিছু

জনে চহ।"

বৰিকান্ত কঙ্কাক বিচাৰ মুনি মনমে ত্ৰিষ্ট এৱেঁ কএন, কিএ তঁ হৰ মনুঙ্কক এহেন মৰন য়ঙ্কাৰ বঁনিযেঁ গেন খ্ৰিষ্টি আ বঁনিতো খ্ৰিষ্টিএ জে মভ কিছু জনিতে ছী, মভকিছু হমৰা বঁমনে খ্ৰিষ্টি। বঁমনে ঠা নহি খ্ৰিষ্টি, খনকাযঁ ৰেঁমী বঁমৈ ছী। ভনেঁ চাগন পৰক চানন দেখি খৰৰা চাভৰক পীঠাৰযঁ মিৰা খ্ৰাগু কিএ নে চ্চাডন দেখি পড়এ..! বিঁশু বিচাৰনে বঁজা গেন-

"কাকা, ঘৰযঁ বঁহাৰ ধৰি জঁ খপনে মভ কিছু জনিতোঁ তঁ, মানে পল্লী নগয়ঁ নই কই বঁনিয়া-মহাজন তক, খহিনা দতকাৰ পেৰিতোঁ।"

বৰিকান্ত কাকা বঁজনো-

"বঁনগোৱিন্দ, খনকৰ বঁত নগ কহৈ চিখ জে মুঠ- ফুম হএত। তোৰা পৰিৱাৰক বঁঠ জীৱনক নিৰন্তৰতা নগ চহ। খপন ময়ঙ্ক বঁফিনাথ ভায়য়ঁ ভেঁষ্ট ভেনা পচাগত কেনা নিৰন্তৰ খখন তক চনি বহনে খ্ৰিষ্টি, মাত্ৰ চনিযে নহি বহনে খ্ৰিষ্টি, বঁঠিতো চনি বহনে খ্ৰিষ্টি আ তোহৰ?"

বৰিকান্ত কঙ্কাক বিচাৰ মুনি মনমে চহকন। চহকন গ্ৰ জে খিষ্টি-পিহানীক জঁ জীৱনধাৰ চনেএ তঁ জীৱনক কিছু-নে-কিছু এহেন বহ্নে ধাৰামে ভেঁষ্টিতো খ্ৰিষ্টি জে খপনো জীৱনক বহ্নে খমুন্য বঁনেএ। খপনে মনমে শঁকা গ্ৰহো দ-খএ জে জহিনা ঘাষ্টিয়া নোক কহিযো খাকি খমজ্জন ৰেঁকতী, ওকৰা মং মিত্ৰতা জোড়েযে কান মনমে শঁকা মমা জাগ ছে জে গ্ৰ মিত্ৰতা কেতেক দিন চনত আ কোন ৰাপেঁ চনত। তঁএ ৰাম-ৰামক নুষ্ট মম্বৰ ভগযে জাগএ। মানে কখন তক বহত আ কখন জাগত, তেৰক কোনো ঠেকান নহি। মূদা মজ্জন নোকক মিত্ৰতা বিষ্ণায় ভৰন পাত্ৰক হোগএ।

ও গ্ৰা হোগএ জে দুনিয়াঁক হৰ জীৱ-জন্তুমে এহেন গ্ৰা হোগএ জে কিছু দগতে খ্ৰিছি, নগ কিছু নে খ্ৰিছি।

ওনা, মহাকৰি ৱিছাপতি মেহো নোকেকঁ দেখিয়ে কই কহনে ঠেথ- 'মজ্জন জনমঁ নেহ কাঁচিন থিক'। মূদা নেহ কবৰেঁ কাঁচিন ছী, তেতৰেঁ নহি, নেহ ভেনা পছাগত নিমাহৰোঁ কাঁচিন থিক। জেকৰামে জেহেন নিবন্তৰতা বহত ও তেহেন ৰূপমে চনৈএ। জঁ মে নিমাহৈক শজি ৱঁনা মকী তঁ নিশ্চয়ে ৰাম ভজ হনুমান জকাঁ ভগয়ে জাএৱঁ। 'নালী দেখন মেঁ গ্ৰা, গ্ৰা নান মেঁ ভী হো'। মজ্জন মিৰ্ফ শঙ্ক নহি ছী, জেকৰ মানে ৱুঁমে ছিএ মোম-মপাঠ নোক। মজ্জনপন জীৱন ছী। ও জীৱনধাৰমে ওহন ৱেঁকতী-ৱেঁকতীক খ্ৰপন-হোগতে খ্ৰিছি। মূদা ওগ খ্ৰপন ধাৰা মেহো প্ৰৱাহিত প্ৰৱাহকেঁ জখন ম্যামাজিক ধাৰামে মম্মিনিত কৰেঁত প্ৰৱাহিত ৱঁনৱঁএ চাহৱঁ, তখন ঠকৰাহট হোগতে খ্ৰিছি জে স্তাৱিক মেহো খ্ৰিছি। পহাড়ক ডুপৰমঁ প্ৰৱাহিত হোগত মৰনাক পানি জখন দোমৰ পহাড়ক মৰনাক পানিমে মম্মাহিত দাখ নগৈএ তখন খ্ৰপন-খ্ৰপন প্ৰৱাহক গতিক খ্ৰনুকুন ম্যামাৰেশ কৰিতে খ্ৰিছি।

খ্ৰপন জীৱনক ৱিপৰীত দিশামে ৱুঁফিনাথ ভাগক নাম মনি, খ্ৰপনে মন ধিৰকাৰনক। ধিৰকাৰনক গ্ৰা জে কিএ নে ৱুঁফিনাথ ভাগক গাথাকেঁ ধিয়ান নগা খ্ৰপনো জীৱন দৰ্শন ৱঁনৱী। ৱঁজনোঁ-

"কাকা, খ্ৰহাঁকেঁ ৱুঁফিনাথ ভায়মঁ কেনা ময়্ৰঙ্ক ৱঁনন খ্ৰা খ্ৰখন কোন ৰূপমে খ্ৰিছি মে কনী..?"

হেৰাএন ঠীজ ভেটনো পছাগত জহিনা মনমে খুশী হোগএ তহিনা ভেনৈন। জহিনা একে মৰিমে কিযো ৰৱিকান্ত কঙ্কাক মনমে মেহো এক-মঁ-ম্যএ তক গনি নগএ, গনি তঁ জৰাৰ নগএ মূদা খ্ৰঁকক মানে গ্ৰা নগ ৱুঁমেএ জে এক খ্ৰা ম্যএমে কেতেক দূৰী ৱা খ্ৰন্তৰ

খছি, মুৰিমে বৰিকান্ত কাকা রঁজনা তহিনা একে-

"রৌখা, বৃষ্ণিনাথ ভায় খাগ.এ.এম.ক ডিগ্ৰী প্ৰাপ্ত কএন বঁকতী
চৈথা। জখন ও খাগ.এ.এম. নহি ভেন চনা তগয়ঁ পহিনহি ও
পৰিচয় দই দেনে বহৈথা। ঞ্গন মাহিছিক"

বৰিকান্ত কাকা জহিনা রঁজনা তহিনা ঞ্গনো বৃমি গেলোঁ, মূদা
মনমে তেতেক বঁগক জিছামা জগি গেন জে ঞ্গৰো গহাৰাগয়ঁ
ঞনেৰে মূহমঁ নিকৈন গেন বৃমিক গছা ভেন। তঁএ- "মাহিছিক
রঁত কনী নীক জকাঁ কহিয়ৌ, কাকা?"

বৰিকান্ত কাকা রঁজনা-

"বৃষ্ণিনাথ ভাগক নিখন কথামে একঠা কথা পঠেক মৌকা হমৰা
স্কুলমে ভেঠন চন। হাগ স্কুলমে মৌষ্টিক ফুলেশনমে জে হাগবে
কথা মঁগ্ৰহ পঢ়াগ হোগ চেনে, তগ মঁগ্ৰহমে। কথাক গঠেন দেখি
মভ নিখি মকৈএ। মনমে ত্ৰিষ্ট ঞ্গএন জে এহেন কথা হমহী কি
দোমৰ ডক্ৰেঁচা কথাক মহী মোচক দিশায়ঁ ভেন। মচমুচ জগ
মময়ক কথা ছী, মধ্যবগীয় জীৱনক মভাগ ছী।"

রঁজৈত-জেনা দুৰক রঁজৈত বৰিকান্ত কাকাকৈঁ ওহিনা ভেনৈন
মফৰমে গাড়ীমে পেপ্টোন মঠনে হোগএ। মূদা গাড়ীএ জকাঁ পাছমঁ
ধকিয়ৰৈত রঁজলোঁ-

"কাকা, জহিনা ধোতী ৰা গুৰ্তা জখন পহিবৈ-জোকৰ হোগএ, মানে
ঞঁগক মিনেহ ঞ্গঙেজ নগএ, তখন ও ফপঁযে জাগএ, তহিনা ঞ্গহাঁ
কিএ িন্তেমে..?"

ওনা, বৰিকান্ত কাকা ফপঁন নহি চনা, ৰিঙ্গিত ভই গেন চনা,
হমৰ ৰাঁত মনি ৰিহন হোগত রঁজনা-

"রৌখা, বৃষ্ণিনাথ ভাগক জীৱন ঞ্গনমোন বহনৈন ঞ্গছি। রঁভেয়ঁ
জে ধিয়ান ধাৰণাকৈঁ ধাৰণ কেনৈন ঞ্গা কৌনেজ-জীৱন তকক

বিজনেষ্ট জে বহনৈন, ও জহিনা নঁকামে প্ৰৱেশ কৰেয়ঁ পহিনে একঠনিয়া হনুমান মমুদ্র নঁঘন কেনে ছনো তহিনা ও এক স্তবক পৰীক্ষাফল প্ৰাপ্ত কই নেনৈন। জে দানকা খ্ৰা.গ্ৰা.এ.এম. তক পদাঁচা দেনকৈন।"

ঋখন তক ঋপনা মমাজমে দু তবহক ধাৰা প্ৰৱাহিত হোগত বহন ঋছি। পহিন- শায়ন-ধাৰা, জেকৰা ৰাজধাৰা মেহো কহি মকৈ ছিঐ ঋ দোমৰ ঋছি- জন-ধাৰা, জে মামাজিক জীৱনমে জন্ম নগত চনৈএ। মমাজক ঋধিকাংশ জাতি ৰাজ-ধাৰায়ঁ মেহো মস্কিত বহনো ঋছিএ। কৰ্ম ৰিভাজিত জাগতিক কৰ্ময়ঁ মমাজ মেহো ঠাটু ঋছিএ। জীৱনক হৰক্ষেত্ৰমে ওকৰ খগতা ছগহে। জে পৰিৱাৰ ৰাজ-ধাৰায়ঁ মস্কিত বহন ঋছি ওকৰ ৰিচাৰেঠা নহি, ৰেঁহাৰোমে জন-ধাৰায়ঁ দুৰী ৰঁননে ঋছি। বৃষ্ণিনাথ ভাগক পৰিৱাৰ উঠ জাগতিক হোগতো ওগ ধাৰায়ঁ, মানে ৰাজ-ধাৰায়ঁ ঋনগ বহনৈন।

পাছয়ঁ ঔধকিয়ৰেঁত ৰঁজনোঁ-

"কাকা, এনা ৰীঠ-ৰীঠমে গাড়ী ৰোকি কিএ দগ ছিঐ। চক্ৰামে কেতৌ চোৰমিনিপ নে তে ঋছি।"

হৃদয় খোনি ৰৱিকান্ত কাকা ৰঁজনো-

"চোৰমিনিপ নগ ঋছি, কখনো-কখনো গাড়ীমে হৰঁ-কপ ঠীন ভই জাগএ তঁএ ভেকম কম ৰেঁয়ী ভই জাগএ।"

শুৰায়ঁ ঋন্ত ধৰিক জীৱন এক স্নহ প্ৰশায়ক ৰূপমে বৃষ্ণিনাথ ভাগক বহন◆◆ন। মেৱা নিবৃত্ত ভেনা পছাগত, তাৰে ৰৱিকান্ত কাকা মেহো এক জীৱন ষ্ঠপি দোমৰ জীৱনমে প্ৰৱেশ কই চুকন ছনো, পছাগত পুন: দানকামে লিখৰঁ- পঢ়ৰঁ জগনৈন। ৰীঠক মময় ৰাস্ততাক কাৰণেঁ ঋৱ্যৱস্থিত ভগয়ে গেন ছেনৈন, জগয়ঁ জীৱন

শ্ৰম-ব্যস্ত বহনেন। ৰঁজনোঁ-

"অপনেক জে স্মতল ৰিচাৰ, হাগ স্কুলক কথা অখনেক মোনে অছি,
ও পুন: কেনা জগন?"

ৰৱিকান্ত কাকা ৰঁজনো-

"ওনা, মতায়ীক(1987 গ্ৰ.ক) ৰাঁঠিক মান ঘৰক চুৱাঁঠ তেতে
ভেন জে মভ কিতাৰঁকেঁ দিৱাৰ খা গেন। তঁও পহিলুকা কিছু
কিএ নে ৰুঁক্ষিনাথ ভাগক ও কথা বহন নহি। মনমে উঠন জে
পুন: পঢ়ী। মূদা মনক ৰিচাৰ মনেমে ওঁনাগত বহন। জে
নিৰন্তৰতা এনায়ঁ অখনে হাথে মানে ৰুঁক্ষিনাথ ভাগক হাথে প্ৰাপ্ত
ৰুঁক্ষিনাথ ভায়মঁ মস্ক ৰঁনন। ওনা ভেন। হোনপৰ, কাৰ্যপ্ৰমমে
মানে মাহিছিক কাৰ্যপ্ৰমমে কেতা ৰেঁৰ চেহৰা দেখি চুকল
ছেনিওঁন, মূদা প্ৰণাম-নহি ছন। পাতীয়ঁ ৰেঁমীক মস্ক"

অখনে ৰঁজা গেন-

"তেকৰ পছাগত কী ভেন?"

ৰৱিকান্ত কাকা ৰঁজনো-

" অগ্ৰহ কেনিওঁন জে'অখনে পেছনো পীঠীক জীৱিত মস্মানিত
বচনাকাৰ ছী, কিছু কথা হমুঁ নিখনোঁ, যে অখনে কনে স্মধাৰি
দেতিওঁ। তেপৰ হনৈমকই ও কহনেন, 'পঠা দিঅ'।"

অখনা মনন অছিএ জে এক-এক কথা ৰা কৰিতা শৃঙ্ কৰেমে
ম্যাক-ম্যাম মময় খিঁঠা জাগএ, তেঁঠাম দনকৰ গতি-ৰিধি কেহেন
ছেন, যএহ মোঠি ৰঁজনোঁ-

"কেহেন স্মধাৰ কেনেন?"

মস্কুৰাগত ৰৱিকান্ত কাকা ৰঁজনো-

"স্মধাৰ তঁ ওহনে কেনেন জে অগ ছী।"

পাঁঠ গেন। মহান্ভাৰ ভেনা ওহন তহী ৰীঠ দোমৰ মহান্ভাৰ

ৰাহৰী নোক জে ঞপন্যমঁ কনী দূৰপৰ ঞছি। মানে পৰিৱাৰক
হিম্যৰেঁ দোমৰ পৰিৱাৰক ঞা যমাজক হিম্যৰেঁ দোমৰ যমাজক।
ওনা, জঁ নিঠাঁ-ভূপৰ গজ-ফীতামঁ নাপএ চাহৰঁ তঁ ওকৰো নঁকাক
হন্মূমান জকাঁ নাটেৰ ৰীঠিতে জাএত মূদা যে ঞখন নহি।

দৰৰঁজ্জাপৰ, মানে বৰিকান্ত কঙ্কাক দৰৰঁজ্জাপৰ জখন ঞন্তাগত
পাঁচ গেলা তখন ঞপ্নন গাম-ঘৰক ৰিচাৰক গপ-যপ্নকেঁ ৰিৰাম
দিঞ পড়ত নে। ওনা, ঞপনা মনমে একঠা তেমেৰে ৰিচাৰ উঠি
গেলে। মূদা যে ৰঁজনেঁ নহি। তেৰ ফল গ্ৰা ভেন জে ঞপনে-
ঞপনে ৰিচাৰমে তেনা ৰৌহিয়া গেলেঁ জে ঞন্তাগতক মঁগ বৰিকান্ত
কাকাকেঁ কী গপ-যপ্ন ভেনেঁ ম যে মূনৰেঁ নে কেনেঁ। ঞপনা মনমে
উঠি গেলে ছলে জে এক দিম মাত্ৰে পাঁচ ঞ্ৰিন্টনে মানে মোঁঠ-মোঁঠ
নোক ঞেথ, দোমৰ দিম পনৰহ-ৰীম কিলোক নহি ঞছি, মেহো
কেনা ঞপনা মনে মানৰঁ। একৰা ফূমি কেনা কহৰেঁ জে এক দিম
তলোক ৰীঠ তলো মাত্ৰে তলোক ৰীঠ নোক মূতেএ ঞা দোমৰ দিম
ঞাম-কষ্টহৰ পীপৰ-ৰঁড়ক নিঠাক্ৰ গাম-ফূমপৰ নগ মূতেএ, মেহো
কেনা নগ কহৰেঁ।

তহী ৰীঠ চাহ ঞাৰিঁ গেলে। ঞপ্নন-জীৱনক ঞপ্নন ৰিচাৰমঁ ঞাগু ৰীঠি
চাহক ৰিচাৰ, তীন মোঁঠ চাহ পীলাক পছাগত উঠএ লগলে।

ঞপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

৩.৩.নন্দ ৰিনাম ৰায়- ফাদৰ্ম ডে

নন্দ বিনোয় বায়

ফাদৰ্ম ডে

ছত্ৰ ৰঁজে মাঁমমে চৌকপৰ এনোঁ। মোৰাঁগনমে ফেয়ৰুঁক খোননোঁ
তঁ দেখে ছী কতাক গোটা ঞ্খন-ঞখন পিতাজীকেঁ মম্মান কই
বহনা হেন। কিযো ঞ্খনা পিতাজীকেঁ ঞ্খাৰতী দেখা বহন চ্ছেথ তঁ
কিযো ফুনক মানা পহিৰা বহন চ্ছেন, কিযো ঞ্খনা হাথমঁ ঞ্খ না
পিতাজীকেঁ বমভৰী মিঠাগ খুঞা বহন চ্ছেথ তঁ কিযো পএৰ ছুৰিঁ
প্ৰণাম কই বহন চ্ছেন। এক গোৰে ঞ্খনা রাঁবুঁজীক মম্মান ে
একটা কৰিতা নিখ কই পোম্‌ট কেনে বহৈথ ঞ্খা এক গোৰে ঞ্খনা
পিতাজীপৰ ঞ্খানেথ নিখ ফেয়ৰুঁকপৰ দেনে বহৈথ।

হমৰা ব্ৰুঁমৰাঁমে কোনো ভাঁগঠ নহি বহন জে ঞ্খাগ ফাদৰ্ম ডে ছী।
হম্‌হুঁ ফেয়ৰুঁকপৰ নিখনোঁ- 'তীনু নোকমে মাএ-রাঁবুঁমঁ ৰঁঠিকই
কিযো নে চ্ছেথ।'

ঐ এক বাক্যকেঁ পোম্‌ট কেনাক থোড়েকানক ৰাদ পুন: ফেয়ৰুঁক
খোনি দেখএ নগনোঁ। পূৰা ফেয়ৰুঁকপৰ ফাদৰ্ম ডেমঁ মম্‌ক্ষি
ফোণো, কৰিতা ঞ্খা ঞ্খানেথ চ্চন।

যএহ মভ দেখেত-দেখেত হমৰ নজৈৰ একটা ফোণোপৰ ঞ্খাৰিকই

ঔষ্টেক গেল। ও হমৰ মিত্ৰ বঁজীতক ফোষ্টো ছল। ফোষ্টোমে বঁজীত ঔপন দিৰঁগত পিতাজীক তস্মীৰপৰ মানা পহিৰা ঔৰতী দেখা বহল ছনা। বঁজীত হমৰ গৌঁঔ। পহিনা রৰ্গমঁ গন্ঠৰ ধৰি হম দনু গোৰ মঁগে পঠনৌ। তঁএ দনু পৰিৰাৰমে দোস্তীঔৰে ভই গেল ঔছি। বঁজীতক পিতাজী ভিখাৰী কাকা একষ্টা মাধাৰণ খেতীহৰ মজদূৰ। দনু পৰানী মানে ভিখাৰী কাকা ঔা স্গিযা কাকা রৌগন-বুঁড়া কৰি কই বঁজীতকেঁ গন্ঠৰ পাম কৰৌনখিন।

জখন নানুজী মানে মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰী নানু প্ৰমাদ যাদৰজীক মৰকাৰমে শিক্ষা মিত্ৰক নেন বিজ্ঞাপন নিকনেন তঁ বঁজীতো রেদন কেনক। দানকৰ মানে বঁজীতক রঁহানী শিক্ষা-মিত্ৰক পদপৰ ভই গেলেন। পছাগত শ্ৰী নীতীশ গুম্বাৰজী বিঁহাৰক মুখ্যমন্ত্ৰী ভেন তঁ শিক্ষা-মিত্ৰকেঁ পঁচায়ত শিক্ষকক দৰ্জা দই স্বায় কই দেনখিন ঔা পনৰহ মাএ ঔপেঔা প্ৰতি মাম মানদেযকেঁ রঁঠাকই ঔাৰি হজাৰ ঔপেঔা প্ৰতি মাম কই দেনখিন। ঔাৰঁ তে মহজে পঁচায়ত শিক্ষকক রেতন কহিযো ঔাকি দৰমাহা কহিযো ঔাকি মানদেয কহিযো, তীম হজাৰ ঔকাযঁ রেঁমীএ প্ৰতিমাম ভই গেল হেন। খাএৰ জেতেক ভেন হেন পঁচায়ত শিক্ষক ঔাকি প্ৰখণ্ড শিক মক কেৰ ভেন হেন তগমঁ হমৰা কোন নাভ...।

হঁ তঁ বঁজীতকেঁ ঔপনা পিতাজীক ফোষ্টোপৰ পুধপক মানা পহিৰা ঔৰতী দেখৰৌত দেখনৌ। হমৰা হঁমী নাগি গেল ঔা তীন রঁৰখ পহিনুকা রাঁত মোন পড়ি গেল। মিনেমাক বীল জকাঁ এক-এক ঘটনা হমৰা ঔঁখিক মোমমে ঔাৰঁএ নগল।

বৰিঁ দিনক মময বহএ। রাঁজাৰক কাজমঁ হমৰা নিৰ্মনী জেৰাঁক ছেনএ। ঔপনা তঁ একষ্টা মাগকিন ঔছি যেহো পঁঠৰ ভই গেল ছেনএ। বঁজীতকেঁ মোষ্টৰ মাগকিন ছগ। ওহো রঁৰমহন নিৰ্মনী

ৰাঁজাৰ জাগত-খৱেঁত বহুইএ। মোচনোঁ, বঁজীতে ওগঠাম জাগ
ছী, জঁ ও নিৰ্মনী জেতা তঁ ফনকে মোঠৰমাগকিনপৰ নিৰ্মন
চনি জাএৰঁ আ জে ৰাঁজাৰক ৰেঁগৰতা খছি, মভ কই ফনকে মঁগে
ওগ মোঠৰমাগকিনমঁ ৰাপমো আৰিঁ জাএৰঁ। যএহ মভ মোচি হম
কপড়া পহিব একশা মোৰা নই বঁজীত ওগঠাম ৰিদা ভই গেনোঁ।
বঁজীতক ঘৰ হমৰা ঘৰমঁ নগধক খদহা কিনোমীঠৰক দুৰীপৰ
খছি। জখন বঁজীতক ঘৰপৰ পনঁঠনোঁ তঁ ও কপড়া পহিব
মোঠৰমাগকিন নিকানি বহন ছনা। হমৰা দেখিতে পুছনৈন-
"নিৰ্মনী চনৰঁ ভায়?"

হম কহনৈন- "হঁ, এনোঁ হেন তঁ যএহ মোচিকই। খপন মাগকিন
পঁঠৰ ভই গেন খছি। মোচনোঁ খৰীক গাড়ীপৰ চনি জাগ আ
ৰাঁজাৰক ৰেঁগৰতা পূৰা কই ফেৰো খৰী গাড়ীমঁ আপম আৰিঁ
জাগ।"

বঁজীত ৰঁজনো-

"তঁ চনু নে। ঐমে কোন হৰ্জ ছে।"

বঁজীত গাড়ী ম্ঠাষ্ট কেনৈন আ হমৰা কহনা, 'ৰেঁমু ভায়, গাড়ীপৰ।'
তখনে বঁজীতক পিতাজী দনানক চৌকীপৰ মঁ উত্তেৰ
মোঠৰমাগকিন নগ আৰিঁ কই বঁজীতমঁ পুছনৈখিন-

"ৰৌখা, নিৰ্মনী জাগ ছহক?"

বঁজীত ৰাঁজন-

"হঁ, নিৰ্মনী জাগ ছী। কী ৰাত?"

তেপৰ ভিখাৰী কাকা কহনৈখিন-

"হৌ ৰৌখা! ৰুঁচ-পেমৰক দৰাগ কান্হিয়ে মধি গেন। কীনে
খৰিঁহহ।"

তেপৰ বঁজীত কহনৈকৈন-

"পাগ ছহ?"

ভিখাৰী কাকা রঁজনী-

"হমৰা নগ কোন পাগ বহত। ঝিঁবধো পিনয়ীন জে ভেট্টেএ মেহো তোহী নই নগ ছহক। তখন হমৰা নগ কোন পাগ বহত।"

বঁজীত খোঁমাগত রাঁজন-

"তঁগ ঞ্খাৰিঁ গেৰোঁ তোহৰ ফৰমাগম্যঁ। ঞ্খখন পাগ নহি ঞ্খছি। গাম্ম ঝিকৈ ছে তঁ ঞ্খানি দগ ছিঞহ।"

গ্ৰ কহি বঁজীত মোঠৰমাগকিন ম্ঠাষ্ট কেনক ঞ্খা নিৰ্মনী নেন ঝিদা ভই গেন।

নিৰ্মনী রাঁজাৰমে বঁজীত কতাক ঠিজ-ৰৌম কীননক মূদা ভিখাৰী কাকা নেন রঁনড প্ৰশৰক দৰাগ নহি কীননক।

পাঁঠম দিন মূননিএ, ভিখাৰী কাকা মৰি গেনা। দানকৰ ব্ৰেন হেমৰেজ ভই গেনে। হম দেখএ গেনিএন, ভিখাৰী কাকা মৰি গেন বহৈথ।

হমৰা দেখিতে মূগিয়া কাকী কনৈত রঁজনী-

"ৰৌঞা নন্দ, পাঁঠ দিন পহিনে বঁড়হাক রঁনড পেমৰক দৰাগ মধি গেন ছেনগ। পাঁঠ দিনমঁ রঁনড পেমৰক দৰাগ নগ খেনে ছেনগ।"

ভিখাৰী কাকাকেঁ দেখেনে জে মভ ঞ্খৰৈঁ জাগ ছনা, মভ ঞ্খা ঞ্খা একেঠা রাঁত রঁজৈথ-

"রঁনড প্ৰশৰক দৰাগ বঁল্প ভই গেনামঁ বঁড়হাক রঁনড প্ৰশৰক রাঁটি গেনে। তঁএ ব্ৰেন হেমৰেজ ভই গেনে। ঞ্খা ভিখাৰী কাকা মৰি গেনা।"

ঔপন মন্তর্য editorial.staff.videha@gmail.com পর পঠাড।

৩.৪.বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ২৩-৩০ ম খেপ

বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ

মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ধাৰাৰাহিক

খেপ ২৩-৩০

২৩

গ্ৰা মঁমাৰ আশ্চৰ্য্যমঁ ভৰল খ্ৰিচি । এতএ মভকিচু স্নয়ঁ নিৰ্যঁত্ৰিত হোগত বহঁত খ্ৰিচি । হম-খ্ৰহাঁ তঁ নিৰ্যঁতিক হাথ একষ্টা মাম্বনী যঁগ্ৰ চ্চী । জীৰন যাত্ৰামে কে কতএ ভেষ্টত,কে কতএ ফৰাক ভএ জাএত কোনে ঠেকান নহি । কহি মকৈত চ্চী জে মভ ভাগ্যক খেল খ্ৰিচি । জয়ন্ত মন খ্ৰনাথ নোক এহন মহান বিদ্বান ভএ গেনাহ । ততৰেঁ নহি ,এতেক স্মযোগ্য হোগতদা খ্ৰা

মৌকা ভেটনোপৰ ও বাজমুখকৈ ছোড়ি খপন গাম নৌঠ াহ।
 গ্ৰা উম্মীদ বহনি জে খপন পূৰ্জক কীৰ্তিকৈ খাগু কবৰঁ । মমাজক
 মেৰা কবৰঁ। গাম-ঘৰমে শিক্ষাক প্ৰচাৰ-প্ৰমাৰ কবৰঁ । মূদা মে
 কবৰঁ খামান নহি ভেননি । খপনে পিত্তিওত বাঁধক ভএ গেনখিন
 । কহৰী জৈক জে নোভী মন্বঙ্ককৈ খপন স্মাৰ্থক খাগু কিছু নহি
 দেখাগত খ্ৰি। মএহ হান বহনি স্মধাকবক । নহি তঁ পাঠশালাকৈ
 বুনডোজৰ নগা কএ তাহি দেৱাক কী ঔঠিগ ছন? এহন ং নহি
 ছন জে ও বস্মাপৰ ভিজৈত বহথি । ঘৰ তঁ দানকা বহৰেঁ কবনি ।

স্মধাকবক রযোবৃক্ষ পিতা দেৱীকান্ত দানকা কৈকৰেঁৰ
 কহনিখিন-

" স্মধাকব! গ্ৰা জগহ মাৰ্জনিক জৈক । হমৰা নোকনিক
 পূৰ্জক ক্ৰুতি খ্ৰি। জযন্ত ৱিদ্বান ছথি। দানকৰ খ্ৰিভিনাষামে
 মভক কন্যাণ খ্ৰি ,খ্ৰাদি,খ্ৰাদি ।“

মূদা স্মধাকব তঁ ছনাহে ডপোৰমুখ । বাঁপেকৈ ধমকা
 দেনাহ। দম হজাৰ ফজ্জতি কেনাহ । ওহো কী কৰিতথি? এক্ৰেটা
 বেঁটা বহনি। বৃক্ষাৰম্মা মে কে দেখিতনি? ফেৰ একমৰে ও বাঁত
 কিছু নহি কএ মকৈত ছনাহ । দকিনবাঁৰিষ্টোনক জোঁড়ামভকৈ
 স্মধাকব মিনা নেনে ছন । ও মভ ছোষ্টছীন নোভমে পড়িকএ
 ওকৰ পাছ-পাছ চনৈত বহৈত ছন । উতৰবাঁৰিষ্টোনক নোকমভ
 জৰৰ ৱিৰোধ কেনক খা কগএ বহন খ্ৰি,মূদা থানা পনিম ম
 স্মধাকবেক মংগ দএ বহন ছনৈক । নোকমভ দেখিতে বহি গেন
 খা পাঠশালা বুনডোজৰক চোষ্ট পড়িতে হহৰি কএ খমি পঢ়ন ।
 কিছুএ দিনমে ও জগহ মপাষ্ট ভএ গেন ছন। ওহীঠাম স্মধাকব

অপন ঘৰ বঁনা নেলাহ । অৱঁ তঁ গ্ৰ হান অছি জে ওতএ কহনোপৰ কেও পাঠশালাক চঠা নহি কৰএ চাহেত অছি । দৰ্চিনৰাঁৰিঠোনক নোকক কহৰঁ-"ককৰা নেন কানু? জকৰা নেন কানৰঁ তকৰা অঁখিমে নোৰে নে?" মা   ে জে দৰ্চিনৰাঁৰিঠোনৰঁলাক লৈক পাঠশালা । ওএহমভ ওহিমে শিক্ষক হোগত চলাহ, দানকে বঁনৰঠা ওহিমে বিদ্যার্থী বহেত চন। ঔতৰৰাঁৰিঠোন নো মভ তঁ জন বঁনিহাৰ চন । বেঁমী মঁ বেঁমী ওহিমে বখৰাঁৰ রা এহনে কোনো চোষ্টমোষ্ট কাজ ভেটি জাগত চনৈক । মময বঁদনলৈক । ওকৰমভক মমাজপৰ বঠম্ব বঁঠলৈক । শিক্ষা অা মঁপত্তি দনুমে ও মভ অাগু ভএ গেন । ততৰেঁ নহি বিচাৰো শ্ৰেষ্ঠ ভএ গেনৈক । তেঁ নে ওএহমভ জযন্তক মঁগ ঠাঠ ভেন । মে তঁ ভেন, মূদা মূধাকৰ জে চাহনক মে কেনক । জযন্ত জানকীধাম জএৰাঁক হেত্ৰ বিন্নশ ভএ গেনাহ । গ্ৰ মভ ঘঠনাপ্ৰম মীনেমাক বীন জকাঁ অাগ জযন্তক মাথমে ঘুমি বহন চননি ।

কানীকান্তক দৰৰাঁৰমে পুস্তক বিন্নোচনক গৰিমাময বাতাৰৰণমে জযন্ত অাজ্জক ঔমেবক কেন্দ্ৰবিন্দু চলাহ । কানীকান্ত মপৰিৱাৰ মঁচপৰ বিন্নাজমান বহথি । ঠঁদ্রিকা তঁ বহি-বহি কএ জযন্তকেঁ ঔচকি-ঔচকি কএ দেখেত বহেত চনি । অাগ জযন্ত নাগিও বহন চথি তেহনে , জেনা কোনো বাজগুমাৰ হোথি। গৌৰ বৰ্ণ,নমগৰ,মোষ্টন দেহ ,তেজস্বিতামঁ পৰিপূৰ্ণ দান ব আভামশন দেখেত বঁনেত চন ।

" অপনেক অাজ্জা হো তঁ অাজ্জকমভা পাবঁভ কএন জাএ।"-অাচাৰ্যজী বঁজনাহ ।

"অৱশ্য । খাজা খছি ।"- কালীকান্ত ৰঁজনাহ ।

মভয়ঁ পহিনে 'জয় জয় ভৈৰৱি অম্বৰ ভয়াৱিন'" গাওল গেল । গীত গেনিহাৰক নেতৃৱ কালীকান্তক কণ্ঠা ঠঁদ্ৰিকা কএ বহল ছনীহ। মঁপূৰ্ণে ৰাতাৱৰণ জগদঁৱাক খাৰাধণামে নীন নগৈত ছল । ভগৱতী গীতক ৰাঁদ খাচাৰ্যজী, নাগৰাঁৱা দিম তাকি কএ কহৈত ছথি-

" গ্ৰা ছথি জানকীধামক প্ৰমিষ্ক মঁত নাগৰাঁৱা । হিনকে অশ্বকঁপায়ঁ মধাকৰক জান ৰাঁচল । অশ্বথা তঁ ষ্টুগৰ যন্ত ৰাঁগমতীমে তুৰিঁ কএ প্ৰাণ দেৱঁএ জা বহল ছনাহ । তেঁ হমৰ খাগ্ৰহ জে ও মভয়ঁ পহিনে জয়ন্তকেঁ খাশীৰাঁদ দেখি।'

নাগৰাঁৱাকেঁ ওনা কে নহি জনৈত ছল । কতেকো নোককেঁ ও অখন শক্তিযঁ জান ৰঁচওনে ছথি ।

চাককাতয়ঁ নোক ৰাঁজি উঠল-"নাগৰাঁৱাক জয়!"

নাগৰাঁৱা কহৈত ছথি-"হম তঁ মাত্ৰ নিমিত্ত ছলোঁ। যন্তকেঁ লিখন ছননি তেঁ হম দানকা জানকীধাম খানি মকলোঁ। ওনা হিনকা বিদ্বান ৰঁনেৰাঁমে খাচাৰ্যজীক অমুন্য যোগদান ছি। মঁগে কালীকান্ত মেহো দানকা উমোহিত কৰৈত বহলথি । হমৰা নোকনিক দানকা ৰঁদত-ৰঁদত খাশীৰাঁদ খছি । নিশ্চয় ও মানৱতাক হেত্ৰ একটা ৰবদান মিষ্ক হেতাহ ।"- মে কহি নাগৰাঁৱা ৰৈমি গেনাহ ।

"আৰুঁ হম জয়ন্তমঁ আগ্ৰহ কৰৱঁনি জে অ্পন এহি শোধগ্ৰঁথক ৱাঁৰেমে হমৰা নোকনিকৈঁ কিছু জানকাৰী দেখি।"

জয়ন্তক শোভা দেখেত ৱঁনেত ছন । পঠীয় ম্যানক তেজস্বী য়ুরক পীত ৱন্ত পহিবনে জহাঁ ঠাট ভেনাহ কি একস্বৰমঁ নোক ৱাঁজি উঠন-

"জয়ন্ত অ্মৰ বহথু!"

জয়ন্ত মঁপূৰ্ণ একাগ্ৰতায়মঁ অ্পন শোধগ্ৰঁথক ৱাঁৰে মে ৱঁ জি বহন ছনাহ।

“গ্ৰ গ্ৰঁথ হমৰ পূৰ্জ দ্বাৰা কএন গেন শোধ াজকৈঁ অ্গ ৱঁড়ৱাঁক প্ৰযায় মাত্ৰ অ্ৰি । এহিমঁ ৱঁদত ৱেঁমী কাজ ও মভ পহিনহি কএ চুকন ছথি । হম তঁ মাত্ৰ ওহী কাজকৈঁ অ্গ কেনাঁ অ্ৰি । গ্ৰ গ্ৰঁথ মূনতঃ মিথিনাক মঁস্কৃতিকক গৌৰৱ গাথ থিক । মিথিনাক মাষ্টি-পানিমে কতেকো মনীষি নোকনি উতপন্ন ভেনাহ আ অ্পন মৰ্শ্ব জ্ঞান মঁচয়মে নগা দেনাহ । হমৰা ৱিশ্বায় অ্ৰি জে পাঠক নোকনিকৈঁ এহিমঁ মিথিনাক মঁস্কৃতিকক ৱাঁৰেমে ৱঁদত কিছু ৱঁমৱাঁক ঙ্গোকা ভেটতনি ।”

জাৱেঁ জয়ন্ত ৱঁজৈত বহনাহ,তাৱেঁ নগৱেঁ নহি কৰএ জে হজাৰোঁ নোক দনকা মূনি বহন অ্ৰি । জয়ন্তক ওজস্বিতা ূৰ্ণ ভাষণ মূনি মভ মন্ত্ৰম্ৰু ছনাহ । আৰুঁ ও অ্পন ভাষণ মমাণ্ডে কৰএ জা বহন ছনাহ কি জ্যোতিষী দনকা ষ্টোকনাহ-

" অহাঁ অখন নেনা থিকাঁ। অপনে মূহে অখন এতেক প্ৰশ্নমা কৰৱঁ অহাঁকেঁ শোভা নহি দৈত অছি জয়ন্ত! হম এহি পোথীকেঁ পঢ়নাঁ অছি । গ্ৰ তঁ মাত্ৰ পুৰনকা পোথীমভক নকন অছি । অহাঁমঁ ৱেঁমী কতেকো নীক ৱিদ্ৱান হমৰ গামমে ভেন ছথি আ ছথিহো। এহন পোথী কে পঢ়ত? গ তঁ মাত্ৰ মময় খৰাৱঁ কৰ ভেন।.... আদি..আদি..." ও আওৰ ৱাঁজএপৰ প্ৰবৃত্ত চনোহ কি ওহিচাম উপস্থিত নোকমভ চিচিআ উঠন-

“ৱেঁমি জাড,ৱেঁমি জাড” । হমমভ অহাঁক পক্ষপাতী আ দুৰ্ভাৱনাপূৰ্ণ ৱিচাৰ নহি মনএ চাইত ছী ।..” যোঁমে হনো হ ৱঁএ নাগন । এক ক্ষণ নেন মভ ৱিঁমৰি গেন জে কানীকান্ত মপৰিৰ ৰ ওতএ ৱিদ্ৱমান ছথি ।

কাৰী ভুষ্ট , ৱঁড়ীঠা মাথ নাক পীচন ,চানিপৰ ং কেশ উড়ন জ্যোতিষীজী মিথিনেক চনোহ । নেনামে মংগত্ৰ িআমভ দানকা নকপীঠা কহৈত চন ,কেও মশ্ৰা কহৈত চন । কানীকান্ত দানকৰ জ্যোতিষ জ্ঞানমঁ ৱঁদাত প্ৰভাৱিত ৰহথি । তেঁ দানকা অখন জ্যোতিষী ৱঁনাকএ ৰখনে চনথি। মভঠা ম্মখ-ম্মৰিধা দানকা চননি। ম্মদা কহৱী ছৈক জে চানি,প্ৰপৃতি আ ৱেঁ াএ,গ্ৰ তীন্ম মংগে জাএ -মএহ দানকা মংগে ৰহনি । ও জয়ন্তমঁ ততেক গ্ৰাম্যা কৰথি জে হোনি কী কৰী, কী নহি । দানকৰ শোধগ ৰংথকেঁ নক্ষত্ৰ কৰৱাঁক প্ৰযাম য়েহো ও কেনে ৰহথি । ম্মদা পক ংন গেনোহ । তথাপি কানীকান্ত ছোড়ি দেনখিন কাৰণ জে কিছু ৰহন হোড । ম্মদা আজ্জক ঘটনামঁ কানীকান্ত ৱঁদাত তমমেনোহ-

"কী খড়ৰুড় ৰাঁজি ৰহন ছী? খহাঁয়ঁ এহন খ্ৰাশা নহি ছন।
গ্ৰা মভা ৰিদ্ধান নোকনিক হেত্ৰ খ্ৰিছি । ৰ্যজিগত গ্ৰাৰ্ঘ্যা ধ্ৰষ
প্ৰকষ্ট কবৰাঁক গ্ৰা ঔপযুক্ত ঘান নহি খ্ৰিছি । "

"কালীকান্তক ষ্টোকাৰা দৈতে খ্ৰাৰো নোকমভ ৰিৰোধ
প্ৰকষ্ট কবএ নগনাহ ।

' কালীকান্ত মঠী কহি ৰহন ছথি। হমৰা নোকনিকৈঁ
জযন্তক ৰিদ্ধতাকৈঁ খ্ৰাদৰ কবৰাঁক চাঠী । জযন্ত কতেক
পৰিশ্ৰমপূৰ্বক এহিগ্ৰঁথক ৰচনা কেননি খ্ৰিছি । খনেৰে চিৰৌৰী নহি
কৰথি-জ্যোতিষীজী ।'

জ্যোতিষীজী নাজে কঠৌত ভএ চূপ ভেনাহ যে চূপ ে
ৰহি গেনাহ খ্ৰা মৌকা দেখিতহি ৰিনা ককৰো কিছু কহনে
ওহিঠাময়ঁ ঘমকি গেনাহ । জ্যোতিষীজীকৈঁ চনি গেনাক ৰাঁদ মভামে
ফেৰমঁ শাঁতি ভেন। নোককৈঁ নহি বুম্মাগক জে খ্ৰাথিৰ গ্ৰা ৰ্যজি
কে ছথি খ্ৰা এনা কিএক কেনাহ? খ্ৰাৰঁ তঁ জে হেৰাঁক ছনৈক যে
ভগএ গেলৈক ,মুদা এতেক ৰমনগৰ মাহৌনমে একাএক তনার
ঔতপন্ন কএ গেলৈক । খ্ৰাচাৰ্যজী গ্ৰা ৰাঁত বুম্মনথি । ও
কালীকান্তমঁ মন্ত্ৰণা কএ কাৰ্যপ্ৰমমে কনীক পৰিৰত্নন কেনথি ।

" খ্ৰাৰঁ কিছু কান মঁগীত কাৰ্যপ্ৰম হোএত । তকৰ ৰাঁদ
জনেখে খ্ৰা চাহ পান কএন জাএত । শেষ কাৰ্যপ্ৰম তকৰৰাঁদ
হোএত।

কালীকান্তক দৰৰাঁৰক ৰাঁত ছনৈক । এক মঁ এক গৰৌয়া
মভ খ্ৰাএন ছনাহ । কৈকষ্টা তঁ ৰিছাপতি গীত গেরাঁমে মাছিৰ

বহুখি। গীত গোৱিঁদ গায়নক মেহো ওৰিখান ছন । মভমঁ পহিনে
গীত শ্বৰু কেনীহ ঠঁদ্রিকা-

"কে পতিখা নে জাএত বে মোৰ প্ৰিয়তম পামে.... ।
খ্ৰাশ্চৰ্য,ৰেঁজোড়। নোকমভ একম্বৰমে রাঁহ! রাঁহ! কএ
উঠনাহ। জযন্ত মেহো খ্ৰাশ্চৰ্যচকিত বহুখি জে ঠঁদ্রিকা মৌখিনীম
এহন মঁদৰ কেনা গাৱিঁ বহন ছখি । মদা দানকা ঠঁদ্রিকাক রাঁৰেমে
কতেক রাঁত বুমনে বহনি? কানীকান্ত ঠঁদ্রিকাক গায়নপৰ
নোকক থপড়ী মনি,মনি মন্তম্বুফ বহুখি । একহি ফ্ৰণমে োঁমে
পঁডান নি:শঙ্ক ভএ গেন । জেনা মভহক চিত্ত হৰি নেন গেন হো
। জযন্তক উম্বেকতাক তঁ খঁতে নহি বহনি । ও গ্ৰ নহি বুমি
মকন বহুখি জে ঠঁদ্রিকা এতেক নীক গৱেঁত ছখি খ্ৰা মেহো
মৌখিনীমে? একৱেঁৰ দানকা মোনমে শঁকা ভেননি জে কহিঁ গহো
মৌখিনে তঁ নহি ছখি? ফেৰ ভেননি জে গ্ৰ কোনা ভএ মকৈত
খ্ৰিচি? কানীকান্ত মিখিনা কী কৰএ জেতাহ? মদা মৌখিনী
শঙ্কমভক এতেক শ্বফ খ্ৰা ম্বশ্ঠ উঠাৰণ তঁ কিছু কহি বহ ছন?

ঠঁদ্রিকাক মঁগীত মমাশ্ত হোগতে পঙান থপড়ীমঁ গড়গড়া
উঠন । মভ এতৱেঁ কহএ জে একটা খ্ৰাওৰ,একটা খ্ৰাওৰ...।
কানীকান্তক মীনা গৱমঁ ফুনি গেননি । দৰ্শকক গ্ৰহপৰ ঠঁদ্রিকা
একটা খ্ৰাওৰ মৌখিনী গীত গেনাগ শ্বৰু কেনাখি-

ম্বন,ম্বন পনিভৰনী গে কনী ঘূৰিওক তাক.....।"

ঐ গ্ৰ তঁ মধপজীক গীত গাৱিঁ বহন ছখি । একৰা মৌখিনী
গীতক এতেক জ্ঞান কেনা ভেনৈক? জযন্ত ৰেঁৰি-ৰেঁৰি োচখি ।

ওমহৰ জনতা তঁ বুম্ গীত স্মনি-স্মনি ভাৱিভোৰ এ
গেন ছন ।

পঁডানমে খাওৰ কনাকাৰমভ ছনাহ । মূদা মভ
ঠদ্রিকা, ঠদ্রিকা ঠিঠিখা বহন ছন । খাচাৰ্যজী কদনা কএ
মম্হাৰননি । তকবৰাঁদ একষ্টা খান গায়ককেঁ মেহো ঙ্গোকা দেন
গেন। ভোজনক মময় ভএ গেন ছন। ঞ্শ্ব,মভগোষ্টেঁকেঁ
ভোজনগৃহমে চনৰাঁক ঞ্গ্ৰহ ভেন ।

"কানীকান্তক ভোজনক হেত্ৰ বঁনন বিশিষ্ট প্ৰকোৰ্ঠমে
কানীকান্ত, গৌৰী, ঠদ্রিকা, জয়ন্ত, খাচাৰ্যজী, নাগৰাঁৰাঁ ঞ্খা কিছু
বিদ্বান নোকনি ছনাহ । জকৰে দেখু মএহ ঠদ্রিকাক গায়নক চঠ
কএ বহন ছনাহ ।

" হমৰা নহি বুম্ভন ছন জে ঞ্হাঁ ঙ্গেখিনী গীতমভ এতেক
নীকম্ গাৰিঁ নৈত ছী ।"-জয়ন্ত কহনখিন।

"ঞখন ঞ্হাঁকেঁ বঁগত কিছু বুম্ভৰাঁক ঞ্খি ।"-মে হি
ঠদ্রিকা জোৰম্ হঁমি দেনখিন । কানীকান্ত ওমহৰে দেখি বহন
ছনাহ। জয়ন্ত নজা গেনাহ । তাৰেঁ গৌৰী মহষ্ট কএ জয়ন্ত নগ
ঞৰিঁ গেনীহ ।

"ঠদ্রিকাক মাত্ৰিক ঙ্গিখিনেমে ছৈক।"

"ঞঁ! মে নহি বুম্ভন ছন । কোন গাম?"

"দৰভঁগাম্ মষ্টনে "মহিপুৰ ।"

"ও গ্ৰ তঁ হমৰা বঁমনে নহি ছন । তেঁ নে এতেক নীক
মৌখিনী গীত গৱৈত ছথি ।"

" জাৱেঁ জানকীধামমে বহনাঁ তাৱেঁ পঢ়এমে নাগন বহী ।
তকৰ ৱাঁদ খহাঁ বহৱেঁ নহি কেনাঁ তঁ বঁমৱৈক কোনা?"

জয়ন্ত ৱঁড় খ্ৰমমঁজমমে পড়ি গেন বঁমাগত ছনাহ ।
খাচাৰ্যজী গ্ৰ ৱাঁত বঁমনখিন । ও ৱাঁতকেঁ ৱঁদনেত কহৈত ছথি-

"ভোজনক ৱাঁদ কানীকান্তক ভাষণ হেৱাঁক খছি ।
ৱিদ্বানমভ প্ৰতীক্ষা কএ বহন ছথি।"

"ঠীক ছেক । হমৰা নোকনি ওতহি চনী ।"-কানীকান্ত
ৱঁজনাহ । খাগু-খাগু কানীকান্ত খা পাছু-পাছু মভগোটে ম া
মঁডপ দিম ৱঁদা ভেনাহ ।

ৱৈমক ফেৰমঁ প্ৰাৰঁভ হোগতহি কানীকান্ত জয়ন্তক গ্ৰ গান
কৰএ নগনাহ-

"ওনা এহি দনিখামে এক মঁ এক ৱিদ্বান ছথি । মূদা
একহিঠাম এতেক তৰহক ৱ্যজিগত গ্ৰণ জে হমমভ জয়ন্তমে
দেখেত ছী যে ৱঁদত দুৰ্নভ খছি । নিশ্চয় গ্ৰ গ্ৰাম্বৰক শীৱাঁদক
ৱিন্না মঁভৰ নহি খছি । জয়ন্ত মঁস্কুতেঠাক ৱিদ্বান নহি ছথি,খপিভ
এহিঠাম বহৈত ও কতেকো দেশী,ৱিদেশী ভাখামে মহাৰত প্ৰাপ্ত
কেনে ছথি । ৱিদ্বান তঁ গ্ৰ ছথিহে মঁগে হিনকৰ ৱ্যজিৱমে
গ্ৰাগ,কৰ্তব্যক প্ৰতি নিৰ্ধৰা ভৰন খছি । ও ঠঠ কোষ্টিক গায়
খা মিস্ৰহস্ত জ্যোতিষী মেহো ছথি । এতেক কম মময় ে এতেক

ৰাম গুণ হামিন কএ নেৰঁ ঞ্পনা-ঞাপমে দৃষ্টান্ত ঞ্চি । তেঁ হমৰ
গচ্ছা ঞ্চি জে জযন্তক হমৰা ওহিঠাম ৰাজ-পাঠ মম্হ ৰথি ।
এহিমঁ হমৰা নোকনি দানকৰ ঞ্শুগ্ৰহিত হোএৰঁ ।"

মঁকোচৰশ জযন্ত কিছু জৰাঁৰঁ নহি দএ পাৰিঁ ৰহন চ্চি।
ঞাচাৰ্যজী দানকাৰ কানমে কিছু কহেত চ্চি । ওহো কিছু জৰাঁৰঁ
দেত চ্চিনি । ফেৰ ঞ্চাচাৰ্যজী রঁজৈত চ্চি-

" গু পৰম যোভাগ্যক রাঁত হমৰো নেন ঞ্চা হমৰ ৰিছাৰ্থী
জযন্তোক নেন ঞ্চি জে ঞ্পনে দানকৰ প্ৰতিভাক এতেক মম্মান
কৰেত চ্চিঞনি । পৰন্তু ঞ্চিঠিত হোএত জে জযন্তকেঁ ৰিঠা রাঁক
হেতু কিছু মময দেন জাএ "

কালীকান্তক মোন চ্চোঠ ভএ গেননি । ও ঞ্চাগু কিছু নহি
ৰঁজনাহ । ঞ্চাককাত মোন পমৰি গেন ।

"মএহ কহু ,এহন ঞ্চৰমৰকেঁ জযন্ত গমা ৰহন চ্চি ।
ঞাপমমে নোকমভ গপ্প কএ ৰহন চ্চি ।

"ঞপন মিস্ফাঁতপৰ ঞ্চড়ন ৰহএৰঁনা নোক নাগি ৰহন
চ্চি।"-দোমৰ রাঁজন ।

"কপাৰ ফুটি গেন চ্চনি, নহি তঁ এহনো কাজ কেও চ্চোটে
ঞি ।"-তেমৰ রাঁজন । এহি তৰহেঁ তৰহ-তৰহক রাঁতমভ
চ্চাককাত হোএত ৰহন । মভা ৰিমৰ্জিত ভএ গেন । জযন্ত
ঞাচাৰ্যজীক মঁগে ঞ্চাগু ৰঁড়নাহ। ঞ্চন্দ্ৰিকা একষ্টক দানকা দেখেত
ৰহি গেনীহ ।

২৭

কালীকান্ত পৰিৱাৰ মহিত ত্ৰিফুণ্ড ভৱন পৰ্শ্চনোহ । দানকা
গুমসুম দেখি কএ গৌৰী পুঠিত ছথি-"কী ৰাত ছেক? ৰুঁড় উদায়
নাগি ৰহন ছী?"

"ৰাত কী ৰহতেক? কতেকো দিনমঁ গছা ছন জে
ঠন্দ্ৰিকাক ৰিঁখাহ কএ দিখনি । তাহি হেত্ৰ জয়ন্ত ৰঁহাত উপযুক্ত
ৰাজি নাগি ৰহন ছথি । ঠন্দ্ৰিকাকে দানকা প্ৰতি আকৰ্ষণ ম হো
দেখাগত খছি। ওহী দ্বাৰে হম দানকা ৰাজ-কাজমে নগাৰঁএ
চাহনগাঁ । মূদা ও তঁ একদম ৰঁহীৰ ভেন ছথি । জহাঁ এহি তৰহক
কোনো প্ৰস্তাৱ হোগত খছি কী ত্ৰুৰঁত ওকৰ প্ৰতিবাদ কএ দৈত
ছথি । গহো নহি জে মোচ-ৰিচাৰ কৰৰাঁক হেত্ৰ কিছু মময়
নগাৰঁথি । কী কৰী কিছু ফুৰা নহি ৰহন খছি ।"

"এহিমে ঠিতা কৰৰাঁক কোন ৰাত ভেনৈক? জয়ন্ত
কোনো নেনা তঁ ছথি নে? ও পৰমৱিদ্ধান ৰাজি ছথি। মন্তমঁ ৰুঁড়কা
ৰাত ছেক জে দানকা খহাঁক ৰাজ-পাঠক কোনো নোভ-না চ
নহি ছনি । তেঁ দানকা এহি তৰহেঁ তঁ কাৰুঁ নহি কএন জা মকৈত
খছি ।"

"তখন কী কএন জাএ?"

"ও কোনো মূৰ্খ নহি ছথি। অহাঁক মোনক রাঁতকৈ তাড়ি
জাগত হেতাহ। দানকা মাত্ৰ প্ৰমেয় জীতন জা যকৈত অছি।
তাহি হেত্ৰ চন্দ্ৰিকাৰ ছোড়ি দিওক। জঁ ওকৰ য়িল্লুৰ জোৰ
পকড়তেক তঁ কাজ ভএ জেতেক নহি তঁ জে ভাৰী। এহি নেন
অপন শাঁতি খৰাৰ কৰৰ কোনো বৃক্ষিমানে নহি হোএত।"

"রাঁত তঁ ঠীকে কহি বহন ছী। অমনমে মঁতানক মোহমে
নোক অহাৰ ভএ জাগত অছি। মভকিছু বৃমিতো হম পৰেমান
অহী নেন ভএ বহন ছী।"

"ৰৈমাৰমে জ্যোতিষীজীক ব্যৱহাৰমঁ জযন্ত রাঁত দুখী
বহথি।"-গৌৰী ৰঁজনীহ।

"জাহি তৰহে ও ৰঁজনাহ ককৰো খৰাৰ লগিতেক। হমদ
রাঁত পৰেমান ভএ গেল বহী। অহাঁক পিতিওঁত ছথি নহি তঁ হম
হিনকা মভদিনক হেত্ৰ ছুটী কএ দিতিঅনি।"

"কোনো জৰুৰী ছেক জে মভরাঁতমে তম্যাগএ জাগ।
এহিমঁ তঁ মম্যা অাওৰ ঝিকষ্ট ভএ যকৈত ছী। হমৰা নোকনিকৈ
এ জানৰাঁক প্ৰযাম কৰৰাঁক চাহী জে অাখিৰ ও এনা কেলথি
কিএক? দানকা নীকমঁ বৃমন বহনি জে ও জে কিছু কএ বহন
ছথি যে পয়িদ নহি কএন জাএত,তথাপি ও এহন ৰঁজনাহ অা
ৰঁজিতে বহি গেনাহ।"

"হমৰা নোকনিকৈ দানকামঁ গপ কৰৰাঁক চাহী। অাখিৰ
বৃমিএক তঁ জে দানকৰ মোনমে কী ছননি অা অাগু ও কী চাহেত

ছথি । জঁ দানকৰ এহনে বিচাৰ বহি গেন তখন হুমৰামভকৈঁ
মোচএ পড়ি মকৈত অছি জে কী কৰী?"

"ঠীক কহনাঁ । দানকামঁ মাফ-মাফ গল্প কৰৰঁ জৰাৰী
অছি ।"

কালীকান্ত জ্যোতিষীজীকৈঁ মমাদ পঠওনেখিন জে ও ভুৰঁত
ভেঁষ্ট কৰথি । ওহি মময় জ্যোতিষীজী কিছুগোশ্ঠেঁ গল্প ক বহন
ছনোহ । কালীকান্তক মমাদ ভেঁষ্টতে ও বিঁদা ভেনোহ ।

"ৰঁত❖❖িখাঁ হোএত জে অহাঁ দানকামঁ অমগৰেমে প
কৰী ।"-মে কহি গৌৰী ভাঁঠি গেনীহ । ও চৌকাঠি ধৰি গেন বহথি
কী জ্যোতিষীজী ভেঁষ্টনখিন ।

"হম তঁ অহীঁমঁ ভেঁষ্ট কৰএ অৰেঁত বহী।"

"কালীকান্ত অহাঁক বাঁষ্ট তাকি বহন ছথি । হম কনী
জৰাৰী কাজমঁ জা বহন ছী ।"

"ঠীক ছৈক ।"

জ্যোতিষীজী কালীকান্ত নগ পাঁঠি গেন বহথি । মূদা
কালীকান্তক ধ্যান কতন্য দোমৰ চাম বহনি । কনী কান তঁ
প্ৰতীক্ষা কেনোহ । তকৰাঁদো জখন ও অখনেমে বমন বহথি তঁ
ও শোকনখিন -

" হমৰা বঁজওনাঁ ।"

"ও জ্যোতিষীজী! খাউ,খাউ ।"

দনুগোটে খামনে-মামনে ৰেঁমনাহ । জনখে,চাহ- ান
খাৰিঁ গেলেক ।

চাহ পীৰেঁত গপ্প-মপ্প হোগত বহন ।

"হম গ্ৰা নহি বুমি মকলগাঁ জে ওহি দিন পুস্তক ৰিমোচনক
মময়মে খহাঁ জয়ন্তক খিনাফ কিএক ভএ গেনগাঁ?"

" হম কিছু ৰাঁজএ নহি চাৰী । মূদা হমৰা ৰাঁজএ পড়ন।"

"যে কী?"

"দানকৰ গ্ৰংথমে মৌনিকতা নহি খছি । ও তঁ এম ব-
ওমহৰমঁ নকন কএ নেনে ছথি আ কহেঁত ছথি জে দানকৰ ও
শোধগ্ৰংথ ছনি ।"

"মূদা খহাঁক তঁ ও ৰিয়যো নহি খছি । ওহিঠাম এক মঁ
এক ৰিদ্দান ৰেঁমন চনাহ । ও মভ কিছু নহি ৰঁজনাহ, খপিভ
দানকৰ কাজক প্ৰশ্ন্যা কৰেঁত গেনাহ, খহীঁকেঁ কী মময়্যা ভএ
গেন জে এনা ভবন মভামে দানকা খপমানিত কেনিখনি ।"

"ক্ষমা কএন জাএ । হমৰা দানকা কোন মোকাৰঁনা খছি।
ও হমৰা নগ নেনা ছথি ।"

"তেঁ নে মোচৰাঁক ছন ।"

"জয়ন্ত তঁ হমৰ গুৰুশ্ৰুত্ব ছথি । হম কানকৰ খহিত কিএক
কৰৱনি।"

"মুদা খহাঁক কাজ তঁ তেহনে ভেন ।"

"হমৰা জে ৰাজিৰঁ বুঁমাএনে মে ৰঁজনাঁ । যদি খপনেকঁ
খৰাৰঁ নাগনে তঁ হম ফমা প্ৰাৰ্থী ছী ।"

কানীকান্ত গুম্ম পড়ি গেনাহ ।

"ঠীক ছেক । খহাঁ জা মকৈত ছী ।"

জ্যোতিষীজী কানীকান্তক খাজা পাৰিঁ ৰিন্দা ভেনাহ । মুদা
কানীকান্তক তাম্ময় ৰঁঠিএ গেলনি । ও গ্ৰা ৰাত নীকয়ঁ বুঁমি গেনাহ
জে জ্যোতিষীজীক মোন শ্বক্ষ নহি ছনি । জ্যোতিষীজীয়াঁ গল্প কেনাক
ৰাঁদ কানীকান্ত খাশ্বস্ত ভএ গেনাহ জে ও কিছু জৰঁবদন্ত খেন
খেনা ৰহনে ছথি ।

২৫

নাহিষ্টা মনুষ্কক জিনগীমে কহি নহি কতেক ৰহক
খেনমভ হোগত ৰহৈত খছি । কী-কী ঘশ্ঠনা-দুৰ্ঘশ্ঠনা হোগত
ৰহৈত খছি । কেহন-কেহন কাজ নোক কৰৈত ৰহৈত খছি ।
ওকৰা হোগত ৰহৈত ছেক জেনা ও খমৰ হো । জে কিছু নীক
খছি মে হমৰে ৰঁখৰামে খাৰঁএ । মভক হক হম মাৰি নী তঁ
কোনো হৰজা নহি । ৰঁম হম স্মখী ৰহী,খাওৰ জে হেতৈক মে

হেতেক । মনুষ্কক গএহ স্বার্থী প্ৰবৃতি মৰ্ননাশক জড়ি ঞ্ছি । এহী কাৰণ্যঁ গ্ৰা মঁমাৰ এহন ভেন জা বহন ঞ্ছি জে জয়ন্ত মন বিদ্বানকে ঞ্ছপন ডীহ-ডাৰঁৰ ছোড়ঁৰাক হেত্ৰে বিৱশ কএ দেনক । ও তঁ মমাজক মেৱা হেত্ৰে গেন চনোহ । ককৰোয়ঁ কিছু েৰঁ তঁ দানকৰ স্বভাৱমে চনিহে নহি । তথাপি স্ধাকৰম্নন পঠডমূৰ্ম্ম দানকা ম্যামনা ভেননি । তকৰা কী কহৰৈক-নিযতি,ঞাওৰ ী কহন জা মকেত ঞ্ছি? কহৰী ঞ্ছেক-"বিধি ৰামকে কৰনী কৰিন , জেহঁ মাত্ৰ কীহী ৰাঁৱৰী।

ঞ্মগৰমে ৰৈম্ন জয়ন্তক হৃদয়মে ৰহি-ৰহি কএ ঠীম ডৰ্টি জাগত চনি । মাতৃশ্ৰমিক প্ৰতি মোহ কহী ৰা কৰ্তৰ্যক ভাৱনা কহী, দানকৰ মোন ৰৈঁৰি-ৰৈঁৰি নখনপুৰ ঞ্ছিত পাঠশানাপৰ ঞ্চাঁটি জাগত ঞ্ছি । দানকা ৰিম্বৰনে নহি ৰিম্বৰাগত চনি ও ঞ্ক্ষণ জখন দুপহৰ ৰাতিমে কদানা কএ মোঙৰপৰ নষ্টকন ওহি চাৰক তৰমে স্ধাকৰক নঠেতম্নন পঞাঁটি গেন চন । কহি নহি ও মন্ড কী জন্ম কৰেত,ম্দ্দা ধন কহী ঞ্চতৰৰাঁৰিষ্টোনক ৰখৰাঁৰমন্ডকেঁ জে জানপৰ খেপি কএ জয়ন্তক ঞ্ছা দানকৰ গ্ৰাতিক ৰক্ষা কে ক । ঞ্ছাৰঁ জখন পুস্তকক ৰিম্মোচন ভএ গেন,জয়ন্তক মাথ হনেক্ৰে গৌত চননি। পুস্তকক মূনপ্ৰতি কানীকান্তক পুস্তকানয়মে স্ধৰক্ষিত ৰাখি দেন গেন চন । ঞ্ছাৰঁ ও এহি মম্ম্যামঁ তঁ ম্জ চনোহ। ম্দ্দা জ্যোতিষীজীক ৰ্যৱহাৰ নএ কএ ও ৰঁদত দুখী ৰহখি। মঁৱেদনশীন স্বভাৱক নোক হেৰাঁক কাৰণ ৰৈঁৰি-ৰৈঁৰি দানকা এহি ৰাঁত ৰ মোচাগত ৰহেত চনি । গ্ৰা দানকা ৰুঁমন ৰহনি জে জ্যোতিষীজী ঞ্চৌথিনে চ্ছখি । ম্দ্দা দানকা গ্ৰা জানকাৰীমে হি ৰহনি জে ও গৌৰীক পিতিওঁত চনোহ। হেৰৌ কোনা

কৰিতনি? নিৰ্বঁতৰ অধ্যয়নমে নীন বহৰাঁক কাৰণ দানকা
নগপামোক রঁগত কম জানকাৰী বহৈত ছননি।

জয়ন্তকৈ অখনাঁ বিশ্বাম নহি হোনি জে স্মধাকৰ
যোজনাবক্ষ তৰীকাৰ্ম দানকৰ পাছ পঢ়ন বহথি,যেহো এহি হদ ধৰি
জে জানকীধামমে নঠেত পঠা কএ দানকৰ শোধগ্ৰঁথক চোৰী
কবৰাঁ দেনাহ। গ্ৰ তঁ মঁযোগ বহৈক জে রাঁদমে ও ভেট্টি গেন ।
তখনে জয়ন্তক মাথা ঠনকন বহনি জে গ্ৰ নঠেতমভক জড়ি
কতদা আওৰ আচ্চি কাৰণ পোথী চোৰা কএ চোৰ কী
কবত? মোনা-চানী হোগত ,ঠাকা পেয়া হোগত তকৰ চোৰী
কৰিতএ । মূদা দানকৰ শোধগ্ৰঁথক পাছ কিএক পড়ি
গেন? আৰঁ তঁ দানকা রঁগত কিছু স্লষ্ট ভএ গেন বহনি ।

জ্যোতিষীজী স্মধাকৰ্ম মিনি কএ মড়য়ঁগ্ৰমভ কৰেত বহৈ
ছনাহ । আশ্চৰ্যক রাঁত চৈক জে মদঃ পকড়েনোক রাঁ ো
কানীকান্ত দানকা কিছু নহি কেনখিন আ ও অখনো কানীকান্তক
পূপাপাত্ৰ রঁননে ছথি,ত্ৰিগ্ৰষ্ট ভরনমে বহিতে ছথি । মূদা ে
হোগত কিএক নহি? ও তঁ আৰঁ স্মধাকৰকৈ বঁমৰাঁমে অএনন
জে গৌৰীক জ্যোতিষীজী পিতিওঁতে ছথি। অস্ব,জয়ন্ মম্হৰিকএ
বহএ নগনাহ ।

মাগত ও অখন প্রযামমে মফন বহিতথি । মূদা ঠঁদ্রিকা
নএ কএ রঁম মোয়কিনমে পড়ি জাগত ছনাহ । ফেৰ ওহো তঁ
মশ্বুঙ্কে ছনাহ । কোনা পাথৰ তঁ বহথি নহি। ঠঁদ্রিকাক প্রতি
কতদা-নে -কতদা দানকো মোনমে স্মান রঁনি গেন ছননি । কৰথি
তঁ কী কৰথি? রঁগত বিকষ্ট মময়্যামভ ভেন জা বহন ছন । ভনে

ও ঞ্বপন গাম চনি গেন চনহ। মূদা ঝিধাতাকৈঁ য়ে মঁজুৰ নহি ভেননি। মূদা ঞ্বাৰঁ কী কএন জাএ...? গ্ৰ যম্ময়া বৈঁৰি-বৈঁৰি দানকা পৰেমান কৰিত বহিত চননি।

যম্ময় দুতগতিয়ঁ ভাগি বহন চনৈক। নাহিষ্টা কিশোৰয়ঁ বঁঠিত-বঁঠিত জয়ন্ত ঞ্বাৰঁ যুৰক ভএ গেন চনহ। ত্তনয়ীৰাঁৰাঁ কহনে বহথি-

" বঁৰমহি জনদ স্ৰমি নিযৰায়ে..জথা নৰহি বঁধু ঝিঢ়া পাএ...!"
কহক মানে জে ঝিঢ়া ভেনায়ঁ ঝিধান ঝিনম্ভ ভএ জাগত চ্ৰথি, য়ে জঁ মঢ়ঃ দেখৰাঁক হো তঁ জয়ন্ত নগ চনি জাও। ঘমঁচক তঁ কতদ নেশ নহি চননি দানকামে। শাঁত, গঁভীৰ ঞ্বা ঠিতনমে নীন হৈত চনহ জয়ন্ত। জেহনে ঝিনক্ষণ বঁধি, তেহনে দেখৰঁ মে মঁদৰ চনহ ও। তেঁ নে ঠঁদ্রিকা দানকা পছোড় কেনে চনীহ।

ঞ্বমনমে জয়ন্ত এহিমভমে পড়এ নহি চাহিত চনহ। দানকৰ মূন নখা তঁ ঞ্বপন মাতৃস্ৰমিমে পূৰ্জক ঞ্বানপৰ বঁনন পাঠশালাকৈঁ পুনৰ্জীৱিত কৰৰাঁক চন। মূদা য়ে ঞ্বাৰঁ হোএত কোনা? এমহৰ ঠঁদ্রিকা, কানীকান্তক ঞ্বাকৰ্ষক প্ৰম্ াৰ,তঁ ওমহৰ চন গামক ঠজৰন-ঠপঠন পাঠশালা জকৰ ঞ্বাৰঁ নামো-নিমান মেঠা দেনে চন-কে? দানকে পিতিওঁত স্ৰধাকৰ। নোভক কাৰণ স্ৰধাকৰ যভকিছু পীৰিঁ গেন চনহ। কোনো গুকৰ্ কৰএ হেত্ৰ তেঁযাৰ চনহ।

কিংকৰ্তব্যৱিমূঢ় জয়ন্ত নদীকাতমে ৰৈয়ন ছাহ। মূন্দ-
মূন্দ হৰা ৰঁহি ৰহন চন। সূৰ্যাস্তক সময় চন। ঋষাচনগামী
ভগৱান সূৰ্য ঋষন তেজকেঁ মমেটি ৰহন চনাহ কি ঋচানক
দানকা একটা মহিলা নদীমে স্নান কএ ৰাহৰ ঋৱেঁত দে েনথি।

"গ্ৰা তঁ চিহন নগেঁত ছথি.....।"-জয়ন্ত মোনে-মোন
মোঠেত ছথি।

প্ৰমশঃ ও মহিলা ঋাওৰ নগীচ ঋৱেঁত গেনীহ। জয়ন্ত
কিছু ৰঁজিতথি তাহিমঁ পহিনে ওএহ চিচিঋা ঔঠনীহ-

"জয়ন্ত! ..জয়ন্ত!"

ঋহাঁ কে....?"

মএহ কগু, হুঁ ঋৰঁ হমৰা চিহিতো নহি ছেঁ নে? হদ ভএ
গেন। হম ছী শীনা....."

ঋহাঁ এহিঠাম কোনা?"-জয়ন্ত ৰঁজিত ছথি।

"নদীমে স্নান হেত্ৰ ঋএন ৰহী।"

"ও মূদা হুঁ ৰহেঁত কতএ ছহী?"-জয়ন্ত প্ৰচনথিন।

শীনা চূপ ভএ গেনীহ। কিছু নহি ৰাঁজি মকনীহ। ঋঁথি
নোৰমঁ ভৰি গেতনি। জয়ন্তকেঁ ভেননি জেনা কিছু গনত ভএ
গেন। দানকৰ ধ্যান শীনা দিম গেতনি। গোৰ-নাৰ,নম ৰ,পেঘ-
পেঘ ঋঁথি, ,মোঁঠন দেহ মভ কিছু ঋপূৰেঁ চনেক শীনামে। শীন

এখনো ঞ্ৰণ্ত বমণীক নগৈত ছনীহ । ও চূৰী পহিবনে ছথ ।
 মাথমে সিঁদূৰো কেনে ছথি । স্তীষ্টৰীনা নুখা পহিবনে ছথি । কহক
 মানে সিঁখাহনে ছথি,মধৰাঁ ছথি তখন ঞ্ৰমগৰ কিএক
 ছথি? জযন্তক মোনমে তবহ-তবহক যঁশ্য ঙ্ৰিঠি বহনে ছননি
 কাৰণ গামমে জখন ও শীনাক পুছাৰী কেনে ছনাহ তঁ কেও
 নিজগ্ৰত জানকাৰী নহি দএ যকননি , খাচাৰ্যোজী নহি । ও ঁ
 শীনাক পিতা বৈঁদজীযঁ পুছৰোঁ কেনে বহথিন । যন্ত গ্ৰম পড়ি গেন
 বহনি । মুদা গ্ৰ ঞ্ৰকস্নাত যামনে খাৰিঁ একটা পেঘ প্ৰশ্ন ঙ্ৰাঢ় কএ
 দেনথি। জযন্তক নেনাক যঁগী ছনথিন শীনা । এতেক দিনক বঁাদ
 এহি হানে ফানকাযঁ ভেঁষ্ট হেতনি যে ও যোচিও নহি যকৈত ছনাহ
 ।

জযন্তকেঁ কিছু পুছনে নহি হোনি ঞ্ৰা শীনা কিছু বঁাজথি নহি
 । এহি তবহেঁ দনুগোষ্টে একদোযবকেঁ একষ্টক দেযেত হি গেনথি
 । চূপী তোড়ৈত জযন্ত পুছেত ছথি -

"ঞ্ৰাগ-কান্হি কতএ বহৈত ছহী?"

নগেপায়মে ।"

"ঞ্ৰপন পতা দে জাহিযঁ কহিও কান ভেঁষ্ট-ঘাঁষ্ট ভএ
 যকৈত।"

শীনা ঞ্ৰপন পতা লিখা দেনথিন ।

"ঞ্ৰিঁহেঁ জব্বৰ ,বঁাত বায গপ কবৰাঁক ঞ্ৰছি । "-যে
 কহৈত ও ঞ্ৰাগু বঁঠি গেনীহ । জযন্ত একষ্টক ফানকা দেযেত বহি

গেনাহ। ম'যোগ কেহন হোগত ছেক । খাগ কতেকো মানক রাঁদ
 শীনায়াঁ ঞকম্মাত ভেঁশ্ৰ ভএ বহন ছননি, ওহো নদীক কাতমে ।
 মূদা ওকৰ হান কী ঞছি,কোন পৰিস্থিতিমে জীৰিঁ বহন ঞছি ,গাম-
 ঘৰ জাগতো ঞছি কি নহি,যে মভ জানৰাঁক গচ্ছা বহনি ম দা
 ওতেক গল্প কৰৰাঁক ঔপযুক্ত পৰিস্থিতি নহি ছন । শীনা ঠনি
 গেনী,মূদা জযন্তক মোন দানকেপৰ ঠাঙন বহি গেননি ।

২১

ৰিঁঞহক রাঁএম ভএ গেনাক রাঁদ শীনাক পিতা দানকা
 হেত্ৰ কথামভক পতা নগৰাঁএ নগনোহ । গচ্ছা বহনি জে নীকঠাম
 কাজ ঠীক কএ নী । কৈকঠা কথামভ ভেঁশ্ৰোঁ কৰনি । মূদ
 শীনা ঠৰকা দৈত ছনখিন।

"ৰিঁঞহ কতদ ভাগন জাগত ছেক,হম ঞখন পঠি বহন
 ছী । পঢ়াগ-নিখাগমভ দিন নহি পাৰ নগৈত ছেক । তেঁ পহিনে
 গ্ৰ কাজ কএ নী ।"- যে মভ কহি ও পিতাক রাঁতকেঁ কাশ্ঠি দৈত
 ছনখিন । ৰেঁদজী শীনাৰেঁ রাঁদত মানৈত ছনখিন । তেঁ দানকৰ
 গচ্ছাক খিনাফ জা কএ ৰিঁঞহ কএ দেৰঁ দানকা ঔঠিত নহি নগৈত
 বহনি । এহি তৰহেঁ রাঁদত মময নিকনি গেন । কহি নহি,শীনাক
 মোনমে কী বহৈক । মূদা জখন রাঁদত মময বীতি গেন,শীনা
 পঢ়াগ-নিখাগ মেহো কএ নেননি তঁ ৰেঁদজী শীনাক ৰিঁঞহ নএ
 কএ রাঁদত ঠিতিত বহএ নগনোহ। গাম-ঘৰমে শীনাক ৰিঁঞহমে

ভএ বহন বিনেঁ একটা চঠাক বিষয় ভএ গেন । গাহে-ৰঁগাহে গামক নোক ঠোকাৰা দএ দৈত ছন । শীনা গ্ৰা বঁাত বঁুমলখিন । ফেৰ ও ওহন আদমীক বঁাষ্ট কতেক দিন ধৰি তকিতখি জকৰ কোনো খতা-পতা দনকা নগ নহি বহনি ? হাৰি কএ দনকৰ বঁিখাহ বঁেদজী ঠীক কএ দেনখিন । বঁৰ দিনীমে কোনো নীক নিজী কঁপনীমে প্ৰবঁধক ছনখি। ঘৰক স্মিতি য়েহো স্মভস্ব ছননি । গামেক স্মধাকৰ ঘষ্টকৈতী কএ বহন ছনোহ । বঁৰ খা ওকৰ পৰিৱাৰক প্ৰতি ও বঁেদজীকৈঁ খাশ্বস্ব কএ দেনখিন । বঁেদজীক প্ৰস্ভাৰ ও একহি বঁেৰমে মানি গেনোহ । শীনাক বঁিখাহ ভএ েন। বঁিখাতী -যৰিখাতী যভ বঁাত প্ৰযল্ল বহখি । শীনা চাৰিএ দিনক বঁাদ মাস্বৰ চনি গেনীহ।

শীনাক চনি গেনোক বঁাদ বঁেদজী বঁাত উদায় বহএ নগনোহ । খয়গৰ মময় কাষ্টৰঁ মোয়কিন হোগত ছননি । বহি-বহি কএ শীনা মোন পঠৈত ছনখিন। মূদা ও এহি বঁাতমঁ মঁন্ত্ৰষ্ট বহখি জে বঁেঠী নীকঠাম গেনখিন। কোনো পিতাক হেত্ৰ এহিমঁ বঁেয়ী খুমীক বঁাত খাওৰ কী ভএ মকৈত ঙ্গেক? মোনে-মোন ও ভগৱানকৈঁ ধন্যৱাদ দৈত বহৈত ছনোহ । মূদা দনকৰ গ্ৰা খুমীপৰ কহি নহি ককৰ নজৰি নাগি গেন । শীনা মাস্বৰ জাগতে মহায়ঁকষ্টমে পড়ি গেনীহ। ওতএ জাগতে পতা নগৈত ছনি জে দনকৰ বঁৰ তঁ পহিনেয়ঁ বঁিখাহন ছখি। খয়নমে ও দিনীমে পঠৈত কান একটা কানেজক মহপাঠিনীক মঁগে প্ৰেম বঁিখাহ কএ নেনে ছনোহ । ও মহিনো বঁিধৰ্মী ছনি। জখন গ্ৰা বঁাত বঁৰক পিতাকৈঁ পতা নগননি তঁ ও খনয়ন কএ দেনোহ । ও বঁৰ মাতা-পিতা দৰাঁৰমে খাৰিঁ কএ শীনা মঁগে দোয়ৰ বঁিখাহ কএ নেনোহ । বঁিখাহ

তঁ ভএ গেল । মৃদা দানকৰ পহিনে পত্নীক পৰিৱাৰক নোক দানকাপৰ আশ্ৰমণে কএ দেনক,জানমঁ মাৰৱাঁক ধমকী দেৱঁএ নাগনে । আৱঁ ও কৰিতথি কী? পহিনে পত্নীকেঁ ৰাখএ পড়নে। যে ৱাঁত জখন শীতাকেঁ পতা নগনে নি তঁ ও দানকা মঁগে ৰহৱাঁক হেত্ৰে কিম্বদ তেয়াৰ নহি ভেনীহ । মন্ডদিনক হেত্ৰে দানকা ছোড়ি জানকীধাম মস্বৰক ডেৰাপৰ চনি গেনীহ ।

জয়ন্তকেঁ শীতাক ৱাঁৰেমে ততেক উদ্ভ্ৰুকতা ভেননি জে ঐকদিন দানকৰ দেন পতাপৰ পঁটি গেনাহ। দানকা দেখিতহি শীতাক প্ৰমত্ততাক খঁত নহি ছনে। দনুগোঠামে গল্প-মগ্প হোগত-হোগত মময় কেনা ৱিতনে যে নহি ৰুঁমি মকনাহ । মাম এ ৰহনে ছনে । শীতাক স্থিতি-পৰিস্থিতিমঁ ও ৱাঁত চিতিত ভ গেনেথি । মৃদা কগএ কী মকৈত ছনাহ?

"হমৰা ওহি আদমীক মঁগে একো ঘড়ী ৰহৱঁ মন্ডৰ নহি ৰুঁমাএনে । এহনে ধোখেৱাঁজ, দৃষ্ট ৰাজি মঁগে জীৱনে ৱিতাএৱঁ তঁ ৱাঁত দূৰক ৱাঁত থিক ।"

"তখন কী ভেনেক?"

"কী হেতৈক? হমৰ মস্বৰ ৱাঁত প্ৰযাম কেনাহ জে হম মানি জাগ । মৃদা হমৰা দানকাপৰ ৱিশ্বাস নহি ভেনে । জখন দানকৰ ৱেঁঠাক ৱিঁখাহ ভএ গেনে ৰহনি তঁ দোমৰ ৱিঁখাহ কৰেৱাঁক কী গুঁঠি ছনে?"

"খহাঁক মস্বৰ কে ছথি আ ও কতএ ৰহৈত ছথি?"

"ও কানীকান্তক ওহিঠাম জ্যোতিষীজীক নামমঁ জানন
জাগত ছথি । অহীক পিতিওঁত স্ধাকৰক গৃষ্ট্ৰ ছথিন।"

" মএহ কহু, ও এহন কাজ কেনাহ? হদ ভএ গেন ।"

"এহিমে মভঠা দোখ স্ধাকৰক ছৈক । ওএহ হমৰ
পিতাকৈঁ ফঁমওনথি । দানকৰ রাঁতপৰ বিশ্বাম কএ ও হমৰ ঝিঁখাহ
ঠীক কএ দেনথি ।"

"ৰাঁত অন্ণায় ভেন অহাঁ মংগে । এহি তৰহেঁ অহ ং
কতেক দিন বহৰঁ?"

শীনা কানএ নগনীহ । জযন্ত কেঁ ৰাঁত দ্বখ ভেননি। মূদা
কগএ কাঁ মকৈত ছনাহ?"

হম ফেৰ অএৰঁ "-মে কহি ও ঝিদা ভেনাহ ।

জযন্ত চৌকাঠি নগ পঁঠনে হেতাহ কি জ্যোতিষীজী
গাডী়মঁ ঔতৰনাহ ।

জযন্ত প্ৰযাম কেনাহ জে কাতে-কাতে নিকনি জাগ । মূদা
মে মঁভৰ নহি ভেন । চৌকাঠিমঁ ৰাঁহৰ হোগতহি দনুগোষ্টেক
অামনা-মামনা ভএ গেননি । জযন্তকেঁ ওহিঠামমঁ নিকনৈত
দেখি জ্যোতিষীজী ৰাঁজি ঔঠনাহ ।

"এহিঠাম কেনা অএনাঁ?"

"শীনা হমৰ নেনাক ম'গী ছথি । ম'যোগম' ঞ্ৰাগ নদীকাতমে দেখা গেলীহ । বঁদত দিনক বঁদ ভেঁশ্ৰ ভেন বহএ ভেঁ জিজ্ঞাশাৰশ নহি বহন গেল । মূদা দানকা দেখি কএ বঁদত কশ্ৰ ভেন । ঞ্ৰহাঁক বহেঁত এতেক ঞ্ৰন্যায় হোএৰঁ বঁদত দুখক বাঁ থিক । ঞ্ৰহাঁ শীনাক জীৱন বঁবৰাঁদ কএ দেনিএক । মানৱতাক নামপৰ ঞ্ৰহাঁ একশা কৰ্নক ছী।"-জয়ন্ত বঁজনোহ ।

"ঞহাঁকৈ এহিম' কী মতনৰঁ? গ্ৰ হমৰ পাৰিৱাৰিক মময়্যা ঞ্ৰছি ঞ্ৰা হম একৰ মমাধানমে নাগন ছী।"

"ঞাৰঁ কী মমাধান হেতেক । জখন ঞ্ৰহাঁক পুত্ৰক বঁঞাহ পহিনেয়' ভেন ছননি তখন এহন ঞ্ৰন্যায় কৰৰাঁক কী ঔঠিগু ছন?"

"হমৰোমভকৈ গ্ৰ বঁত নহি বঁমল ছন । বঁদমে পতা নাগন।"

"গনত বঁজি বহন ছী । ঞ্ৰহাঁকৈ মভৰাঁত নীকয়' বঁমল ছন । "

"ঞহাঁ ঞ্ৰনেৰে এহি মামনামে শাঁগ ঞ্ৰড়া বহন ছী ।"

"এক ঞ্ৰাদমীক জিনগী নশ্ৰ কেলোক বঁদো ঞ্ৰহাঁ এনা বঁজি বহন ছী । এতেক ভাৰী ঞ্ৰপৰাধ ঞ্ৰহাঁক ব্যক্তিগত মময়্যা কোনা ভএ মকৈত ঞ্ৰছি?"

কহি নহি মদতি শাঁত বহএৰঁনা জয়ন্তকৈ ঞ্ৰচানক এতেক তামম কিএক ভেননি? ম'ভৰতঃ ও শীনাম'গ কএন গেল ঞ্ৰন্যায়ম'

পহিনেয়ঁ রঁদত দুখী চনোহ । যঁয়োগরশ ও য়ামনে ঞ্চারিঁ গেন বহথি
 ঞ্চা দানকা নোকনিমে রাদ-বিরাদক ঞ্চিতি বঁনি গেন চনো । রঁত
 রঁট্টেত দেখি শীনা রঁহৰ ভেনীহ । ও জয়ন্তকেঁ গ্যোৰা কএ কিছু
 কহএ চাহথি। মূদা ও ঞ্চঁঠা কএ ঞ্চাগু বঁট্টি গেনোহ ।

৩০

পুস্তক বিন্নোচনক য়মযমে জ্যোতিষীজীক ব্যৱহাৰয়ঁ
 কানীকান্ত রঁদত দুখী বহথি । কানীকান্ত নহি বঁমি য়কনথি জে ও
 এহনো কএ য়কৈত চ্চথি,যেহো জয়ন্ত য়ন বিন্নানক যঁগে । মূদা
 এহিমে তঁ ও রঁদত দিনয়ঁ নাগন বহথি । সূধাকৰ ঞ্চা দানক
 নচৈতমভয়ঁ দানকৰ পূৰান যঁপৰ্ক বহনি। সূধাকৰকেঁ শৃষ্ণএয়ঁ গ্ৰা
 প্ৰযায় বহনি জে জয়ন্ত গাম ঘূৰি কএ নহি ঞ্চারিঁথি । এহি হেত্ৰ ও
 ঞ্চপনা ভৰি প্ৰযায়ো কেনোহ, মূদা যে হোগত নহি দেখি তৰহ-
 তৰহয়ঁ জয়ন্তকেঁ তঁগ কৰএ নগনোহ । এহিমে জ্যোতিষীজী যেহো
 সূধাকৰক যঁগে ভএ গেন বহথি ।

ওহি দিন শীনায়ঁ ভেঁষ্ট কেনোক রঁদ জ্যোতিষীজী যঁগে
 জয়ন্তকেঁ বিরাদ কৰেত দেখি শীনা রঁদত চিতিত ভএ গেন বহথি।
 জ্যোতিষীজী তঁ শীনাকেঁ পহিনেয়ঁ রঁদত তঁগ কৰেত চনোহ । ওহি
 দিন তঁ হদে ভএ গেন। জয়ন্তকেঁ এহিঠাময়ঁ গেনোক রঁদ
 জ্যোতিষীজী জে-যে রঁজএ নগনোহ । ওতৰেঁ নহি কানীকান্তকেঁ জা

কএ জয়ন্তক মিকাগত কএ দেনখিন । জতেক নুন-তেন নগা
মকনাহ যে নগা কএ রাঁতকেঁ রঁতঁগৰ কৰৰাঁক চেষ্টা কেননি ।

"জয়ন্ত এহন কাজ নহি কএ মকৈত ছথি । ও বিন্নান
ছথি, দানকৰ নিৰ্ধৰাপৰ হুমৰা নোকনিকেঁ পূৰ্ণ বিশ্বায় ঞ্ছি ।
হুমৰা তঁ ঞ্হীক ব্যৱহাৰপৰ মক ভএ বহন ঞ্ছি ।"-কানীকান্ত
ৰঁজনাহ।

"ঞ্হাঁ স্নয়ঁ জয়ন্তমঁ গল্প কএ নিঞ্খ । হম ঞ্খপনেকেঁ গনত
রাঁত কিএক কহৰঁ? "

"ঞ্হাঁ ঞ্খখন জাভ । হম জয়ন্তমঁ গল্প কেনাক ৰঁ দে কিছু
কহি মকৈত ছী ।-কানীকান্ত ৰঁজনাহ।

কানীকান্ত জয়ন্তকেঁ ৰঁজওনেখিন । জয়ন্ত শীনাক
ওহিঠামমঁ নৌঠি কএ ৰঁদাত পৰেমান বহথি । দানকা ঞ্খপনে মোন
হোনি জে মভশা রাঁত কানীকান্তকেঁ জা কএ কহথি জাহিমঁ শীনাক
মমম্চাক কিছু ঞ্খাযোঠিত মমাধান হোনি । তাৰেঁ কানীকান্তক
ৰঁজাহিঠি ঞ্খাৰিঁ গেন । ও মভ কাজ ছোড়ি কানীকান্তমঁ ভ ংঠ
কৰএ পদাঁঠি গেনাহ।

কানীকান্তক ওহিঠাম জয়ন্ত পদাঁঠিত ছথি । ওহি মময় ও
ঞ্খমগৰে ঞ্খপন ৰেঁমকীমে কিছু ঠিতামে বহথি । জয়ন্তকেঁ দেখতহি
কানীকান্ত ৰাঁজি ঁঠনাহ-

"ঞ্খাভ, ঞ্খাভ জয়ন্ত! হম ঞ্হীক ৰাঁষ্ট তাকি বহন ছনদাঁ।

"হম স্নয়ঁ ঞ্খপনেমঁ ভেঁষ্ট কৰএ চাহিত বহী ।"

"কী ৰাঁত?"

"জ্যোতিষীজী ৰঁাত ঞ্ৰন্যায় কেনাহ ।"

"কী ভেলৈক?"

"হমৰে গামক শীনা হিনকৰ পুতন ঞ্ৰছি । ও নেনামে হমৰা মংগে পট্টৈত ছনি । মংযোগ এহন ভেন জে ৰঁাত দিনক ৰাঁদ ওকৰা হম ধাৰক কাতমে দেখনিএক । ওকৰ পৰিস্থিতি ঠীক নহি বুম্মাএন । হম ৰঁাত ঠিতিত ভএ গেনাঁ । মূদা ও কিছু ৰঁজৰেঁ নহি কৰএ । তখন কনানা কএ ওকৰ পতা নেনাঁ । হম কী জানে গেনিএক জে ও জ্যোতিষীজীক পুতন ছথি ঞ্ৰা ননকে মংগ বহৈত ছথি। হম ননকৰ দেন পতাপৰ শীনাক ওহিঠাম গেনাঁ । ওতএ শীনা ঞ্ৰপনামংগ ভেন ঞ্ৰন্যায়ক ৰাঁত কহএ নগনীহ । ননকৰ দশা দেখি হম ৰঁাত দুখী ভএ গেন বহী । তাৰঁতেম জ্যোতিষীজী পনাঁটি গেনাহ । হমৰা ওতএ দেখি ননকা কী ভেননি কী নহি যে তঁ ও জানথি । মূদা হমৰা তঁ ৰঁাত তাময় ভেন । তথাপি হম ৰঁাত মংমমঁ বহেনাঁ । হম তঁ এতৰেঁ পুছনিঞনি জে ও ঞ্ৰপন বিরাহিত ৰেঁঠাক দোৰাঁবা ঝিঞাহ শীনাক মংগে কিএক কৰওনাহ জখন কি মভৰাঁত ননকৰ জানকাৰীমে বহনি । ৰঁম এতৰেঁ ৰাঁত ভেলৈক কি ও হমৰাপৰ দুনিঞাভৰিক তাময় নিকানএ নগনাহ । ততৰেঁ নহি তৰহ-তৰহন ধমকী মেহো দেৰঁএ নগনাহ । ঞ্ৰহীঁ কনূ জে এহিমে হমৰ কী গনতী ঞ্ৰছি ?"

"হম ৰাঁত বুম্মি গেনিএক । জ্যোতিষী ঞ্ৰছিএ ৰঁদমাম । হ তঁ গৌৰীক কাৰণেঁ চূপ ছী।"

" ঔঁ! গৌৰী..."

"গৌৰীক পিতৃপুত্ৰ ছাথিন জ্যোতিষীজী । তেঁ মোমকিন ভএ জাগত খ্ৰিছি । মৃদা খ্ৰহাঁ ঠিতা নহি কৰা। হম হিনকৰ সমাধান শীঘ্ৰে নিকানৰঁ । নগৌত খ্ৰিছি জে হিনকৰ সময় হমৰামভ নগ পূৰা ভএ গেন ছনি।"

"হমৰ যে ঔদ্দেশ্য নহি খ্ৰিছি । হম তঁ এতৰেঁ চাহৰেঁ জে শীতাক মংগে ন্যায় হোনি । দানকৰ পিতা রঁদাত প্ৰ িধিঠত নোক ছথি। তিনকা মংগে গ্ৰা ধোখা কেলনি । একটা নিৰ্দোষ জিনগীকেঁ নশ্ৰু কৰৱাঁক পাপ কেলনি খ্ৰিছি । তকৰ সমাধান তঁ খ্ৰপনহি কএ মকৰঁ।"

কালীকান্ত জয়ন্তক ৱাতমঁ ৱঁদাত প্ৰভাৱিত ৰহথি। জয়ন্ত জএৱাঁক ঔপগ্ৰম কএ ৰহন ছনাহ কি গৌৰী ঠঁদ্রিকাক মংগে খ্ৰাৱিঁ গেলখিন।

"এনা কোনা ঠনি জাএৱঁ জয়ন্ত! কিছু জনখে কএ নিখ্ৰ।" -গৌৰী ৱঁজনীহ ।

"হম তঁ খ্ৰখন পূজা-পাঠো নহি কেলাঁ খ্ৰিছি । "

"মৰৱঁতে পাৱিঁ নিখ্ৰ ।"

জয়ন্তকেঁ দেখিতহি ঠঁদ্রিকা ৱঁদাত প্ৰমল্ল ভএ গেন ৰহ ি । মৃদা কিছু ৱঁজথি নহি। গৌৰীক মংকত পাৱিঁ ও খ্ৰপনে হাথে মৰৱঁত ৱঁনা কএ জয়ন্তকেঁ দেনখিন । দনুগোষ্টেমে কনীকান হঁমী- ঠঁঠা ভেল। ফেৰ জয়ন্ত ঠনি গেনাহ ।

জয়ন্তক গেনাক ৱাঁদ ঠঁদ্রিকা ৱঁড়ীকানধৰি ত্ৰ ফুশ্ৰ ভৱনক
ভূপৰ জা কএ দানকা দেখেত বহি গেলীহ । ত্ৰিফুশ্ৰ ভৱনয়ঁ নিকানি
কনী ফুশ্ৰী গেনাক ৱাঁদ ও পাছ তকৈত ছথি তঁ ঠঁদ্রিকাকে হঁমৈত
দেখনাহ।

ওমহৰ জয়ন্ত গেনাহ আ ঐমহৰ জ্যোতিষীজী ৱাঁজএ
নগনাহ।

"হম ঞ্বপনে কেঁ কহএ নহি চাহৈত বহী । মূদা ঞ্বহ ঁ
মহান ছী, হমৰা নোকনিক ফুশ্ৰী ছী, তেঁ ঞ্বপনেকেঁ নহি কহৰঁ তঁ
কহৰেঁ ককৰা?"

"ৱাঁত কী ছেক?"

"জয়ন্ত..."

"এতৰেঁ ও ৱাঁজন ছনাহ কি কানীকান্ত গুক্ষ ভএ গেনাহ।

"ঞহাঁ ৱাঁত নঁপশ্ৰ ঞ্বাদমী ছী । ঞ্বাগধৰি হম ফুশ্ৰী ৱঁমি
কএ ঞ্বহাঁক মভৱাঁতকেঁ ঞ্বঁঠেনে বহৈত বহনাঁ । মূদা ৱাঁত হদয়ঁ
ৱাঁহৰ ভএ বহন ঞ্বছি ।"

"হম নহি ৱঁমি মকনাঁ । "

"ভজন নহি কৰ । ওহি দিন পুস্তক ৱিমোচনক কাৰ্য্য়গ্ৰমমে
ঞহাঁক ৱ্যৱহাৰয়ঁ হমমভ ৱাঁত দখী ছী। ঞ্বহাঁকেঁ ৱঁমৱাঁক চাহী
জে ও কাৰ্য্য়গ্ৰম হম স্নয় ঞ্বায়োজিত কেনে বহী, জয়ন্ত তঁ হমৰ ৱাঁত
মানি কএ ঞ্বাৰিঁ গেন বহথি । ততৰেঁ নহি...।"

কালীকান্তকেঁ রেঁমী তম্ম্যাগত দেখি গৌৰী বোকলখিন -

"ছোড়ু বিঁতন রাঁতক ঘমৰখন কেনাৰ্যঁ কী নাত । অখন
কী ভেনৈক জে অহাঁ এতেক তম্ম্যা গেন ছী?

"মুনেত ছী জে জ্যোতিষীজী অখন পুতন মংগে রাঁত
অনুঠিত কেননি ।"

"যে কী?"

কালীকান্ত শীনাক রাঁবেমে মভশা রাঁত গৌৰীকেঁ
কহলখিন।

" গ্ৰ মল নহি অছি । "

"তঁ কী মল অছি?"

"হমৰোমভকেঁ মভরাঁত নহি বুম্নন ছন । এতৰেঁ মন ে
বহিএক জে কতন কনী-মনী ছৈক ।"

"অহাঁকেঁ মভশা রাঁত বুম্নন বহএ ,তেও অহাঁ অখন
ৰেঁশাক দোমৰ বিঁঅহ শীনাক মংগে কৰওনাঁ । গ্ৰ তঁ রাঁত
অনুঠিত ভেন।"

"জে ভেন,যে ভেন । মূদা অরোঁ কিছু কৰ জাহিমঁ
শীনাক মংগ ন্যায় হোনি নহি তঁ হম ন্যায় কৰৰঁ ।"- ালীকান্ত
চেতৌনী দেনখিন । "

"আৰু হুম্বামভকে জ্যোতিষীজীমঁ ফৰাক ভএ জএৰাঁক চ হী ।
হিনকৰ চনতে হুম্বামভ অযশক ভাগী ভএ বহন ছী ।"

"মুদা ও তঁ মঁৰঁধী ছথি । তকৰ কী কবৰৈক?"

"জে হোথি, মুদা হুম্বাম আৰু দানকা অখন বাজকাজমে ম্যামিন নহি
বাথি মকৈত ছী । বঁঠিআঁ হোএত জে ও অখন ডেবা মেহো ফৰাক
বাথি ।"

"ডেবা তঁ ভুবঁত নহি বঁদনে জা মকৈত অছি, তাহি হেত হিনকা
কিছু পনখতি দিওঁন । আগু অহাঁক মৰ্জী ।" এহি ঘটন ক বঁদ
কানীকান্ত আ দানক পত্নীমে এহি তবহেঁ আপমী চঠা ভেন ।
জ্যোতিষীজীকে মভ বঁত কহি দেন গেননি । ও কী
বঁজিতথি? তথাপি দানকৰ ডেবা তকোন ঠামহি বহএ দ ন গেননি
।

-বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র, পিতাক নাম: স্নগীয় সূৰ্য নাৰায়ণ মিশ্র,
মাতাক নাম: স্নগীয়া দয়াকাশী দেৱী, বঁএম: ৩৯ বৰ্ষ , পৈতৃক গ্ৰাম:
অডেৰ ডীহ, মাতৃক: মিন্দিআ ডোয়াঠী, বৃত্তি: ভাৰত ম কাৰক ঔপ
মঠৰ (মেৱানিবৃত্ত), স্নেশন মেট্ৰোপোলিটন মজিম্ৰে ,
দিল্লী(মেৱানিবৃত্ত), শিক্ষা: চন্দ্ৰধাৰী মিথ না মহাৰিছানযমঁ বী.এম-
মী. ভৌতিক বিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিল্লী বিশ্ববিছানযমঁ িধি
স্নাতক, প্ৰকাশিত প্ৰতি: মৌথিলীমে: প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০১৭
১.ভোৰমঁ মামঁ ধৰি (আহমে কথা), ২. প্ৰমঁগৰশ (নিবঁধ), ৩.স্নৰ্গ এতহি
অছি (যাত্ৰা প্ৰমঁগ); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ২০১৮ ৪. ফমাদ (কথা ংগ্ৰহ)

৯. নমস্কৰো (উপন্যাস) ৩. বিবিধ প্ৰয়োগ (নিৰ্বাণ)
৭. মহৰাজ (উপন্যাস) ৫. নজকোষ্টৰ (উপন্যাস); প্ৰকাশন
বৰ্ষঃ ২০১৯ ৯. মীমাক ওহি পাৰ (উপন্যাস) ১০. মমাধান (নিৰ্বাণ মগ্ৰহ)
১১. মাতৃভূমি (উপন্যাস) ১২. স্নপ্ননোক (উপন্যাস); প্ৰকাশন
বৰ্ষঃ ২০২০ ১৩. শংখনাদ (উপন্যাস) ১৪. গএহ থিক
জীৱন (মগ্ৰবণ) ১৫. চহেত দেৱাল (উপন্যাস); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ ২০২১
১৬. পাথেয় (মগ্ৰবণ) ১৭. হম খাৰি বহন ছী (উপন্যাস) ১৮. প্ৰনয়ক
পৰাত (উপন্যাস); প্ৰকাশন বৰ্ষঃ ২০২২ ১৯. ৰীতি গেল
মময় (উপন্যাস) ২০. প্ৰতিবিম্ব (উপন্যাস) ২১. ৰঁদনি বহন খিচি
মভকিচু (উপন্যাস) ২২. ৰাষ্ট্ৰ মাদিৰ (উপন্যাস) ২৩. মংযোগ (কথা
মগ্ৰহ) ২৪. নাচি বহন ছনি ৰম্ভা (উপন্যাস) ২৫. দীপ জৰেত বহএ
(উপন্যাস)।

খপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩. ৯. গুমাৰ মনোজ কশ্যপ-দৃশ্যৱনোকন

গুমাৰ মনোজ কৰ্মপ

১ ঠা নম্বুকথা

দৃশ্যলোকন

গৰ্মী ধপিতে স্ৰীমি জন কে স্তব নীচা খা ফেৰ বেই পানিক ঝিকট মঁকট! পোখৰি-মাখৰি পহিনে মস ভাখন স্মখায়ন! মানো-জান কে জান আফত মে! চাপা-কন মে পানিয়ে নহিঁ অৰেঁত! জাহি কোনো-কোনো চাপা-কন মে পহৰ ৰাতি ঝিতনা ঝাঁদ কনী-মনী পানি খয়ে তকৰা নসগ নোক জগৰনা কস কস পানি নেন পঁতিযানী নগেনে ঠাট। য়েই পঁতিযানী, মগড়া-মঁমট, ধক্কা-ম্ৰুকী হোগ্ৰ জখন কহিয়ো ঠেঁকৰ অৰেঁ তখনো। কৰোড়ো ঠাকাক নাগত মস মৰকাৰক নন-জন যোজনা কে তস অৰিঁ ভগ্নাৰশেষে কতক-কতক ভেঁশেঁ জে.... পানি তস মৰি ভস কস কহিয়ো এলৈ নে! নোকক মমক্ষ জনক ঝয়ৰা মভ মস ভাৰী মময়্যা আ তেঁ মভতৰি চঠা কে ঝিম্ব কেৰন আ কেৰন পানিক মময়্যা কাৰণ মস নিদান তক মভক অ্পন-অ্পন

মত কিছু মনন, কিছু পঢ়ন, কিছু কল্পনা কে উড়ান মৃদা
ৰেঁম মননগু!

" হৌ হমৰা মভক পিতামহ পেঘ-পেঘ পোখৰি কে ঞ্থথাহ পানিক
উপযোগ কৰেত চনোহ। হমৰ পিতা কে মময পোখৰি মস মিমিষ্ট
নোক গনাব পৰ ঞ্খাৰিঁ গেন। হমৰা মভ ঞ্খাৰ মিগুড়ি চাপা-কন
পৰ ঞ্খাৰিঁ গেনাঁ। নবত্ৰিযা মভ রৌতন-ৰুঁদ পানি কে উপ োগ
কৰেত ঞ্খি। শনেঃ শনেঃ যদি এহিনা হ্যাম হোত্ৰত বহনে
তস ঞ্খিগিনা পীঠী কে কেঁথুনে ঠা মে জন ভেঠে ... ঞ্খা হমৰা মভ
তেযো নহিঁ চেতনোঁ তস তকৰা রুঁদ নোৰে ঠা মে পানি
ভেঠত..!" রুঁজৈত-ৰুঁজৈত কঙ্কা কে ম্বৰ ভহৰা গেননি নোক
মভ ঞ্খৰাক্ চন।

-**গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ, মম্প্ৰতি:** ভাৰত মৰকাৰ কে উপ-
মচিৰ, **মঁপৰ্ক:** মী-11, ঠাৰৰ-4, ঠাগপ-5, কিদৰগ্ৰ নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী
হাষ্ট কে মামনে), নগ্ৰ দিল্লী-110023 মো. 9810811850 /
8178216239 গ্ৰ-মেন : writetokmanoj@gmail.com

ঞ্খপন মঁতৰ্য editorial. ২ taff.videha@gmail.com পৰ
পঠাড।

३.३.निर्मला कर्ण- अग्निसिखा (खेप-१८)

निर्मला कर्ण (१९३०-), शिक्षा - एम् ए, नेहरू -
खराजपुर,दरभङ्गा, यासुर - गोटियाबी (रैनहा), रर त्रुमान निराम
- बाँठी,माबखण्ड, माबखंड मबकार म्हिना एरं रॉन रिंकाय
यामाजिक म्बखण्ड रिंताग मे रॉन रिंकाय परिंयोजना पदाधिकारी
पद मँ२ मेरानिर्वृत्ति उपबातु म्त्रंतु नेखन।

मुने हिन्दी- म्गगीय जिंतेन्द्र कुंमार कर्ण, मेथिनी अंनुवाद- निर्मला
कर्ण

শ্ৰী শিখা (ভাগ- ১৫)

পূৰ্ব কথা:

লক্ষ্মী স্বৰ্গৰ নাটিকা কে মধ্য মেঁ ভৰত মূনি কেৰ শ্ৰাপ উ ৰ্ৱশী
কে ভেটনি,জাহি মেঁ পুৰাৰা স্বয়মের মম্মিত ভঃ গেনথি ।
উপস্থিত দৰ্শক ৰ্গ মেঁ কিনকো গ্ৰা ৰাঁত জাত নহি ভঃ মকনি ।
পুৰাৰা উৰ্শী কে প্ৰেম মেঁ ৰিকন ভঃ স্বৰ্গ নোক মেঁ ভ্ৰমণ কৰেত
মঁতান ৰূক্ষ কে নীচাঁ মোচ পূৰ্ণ ম্দ্ৰা মেঁ ৰৈয়ন ৰহথি ।

শ্ৰী শ্ৰী:

উৰ্শী কে প্ৰেম হৃদয় মেঁ ৰৈয়োনে পুৰাৰা মঁতান ৰূক্ষ কে ীচাঁ
ৰিহন-ৰিকন ভয় দানকে মুৰণ কৰেত প্ৰেম ৰিদক্ষ ভেন চনোহ ।
জখনি শ্ৰত দানকা শাঁতি নহি ভেটনৈছি,তখন ও ওত মঃ
উঠি কঃ এক দিশি প্ৰস্থান কেনথি ।

চনৈত চনৈত ও একটা মৰোৰৰ কে নিকট পৰ্ণাট গেনথি । মৰোৰৰ
কে কাত মেঁ পাৰিজাত ৰূক্ষ মেঁ খিনন পুষ্প শ্ৰপন মঁদৰতা ৰ
গৰোন্নত চন । এক পুষ্প কে তোগৰ কঃ ৰাজা শ্ৰপন হাথ মেঁ
নঃ নেনথি । ও শ্ৰপন মোনহি মন মোচঃ নগনোহ -

"গ্ৰা ৰৈহ পুষ্প খছি জেকৰা ধাৰণ কৰনিহাৰ কে মমূৰ্ণ
মনোকামনা পূৰ্ণ হোগত খছি। এখনি হম একৰা ধাৰণ কএনে
ছি। একৰা ধাৰণ কএনে হম উৰ্শী কে কামনা কঃ ৰহন ী।
কী একৰা ধাৰণ কএনে মেঁ হমৰা উৰ্শী মঁঃ ভেঁট ভঃ মকত ?
শ্ৰথরা গ্ৰা মৰঁ জনশ্ৰুতি মাত্ৰ খছি ? হঁ! হঁ ! শ্ৰৰশ্য গ্ৰা ম ৰাঁত
মাত্ৰ কল্পনা পৰ আধাৰিত হোয়ত ! নহি! এহেন কনু গ্ৰা এহি
পুষ্প মেঁ নহি হোয়ত ! যদি গ্ৰা পুষ্প তেহনে গ্ৰা যুক্ত হোগত তঃ
গন্দ একৰা ধাৰণ কঃ দানৰ পৰ ৰিজয় নহি প্ৰাপ্ত কঃ মকৈত

ছনোথি ? নহি!নহি!!গ্ৰা মভ কিঁৱ দঁতী সূৰ্চ ঞ্চি "!

মৰোৱৰ কে নিকষ্টম্ব চৰুঁতৰা পৰ ৰৌমি গেতোহ ৰাজা। পুন
:পাৰিজাত পুঞ্চপ কে তোগড়-তোগড় কৰ ওকৰ পংখুড়ি কে এম্হৰ-
ওম্হৰ ছীষ্ট নগতোহ। তখনে দানকা এক ঞ্চন্ত মঞ্চ স্বৰ স্মনাগ্ৰ
পড়নোনি -

"কিনকো হৃদয় ৰূপী পুঞ্চপ কে এহি প্ৰকাৰেঁ নহি তোড়ৰাক চাহী
ৰাজন্! এনা কেঁ কে ঞ্চাকাঁঞ্চা কে তোগড় কঃ মমন াগ ঘোৰ
পাপ ঞ্চি!"

গ্ৰা মঞ্চৰ কণপ্ৰিয় স্বৰ নহৰী স্মনি ৰাজা ঠিঁকি উঠনোহ।

"উৰ্ৱশী ঞ্চাহাঁ কতঃ নুকাযন ছী,ঞ্চাৰঁ ঞ্চাৰিঁ জাড্ৰড প্ৰিয়ে" -
থৰথৰাগ্ৰত স্বৰ নিকমনোনি ৰাজা কে মূখ য়োঁঃ।

উৰ্ৱশী গঁতীৰ মূদ্রা মেঁ ৰাজা কে নিকষ্ট মম্পশ্চিত ভঃ গেতীহ। ৰাজা
কে য়ঁকেত পাৰিঁ ও দানকে নিকষ্ট চৰুঁতৰা পৰ ৰৌমি গেতোথি।

"কতেক ঞ্চাকাঁঞ্চা ছন ঞ্চাহাঁক দৰ্শন কে। ঞ্চাগ্ৰ হমৰ মনকামনা
পূৰ্ণ ভে"।

"হঁ ৰাজন্ ,ঞ্চাহাঁক মনকামনা তঃ পূৰ্ণ ভেনে। মূদা হমৰ ক মনা
কথি ঞ্চি, কী ঞ্চাহাঁ গ্ৰা নহি পূছৰেঁ "?

ঞ্চাৰ্চৰ্যচকিত মন ৰাজা পুৰুৱৰা উৰ্ৱশী কে য়োঁদৰ্য কে ঞ্চপনক
নিৰখেঁত ৰহনোহ। পুনঃ কিছু ক্ষণ থমি কঃ ঞ্চন্ত মঞ্চ ৰ স্বৰ মেঁ
পূছনোথি -

"কী মন কামনা ঞ্চি ঞ্চাহাঁ কে "?

"হমৰ মনকামনা ঞ্চি ঞ্চাহাঁ কে প্ৰাপ্ত কৰৰা কে। হম হাঁ মঃ
দূৰ নহি ৰহি য়েঁকেত ছী ৰাজন্"।

"কাম ঞ্চা মম্বৰ ভঃ পৰেঁত ! তখন তঃ হম - হম ত ঞ্চপনা কে
ভাগ্যশালী বুমিতাঁ। হম গ্ৰত-গ্ৰত ভঃ জগতাঁ "।

"আহাঁ এনা কিএক রঁজেত ছী ? গ্ৰা কিএক নহি ভস মকৈত
খ্ৰিষ্টি"?

"হম শামক মত্তা কে রঁধন মেঁ জকড়ন একটা পৰতন্ত্ৰ পক্ষী
থিকনাঁ। হম স্বতন্ত্ৰ কহাঁ জে আহাঁ কে প্ৰেম কে খপনা মকী"?

"নেকিন আহা গ্ৰা নহি তস কাগ্ৰনহ... পৰমূ গ্ৰা তস নিশ্চিত হোয়
। আহাঁ কে হমৰ প্ৰেম কে মমাঞ্চ মুকহি পড়ত"!

"আহাঁ এতেক বিশ্বাস মস গ্ৰা রাঁত কোনা কহি বহন ছী ? গন্দ
এহি রাঁত কে স্নীকাৰ কস নেতাহ"?

"গন্দ মানখি খথরা নহি মানখি, পৰিস্থিতি এহেন খৰশ্বা রঁনত কি
আহাঁ কে হমৰ রৰণ কৰহি পড়ত"।

"ভনা গ্ৰা কোনা কস মঁভর হোয়ত"?

"আহাঁ এতেক জন্দী ভৰত মনি কে শ্ৰাপ বিঁমৰি গেননাঁ ? হম
আহাঁ কে লখমী স্ময়ৰৰ নাষ্টিকা কে মমাপন কে রাঁদ আহাঁ মস
ভেনে খপন প্ৰথম ভেঁশ্ট মেঁ রঁতৌনে তস ছননাঁ স্বয়িৰৰ ভৰতমনি
কে শ্ৰাপ কে বিষয় মেঁ! হম আহাঁ মস কনেকো মিথ্যা নহি কহনে
ছননাঁ ৰাজন্! হমৰা আহাঁ দিশি আকৰ্ষিত এৰঁ নাষ্টিকা মস ধ্যান
বিমুখ ভেনে দেখি কস ও হমৰা শ্ৰাপ দস দেনে বহখি। ও শ্ৰাপ তস
হমৰা দেনে বহখি ৰাজন্, মূদা ওহি শ্ৰাপ মেঁ মম্মিনিত s আহাঁ
পৰ্যন্ত ভস গেননাঁ। দানক শ্ৰাপ কুনো পৰিস্থিতি মেঁ র ফল নহি ভস
মকৈত খ্ৰিষ্টি। ওহি শ্ৰাপ কে ফলিত হোয়রাঁ কে নেন হমৰা মভ
কে ঠনমঠ র্ষ ধৰি মংগ-মংগ তস বহস পড়ত কি নহি? তাহি মস
হম কহননাঁ এহেন পৰিস্থিতি খৰশ্বা রঁনত ৰাজন্ জখন খপন
মৰঁহক মিনন খৰশ্বা হোয়ত। মচ কহী তস মহৰ্ষি ভৰতমনি পনা
মৰঁ পৰ উপকাৰ কেননি গ্ৰা শ্ৰাপ দস কস। পৰন্ত্ৰ হম শ্ৰাপ
ে
দূমৰ পক্ষ মস ভয়ভীত ছী"।

"ভনা ও কথি অছি"?

"আহাঁ ওহো মভ বিঁমবি গেনাঁ? ও আহাঁ কে বিঁবহাগ্নি ম ং তপে কে শ্রাপ দেনথি"? ও শ্রাপ তস হমৰা দেনে বহথি,হমৰ প্ৰেমী কে বিঁবহাগ্নি মেঁ তপে কে বহৈক ও শ্রাপ!মুদা হমৰ প্ৰেম তস অহাঁ থিকাঁ বাজন্! তাহি কাৰণ ওহি শ্রাপক অধিকাৰী পৰোক্ষ ৰূপে আহাঁ ভয় গেনাঁ।"

ওহ হঁ,যাদ অযন । আহাঁ গ্ৰা রাঁত রঁতযনে ছনাঁ। মুদা গ্ৰা মঁভৰ অছি। প্ৰথম রাঁত অখন মিনন ভেনাগ্ৰা অয়ঁভৰ থিক । এহেন পৰিস্থিতি মেঁ দানক শ্রাপক দুমৰ অংশ কোনা কস পূৰা হোয়ত মে কদাঁ!"

উৰঁশী কিছু ক্ষণ মৌন বহনী। পুৰবৰা ওহি মৌন কে তোড নথি

-

"আহাঁ কে নাঁদ অৰিঁ জাগত অছি উৰঁশী"?

" আহাঁ কে নহি অৰৌত অছি"?

"হম ৰাজা ভেনাঁ কি হমৰ নাঁদ পৰ্যন্ত অন্ম নোকক মান হমৰা মস ডেৰায় নাগল অছি"।

"আহাঁ কে হমৰ যাদ নহি অৰৌত-অছি"?

"আহাঁ হমৰ পৰীক্ষা নস বহন ছী"?

"নহি ৰাজন্ হম ভনা আহাঁ কে পৰীক্ষা কোনা কস নস মৰৌত ছী? মুদা আহাঁক নিশ্চিন্ততা হমৰ মৌন মেঁ আহাঁ কে প্ৰতি অশাঁকা উলপন্ন কস বহন অছি। কহিয়ো হমৰা মস ভেঁষ্ট কবৰাক কনিয়োঁ প্ৰযাম নহি ভেন আহাঁ কে দিশি মঁস। আ হম - হম ত জ নি-জখনি হৃদয়ক রেদনা মঁস বিৰশ ভেনাঁ আহাঁ কে বিৰহ মেঁ খনি-তখনি বিক্ষিপ্ত মমান দৌড় পড়নাঁ আহাঁ মঁস মিনন কে নেন, আ চনি অযনাঁ আহাঁ কে নিকষ্ট"।

"আহাঁ যদি বাজা হোগতাঁ তখনি হমৰ বিৰশতাবুঁমি মকিতাঁ"।

"হম আহাঁ বাজা হোময় মস তস বহনাঁ। হাঁ যদি আহাঁ চাহৰঁ তস বানী বঁনি মকৈত ছী "।

"হমৰ হাৰ্দিৰু ঞ্ৰভিনাষা ঞ্ৰছি়ে ঞ্ৰাহাঁ কে ঞ্ৰপন বানী বঁনা নী । হমৰ হৃদয় কে বানী তস ঞ্ৰাহাঁ ওহি ফ্ৰশ ভস গেনাঁ জখ ঞ্ৰাহাঁক ঞ্ৰাণ্ডীক প্ৰথম স্লৰ্শ ভেন ছন হমৰ ননাষ্ট পৰ, ঞ্ৰা হমৰ ঞ্ৰাখি ঞ্ৰাহাঁক মঁদবতা মঁ চুৰিঁ গেন ছন"।

"তখন ঞ্ৰাহাঁ কে বিৰশতা কেহেন"?

ও মভ তস হম ঞ্ৰাহাঁ কে পূৰ্হি মঁ বঁতা চুকন ছী। স্লৰ্গক ঞ্ৰধামন ঞ্ৰাহাঁ মস হমৰ মিনন কে মাৰ্গ মঁ বাঁধক ঞ্ৰছ ঞ্ৰে। নেকিন হম বঁমী দিন বাঁধা নহি বঁনস দেৰঁ স্লৰ্গক ঞ্ৰধামন কে। হম জখন ঞ্ৰাহাঁ কে প্ৰেম মঁ ঞ্ৰপনা কে ঞ্ৰাধিক বিৰশ ঞ্ৰনুভৰ কৰস নাগৰঁ, ঞ্ৰাহাঁ কে বিয়োগ মঁ জীৱন হমৰা ৱাস্তে দৰাহ ভস জাএত, তখন হম স্লৰ্গ কে ঞ্ৰধামন কে ঠোকৰ মাৰি ঞ্ৰাহাঁ কে ঞ্ৰপন বানী বঁনা পৃথ্বী পৰ নস জায়ৰঁ"।

"হাঁ! আহাঁ হম ঞ্ৰাহাঁ কে বিৰশতা বঁমি বহন ছী বাজন! স্লৰ্গক শামন কে দাযিছ এতেক কম মময় মঁ ছোড়ি দেময় পৰ হমৰ মভ কে ঞ্ৰপাৰ বঁদনামী ভস জাএত । মঁগহি তখনি তস হমৰা পছনী ূপ মঁ স্লীকাৰ কএনা পৰ গন্দ্র ঞ্ৰাহাঁক দৃশ্মন বঁনি জএতাহ । ঔপহাৰ কে ৰূপ মঁ হমৰা ও ঞ্ৰাহাঁ কে তস নহিয়ে দেতাহ"। মৰণশীল মানৱ ঞ্ৰা ঞ্ৰমৰ ঞ্ৰপৰা কে মিনন ত্ৰিনোক মঁ কেও পমিল্ল নহী কৰত"।

"হম ঞ্ৰাহাঁ কে প্ৰেম মঁ পাগন হোগত জা বহন ছী ঔৰ্ৰশী, ঞ্ৰা ঞ্ৰাঁ তস হমৰ প্ৰেম প্ৰাপ্তি কে ঞ্ৰভিনাষা বযেত ছী " - ধৰ মস্কী কে মঁগ কহনখি বাজা পুৰৰৱা ।

"হঁ বাজন্ হমৰা মভ কে এক-দূমৰ মস ৰাস্তৰিক দিৰ্য প্ৰেম ভস
গেল ঞ্ছি ঞ্ছি । মঠা প্ৰেম প্ৰথম দৃষ্টি মেঁ ভস জাগত ঞ্ছি"।

"হঁ ! ঔৰ্শী! ঞ্ছা হাঁ মগ্ কহনোঁ, ৰাস্তৰ মেঁ কগ্ স প্ৰেম হৃদয় কে
ৰঁধন থিক মভ প্ৰকাৰ কে ৰায়না মস ঞ্ছনগ। প্ৰেম জাতি,ধৰ্ম
ঞ্ছথৰা ভুঁচ-নীচ কে ৰঁধন কে নহি মানৈত ঞ্ছি । ৰায়না শাৰীৰিক
মিনন কেৰ নাম থিক,মুদা প্ৰেম হৃদয় কে মিনন ঞ্ছি"।

" ঞ্ছাৰঁ চনৱাক চাৰী" - কিছু ৰেঁৰি তক মৌন ৰহি কিছু মোঠেত
ৰহনী ঔৰ্শী, তদুপৰাঁত ঔঠৱাক প্ৰযায় কৰৈত ও ৰাজা মস
কহনেথি ।

"নহি প্ৰিয়ে কিছু দেৱী তক ঞ্ছাৰো ৰেঁমু নে ! ঞ্ছথনি তস প্ৰিয়ে হম
ঞা হাঁ কে পূৰ্ণ ৰূপ দেখ তক নহি পয়নোঁ ঞ্ছি"।

"ঠীক ৰাঁত চৈক ৰাজন্! হমৰা কিছু দেৱী তক ঞ্ছাৰো ৰেঁমস মেঁ
গুনু দিক্ৰত নহি,হম তস ঞ্ছা হাঁ কে নেন মোঠেত চনোঁ"।

"নহি হমৰা গুনু জন্দী নহি ঞ্ছি"।

কিছু ৰেঁৰি তক মৌন ৰহি কিছু মোঠেত ৰহনেথি দনু, ফেৰ ঔৰ্শী
এহি মৌন কে ভুঁগ কৰৈত ৰাঁজি ঔথনেথি-

"ঞা হাঁ কে জাত ঞ্ছি কি হম ঞ্ছা হাঁ মস কহিয়া মঁস প্ৰেম কস ৰহন
চী "?

"হঁ,শায়দ ওহি দিন মঁস জাহি দিন মঁস হম ঞ্ছা হাঁক ঞ্ছাপনা ঞ্ছপন
হৃদয় মেঁ কস নেনোঁ"।

"নহি হম তস ঞ্ছা হাঁ কে ওহি দিন মঁস পহিনে...ৰঁগত পহিনে মঁস
প্ৰেম কস ৰহন চী"।

"মে গুনা ? হমৰ ঞ্ছা ঞ্ছা হাঁ কে মাফাঙ্কোৰ তস ওহি দিন ভেন চন
পহিন ৰেঁৰ "?

"নহি হম তস ঞ্ছা হাঁ কে ওহি দিন মঁস পহিনে দেখ চুকন চন ুঁ।

জাহি দিন আহাঁ স্নর্গ পঁঠনে বহী। মৃদা প্ৰেম তস ওহি দিন মঁস পূৰ্হি
মস ভস গেন ছন আহাঁ মঁস,জখনি এক দিন নাৰদ ঋষি আহাঁ কে
প্ৰশঁমা দেৱ মভা হেঁ দেৱেন্দ্র মঁস কএনে ছনখিন "।

"ওহ ঔৰ্শী আহাঁ তস চোৰ নিকননঁ "।

"চোৰ হম নহি,চোৰ তস আহাঁ থিকনঁ। পহিনে তস হমৰ হ দয
আহাঁ চোৰী কএনে বহী "।

"ঔৰ্শী হমৰ হৃদয় চাহেত আছি কি আহাঁ আহিনা হমৰ মমক্ষ ৰেঁমন
বহী ,আ হম আহাঁ কে দেখেত বহী "।

"ভনা কখনি তক" - ৰিঁমগত ঔৰ্শী পূছনখি।

"জখনি তক হমৰ মাঁমক ডোৰি শৰীৰ মঁস ৰঁধাএন বহত -তখনি
তক"।

"কাশ ! গ্ৰ মম্বৰ ভস মকৈত! যদি গ্ৰাম্বৰ হমৰা মঁস এখনি কোনো
ৰবদান মাঁগৌক নেন কহখি,তস হম আহাঁ কে কল্প পব্ ংত আপন
মমক্ষ দেখেত বহরাক ৰবদান মাঁগি নিতনঁ "।

"আহাঁ ৰঁগত চত্ৰৰ ছী ঔৰ্শী"।

"আহাঁ মস কম ছী হম, দেখু আহাঁ গুনা চোৰী-চোৰী হম হাথ
কে চুঁন্ন নস নেননঁ"।

"ঔৰ্শী হম এহি কমল পঁখুড়ী কে ৰয়াম্বাদন কস মকৈত ছী"?

"নহি-নহি! আহাঁক আভিনাষা এহি তৰহেঁ ৰঁঠন জাএত " - ঔৰ্শী
প্ৰতিৰোধ কেনখি, মৃদা পুৰাৰৱা ঔৰ্শী কে অধৰ কে চুঁন্ন নস
নেনখি । নজ্জা মস ঔৰ্শী কে মখ-মঁডন আৰজ ভস গেন । ও
গ্ৰাতিম গ্ৰেগধ প্ৰগষ্ট কৰেত ৰাঁজি ঔঠনখি -

"ওহ তস আহাঁ এহি কাৰণ মঁস হমৰা কিছু দেৰী আৰ ৰেঁমস কে
ৱাস্তে কহননঁ"?

"নহি হমৰ আভিনাষা তস মাত্ৰ আহাঁ কে দেখেত বহরাক ছন,জাহি

কাৰণ মস হম ঠহৰন ছনগাঁ,মুদা আহাঁক অপ্রতিম যোঁদৰ্য হমৰ
হৃদয় কে এহি ধৃষ্ণতাক ৰাস্তে প্ৰেৰিত কস দেনক । যদি আহাঁ কে
দুঃখ পগাঁচন তস হম ক্ষমা চাহৰঁ আহাঁ মঁস"।

ঘৰঁড়া কস তড়প ভৰন স্বৰ মেঁ জন্দী মস ঠৰঁশী ৰাঁজি ঠঠনীহ -
"নহি-নহি ৰাজন! হম তস অ্পনা কে আহাঁক প্ৰতি যমপিত কস
চুকলগাঁ, ৰঁদত পহি নহি । ও...ও...ও... তস... হম হঁমী কৰেত
ছনগাঁ "।

অ্পন প্ৰতি ঠৰঁশীক ৰ্যৰহাৰ অ্পনাপন মেঁ ঘূনে প্ৰতীত ভেনেছি
ৰাজা কে। কিছু কান ধৰি গঁভীৰ বহনা উপৰান্ত পুৰাৰা কহনেথি
- ' আহঁ হম চনি জাএৰঁ প্ৰিয়ে"।

"এতেক শীঘ্ৰ"?

"হঁ,হমৰা তস এতঃ আ পৃশ্বী দনু কে শামন ৰ্যৰছা যম্হাৰাক
অছি। অহিঠাম তস দেৰৰাজ ছথি, পৃশ্বী কে ৰ্যৰছা হমৰা স্বয়ঁ দেখস
কে হোযত"!

"কিছু দিন আৰ ঠহৰি জগতগাঁ, আহাঁ ৰিন হমৰ হৃদয় ৰ যগ্ৰ
ৰহত"।

"আৰঁ এখন ঠহৰনাগ্ৰ তস মঁভৰ নহি অছি প্ৰিয়ে । হঁ,জখ হম
আহাঁ কে প্ৰেম মেঁ অ্পনা কে ৰঁদত অধিক ৰিৰশ অন্ভৰ
কৰৰঁ।আহাঁ ৰিন হমৰ হৃদয় ৰ্যগ্ৰ ভস জাএত, হমৰ হৃদয় আহাঁ কে
ৰিৰহ মহন নহি কস পাএত ,আহাঁ ক ৰিৰহ-জ্ঞানা হমৰা ৰ দক্ষ
কৰস নাগত তখন স্বৰ্গ নোক মেঁ চনি আএৰঁ আহাঁ কে দৰ্শন মস
অ্পন হৃদয় কে জ্ঞানা শাঁত কৰা নেন "।

"আ হমৰ হৃদয় কে জ্ঞানা কে কী হোযত!"

ঠৰঁশী কে অঁথি । মেঁ অশ্বু মিনেমিনা ঠঠননি। কিছু বঁন্ দনু
কপোন পৰ ঠৰকি হাষ্ট গেননি। কননা মস ভাৰী ভেন স্বৰ েঁ

ও কহেনিখি -

"তখন তক হম কোনা কs ঞপন হৃদয় কে জ্ঞানো শাঁত কবৰঁ
ৰাজন্"?

পুৰাৰৱা ঞপন এক হাথক গনৌ মs ঞ্গুঠী উতাৰি উৰঁশী কে
কোমন কমন কৰ কে পকড়নৈখি ঞা দনকা উঁগনৌ মেঁ পহিৰা
দেনৈখি -

"একৰা দেখি-দেখি ঞহাঁ ঞপন জ্ঞানো শাঁত কবৰঁ প্ৰিয়ে"।

উৰঁশী ভাৱাৰেশ মেঁ পুৰাৰৱা কে বক্ষ মs নাগি হ নকা
ঞনিংগনৰঁক্ষ কs নেনৈখি। পুৰাৰৱা দাহিন হাথ মম উৰঁশী কে
পীঠ পৰ ধীৰে-ধীৰে থপকী দেমs নগ নাহ । কিছু কান ধৰ দনু
ওহি মূদ্রা মেঁ ছিৰ বহনৈখি । দনু কে ভাৱ ভঁগিমা ৈখি এনা
বুঁমাগ্ৰত ছন জেনা দনু দিশি নাগন ঞাগি শীতন ভs গেন হোয় ।
দনু কে মথ পৰ ঞয়ীম শাঁতি ব্যাপ্ত ভs গেনছননি । ঞাঁখি মেঁ
মঁত্ৰিষ্ট কে ভাৱ ভৰননি তs পনক স্নমের মঁনা গেনন । কিছু
ক্ষণ ৱাঁদ মধৰ স্নপ কে ভঁগ কৰৈত উৰঁশী কহনৈখি - "ঞৰঁ ঞপনা
মভ কে চনৱাক চাহী ৰাজন্"।

"ঠীক জৈক! হমগুঁ য়েহ য়োঠৈত ৰহী"।

ওতহ মঁ s উঠি গেনৈখি দনু:। পন দনু এক দুমৰ কে হাথ মেঁ হাথ
থামি চনি দেনৈখি । ঞমৰাৱতী মেঁ পদাঁচি ক দনু ঞনগ-ঞনগ দিশা
মেঁ মূড় গেনৈখি । মূদা ৱিদা হোগ মs পূৰঁ ৰাজা ৰঁশী কে দনু
হাথক মধৰ চুঁৰঁন,ঞা পৃষ্ঠী মs পুৰাৰৱা কে শীঘ্ৰ ৱাপম ঞাৰৈ কে
ৱচন উৰঁশী নs চুকন ৰহৈখি ।

प्रमूखाः

अपन मंतर्य editorial.२ taff.videha@gmail.com पब
पठाड।

২.৭.প্ৰণৱ মা-ভৌকালী মূৰ্গা (নেঘু ৰাংগ্য)

প্ৰণৱ মা

ভৌকালী মূৰ্গা (নেঘু ৰাংগ্য)

মূৰ্গা কে একঠা গাম মে ৰিঁনাড়ি কে খাতঁক ৰীঠি গেলে চলে।
গামক মখিয়া মূৰ্গা মৰঁ কে ৰেঁৰ-ৰেঁৰ ঐ মময়্যা মে ছু ৰাকাৰ
কে আশ্বাযন দৈত চনোহ মদা অকমৰহা পেপৰ মে ৰিঁনাড়ি কে
খাতঁক কে খৰঁৰি চপাগত বহুৱা চলে।

ঐ মৰঁ মে উৰিঁয়া চুকলে মূৰ্গা মৰঁ খঁততঃ মখিয়া ৰঁদলেৱা কে
নিৰ্ণয় নেলেক আ একঠা ভৌকালী মূৰ্গা কে অখন মখিয়া চুনলেক।
মৰঁ কে ৱা উম্মীদ চলে জে ৱা ভৌকালী মূৰ্গা ৰিঁনাড়ি কে তঁক
কে মমাগু ক দেত।

নৰঁকা মখিয়া মূৰ্গা মৰঁ কে ৰীঠ ৰিঁনাড়ি কে খাতঁক মমাগু কৰ'
নেলে অজীৰঁ-অজীৰঁ নিৰ্ণয় নেৰঁ' নাগলে। মদা ওকৰ মখদ পৰিণাম
কম দেখাৱা আ মূৰ্গা মৰঁ কে কিছ ন কিছ নযা আহেঁত মে

মাফ্কাৰ্কাৰ ভ জায়, কিএকি নিৰ্ণয় মৰ্হ কে আধাৰ জ্ঞান আ
শোধ কম, অশ্লুতি, জিদ আ নোকনুভাৰনৰাদ ব্ৰেঁমিআগ্ৰা চন।
মুদা তেয়ো মৰ্গা খুশ চন, কিএকি ভৌকালী মৰ্গা মৰ্গা গা মৰ্হ কে
ব্ৰিনাডি কে আতঁক যে ব্ৰঁচৰাঁক একশা গুঠ গ্ৰুৰ্মগ্ৰ দ দেনে চন।

ও অখন প্ৰচাৰতঁত্ৰ কে মাধ্যম যে মৰ্হশা মৰ্গা কে গ্ৰা ব্ৰঁতা দেনে
চন জে কতৌ জে কোনো ব্ৰিনাডি কে গঁধ নাগৌ ত মৰ্হ অখন
আঁখি, নাক মগন নীহেঁ, ব্ৰিনাডি অখনে মোনে ভাগি জেতৌ। ব্ৰঁ
মৰ্হ মৰ্গা এহিনা কৰ' নাগন চন। এ ব্ৰীচ ব্ৰিনাডি চূপচ প আৰ্গ্ৰ
আ কোনো মৰ্গা কে অখন শিকাৰ ব্ৰঁনা নৌ। কিএকি মৰ্গা কে
আৰ্গ্ৰাদী এভেক চন কি ব্ৰিনাডি কে গ্ৰা গ্ৰুপচূপ খেন কে পতা
ককৰো নগ্ৰা নাগগ্ৰা। কিছ মৰ্গা শক কৰয় আ জাঁঠ কে মাঁগ
কৰগ্ৰ ত ভৌকালী মৰ্গা কে গ্ৰ্গা কে দ্বাৰা ওয় মৰ্গা মৰ্হ কে
মমাজ ব্ৰিবোধী ঘোষিত ক কে চূপ কৰা দেন জায় চন।

এ তৰহে কানচক্ৰ অখনৰবত চনি বহন চন। নাগয় চন জেনা
ব্ৰিনাডি মৰ্হ কে শিকাৰ হোনাগ্ৰা মৰ্গা মৰ্হ কে নিয়তি ব্ৰঁনি গেন
চন।

নোশ: মৰ্গা- আম নাগৰিক , ব্ৰিনাডি - ভ্ৰুশ্ঠাচাৰ /ঘোশানা

এ বচনাপৰ

অখন

মঁত্ৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

३.८. आठार्य बाडडानुद डणुन-अगसुत डुरगंति शहीद बाडडफन डंडनः
जीरन वृत/ कडडीना रिदुडान

শ্ৰাচাৰ্য বামানন্দ মন্ডল

শ্ৰুগস্ত গ্ৰাংতি শহীদ বামফল মন্ডল: জীৱন বৃত/ কমীনা ৱিদ্ৰান

১

শ্ৰুগস্ত গ্ৰাংতি শহীদ বামফল মন্ডল: জীৱন বৃত

ৱিহাৰ মে শ্ৰুগস্ত গ্ৰাংতি শ্ৰুতগত ফাংগী পৰ নষ্টকে ৱানা মাত শহীদ মে একষ্টা শ্ৰা মিথিনা শ্ৰুতগত জিনা মীতামঠী কে পহিনা শহীদ বামফল মন্ডল বহখিন।

মহান্ গ্ৰাংস্তিকাৰী শ্ৰমৰ শহীদ বামফল মন্ডল 06 শ্ৰুগস্ত 1924 কে মীতামঠী জিনা কে ৱাঁজপঠী থান কে মধৰাপুৰ গাঁৱ মে ধনুৱংশী ধানুক ফল মে পিতা গোখুল মন্ড শ্ৰা মাতা গৰৱী দেৱী কে পুত্ৰ বুল্ কে ৰূপ মে পেদা হোয়ন বহে। বামফল মন্ডল চাৰি ভাগ্ৰ মে তেয়ৰ বহখিন। পহিনা বামশৰণ মন্ডল, দোয়ৰ মংহথ মন্ডল শ্ৰা চৌথম মিষ্টী মন্ডল বহে। মন্ড ভাগ্ৰ গুশ্ৰী খেমে শ্ৰা কিয়ানী কৰে। মান-জান পোয় কে শ্ৰা ৱোকৰ খৰীদ-ৱেঁচ কৰকে শ্ৰপন শ্ৰামদনী জুঠাৱত বহে। দানকৰ ৱাঁৰুঁজী গাঁৱ মে একষ্টা কিৰানা কে দোকান চনেৱেঁত বহখিন। ৱো 14 ৱঁৰখ কে ঔমৰ মে মিঠিন পায় কৰ গেন বহখিন। পহনৱানী কে চনেতে

গনকৰ দেহ কমন বহে। 5'5" কে গোর দেহ, চমকিত খাঁখি, ভৰ য
 নিলাৰ আ ঔঁঠিয়া কেশ মহজৈয় মন মোহে রানা বহে। চহৰা
 হঁমমুখ, মোম, মৃদুভাষী, মাহৰী আ বোৰঁদাৰ বহে। 17ৰঁখ কে
 উমৰ মে মীতামটী জিনা কে বুলীমৌদপুৰ থানা ভীতৈৰ গঁগরাৰা
 নিরামী খমীন মঁডন কে বেঁঠী জগপতিয়া দেৱী মে বিখাহ ভেন
 বহে। ৰো ধাৰ্মিক আ দয়ালু মহিনা বহখিন। বিখাহ কে এক বেঁৰিয়
 ৱাঁদ 15মিতম্বৰ 1942 কে দিন দানকা একটা পুত্ৰ বহে ভেন হে
 জৌঁ বামফল মঁডন জেহন মে বহখি।

খখিন ভাৰতীয় কাঁগ্ৰেয় খধিৰেশন মৰমম্মতি মঁ গাঁধী
 জী কে খগুখাগু আ খঙ্কুন কনাম খাজাদ কে মভাপতিৰ
 মে 08 খগস্তু 1942 কে একটা পম্বাৰ পায় কৈনন বহে ে মমূচা
 দেশ মে ভাৰত ছোড়ো আন্দোন রা খগস্তু গ্ৰাঁতি কে নাম মে
 জানন জায় হৈয়া। জে গতিহায় কে পম্বা মে ম্মাণীকিত হৈয়া।

খগস্তু গ্ৰাঁতি কে জ্বানা কে নপষ্ট পূৰা হিঁদুম্ব ন কে খপনা
 খাগোশ মে নে নে বহৈয়া। মধৰাপুৰ কে যুৱক বিল্দেশ্বৰী প্ৰমাদ
 গাঁৰ মে একটা মভা কৈনকখা খাজাদী কে নড়াগু নড়ে নেন
 বামফল মঁডন কে নেতুৰ মে একটা যুৱা দন কে স্বাপনা
 কৈনন। হৰিহৰ প্ৰমাদ, কপিল দেৱ মিঁহ, শক্ৰম্ব মিঁহ, মনেশ্বৰ মিঁহ, শ্ৰী
 কৃষ্ণ প্ৰমাদ, বামপ্ৰীত মাহ, ফুলৱাৰী মঁডন, মহজ নঁদ
 শৰ্মা, স্তুৱনেশ্বৰ বায় আ জনাৰ্দন মা আদি খগু যুৱা দন কে মদ্য

বহুখিন।তে মময় কে পুপৰী থানা কে দৰোগা খুৰ্জুন মিহ কে
 খুগাচাৰ আ খুনাচাৰ যে থানা কে জনতা তৰাহ বহো।খুগমে
 জনতা রৌখনা গেন বহে।

19-খগস্তু1942কে দিন খুংগ্ৰেজী মিপাহী খাদী ভুঁডাৰ,ৰাঁৱাঁ
 নৰমিহ দায়,বামনন্দন মিহ আ মোহন মিহ কে ঘৰ জনা
 দেনক।পতা চনেন কি24-খগস্তু 1942কে দিন উলপাত মচাৰে
 খাতাতাযী দৰোগা খুৰ্জুন মিহ ৰাঁজপতী খাৰেঁ ৰাঁনা হৈয়া
 খাঁদোননকাৰী এগো গুপ্ত মিঠীগ ৰঁনগাঁৱ মে কৈনেন আ ৰীৰ
 বামফল কে নেতুন্ন মে কথিত দেশ কে গদাৰ দৰোগা খুৰ্জুন মি
 কে দেশ কে খাজাদী কে বাহ মে হঠাৰে কে শপথ নে নেনেন।ৰেঁচক
 মে ৰাঁৱাঁ নৰমিহ দায়, মকনদের গুঁৱৰ,বামবুঁমাৰন ঠাণুৰ,হৰিহৰ
 প্ৰমাদ, বিন্দেশ্বৰী প্ৰমাদ আ ৰীৰ বামফল মঁডন খাদি মম্মি িত
 বহনেন।

24-খগস্তু 1942 কে দিন ব্ৰিঁতানী শায়ন আ খাজাদী ে
 বিঁৰোধী খাতাতাযী দৰোগা খুৰ্জুন মিহ কোহবাম মচাৰেঁ ৰাঁজপতী
 খাৰেঁ ৰাঁনা বহে।পৰঁচ যুৱা দন কে মঁশা ৰো গুপ্ত ৰূপ মে জান
 গেন।ত খুৰ্জুন মিহ কোনো ৰঁহানা ৰঁনাকে খপনে ন খায়ন আ
 গুৰ খাতাতাযী খুংগ্ৰেজী ককুমত কে এমতীও হৰদীপ নাৰায়ণ
 মিহ, পুনিম গুঁলেকুঠৰ বামমূৰ্তি মা পুনিম শ্যাম নান মিহ, ঠপৰামী

দৰেশী মিহ আ ডাওৱৰ আদিৰ বাম কে যুৱা দন কে আঁদোনন কে গুচনে কে নেন ভেজ দেনকা।

ৰাঁজপট্টী চৌক পৰ বামফল মঁডন কে নেত্ৰ মে আঁদোননী নাঠী , উঁডা,ভানা,ৰঁৰছী, তনৱাৰ,ফৰমা মে লৈ চৌক কে জাম কৈনে বহে।তহী ৰীচ মে আতাতায়ী এমডীও হৰদীপ নাৰায়ণ মিহ অখন ঠীম কে মাথ পৰাঁচনে। আঁদোননকাৰী ওঁৰ উভেজিত হো গেন। যহী ৰীচ মে অংগ্ৰেজী মৰকাৰ কে গঁলেক্ঠৰ বামমূৰ্তি মা আঁদোনন কে গুচনে কে নের অখন পিস্তোন মে হৰাণ্ৰ ফায়ৰিং কৰে নাগনে। আঁদোননকাৰী অগমে ভড়ক গেন। অ ৰীচ মে বামফল মঁডন গঁলেক্ঠৰ বামমূৰ্তি কে হাথ মে সপট্টা মাৰ কে পিস্তোন ছীন নে নেনকা। আঁদোননকাৰী গঁলেক্ঠৰ মে জুমে নাগনে।

তৰঁ ৰীৰ বামফল মঁডন মভমে পহিনা ৱাৰ ফৰমা মে এমডীও হৰদীপ নাৰায়ণ মিহ কে গৰ্দন পৰ কৈনন।ছপাক কে আৱজ গৰ্দন কষ্ট কে নষ্টক গেন আ খুন কে ফল্লাৰা ফুঠ পড়নে।নহু মে বামফল মঁডন নহা গেন।নগৈয জেনা অংগ্ৰেজী দাকুমত মে খুন কে হোন খেননন হৈয়া।আঁদোনকাৰী নাঠী উঁডা ভানা ফৰমা মে গঁলেক্ঠৰ বামমূৰ্তি মা,হৰনদাৰ শ্যামনান মিহ আ চপৰামী বৰেশী মিহ কে ভী মাৰ দেনন। ভীড় কে ফায়দা উঁচা কে চপৰামী আদিৰ বাম ভাগ গেন।

বীৰ বামফল মঁডন এমডীও হৰদীপ নাৰায়ণ মিঁহ কে নাশ
 আ আঁদোনকাৰী মৰঁ গঁলেক্ঠৰ বামমূৰ্তি মা, হৰনদাৰ শ্ৰামনান
 মিঁহ আ চপৰায়ী দবৰেঁশী মিঁহ কে নাশ কে অ্পনা কঁধা পৰ উঠা
 কে বঁগন কে অধৰাৰা নদী মে বিমৰ্জিত কে দেনকা
 আঁদোনকাৰী ভাৰত মাতা কে জয় বোঁনেত বহে। অগ তৰহ মে
 দেশ কে আঁজাদী কে আঁদোন কে বঁধক দেশ কে আঁতৰিক
 দৃশ্মন কে অঁত ভে গেন।

ভাগ কে চপৰায়ী আদিৰ বাম মীতামটী মজিম্শ্ৰেঁষ্ট কোষ্ট
 মে পৰ্শ্চন আ বামফল মঁডন, বঁৰাঁ নৰমিঁহ দায় এৰঁ তীন চাৰ
 মৌ অঁজাত পৰ হতা কেশ নং-473/42 কা ম্বকদমা কৰ
 দেনকা। অগ হতাকাঁড কে বঁদ অঁগ্ৰেজ কনেক্ঠৰ আ পদাধিকাৰী
 মিপাঠী মভ কে মাথ বঁজপটী মে অঁগাচাৰ আ অঁনাচাৰ কৰে
 নাগন। বামফল মঁডন আ আঁদোনকাৰী কে ঘৰ মে অঁগ নগা
 কে ঘৰ কে বাথ কে দেৰকা। বঁদ বঁঠী কে গজ্জত মে খেনে
 নাগন। বঁমারন চাণ্ৰ মঁগে বঁদত নোগ কে গিবহুতাৰ কৰ
 নেনকা। বঁনগাঁৰ জানকা মিঁহ কে দবৰাজে পৰ গোনী মাৰ দেনকা।
 প্ৰদীপ মিঁহ কে কানা পানী ভেজ দেনকা। বঁদত মে নোগ নেপান
 ভাগ গেন।

বামফল মঁডন অ্পনা পৰিৰাৰ কে ম্বৰক্ষা কে নেন
 অ্পনা বঁড়কা ভাগ কে ম্বৰাৰ লছমিনিয়া, নেপান মে ব ে চন

গেনন। মস্বৰ নন্দ ঋধিকাৰী ম'ৰফল দেনন।ৱীৰ বামফল ম'ডল
কহনেন কি হমৰা পল্ণী কে ম'ৰফিত বাখু।হম ত ভাৰত মাতা কে
ঋজাদী কে নেন ঋপন দেশ ভাৰত জায়ৰাঁ।নন্দ ঋধিকাৰী ত
বোকনেন।পৰ'চ ঋজাদী কে দিৱানা কে চিপনা ককনা ম'জুৰ ন
বহে।10 দিন ৱাঁদ মধৰাপুৰ ঋ গেনন।ডৰন নোগ মড কহে
নাগন-ভাগ জা বামফল। এমডীও, গ'লেক'ষ্টৰ, পুনিম ঋ পৰামী
কে মাৰে মে তোৰে হাথ হৌৱ।তু পকড়া জৈয়ৱাঁ।ভাগ জা
বামফল।ভাগ জা।

ৱীৰ বামফল কহনেন-হম কোনো চাৰী ডকৈতী ন কৈনী হৈয়া।হম
দেশ কে নেন,নোগ কে ভনাগ্ৰ কে নেন,ঋমন ঋ ম'থ ঠৈন কে
নেন ঋগ্ৰেজী ম'নাজিম কে মাৰ নী হৈয়া।জেন ঋ ফা'মী কে নেন
হম তৈয়াৰ ছী। হমৰা ন ঠিতা হৈয়,ন ডৰ হৈয়,ন ভয় হৈয়া।

ৱাঁজপট্টী হ'ল্যাকা'ড কে ৱাঁদ25 ঋগস্ত 1942কে দিন
ঋদোনকাৰী ঋ ঋগ্ৰেজী পুনিম কে মড'প মে চৰৌত মে চৰৌত
কে ভদগ্ৰ ক'ৱাৰী শহীদ হো গেনন। পুপৰী মে মহদেৰ মাহ, মহাৰীৰ
গোপ,ৱঁহেৰা কে বামৰু'মাৱন ঠাণুৰ শহীদ ভে গেনন। হৰিহৰপুৰ
কে বামনগন মি'হ, বাম স্মাৰ্থ মি'ফ,বামচৰণ ম'ডল,মগৰ
ম'ডল, বামস্বৰপ মি'হ নোগন নেপাল মে লুমিগত হো েনন।

29ঋগস্ত1942কে দিন বীগা বেৱামী মে মথুৰা ম'ডল শহীদ হো
গেনন। বাজাৰাম ম'ডল, নীনা ম'ডল,ৰক'ষ্ট ম'ডল,মূৰ

গুৰ্মী, বঁগালী মঁডল, যমুনা মেহতা, নঁদনাল মেহতা, বঁনীনাল
 বায়, মহদেৰ বায়, মঁদৰ মেহতা, নেৰী মঁডল মঁগে দৰ্জনোঁ
 ঞ্ৰাদোনেককাৰী ঘায়ল হো গেনল।

বীগা ম্ৰেষ্টশন পৰ বেলে পষ্টৰী ঙখাউত বেঁৰ মে পুনিম োলী
 মে মোঁজে মা ঞ্ৰা ম্ৰখবাম মহৰা শহীদ হো গেনল। নুনু মিমাঁ ঘায়ল
 ঞ্ৰা বঁদ মে শহীদ ভে গেনল।

30-ঞগস্ত1942কে দিন তৰিয়ানী ছপৰা (শিৰহৰ) মে পুন ম ঞ্ৰা
 ঞ্ৰাদোনেককাৰী কে নড়াগ্ৰ মে বঁদেৰ মূঁঠী, ম্ৰখন নোহাৰ, বঁশী
 ততমা, পৰমত মাহ, মঁদৰ মহৰা, ছৰ্ছ কানু, জয়মঁগল মিঁহ, ন্ৰপন মিঁহ
 ঞ্ৰা নোঁজাদ মিঁহ শহীদ ভে গেনল। বঁকন গুৰ্মী, বঁধন
 কহাৰ, বঁমারন চমাৰ, ম্ৰজি মিঁহ, গনজাৰ মিঁহ, বামেশ্বৰ মিঁহ, বঁগালী
 নুনিয়া, মোঁজে মূঁঠী, চুল্হাগ্ৰ ঙাগুৰ, বামনোচন মিঁহ, বামদেৰ
 মিঁহ, বামপুকাৰ ততমা, বাজেঁদ্র ধানুক, গুগল ধোৰী, পুৰন মিঁহ ঞ্ৰা
 দৰ্জন ঞ্ৰাদোনেককাৰী ঘায়ল হো গেনল।

06 মিতম্বৰ 1942কে দিন বীৰ বামফল মঁডল গিবহঁতাৰ বৈল
 গেনল। ছহ মহীনা ডুমৰা মীতামঠী জেল মে বহনা কে বঁদ দানকা
 মেন্ৰ্টল জেল ভাগলপুৰ ভেজ দেলক। গ্ৰামীণ জনক
 মঁডল, মহাদৰ ভাগ্ৰ মঁহঁথ মঁডল খুশী মে জেল মে বামফল মঁডল
 কে বঁভৈলক বামফল তোৰা একঠা পুত্ৰ বৰ্ণে প্ৰাপ্ত ভে নো
 হৈ। হঁমৈত বীৰ বামফল মঁডল কহলক-ঞৰিঁ হমৰা ফাঁমী ম ল
 জায়ত। ঞ্ৰেঁ হম ঘৰ পৰ ন নৌষ্ট পায়ৰঁ।

আৰ্ঠ মৰীনা বাদ দানকৰ পুত্ৰ কে দেহাঁত ভে গেলা ঘৰৰ না গ
মুঠনা বীৰ বামফল মঁডন কে ন দেনক।

ভাগনপুৰ কোঠ মে 12,13,14 খগস্তু1943কে নগাত ব
ৰঁহম ভেন।বীৰ বামফল মঁডন কে বঁচাৰ পক্ষ মে তীন ামী
বকীল কে বঁহম কৰে না প্ৰাঁতীয় কাঁগ্ৰম কমিঠী ভেজ নে বহে।
বকীল মভ বীৰ বামফল মঁডন কে স্ম্মাৰ দেনক-কোঠ মে জজ
কে স্যামনে কহবঁ,হম ন মাৰ নী হৈয়া। মঁদেহ কে লাভ মে খ হা
বঁঠ জায়বঁ। পৰঁঠ জোঁ জজ পূচ্চনক - বামফল মঁডন হুঁ এমতীও
কে মাৰ না ।বকীল কে স্ম্মাৰ কে চুকৰা কে বীৰ প্ৰাঁতিকাবী
বামফল মঁডন কহনক-হঁ। হজুৰ।পহিনা ফৰম্যা হম হী মাৰ
নিহৌ।

জিনা জজ, বীৰ বামফল মঁডন কে ফাঁয়ী কে মজা সুনৈল কৌ।

23 খগস্তু 1943 কে ভোৰ04 বঁজে ভাৰত কে বীৰ মপূত
বামফল মঁডন হঁমৌত হঁমৌত ফাঁয়ী কে ফঁদা কে চুম নেনন।

হাঁসী কে হাঁদা চূমে যে পহিলে দানকা যে ঞ্ঠিম গচ্ছা পুচ্চন
গেন বহে ত বীৰ বামফন মঁচন কহনন-ঞ্ঠগ্ৰেজ মন্ড হমৰ দে
চ্ছোড় কৰ চন জায় ঞ্ঠা হমৰ প্ৰাণ যে ভী প্যাৰা দেশ ঞ্ঠাজাদ হো
জায়া।

ঞ্ঠগম্ভ প্ৰগঁতি কে বীৰ শহীদ কে নাম তৎকালীন জিনা
মুজহফ্বৰপুৰ কে ষ্টাৰৰ মে ম্ৰ্ণাকিত হৈয়া।ঞ্ঠা মীতামঠ ী জিনা
কে ৰাঁজপত্নী চৌক পৰ কে ষ্টাৰৰ মে ঞ্ঠাদমকদ মূৰ্তি প্ৰতিষ্ঠাপিত
হৈয়া।জে ঞ্ঠাগ ভাৰত কে মঁতান কে ভাৰত কে ঞ্ঠাজাদী কে ঞ্ঠক্ষুপ
বখে কে মঁদেশ দে বহন হৈয়া।

হিঁদী কে একষ্টা কৰিতা ঞ্ঠঁশ কে ৰূপ মে-

হম নায়েঁ হৈঁ তৃফান যে

কিশ্ণতী নিকান কে,

গ্য দেশ কো বখনা,

মেৰে ৰঁচে মঁভান কে।

হুমৰা মন্ড কে অগমন বীৰ গ্ৰণ্ঠিকাৰী, ফাৰ্মী কে ংদা
কে চুম্বে রানা শহীদ বামফন মঁডন পৰ গৰ্ৰ হৈয়া।

২

কমীনা বিন্ধান

ফুমৰা বিন্ধায় প্ৰমিষ্ণ মৌখিনী মাহিৰকাৰ হনন।ৰো এক মাত্ৰ
কবি, কথাকাৰ, ঔপন্যাসকাৰ আ আনোচক বহনন। মোনা মে
মুগ্ধ গ কি ৰো মৌখিনী বিন্ধিৰিচানয় মে মৌখিনী বিন্ধাগ কে
বিন্ধাগাধ্যক্ষেণ বহনন। দানকৰ পঠাৰেঁ কে শৌলী পৰ বিদ যার্থী
দীৱানা বহয়া।দোমৰো বিন্ধাগ কে বিদ্যার্থী দানকৰ কায় মে ৰেঁঠ
জায়া। খচাখচ কায় ভৰনা কে ৰাঁদ কায় কে খিড়কী আ গোট পৰ
খড়া হোকে মনয় নাগে। পৰ্বন্ত কোণ শোৰ গুন ন। কেৱন ফুমৰা
বিন্ধায় কে আৱাজ। নেক্চৰ কে মময় পাঠ কে অনুকুন ভাৱ
ভঁগিমা মন মোহক।

ফুমৰা বিন্ধায় কে বহন মহন মে ৰগমপন ঠপকে। গৰ্মী
মেঁ মফেদ গুৰ্তা -পেঁজামা ত কহিয়ো মফেদ ধ্ৰাতী গুৰ্তা।জাড়া মে
কোষ্ট-পেঁষ্ট আ মহনৰ। মুঁহ মেঁ পান আ আঁখ পৰ গোল্লয়া। মাৰ্য়
মে মদিৰা। কোনো কঁজুমী ন।

বিক্শাৱানো দানকৰ দিৱানা। বিক্শাৱানো কে নজৰ জেঁ
প্ৰোফেয়ৰ মাহৰেঁ পৰ পৰন কি দোমৰ মৱাৰী কে নেৱে যে

মনাথী।কাৰন প্ৰাফেচৰ মাহৰঁ কহিয়ো ভাড়া গিনকে ন
 দেনন।জেৰী যে জে নিকল জায়। জোঁ জেৰঁ খালী তেগযো
 বিক্শাৰানা কে মঁহ ন মন।

গুম্বাৰ বিশ্বাম মাহিৰ কে মঁগে নাৰী যোঁদৰ্য কে
 দিৰানা বহতন।ৰো হমেশা মঁদৰ নাৰী যে যিবন বহতন। চাহে ৰো
 প্ৰাধ্যাপিকা বহে ৰা ছাত্ৰা। দনকা কোনো কোনো যে ৰায়নাডেমক
 মঁৰঁধো বহয। পীএচডী কৰেৰালী এগো ছাত্ৰা ত শিকা তো কৰেনে
 বহে। পৰঁত্ৰ হিনকৰ বিদ্বতা আ উঠ মঁপৰ্ক কে আগে শিকাযত
 নিবস্ত হো গেল।

প্ৰাফেচৰ গুম্বাৰ কে পত্নী বহে কামিনী। উঠ গুন কে
 বেঁঠী। বাঁৰুঁ বঁনোক কে বঁড়া বাঁৰুঁ। কামিনী ম্নাতক বহে।খুৰঁ
 মুল্লৰ।মাক্ষাত কামিনী। পৰঁত্ৰ কামিনী যেযো বীম বহে ৰোকৰ
 ছোষ্ট বঁহিন কাম্মা। কাম্মা এম এ মৌখিলী মে গুম্বাৰ ৰ শ্বাম কে
 ছাত্ৰা বহে। যোঁদৰ্য কে ভৰঁৰা যে যোঁদৰ্য কে ফুন কঁগ বঁচ কে বহ
 মকৈয হয়। গুম্বাৰ যে কাম্মা বঁচ ন পায়ন। ভৰঁৰা জেতে ফুন কে
 চাহৈত হয়,ৰোতৰে ফুন ভৰঁৰা কে চাহৈত হয়। প্ৰেমী নুঠে াহয
 হয় ত প্ৰমিকা নুঠায।গ দুনু কে পৰম্বৰ বিৰোধী আকৰ্ষক মঁৰঁ
 হয়।

বহন কামিনী কে বিৰোধ কে বাঁত ত উঠ গুন আ গু াৰ
 বিশ্বাম কে বিদ্বতা বাঁধক। মমাজ মে বিদ্বান কে গনত কাজ কে
 বিৰোধ কৰে মে মমাজ অমমৰ্থ হো জাগ হয়।

ছোট্ট ৰো বিদ্বান ছুথিন, দানকা নেত একটা খুন মাফ যা।

ত গুম্বাৰ এগো খুন ক দেনে। বহুতময় খুন।জেগমে খুন ন
ৰঁহে। গুম্বাৰ বিশ্বাস ঞ্চপনা মাৰী ঞ্চা ছাত্ৰা কে বিঞ্চাহ ঞ্চপন
স্বজাতীয় ছাত্ৰ শেখৰ যে কৰা দেনে।ঞ্চা ৰোকৰ হত্যা কে খচৰ্যন্ত
বচনে।

একাঁত মেঁ গুম্বাৰ ৰাঁজনে -কাম্মা ঞ্চৰঁ হম দুন গোৰে ৰিনা ঞ্চা
নঁপষ্ট কে মাথ বহৰঁ।নিৰ গন বিনেশনশিপ।

কাম্মা ৰাঁজনে -কোনা। জীজা জী।

গুম্বাৰ ৰাঁজনে -ঞ্চহা কে মনমোহনী বিয় কন্ম্যা ৰঁনে পড়ত। ঞ্চহা
ৰাত মে ঞ্চপনা দন্থা কে দুধ মেঁ জহৰ মিনা কে পিতা দুঁ।ঞ্চা
মভ হম দেখি নেৰঁয।

কাম্মা ৰাঁজনে -জীজা জী। ঞ্চহা যোঁদৰ্য কে খতৰনাক থি ঞ্চা
ছী।

গুম্বাৰ ৰাঁজনে -কোনো ঞ্চহা কম খেত্হাড়ি ছী।

কাম্মা ৰাঁজনে -ৰেঁশ জীজা জী।

কাম্মা ঞ্চাগ ৰাত ৰিন্য কন্ম্যা ৰঁনে গে।ঞ্চপন যোঁদৰ্য জান মে
মমোষ্টত শেখৰ কে জহৰ মিনাযনে দুধ পিঞ্চা দেনক।

মৰ্হেৰে শেখৰ ৰিছাৰন পৰ মৃত পায়ন গেন বোনা বোহষ্ট ভেন।
ফুম্বাৰ ৰিশ্বায় কে পহন পৰ পুনিমো কে মুঠিতো ন কৈন গেন।
ৰাঁতোঁ খতম ভে গেন।

কামিনী ত ঞ্বপন মূহে ৰুঁদ ক নেনক। ফুম্বাৰ ৰিশ্বায় ঞ্বা ৰিধ্বৰা
কাম্মা নিৰ গন ৰিনেশনশিপ মে বহে নাগন।

ঞ্বাগ নোগ কহয় হয় ফুম্বাৰ জেতৰেঁ ৰিধ্বান হয় ওতৰেঁ কমীনা
গঁমান হয়।

-ঞ্বাচাৰ্য ৰামানন্দ মঁডন ম্যামাজিক ঠিতক মীতামটী, মেরানিবৃত্ত
প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্ৰ দেৱী, পিতা-স্ব০ৰাজেশ্বৰ মঁডন, পত্নী-
প্ৰমিনো দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ যোগ্যতা- এম-এমসী
(ৰম্যায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। ৰাঠি- ম্যাহিঞ্জিক, মৌখিনী-হিন্দী
কৱিতা -কহানী লেখন ঞ্বা ঞ্বালেখ। প্ৰকাশিত পোথী - মৌ িনী
কৱিতা মঁগ্ৰহ ভাম্য কে ন ৰাঁটিযো। ২০২২ প্ৰকাশিত ৰচনা -
মমিয়া কৱিতা মঁগ্ৰহ পোথী - জনক নাঁদিনী জানকী ঞ্বা শৌৰ য
গান। ২০২২ পত্ৰিকা -মিখিনো মমাজ, ঘৰ -ৰাঁহৰ ঞ্বা ঞ্বপূৰী
(মৌমাম)। ঞ্বখৰাঁৰ -দৈনিক মৌখিনে পুনৰ্জাগৰণ প্ৰকাশ।
ম্যামাজিক-ম্যামাজিক ঠিতন, দায়িৰ্হ- পূৰ্ জিনো প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক
শিক্ষক মঁঘ, ডুমৰা, মীতামটী। ঞ্বায়ী পত্তা- গ্ৰাম-পিপৰা ৰিশনপৰ
থানা-পৰিহাৰ জিনো-মীতামটী। ৰৰ্তমান পতা-পিপৰা
মদন,মুৰনিযাচক ৱাৰ্ড-০৪ মীতামটী পোম্শ্-ঠকমহিনো জিনো-

ঘাঁতামঠা বাজ্য-ৰিঁহাৰ পিন-843302 মো নং-
9973641075 গ্ৰামেন-ramanandmandal001@gmail.com

ঐ বচনাপৰ ঞ্খপন
মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাভ।

২.১.ডা. কিশন কাৰীগৰ-মৌথিলী মাহিৰক এলীষ্ট ৱোঁনৱিনোড়
মৱঁনাশী দনান

ডা. কিশন কাৰীগৰ

মৌথিলী মাহিৰক এলীষ্ট ৱোঁনৱিনোড় ঞা মৱঁনাশী দনান

মৌথিলী মাহিৰ, মৌথিলী মাহিৰকাৰ, ঞকাদমী পু স্কাৰ, মৌথিলী
বল্লে উঁকা পিঠা বহলে ৱঁনু গ্ৰ মৱঁ কতঞ হ্ৰু? জনতা নক, নোক
কাজ ঙে নোক ৱেঁহাৰ মিথিলা মমাজ ঙে কতো হ্ৰু কী মৌথিল
মাহিৰ? হঁ মৌথিলী মাহিৰক গিবোহৱাদী দনান ঠা তক জৰা হ্ৰু
ঞা একৰা মৱঁ জোগড় মিথিলা নোক মমাজ তক মৌথিলী মাহিৰ
কতো নে বহলে ঞা নে নোক কে ঙ্মান ভৱে জে? কাৰণ কতেকো
জে ঞা মৱঁ ম ৱেঁমী দুৰ্গধ মঠোনে জেগ্ৰ এলীষ্ট ৱোঁনৱিনোড় ঞা
মৱঁনাশী পেঠপোম্ৰঞা দনান মৱঁ? একৰে মৱঁ ম জনতা জনাৰ্ ন
ননকাগৰ কে পুছো নে জে ৱঁনু কতঞ হ্ৰু কেৰা মৱঁ নক
গিৰৱী ৱঁহাএন হ্ৰু মৌথিলী মাহিৰ? জনতা ঞা মমানাঁতপ
মাহিৰকাৰ মৱঁ একৰা মৱঁকে খিহাৰৱঁ ঞ্ৰু কৰো ত জৱাৰঁ দে
ৱেঁৰ ৱঁকাৰ হৰণ ভই জেতে কী. ম্ৰদা নোক ঞ্ৰিভিৰাঠি কম হেঁৰাক
কাৰণে ঞ্ৰু দনান এলীষ্ট ৱোঁনৱিনোড় মৱঁহক মনম্ৰাফিক
মাহিৰিক দনানী খুঁ ফনাহ্ৰত ভই বহলে কী.

এনীষ্ট ৰোঁৱৰিঁলাড় মানে মাহিছা ঞ্ৰকাদমী নামে পৰামৰ্শী, মঁজোজক, জুৰী, মনাহকাৰ, মৌথিলী ভোজপুৰী ঞ্ৰকাদমী, মৌথিলী ঞ্ৰকাদমী মে মদম্ম ৰঁনি মৌথিলী মাহিছাক নামে জে মৰকাৰী ৰাশী, পুৰস্কাৰ, পদ, কে ভৰপুৰ ফায়দা ঔঠা ৰোঁৱৰিঁলাড়পনী কৰত ঞ্ৰা ঞ্ৰপ্নন পেষ্ট ভৰত ঞ্ৰা ঞ্ৰপনা মাহিছিক গিবোহক দনানী চমকৌনে ফিবত ঞ্ৰা ৰৰিষ্ঠ মৌথিলী মাহিছাকাৰ হেঁক দাৰীএ নিশা মেঁ চূৰ ৰহত. জৰঁকী একৰা মৰঁকে নিখন মাহিছা একৰা গিবোহক নোক চুষ্টভেয়া মাহিছাকাৰ ছোগড় ঞ্ৰান কোগ তেমৰ নোক ঞ্ৰাম জন মৰঁ নে পট্টে জে. দোমৰ দিম মৰঁনাশী পেষ্টপোম্মা দনান মহ মেহো খুৰঁ ঔতপাত মচৌনে ঞ্ৰিষ্ঠ কী. ঔদাখোৰী ক গ্ৰা দনান মৰঁ মাহিছিক ঞ্ৰায়োজন ক খুৰঁ ঞ্ৰনেক-ঞা ঔকা পীষ্টত পুৰস্কাৰ ৰাঁষ্টত ঞ্ৰপনো পুৰস্কাৰ ৰল্লে ৰঁষ্টোৰত ঞ্ৰা গ্ৰা ওকৰা মম্মানিত ৰত ঔ ওকৰা ফনা ঔনাঁ কে ঞ্ৰা ঔলো মা ফলো মাঁ কে মম্মানিত ক মাহিছাকাৰ হেঁক ঔকা দশমী কে ডগৰ জেঁকা ডুগ ডুগ ক দেত কী কৰা দেত ঞ্ৰান কোনো নেখক ৰা কী ঞ্ৰান গিবোহক নেখক কে মাহিছাকাৰ মানৈ কান দম ষ্টা ৰঁহল্লা ৰঁতি-ঞাত. ঞ্ৰাভামী পষ্টন পৰ একৰা মৰঁহক গুগুগক ৰিঁৰোধ ভেনা পৰ গ্ৰা দনান এনীষ্ট মৰঁ এক ঞ্ৰাধ ৰেঁৰ কোনো চূপচাপী মঁডন/ গিবগিষ্টীয়া মঁডন ৰা চূপচাপী ঔনাক জাদৰ মহতো কাঁপৰি নাভ ঞ্ৰাদী কে পুৰস্কাৰ দ ঞ্ৰনঘোন কৰত জে মৌথিলী মাহিছা মৰঁহক ছিযে? ঞ্ৰমন মে ত মৌথিলী মাহিছা মাত্ৰ এনীষ্ট পেষ্টপোম্মা-ঞা দনান মৰঁহক া ৰহনে ঞ্ৰা ৰহতে.

মৌথিলী মাহিছা ম্ৰখ্য ৰূপ মে চাৰি ষ্টা গিবোহ মে ৰাঁষ্টাএন জে/ গ্ৰা ক.

1. গনীষ্ট বঁৱনৰিনাড় গিবোহ-

ঋগ্ৰা গ্ৰুপ মে মৰঁ দিন ম মাহিগিক বঁৱনৰিনাড় মৰঁ মমূহ মে ব নে
 ঋ মৌথিলী মাহিগিক নাম পৰ মৰঁঠা মনাগ্ৰা খৰাঁত য়েহ মৰঁ ঠা
 খাগত বহনে. ঋনকা ককৰো কহিয়ো ভাৰ্ভম নে ঋঋ দেন ে
 ঋ পৰামৰ্শী মঁজোজক জুৰী বঁনন মৌথিলী মাহিগিক ফৰদৰাঁলী ক
 খূৰঁ মৌজ উড়ৰেঁয়েএ ঋ খূৰঁ নোক কে দিঋাম দিয়োনক জে
 মৌথিলী মাহিগ মৰঁহক চিযৌ ঋ ফায়দা ঠা হমৰে হেতৌ. একৰা
 মৰঁহক দনালীক খিম্মা পৰ ত কএ পল্লা নিখা জেতে ঋ নিখা
 বহনে মূদা নিবনজ্জা কে নাজে কথী কে? বঁবোধ ভেনা বঁাদৌ
 তগযৌ একৰা মৰঁহক বঁঠম্মাদ বঁননে বহনে কাৰণ ঋাম নোক
 জনক ঋকঠী. মৰঁঠা ঋকাদমী পুবক্কাৰ পোম্ৰু ঋাদী গ্ৰা মৰঁ ঋপনে
 হাথে হমোঁগত নেতৌ ঋ খূৰঁ জযকাৰী উদ্যোষণা কৰতে বহতৌ.

2. পেষ্টপোম্মঋ মানকী দনান গিবোহ:-

গ্ৰা হোহকাৰী মৰঁ ত গ্ৰনীষ্ট গ্ৰুপক খেনাক বঁাদ বঁঠন খূচন হজী
 বঁাগম খা মৌথিলী মাহিগিক দনালী কৰনে ফিবত. নোক ভাষা
 মৌথিলী কে মানকী নাম পৰ ঋঋ ঋঋ পেচ্চমাহা দ চণাহা বড়
 কোমিকস্থা মে বঁাঁষ্ট ঋগ্ৰন মানকী দাউ মৃতাবেঁত বহনে. গ্ৰা মৰঁ
 কোনো নোক ঋনী কে চপরা কনো মঁপাদিত কৰ মানকী কৰ
 দেতৌ. গ্ৰা মানকী দনান মৰঁ ঋপনে গিবোহ ঠা নোক কে
 মাহিগিকাৰ মানতৌ ঋনকা বেঁৰ মানকী বঁহম্মা বঁতিঋএ নগতৌ.
 গ্ৰা মৰঁ মৌথিলী মাহিগ পৰ কঙ্কা দঋাবে পত্ৰ পত্ৰিকা চপতৌ
 মম্মীতি মঁগঠন বঁনা মাহিগিকাৰ হেৰাঁক ঠেগ দঋাবে মৌথিলী মে
 হমৰে ঠা বঁপৌতী বঁনন বহেঁএ তগ দঋাবে কী মৰঁ খেন নে

থেনেতো আ মমানাঁতৰ বিচাৰ বনা আধুনিক মাহিগকাৰ মৰঁহক ঠনষ্টে বিঁৰোধ কৰতো আ তে কাজ মে দু চাৰি ঠা পিছনগ্ৰা হোহকাৰী মৰঁ কে মেহো গিৰোহ মে বখতো জে রঁনু কহুনা মখ্য ধাৰা কে মাহিগ কে কমজোৰ কৰে জাগ.

3. অগ্ৰা পিছনগ্ৰা হোহকাৰী গিৰোহ:-

অগ্ৰা গিৰোহ মে হাৰন রাঁৰন রাঁৰন আ পিছনগ্ৰা মোনকন মৰঁ বহনে জে মৰঁ দিনে ম গ্ৰনীষ্ট আ মানকী দনান গিৰোহক রঁচনাহা খোঁচনাহা আগ্ৰাষ্ট খুঁষ্ট খা একৰা দনু কে হঁ মে হঁ মি রেঁত বহতো আ মৌখিনী আযোজন মে খুৰঁ হো হো কৰে জেতো জে মৌখিনী মাহিগ ত মৰঁহক হগ্ৰ আ মৌখিনী মমানাঁতৰ আযোজন কে কমজোৰ কৰে মে রেঁমতনৰোঁ ফেমৰুঁকিয়া ফোঁঘাডজ কৰে জেত . গ্ৰা পিছনগ্ৰা মৰঁ মেহো ঠনষ্টে মখ্য ধাৰা কে মমানাঁতৰ মাহিগকাৰ বিঁৰোধ কৰতো. হঁ গ্ৰনীষ্ট দনান মৰঁহক গুপ্তগক বিঁৰোধ রেঁৰ গ্ৰ হেহৰা মৰঁ কোঠী দোগ তৰ লুকা জেতো কী. বিঁৰ ধ কৰনা পৰ ত পুৰস্কাৰ রেঁৰ নাম কষ্ট জেতে গহে ডৰ গ্ৰ মৰঁ মৰঁদিয়া দনান রঁনন রাঁৰন মোনকন মৰঁ দিম বহতো কী. জেম্হৰ নাভ তহৰে হো হো. গ্ৰ হোহকাৰী দনান মৰঁ ত মৌখিনী নামে দ আ নঠিয়া কে ফেন কৰ দেতো.

4. মমানাঁতৰ বিচাৰ বনা মখ্য ধাৰা কে মাহিগকাৰ:-

অগ্ৰা মে নৰ বিঁচাৰ বনা রাঁৰন মোনকন দনু মাহিগকাৰ রঁ অগ্নন স্তত্ৰ ৰূপে মৌখিনী মাহিগ কে বিকাম মে কাজ ক বহ ে জে মৌখিনী আম নোক জন ম জুড়ো. একৰা মৰঁহক কোনো গিৰোহ নে হঁ মৰঁ অপনা মামৰ্থে স্তত্ৰ ৰূপে মৌখিন গ্ৰনীষ্ট রোঁন িনাড়

হোহকাৰী দনান মৱঁহক গুপ্তক দেখাৰ ক বহনৌ. খহি দুখাৰে ত
মৌখিনী মখ্য ধাৰা কে মাহিককাৰ মৱঁ মৌখিনী মঁচ প কক্ষাৰ মৱঁ
মে ৱাঁৰনে বহন খা গ্ৰনীষ্ট মৱঁ মনযোজিত পান ৱঁনা ৱঁচম্বক ৱঁনে
মাহিক খকাদমী ৱঁনে মখ্য ধাৰা মাহিককাৰক বস্তা খষ্টকৌনে
ফিবত. ৱঁৰোধ কৰনা পৰ ত গ্ৰনীষ্ট গুপ মৱঁ ঠনষ্টে খপ্নন গুপ্তক
মাঁপে মে বহত খা মখ্য ধাৰা মাহিককাৰ কে গুঁঠিত মঁচনোভী
কৈহ হো হো কৰত. ম্বদা তগযো নৱ ৱঁচাৰ ৱনা মাহিককাৰ ম
ডিজিষ্টন তকনীক ৰূপে মাক্ষ জুঠা খ্ৰু এনীষ্ট দনান মৱঁকে নাঁগষ্ট
ক দেখাৰ ঠিহাৰ ক দৈ ঙৈ.

মৌখিনী মাহিক কে খ্ৰমনিযত তোৰা খ্ৰক ৱঁম গেনহো. এতনা
ৱঁৰোধ হোনা পৰ তভো গ্ৰ এনীষ্ট ৱঁনৱঁনাড মৱঁ খপ্নন দাড
ম্বতাগড় নৈ ছহো খা খ্ৰভিযো মৌখিনী মাহিক পৰ একৰে খ্ৰক কে
ৱঁপৌতী কঙ্কা হৌ. তোঁগ্ৰ খ্ৰক মখ্য ধাৰা কে মাহিককাৰ মৱঁ
মঁগঠন ৱঁনা ৱঁচাৰীক কানুনী খ্ৰাম জনতা মৱঁ ৰূপে খ্ৰু এনীষ্ট
দনান ৱঁনৱঁনাড মৱঁকে খিহাৰহো ৱঁৰোধ কৰহো বস্তা ঘেৰ হিমাঁৱ
কৰহো তৱঁ মৌখিনী মাহিক নোক জন মৰোকাক তক পঁচতৌ
খা নৈ ত গ্ৰ মৱঁনাশী দনান গ্ৰনীষ্ট মৱঁ মৌখিনী মাহিক কে
মহানামশ কৰ কে ৰখনকৌ খা ৰখনে বহতৌ.

খপ্নন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঁচাড।

৩.১০.নান দেৱ কামত- সুনৈনা ৱেঁঠী- মৌথিনী য়াম্মাজিক ঔপন্যাস
(সমীক্ষা)

নানদেৱ কামত

সুনৈনা ৱেঁঠী- মৌথিনী য়াম্মাজিক ঔপন্যাস (সমীক্ষা)

মৌথিনী য়াহিৱ ক' দীৰ্ঘ কথা কেৰ খ্ৰাংশিক ৰূপ থীক ঔপন্যাস।
ঔপন্যাস ৱিধা মেঁ ৱৰেণ্য য়াহিৱকাৰ শ্ৰী জগদীশ প্ৰসাদ মঁডল জী
ঔগুণ্থায়ন ছেথি। হিনক দৰ্জনোঁ ঔপন্যাসমে ' পংগু' কেঁ মৌথিনী ভাষা
মুন পুৰস্কাৰ য়াহিৱ ঔকাদমী দ্বাৰা ভেঠ চুকন ছেহি। য়াচপ্ৰকাশিত

"স্বনেনা রেঁঠা" উপন্যাস পঠৰাঁক মৌভাগ্য প্ৰাপ্ত ভেন খ্ৰিষ্টি। পনেরী প্ৰকাশন মঁঁ হঁহৰাএন এহি 116 পৃষ্ঠক পোথীক কিমত 250 ঠাকা ঠৈক। গ্ৰা একঠা নর গতিহামিক মামাজিক উপন্যাস থীক। ঐ তবহক খ্ৰিষ্টিজাত বৰ্গক রা কহু পেঁঘৌত পৰিৱাৰ ক' ব্যথা-কথা পৰ খ্ৰাধাৰিত উপন্যাস ক' চনন মিথিনামে খ্ৰাৰিঁ বহন খ্ৰিষ্টি। স্ময় মঁঁডন জীক কতেকো উপন্যাসক কথ্য বিন্ন একে তবহক দেখমে খ্ৰায়ন খ্ৰিষ্টি। ঐ উপন্যাসমে নর রাঁত দেখযমে জে এন খ্ৰিষ্টি যে মান্যিক ভিন্নতা কেঁ মনোৱৈজ্ঞানিক ৰূপেঁ দেখাওন গেন খ্ৰিষ্টি। কথানক খ্ৰাগু ৱঁঠেত এক পৰিৱাৰক' তীন পিঠিখৰি ক' কিস্সামে মমাএন খ্ৰিষ্টি। কিত্তপৰ গামমে এক ৰূপকাঁত ৱাঁৰুঁ খ্ৰা দানক প্ৰ্ণী মৰিতা বহেঁত চ্ৰথীন। ৰূপকাঁত জীক খ্ৰপন শিক্ষা-দীক্ষা মাতৃকেএমে ভেন বহনি। ও নো-খৰ প্ৰাগমৰী স্কুলক মাম্ৰষ্টৰ বহথি। খ্ৰপনে কিয়ানক ৱেঁঠা মাম্ৰেৰ গামমঁ পাঁৰপেঁদনে নীতৰোজ 5 কিমী0 চনিকয খ্ৰাধ ঘঁঠা পহিনে জাথি খ্ৰা পঠোনীকে খ্ৰাধ ঘঁঠা ৱাদ ওতয মঁঁ প্ৰছান কৰথি। পেৰামে হিত খ্ৰপেক্ষিত মঁঁ যেহো তমাফনে নাথে যেহো গুশনক্ষেমমে মময ওমৰানি। এহন ম্ফুৰ্টি জকাঁ দৈনিক দিনচৰ্যা নগম-খ্ৰাহঐত খ্ৰাভা বহন চ্ৰথি। দানকা পুতৰ্ণে ৰূপেঁ ৰৱিৰ্শকৰ জন্ম নেঁত চ্ৰহি। জে পিঠি-নিখকয উচ্চতম শিক্ষা পঠনা ৱীএন কানেজ মঁঁ যেকেণ্ড ৰাম এম এ কৰয ঠৈক। এক নর কানেজমে প্ৰোফেয়ৰ ক' নৌকড়ী কমে ৱেতন পৰ কৰেঁত ঠৈক। যে প্ৰা০জীক ৱিয়াহ ৱিধিৱত ডাক্ৰষ্টৰনী স্মভদ্রা মঁঁ হোগত ঠৈন। ডাক্ৰষ্টৰনী কেঁ মৰকাৰী নৌকাৰী খ্ৰা খ্ৰপন প্ৰাগৱেঠ ক্ৰীনিক মঁঁ খুঁৰুঁ ঠিকন খ্ৰামদনী হোগত ঠৈক। ডাঁ০স্মভদ্রা কেঁ পুত্ৰ ভেননি জকৰ নাম পড়ন ভৱনাথ। ভৱনাথ জীক পটায় - নিখায় খ্ৰাবস্ৰে মঁঁ নীক স্কুলমে ৱাঁহৰ হো-খ্ৰয নগনৌক। ওতয খ্ৰধনাহ

আদৈত শৰাৰ পীৰাঁক চমক নগলৈক। মায রাঁহুঁ ডাক্‌শৰ
 রঁনেৰাঁক অন্নিগ্ৰম মেঁ নাগল। তাহি রীচ শহৰকে দেখা-দেখী
 অখনোঁ ঘৰ পৰিৱাৰমে বৰ্থডে আ মৌবেজ ডে নহিঁ মনোনে বহৈক
 মে এহিৰেঁৰ বিৱাহ কেৰ পদ্মহম্ বৰ্ষগাঁচ মনে াক ওৰিয়ানমে
 জুঠলীহ। কাৰণোঁ বহয় , জিনকৰ ভোজ খায়ৰঁ তঁ খুঁৱাঁক মেহো
 চাঁকি ৰাখয় পড়ৈত চৈক। আৰঁ ডাক্‌শৰ স্তম্ভা চাহৈত চখীন,
 পদাঁক ভীতৰ মঁ মঁকেত ৰাপেঁ অখন অমন বিচাৰ ৰাখিথি ে
 পতি ৰেঁমন - ৰেঁমন ডেৰামে মময ৰিতৰেঁত চখি মে তাহি মমযক
 উপযোগ ৰিছাৰ্থী গণকেঁ ঠুশন পঠাকয় ৰেতনোঁ মঁ ৰেঁশী কেঁচা
 কম্বাৰীথি। মূদা প্ৰা০ মাহেৰঁ ত্ৰিষ্টিকৰণ কে নেন ও এক শিক্ষক
 পুত্ৰ আ অখনা কেঁ এক অতনগ ৰেঁঠপ ছাপ ছোড়য়ৰাঁনা মাৰিত
 কৰয়মে অখন মঁকল্প কেঁ তিৰোহিত নহিঁ কৰয় চাহৈথ ।
 প্ৰতিষ্টিত নোক প্ৰাগ্ৰেঠ ঠুশন পঠোনাগ্ৰ কেঁ আখিৰ অ্পৰাধ
 ৰুঁমেত চখি। ওনা পঞ্জী মঁ মম্মানোঁ ভেঠনি , স্তম্ভ ্বা দানকামে
 অৰ্ধনাৰীশ্বৰ কেৰ পৰতিৰূপ আঁকনে বহখিন। মূদা গাড়ী ক' চানক
 আ নৌকৰ মহ কম্বাডনডৰ কেৰ পগাৰ স্তম্ভ দৈত বহলীহ। এক
 গৰীৰঁ ঘৰক মনযনা মঁ ভৰনাথক ৰিয়াহ ঘণ্টকক ৰিচাৰে মময মঁ
 মম্বন◆◆ন ভেল। মনৈনামন পুতোহ পাৰিঁ মাস্ব-শ্বস্বৰ নেহান
 ভেলৈক। পতি কে থথমাৰেঁত ঘৰ - পৰিৱাৰ মে মনযনাক নক্ষণ
 কৰ্তৰ্য ৰেঁঠ মম্বৰ বহল। পাঠক উপন্যাস পঠৈত-পঠৈত জহন
 আৰ্থম পৰাৰ পৰ পাঁচতা তহন মনৈনা ৰেঁঠী ৰিষয়মে জানৰাঁক
 প্ৰমঁগ ভেঠত। এক দিন প্ৰোফেচৰ মাহেৰঁ মাযকে নিছোহ উদাৰতা
 মঁ ৰেঁহকন ৰেঁঠাক প্ৰতি চিঁতিত হোগ্ৰত জে মোচনোহ; শৰাৰঁ
 অফৰজএ পীৰাঁকে ৰৌআ ভৰনাথ ৰেঁস্বধ ৰাঁঠ- নালীমে অমন পড়ন
 দেখাএত তঁ নোকনাজ মঁ গড়ি জাএৰঁ,মুঁহ ককৰো দেখা পাএৰঁ!

গাৰহ মোঠেত স্নান্য পৰ প্ৰতিকূল অ্ৰমৰ পড়ৈত জৈ । পূতৌহ কেঁ
 মনযনা রেঁঠী মল্লোদ্ধিত কৰৈত অ্ৰপন ব্যগ্ৰ মনক অ্ৰাণুলতা ধৰি
 কহনে বহখি। এক দিন রেঁঠাক কিৰদানী পৰ মোঠেত অ্ৰা অ্ৰনমীৰা
 ৰো ঘৰক তহম- নহম স্থিতি পৰ নজৰ থিৰ নহিঁ কয় পৌনীহ
 ডাক্ঠৰ মাহিৰাঁ। অ্ৰা মুচ্ছিত পৰি গেনীহ তঁ পূতৌহ মম্হাৰনখিন।
 ঔপন্যায়মে 55*60 মান পছুনকা মমাজক পৰিৰেশ কেঁ এক
 অ্ৰাকনন মূন্যাকন ৰাপেঁ কয়ন গেন অ্ৰছি। এহিমে গ্ৰামীণ
 ক্ষেত্ৰক ষিতিৰেৰাজ ক' চঠা ভেল জৈক। কোশিকছাক ঠাঁঠ মাঠিক
 খেতমে পৰন দঢ়াৰি জাহিমে চোৰ অ্ৰা হাথীকে চননাগ্ৰা ৰাঁত
 কঞ্চপ্ৰদ ৰাৰ্তা - দৃশ্য ঔপস্থিত ভেল অ্ৰছি। খেত পঠৌনী মাধন
 দেহাতমে কৰীণ অ্ৰা তকৰ মৰঁ পাঠপূৰ্জা কে চঠ ভেলৈক অ্ৰছি।
 ঐ শৰ্দ মৰঁ মঁ নৰ পিঠিক লোক অ্ৰপৰিঠিত হোগত জা বহ ৈক
 হন। কাৰণ অ্ৰাৰঁ মিঁচাগ্ৰক মাধন ৰৌৰিঁগ পম্ম মেঠ ,ম্ঠেঠ ৰৌৰিঁগ
 অ্ৰা ঠৈনীজ দমকন অ্ৰা ৰিদ্ধূত মোঠৰ মঁ গামমে গাম ঔপনক্ৰ জৈক।
 ঐ ঔপন্যায়মে মুখান্ত অ্ৰধ্যায় মঁ অ্ৰাৰঁভ কথা দুখান্ অ্ৰধ্যায়মে
 জাকয় মমাস্ত হোগ্ৰছ। দেশমে অ্ৰথৰা মিখিলা মে 50 মান মঁ কম
 ৰয়গ্ৰম্ম কে 75% অ্ৰাৰাদী জৈক। তকৰা গ্ৰা ঔপন্যায় পঠিকয় কিছ
 নৈকা মঁদেশ নহিঁ ঔল-প্ৰেৰীত কৰৈছ। শেষ ৰাঁচন 25% জে
 অ্ৰধৰয়মূ অ্ৰা বৃধজন ছখি , দানক নিজী জীৰন ৰ্গণাৰছা মেঁ
 জৈন। অ্ৰা ওহিমে মাফ্ৰবতা দৰ নগধক 50% ৰহিতো মহিনা ং
 মহিনা জে পুৰুষ ৰৰ্গ মেহো পোখী, পত্ৰ -পত্ৰিকা ং ঔৰাঁঔপন মেঁ
 ৰহৈছ। অ্ৰপৰাদমে মেৰানিবৃহ্ৰ নোক স্তৰীয অ্ৰাওৰ বিশেষ কয় হিন্দী
 -অ্ৰংগ্ৰেজী ঔপন্যায় পঠিমে ৰমন ৰহয় জৈক। তেঁ ম্ৰ ৈনা রেঁঠী
 মন মেখিলী ঔপন্যায়ক' ৰঁঠ থোৰ পঢ়াকূ পাঠক পঠেত গ্ৰনৈত
 ছখি। ওনা পুস্তকালয় কেৰ জোভা ৰঁঠাৰঁয় নেল এহি প্ৰতৃতিক

উপন্যাসকাৰ মন্ডক পোথী জাক নাগল খৰম্বা বহিছ। তেঁ
জগদীশ বাঁৰু ক' প্ৰকাশিত পোথী মন্ড "মগৰ বাতি দীপ জৰয়"
কথা গোধীক খৰমৰ পৰ হৰ তীন মায়ে মাম খাগম্বক বীঠ বেঁ
বিনহল জাগ্ৰছ। এহি ম' পোথীক উপাদেয়তা ব'ঠেছ , দনা দুৰাপৰ
বাখন পোথী দেখ পৰপান্ন মোৰাগল বাখি দানেমকে নৰপোথী
উয়েকতা ম' দেখেত খিছ।

-মো০৭৩৩১৩১০৭৩১

খপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

৩.১১. গুন্দন কৰ্ণ- মৌখিকী বীহনি কথা- নৃষ্টন্য ন

গুন্দন কৰ্ণ

মৌখিকী বীহনি কথা- নৃষ্টন্য না

কামনা ৩ বঁৰখক বঁষ্টা শোভিত কে ডেন পকড়ি নিকনি গেন ছল পতি কে ঘ'ৰ য়াঁ বিনা কোনো ঞ্খিকাৰ জতেনে, কহিয়ো কোনো প্রযায় নহি কয়নক ঞ্খন কানুনী ঞ্খিকাৰ তেবঁক। ঞ্খনা দম পৰ নোকৰী কৰেত শোভিত কে ডাক্শৰ বঁনা তেনকৈ। শোভিত

কে মময় মময় পৰ ওকৰা নেন কখন গেনে ল্যাগ পৰিশ্ৰম কে
কথা স্মনৰেঁত বহলৈক। মংগি পতি দ্বাৰা কখন গেনে তিবন্ধাৰ আ
আগাচাৰকে খিমা মেহো। শোভিত কে মফলতা মঁ কামনা কে
বুঁমেনৈক জে ওকৰ মংঘৰ্ষ মার্থক ভেলৈক।

কামনা কে 'খৰঁৰি নগলৈক জে শোভিত নুকাক' অখন পিতা মঁ
ভেঁষ্ট কৰয় জাগত বহৈত চৈ।

কামনা কে নগলৈক জে ওকৰ তপয়া পৰ রজুপাত ভয় গেলৈক
আছি!!

কামনা অখন ভায়মঁ পুচনকে - হমৰ তপয়ামে কোন কমৰি
বহি গেন?

ভায় বুঁমেনকে "অহাঁ নৃষ্টন কে থৰ্চ না আফ্ মোশন বিঁমৰি
গেনিয়ে!"

অখন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-ভোৰহৰৰাঁ

৪.২.কামেশ্বৰ চৌধৰী- প্ৰশ্ন বামমঁ

४.१.बाज किशोर मिश्र-भोबहुराँ

বাজ কিশোর মিশ্র, বিষ্টায়ট ঠীফ জেনবন মৌনেজব (গা),
রী.এম.এন.এন.(মুখ্যানয়), দিলৌ,গাম- ঞ্ৰেবৰ ডীহ, পো. ঞ্ৰেবৰ হাষ্ট,
মক্ষরঁনী

ভোবহৰৰাঁ

গা তু খুৰঁ হো গত গেন তি মি ব,
খা, হো গত গেন মো চণ্ড,
গজো তক বা জ -পা ষ্ট ছী নি ,
দই বহন ঞ্ৰিছ ওকবে দণ্ড।

পৰণ্ড, এখনো মগৰ ঞ্ৰকা ম মে,
ছি ডি ঞ্ৰাএন ঞ্ৰিছ গজো তক না রাঁ ,
পী রিঁ বহন চা ননি ক গজো ত,
গা ছ পৰ নশঁকন ঞ্ৰহা বক মা রাঁ ।

ম্নু ভগজো গনী ক মিঁ হল্পনি ,

ৰখি ঞ্চনগ ঞ্চি পূৰৱঁ ভৰ,
ভৃগু-ঞ্চাএন নি ন মে रि ভা -তেজ,
ৰঁতন ফি তি জ পৰ ,পহৰ -পহৰ।

ঞ্চনমা এন रि হঁগ,
খো ননক ঞ্চাঁখি ,
নহঁ -নহঁ,
ফড়ফড়েনক পাঁ খি ।

ঞ্ছা বক ধওনা খমন জা গছ,
গি ফ মন ঞ্চাঁখি , ধমন জা গছ।

তা বা মভ ৰঁছনক মো ঠা -তো ঠা ,
প্রচণ্ডি নী নি শী থি নী ভেনি মফি ম,
ভো বহৰৱাঁ কা ন, পাঁঠএ ৰঁনা ,
ঞ্ছা ব -গজো তক' মধি ম- ৰঁধি মা।

রি ভা ৰৰী ক মা ম্ৰা জ্য ঞ্চাঁ
টুঠন জা বহন ঞ্চি ,
মময় -পা ত্ৰ মে, ঞ্ছা ব, জো তি মঁ,
কুঠন জা বহন ঞ্চি ।

মি ন্দূৰ মন না ন ঞ্চাঁখি নেনে,
পমবন জা গছ ফি তি জ পৰ গজো ত,
ঞ্চাঁৰি গেনাঁ হম ; মৃধিষ্ট কেঁ,

দএ বহন জো তি , হকা ব আ' ঞোঁ তা।

আএন অরমৰ বজি ম -কি বি নক,
বেঘা পড়ন ঞি তি জক কপা ব,
আহি রাঁ তী মন ম্ভগা রম্ভা ,
আছি গৰা পহি বনে জো তি ক হা বা।

কি বি নক রঁবছী মঁ রেঁধন আছা ব,
নহি জা নি পড়া গেন, কো ন পা ব?

গজো ত -তম কে ত্ৰম্নন যুষ্ক মে,
ভো বহবরাঁ ,জো তি ক শঁখনা দ,
কতরোঁ ঘো ব বণ ভেন ম্ভা ,
প্ৰকা শক জয় ভেন, নি রিঁ রা দ।

মা ত আশ্বক বথ পৰ চঠি কই,
আরিঁ গেনা হ আছি বি রম্মা ন্ন্
জো তি -মনেয় নই ভো বহবরাঁ ,
ও পহি নে মঁ ছন, কড়ে কমা না।

তা মম- হা মম- গৰখা ক' আছা ব,
দৈ ছো ঠি মো ন, চনি জা এ রঁহা বা।

মগৰ মনম্ আছি গজো ত মঁজগমগ ,
পা প -তি মি ব -তবি ণী , কৰএ ডগমগ।

জতএ জো তি , ঞ্ছা ব নহি ঠহবত,
গি ফা গুড়কা ন দৈত ও ময়বত।

জ্যো তি ম্য হম রঁনী স্ময়,
ঘমি জা এত জমন পা প কে তমা।

ঞ্পন মঁতর্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৛.২.কামেশ্বৰ চৌধৰী- প্ৰশ্ন বাময়ঁ

काश्मेश्वर चौधरी

प्रश्न बायमर्त

